

**Dopad zavedení společného konsolidovaného
základu daně z příjmů právnických osob na
rozpočet České republiky**

Disertační práce

Vedoucí práce:

doc. Ing. Danuše Nerudová

Ing. Kateřina Krchnivá

Brno 2016

Ráda bych poděkovala svojí školitelce a vedoucí práce paní doc. Ing. Danuši Nerudové, Ph.D. za odborné vedení práce a motivaci v průběhu celého doktorského studia. Velké poděkování patří také mým rodičům, sestře Pavle a partnerovi Tomášovi za rodinné zázemí a podporu. V neposlední řadě také děkuji kolegům z Ústavu účetnictví a daní Provozně ekonomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně za vstřícný přístup a pohodové pracovní prostředí.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Dopad zavedení společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob na rozpočet České republiky** vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnici o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 31. srpna 2016

Abstract

Krchnivá, K. The impact of the introduction of the Common Consolidated Corporate Tax Base on the state budget of the Czech Republic. Dissertation thesis.. Brno: Mendel University, 2016.

Dissertation thesis deals with the analysis of the impact of introduction of the Common Consolidated Corporate Tax Base (CCCTB) in the European Union on the state budget of the Czech Republic. The analysis is based on the comparison of the share on the overall tax base of the eligible group companies in 2013 which is taxed in the Czech Republic in the current system of separate accounting and which would be taxed in the Czech Republic under the CCCTB system, where the consolidate corporate tax base of group companies will be distributed among individual members based on the allocation formula, i.e. formula apportionment. The distribution of the overall tax base of group companies in the CCCTB system is also performed with the application of alternative allocation formulas which are applied for the distribution of common tax base in the United States of America and in Canada. Further, the analysis of the explanatory power of allocation formula factors and allocation formulas based on the simple and multiple regression models is conducted in the dissertation. The complex evaluation of the impact of introduction of the CCCTB system on the state budget of the Czech Republic in 2013 is based on the combining of results of both above mentioned research steps.

Keywords

Common Consolidated Corporate Tax Base (CCCTB), European Union, Formula Apportionment, Tax Revenues.

Abstrakt

Krchnivá, K. Dopad zavedení společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob na rozpočet České republiky. Disertační práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2016.

Disertační práce se zabývá hodnocením vlivu zavedení společného konsolidovaného základu daně (CCCTB) v Evropské unii na rozpočet České republiky. V práci je provedena komparace rozdělení základu daně způsobilých skupinových podniků v roce 2013, který by byl zdaňován v České republice v současném systému odděleného účetnictví a který by byl v České republice zdaněn v systému CCCTB, ve kterém dochází k rozdělení základu daně mezi jednotlivé podniky ve skupině na základě alokační rovnice. Rozdělení základu daně v systému CCCTB je provedeno s využitím alternativních alokačních rovnic, které jsou používány v systémech společného zdanění podniků ve Spojených státech amerických a v Kanadě. V disertační práci je dále provedena analýza vysvětlující schopnosti alokačních faktorů a alokační rovnice pro rozdělení společného konsolidovaného základu daně skupinových podniků metodou jednoduché a mnohonásobné regresní analýzy. Spojením obou výše uvedených kroků je provedeno komplexní zhodnocení systému CCCTB z hlediska jeho dopadu na rozpočet České republiky v roce 2013.

Klíčová slova

Společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob (CCCTB), Evropská unie, Alokační rovnice, Daňové výnosy.

Obsah

1	Úvod	15
2	Cíl práce	17
3	Materiál a metodika	18
3.1	Materiál.....	18
3.1.1	Nastavení parametrů vyhledávací strategie.....	18
3.1.2	Aplikace vyhledávací strategie a získání výzkumného souboru.....	19
3.2	Metodika.....	23
3.2.1	Metodika pro srovnání rozdělení základu daně v současném systému a v systému CCCTB.....	23
3.2.2	Metodika pro dopočet chybějících hodnot.....	24
3.2.2.1	Metoda imputace dle poměrových ukazatelů.....	27
3.2.2.2	Jednoduchá regresní imputace.....	28
3.2.2.3	Metoda mnohonásobné regresní imputace.....	29
3.2.3	Výběr nejvhodnější imputační metody.....	30
3.2.4	Metodika analýzy vysvětlující schopnosti alokační rovnice.....	32
4	Teoretická východiska	37
4.1	Daňové funkce a principy.....	37
4.2	Daňová koordinace a harmonizace.....	38
4.2.1	Vývoj harmonizačního procesu v Evropské unii.....	40
4.2.2	Legislativní nástroje harmonizace přímých daní.....	43
4.3	Daňová konkurence.....	45
4.4	Vývojový proces systému společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob.....	47
4.5	Návrh směrnice o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB).....	54
4.5.1	Základní principy systému CCCTB a působnost návrhu směrnice.....	54
4.5.2	Pravidla pro výpočet základu daně.....	57
4.5.3	Časový rozvrh a kvantifikace daňových principů.....	59

4.5.4	Zásoby a nedokončená výroba	62
4.5.5	Dlouhodobá aktiva a metody jejich odpisování	62
4.5.6	Ztráty	65
4.5.7	Reorganizace podnikatelské činnosti v rámci skupiny CCCTB.....	67
4.5.8	Vztahy mezi skupinou pro CCCTB a jinými subjekty	68
4.5.9	Propojené osoby	68
4.5.10	Alokační rovnice.....	68
4.5.11	Správa daní v systému CCCTB	70
4.6	Systém společného konsolidovaného základu z příjmů právnických osob v kontextu české daňové legislativy	71
4.7	Systému společného základu daně v Kanadě a ve Spojených státech amerických	80
4.7.1	Systému společného základu daně v Kanadě	80
4.7.2	Systému společného základu daně ve Spojených státech amerických	81
4.7.3	Srovnání definice alokačních faktorů a alokačních metod pro rozdělení společného základu daně v Kanadě, Spojených státech amerických a v systému CCCTB	85
4.8	Současný stav výzkumu v oblasti CCCTB	87
4.8.1	Výzkum vlivu zavedení systému CCCTB na národní rozpočty	87
4.8.2	Výzkum systému CCCTB ze širší perspektivy	93
4.8.3	Výzkum zabývající se přínosy systému CCCTB	95
4.8.4	Výzkumu alokačního mechanismu pro rozdělení společného základu daně	98
5	Výsledky	103
5.1	Rozdělení základu daně v současném systému	103
5.2	Rozdělení základu daně v systému CCCTB	111
5.3	Srovnání rozdělení základu daně v systému CCCTB dle alokačních rovnic uplatňovaných v Kanadě a ve Spojených státech amerických	117
5.3.1	Srovnání CCCTB a kanadské alokační rovnice	117
5.3.2	Srovnání CCCTB a Massachusettské alokační rovnice	121
5.4	Analýza vysvětlující schopnosti alokační rovnice	124
5.4.1	Analýza vysvětlující schopnosti alokačních faktorů	124

5.4.2	Analýza vysvětlující schopnosti alokační rovnice pro systému CCCTB 130	
5.4.3	Srovnání vysvětlujících schopností alokačních rovnic ve vztahu k odvětví ekonomické činnosti	133
6	Diskuze	138
7	Závěr	145
8	Přehled literárních zdrojů	149
9	Seznam tabulek	157
	Příloha A – Imputační koeficienty pro dopočet chybějících hodnot metodou imputace dle poměrových ukazatelů	161
	Příloha B – Imputační koeficienty pro dopočet chybějících hodnot metodou jednoduché regrese	163
	Příloha C – Imputační koeficienty pro dopočet chybějících hodnot metodou mnohonásobné regrese	165

1 Úvod

Jednotný trh zaručuje volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu na území Evropské unie. Jednotlivcům tento trh umožňuje nejen žít a pracovat v kterékoliv zemi, ale současně požívat produktů z celé Evropy. Podnikatelským subjektům pak jednotný trh dovoluje obchodovat bez překážek za předpokladu vzájemného uznávání národních norem.

Pro hladké fungování jednotného trhu bylo nejdříve nutné odstranit celou řadu technických, právních a administrativních překážek, jež bránily volnému obchodování a pohybu mezi jednotlivými členskými státy Evropské unie. Nezbytným a současně logickým krokem integračního procesu bylo také přijetí společné měny, která při obchodování odstraňuje riziko kolísání měnových kurzů. Společná měna také usnadňuje volný přesun kapitálu a umožňuje cenové srovnání produkce pocházející z různých členských států Evropské unie.

Na druhou stranu nadále existuje celá řada oblastí, ve kterých přetrvávají překážky, které jednotnému trhu brání v hladkém fungování. Tou nevýznamnější jsou oddělené daňové systémy jednotlivých států, jež omezují integraci trhu a oslabují jeho účinnost. Dalšími oblastmi jsou například oddělené trhy finančních služeb, energetiky nebo dopravy či složitá pravidla pro vzájemné uznávání odborných kvalifikací překážející tomu, aby volný pohyb osob a usazování se mohly nabýt své plnohodnotné funkce.

Oddělené daňové systémy jednotlivých členských států jsou nejčastěji zmiňovanou překážkou pro volné podnikání firem působících na jednotném trhu. Jestliže chce firma rozšířit svoji působnost za hranice země svého sídla, musí se často potýkat s otázkou, jak zdanit zisky z ekonomické aktivity realizované na území tohoto druhé členského státu. Tyto překážky by snadno odstranila harmonizace daňových systémů.

Harmonizace daňových systémů je často prezentována jako nástroj pro završení jednotného trhu. Jednotný trh je však vytvářen postupně a nikdy jej nebude možné považovat za dokončený, a to z toho důvodu, že musí neustále reagovat na celou řadu vnějších (např. proces globalizace, klimatické změny, finanční a hospodářské krize) i vnitřních podnětů (stárnutí populace, legislativní změny).

V posledních letech bylo dosaženo vysokého stupně harmonizace nepřímých daní. Harmonizace přímých daní se však setkává z nevolí ze strany jednotlivých členských států, které ji chápou jakou zásah do národní suverenity. Přesto se harmonizační snahy v oblasti přímých daní v nedávné době značně zintenzivnily, neboť harmonizace přímých daní, zejména pak daně z příjmů právnických osob, může znamenat účinnou cestu, jak zabránit daňovým únikům a přesunování podnikových zisků a manipulaci s převodními cenami. Snaha o harmonizaci daně z příjmů právnických osob dostala oficiální podobu dne 16. dubna 2011, kdy byl publikován návrh směrnice o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob (dále i CCCTB).

Systém CCCTB jako nástroj strukturální harmonizace daně z příjmů právnických osob by měl zavést jednotnou definici základu daně společností působících na jednotném trhu. Spolu se systémem CCCTB by nemělo dojít k harmonizaci daňových sazeb, což členským státům umožní ponechání si určitého stupně fiskální autonomie. Jak však bylo sděleno na jednání Evropského parlamentu dne 12. dubna 2012, není vyloučeno, že by

současně se systémem nemohly být zavedeny určité minimální sazby daně z příjmů právnických osob.

Systém CCCTB byl měl pomoci odstranit daňové překážky vyvstávající podnikům při jejich přeshraničních aktivitách. Kromě snížení administrativní zátěže související s plněním daňových povinností je to také zajištění vyšší transparentnosti daňových systémů, ve kterých jednotná definice základu daně umožní jednoduché srovnání daňové zátěže v jednotlivých členských státech Evropské unie, jež je často klíčovým rozhodovacím faktorem pro lokalizaci investice. Na základě Akčního plánu ze dne 17. června 2015 byl systém CCCTB prezentován zejména jako nástroj v boji proti škodlivé daňové soutěži a daňovým únikům, též jako prostředek k eliminaci možností pro přesunování zdanitelných zisků mezi jednotlivými podniky a současně také jako nástroj snižující administrativní překážky v souvislosti s nastavením politiky převodních cen.

Systém CCCTB by se měl dotknout zejména skupinových podniků s vysokou mírou hospodářské spolupráce, jež by svůj výsledek hospodaření stanovený dle národních účetních pravidel transformovaly na základ daně dle požadavků systému CCCTB a následně jej konsolidovaly na úrovni mateřského podniku. Konsolidovaný základ daně by měl být mezi jednotlivé podniky ve skupině rozdělen dle alokační rovnice založené na třech ekonomických veličinách: aktiva, práce a tržby, které by měly odrážet, jak se jednotlivý podnik podílí na tvorbě skupinového zisku. Přerozdělení základu daně dle alokační rovnice bude mít pravděpodobně vliv na objem daňových povinností dotčených podniků a současně vliv na velikost základu daně zdaňovaného v jednotlivých členských státech Evropské unie.

Vliv zavedení systému CCCTB na příjmové strany státních rozpočtů jednotlivých států Evropské unie bude neodmyslitelným rozhodovacím kritériem při jeho schvalování. Předkládaná disertační práce se proto zabývá analýzou dopadu implementace systému CCCTB na rozpočet České republiky. Provedená analýza je založena na sekundárních průřezových datech skupinových podniků sídlících v Evropské unii vztahujících se k roku 2013, jež jsou získány z databáze Amadeus. Analýza je provedena z pohledu České republiky, konkrétně ze strany skupinových podniků sídlících v Evropské unii s českou mateřskou společností a dále skupinových podniků sídlících v Evropské unii s mateřskou společností usazenou v kterémkoliv jejím státě, která vlastní alespoň jednu dceřinou společnost v České republice. Při analýze byla zohledněna podoba systému CCCTB dle návrhu směrnice ze dne 16. března 2011.

V disertační práci je analyzována struktura alokační rovnice sloužící pro rozdělení základu daně v systému CCCTB z hlediska schopnosti jednotlivých alokačních faktorů podílet se na tvorbě zisku, a to na úrovni celého výzkumného souboru a také na úrovni jednotlivých sektorů ekonomické aktivity.

Hlavní motivací disertační práce je komplexní zhodnocení systému CCCTB z hlediska České republiky založené na reálných datech a analytických propočtech.

Disertační práce vznikla jako jeden z výstupů projektu s evidenčním číslem PEF_DP_2015_04 s názvem: „Dopad zavedení společného konsolidovaného základu daně z příjmu korporací na rozpočet České republiky“ podporovaného Interní grantovou agenturou na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně.

2 Cíl práce

Disertační práce se zabývá analýzou a zhodnocením systému CCCTB z pohledu České republiky. Jejím hlavním cílem je kvantifikovat dopad systému CCCTB na rozpočet České republiky, a to na základě srovnání podílu na celkovém základu daně skupinových podniků zahrnutých ve výzkumném souboru, který byl v roce 2013 zdaňován v České republice v současném systému a který by byl v České republice zdaněn v systému CCCTB, jestliže by k rozdělení základu daně byla použita alokační rovnice.

Dílčím cílem disertační práce je analýza CCCTB alokační rovnice a ověření, že jednotlivé alokační faktory jsou schopny reflektovat proces generování zisku jednotlivých podniků.

Dílčí cíl práce je naplněn v několika samostatných krocích.

CCCTB alokační rovnice je analyzována ve vztahu k alokačním rovnicím, které jsou používány k rozdělení společného základu daně ve Spojených státech amerických a v Kanadě. Tento krok analýzy má ukázat výhodnost CCCTB alokační rovnice a podat důkaz o vhodnosti zařazení jednotlivých alokačních faktorů.

Alokační faktory jsou dále analyzovány z hlediska jejich schopnosti vysvětlit variabilitu v ziskovosti jednotlivých podniků. Při tomto kroku je důraz kladen na analýzu vysvětlující schopnosti jednotlivých alokačních faktorů, jejich kombinací, zvláště pak takových kombinací, jejichž struktura odpovídá CCCTB alokační rovnici a alokačním rovnicím používaných ve Spojených státech amerických a v Kanadě.

Analýza vysvětlující schopnosti alokačních faktorů je dále rozvedena na úrovni jednotlivých sektorů ekonomické činnosti dle klasifikace NACE, jež si klade za cíl ověřit, zda jsou alokační faktory schopny vysvětlit variabilitu v ziskovosti ve všech ekonomických sektorech.

Závěrem je porovnán podíl na celkovém základu daně zkoumaných skupinových podniků, který je zdaňován podniky v jednotlivých sektorech ekonomických činností v současném systému a který by byl jimi zdaněn v systému CCCTB. Takto získané rozdíly jsou dále analyzovány ve vztahu ke zjištěné vysvětlující schopnosti alokačních faktorů vstupujících do CCCTB alokační rovnice, která je vyhodnocena jako dostatečná v případě, že tyto rozdíly v podílech nepřesahují hodnotu 0,05 %.

3 Materiál a metodika

Pro zpracování práce byla využita sekundární průřezová data z databáze Amadeus poskytující informace o téměř 18 milionech evropských podnikatelských subjektech. V databázi jsou dostupné informace o majetku a finančních výsledcích a vlastnické struktuře jednotlivých podnikatelských subjektů. Informace o finanční situaci podniků jsou standardně přejímány ze zveřejněných účetních závěrek společností a jejich příloh. Informace o vlastnické struktuře jsou například v případě obchodních společností registrovaných v České republice volně dostupné v povinně zveřejňované zprávě o vztazích mezi propojenými osobami, kterou od 1. 1. 2014 povinně zpracovávají všechny obchodní společnosti, které jsou ovládány jinou osobou.

Pro sběr dat byla využita verze databáze Amadeus ze dne 22. ledna 2015 s číslem aktualizace 2442. Veškeré finanční i nefinanční informace o sledovaných podnicích se vztahovaly k roku 2013.

3.1 Materiál

3.1.1 Nastavení parametrů vyhledávací strategie

Jak už bylo zmíněno výše, databáze Amadeus poskytuje širokou škálu finančních i nefinančních informací o podnikatelských subjektech registrovaných v Evropě. Při vhodném nastavení vyhledávací strategie bylo možné z databáze získat výzkumný soubor odpovídající stanovenému cíli práce.

Při nastavení vyhledávací strategie byl zohledněn postup, který byl dříve využit ve výzkumu Clineho a kol. (2011) a dále Nerudové a kol. (2015). Jednotlivé kroky tohoto postupu jsou popsány níže.

Při vyhledávání datového souboru byly z celkového počtu subjektů nejdříve vybrány aktivní podniky uskutečňující svoji ekonomickou činnost na území Evropské unie (EU28). Následně byla vyhledávací strategie omezena podmínkou, že tyto aktivní podnikatelské subjekty musí mít zveřejněnu informaci o výsledku hospodaření před zdaněním za rok 2013. Hospodářský výsledek před zdaněním byl pro účely práce považován za proměnnou vyjadřující hodnotu základu daně příslušného podniku. Pro srovnatelnost finančních ukazatelů zkoumaných podniků byly všechny finanční údaje přepočteny na společnou měnu EUR a vyjádřeny v jejich tisících.

Z návrhu směrnice o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob (dále i CCCTB) vyplývá, že se tento systém bude týkat pouze podniků s vysokou mírou hospodářské spolupráce odvozené na základě vlastnického podílu a současně objemu vykonávané kontroly mateřským podnikem v podniku dceřiném. Míru hospodářské spolupráce jednotlivých podniků konkrétně vymezuje návrh směrnice o systému CCCTB v článku 54, který způsobitou dceřinou společností definuje jako přímo či nepřímo vlastněnou společnost, ve které mateřská společnost disponuje více než 50 % hlasovacích práv a má vlastnické právo odpovídající více než 75 % kapitálu společnosti nebo má více než 75 % práv spojených s nárokem na výplatu zisku.

Výše definovaná kritéria byla ve vyhledávací strategii zohledněna následujícím způsobem:

Hledá se takový mateřský podnik sídlící na území Evropské unie, který

1. vlastní alespoň jednu dceřinou společnost sídlící kdekoli v Evropské unii, ve které se podílí na kontrole více než 50,01 %, tato podmínka byla zajištěna nastavením tzv. konečného příjemce s hraniční hodnotou > 50,01 %, a současně takový mateřský podnik, který
2. vlastní, alespoň jednu dceřinou společnost usazenou kdekoli na území Evropské unie, ve které se podílí na základním kapitálu více než 75,01 %.

Kromě informací o vlastnické struktuře a hodnot základu daně (hospodářského výsledku před zdaněním) ve sledovaném období u vybraných podniků byly pro účely výpočtu z databáze Amadeus dále převzaty také informace o objemu dlouhodobých hmotných aktiv, zastupujících faktor aktiv v alokační rovnici, informace o objemu mzdových nákladů a počtu zaměstnanců, jejichž kombinace má v alokační rovnici pro systém CCCTB zastupovat faktor práce, a dále informace o provozních výnosech, které v alokační rovnici vyjadřují faktor tržeb.

3.1.2 Aplikace vyhledávací strategie a získání výzkumného souboru

Výše uvedená strategie umožnila vyhledat všechny mateřské a dceřiné podniky sídlící na území Evropské unie splňující kritéria vysoké míry hospodářské spolupráce. Jednotlivé kvalifikované dceřiné podniky byly k mateřskému podniku přiřazeny na základě daňových identifikačních čísel (dále i BvD ID čísla), jejichž znalost byla nezbytná pro vyhledání informací o finanční situaci těchto dceřiných podniků. Takto získaný soubor kvalifikovaných mateřských podniků obsahoval informace 92 321 mateřských podniků a informace 260 576 kvalifikovaných dceřiných podniků.

Jak už bylo zmíněno výše, informace o finanční situaci dceřiných podniků byly z databáze získány pomocí zpětné implementace jejich BvD ID čísel do databáze. Nevýhodou tohoto vyhledávání je, že část podniků nelze vždy zpětně dohledat, což je pravděpodobně způsobeno tím, že tyto podniky jsou identifikovány k matce pouze na základě BvD ID čísla. Jinými slovy, jsou k mateřskému podniku pravděpodobně přiřazeny na základě údajů, které ve své účetní závěrce zveřejnil mateřský podnik, avšak informace o finanční situaci těchto podniků chybí. Chybějící informace jsou také způsobeny časovým zpožděním mezi zveřejněním finančních informací a jejich indexací v databázi. Při zpětném vyhledávání bylo z původního počtu kvalifikovaných dceřiných podniků, tj. 260 576, nalezeno 214 624 podniků, což představuje 82 % původního souboru. Celková ztráta dat dosáhla 18 %, v absolutním vyjádření 45 952 podniků.

Soubor dat sestávající z 92 321 mateřských podniků a 214 624 kvalifikovaných dceřiných podniků byl dále očištěn pouze do podoby datového souboru zahrnujícího pouze podniky, jejichž změna ve výpočtu základu by mohla přímo ovlivnit daňové příjmy České republiky.

Kromě výše uvedeného nebylo možné ani převzaté finanční informace pro získané podniky považovat za úplné. U jednotlivých podniků často chyběla informace o objemu mzdových nákladů či počtu zaměstnanců. Nejnižším objemem chybějících dat se

vyznačovala dlouhodobá stálá aktiva zastupující faktor aktiv v alokační rovnici. S cílem maximalizovat rozsah výzkumného souboru byly chybějící hodnoty dopočteny metodou imputace, metodou jednoduché regresní imputace a mnohonásobné regresní imputace se zohledněním odvětví ekonomické činnosti podniku podle metodiky NACE¹ vydané Evropskou komisí. Metody pro dopočet chybějících hodnot jsou popsány v následující části².

Dopočet chybějících hodnot byl proveden na základě přímých či nepřímých vztahů veličin zařazených do alokační rovnice s objemem dlouhodobého hmotného majetku. Do dalšího pozorování byly proto zahrnuty pouze ty podniky, jež měly pro rok 2013 zveřejněnu informaci o objemu hmotného dlouhodobého majetku. Další omezující podmínkou byl datový soubor redukován na soubor podniků, které bylo možné dle jejich hlavní ekonomické činnosti přiřadit do určitého ekonomického odvětví dle NACE klasifikace. Při zpětném vyhledávání dceřiných podniků pomocí BvD ID čísel bylo také u jednotlivých podniků ověřeno vykázání informace o výsledku hospodaření před zdaněním jako proměnné vyjadřující hodnotu základu daně. Výsledkem provedených úprav byl soubor podniků ve struktuře zachycené následující tabulkou.

Tab. 1 Struktura základního výzkumného souboru

Název státu	Počet mateřských společností	Počet dceřiných společností	Celkový počet společností
Rakousko	310	768	1 078
Belgie	3 033	8 209	11 242
Bulharsko	6	0	6
Kypr	3	3	6
Česká republika	1 097	2 442	3 539
Německo	861	1 566	2 427
Dánsko	1 026	1 319	2 345
Estonsko	1 616	2 647	4 263
Španělsko	2 398	5 768	8 166
Finsko	843	2 207	3 050
Francie	10 521	25 529	36 050
Velká Británie	9 881	19 258	29 139
Řecko	206	573	779
Chorvatsko	11	0	11
Maďarsko	36	577	613
Irsko	143	383	526
Itálie	11 933	23 600	35 533

¹ Statistical Classification of Economic Activities in the European Community, rev. 2 (2008), [Online]. Dostupné z URL <http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM_DTL&StrNom=NACE_REV2>.

² Viz více kapitola 3.2.2. Metodika pro dopočet chybějících hodnot

Pokračování Tab. 1

Název státu	Počet mateřských společností	Počet dceřiných společností	Celkový počet společností
Lotyšsko	62	209	271
Litva	559	1 338	1 897
Malta	6	19	25
Nizozemí	748	1 456	2 204
Polsko	464	1 514	1 978
Portugalsko	1 120	2 159	3 279
Rumunsko	9	0	9
Švédsko	660	1 728	2 388
Slovinsko	105	278	383
Slovensko	416	1 231	1 647
Celkem	48 101	104 911	153 012

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Soubor podniků ve výše uvedené tabulce (Tab. 1) po úpravě obsahoval data celkem 153 012 podniků, z nichž 48 101 podniků byly podniky mateřské a zbývajících 104 911 podniků byly k nim přiřazené dceřiné společnosti. Tento soubor je v následujícím textu označován jako základní výzkumný soubor.

U všech podniků byly sesbírány informace: velikost výsledku hospodaření před zdaněním za rok 2013, velikost mzdových nákladů, počet zaměstnanců, objem dlouhodobých hmotných aktiv, objem provozních výnosů a dále odvětví ekonomické činnosti na základě NACE klasifikace. U mateřských podniků bylo pomocí BvD ID čísla vymezeno, které z dceřiných podniků s nimi tvoří skupinu. Základní výzkumný soubor byl dále použit po selekci těch podniků, u nichž by změna ve výpočtu základu daně mohla mít přímý vliv na rozpočet České republiky.

Pro účely další prezentace postupu zpracování práce a současně prezentace dosažených výsledků budou využity zkratky, které blíže vysvětluje následující tabulka (Tab. 2).

Tab. 2 Přehled zkratk pro prezentaci výsledků

Zkratka	Vysvětlení
PL	Výsledek hospodaření před zdaněním
OPT	Provozní výnosy
NoE	Počet zaměstnanců
CoE	Objem mzdových nákladů
TFA	Objem dlouhodobého majetku

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše popsaného základního souboru (Tab. 1) byly v souladu s cílem práce vybrány pouze skupinové podniky s mateřskou společností v České republice. K těmto mateřským podnikům byly přiřazené jejich kvalifikované dceřiné společnosti sídlící

v kterémkoliv členském státě Evropské unie. Dále byly vybrány evropské mateřské společnosti vlastníci alespoň jednu kvalifikovanou dceřinou společností v České republice a současně jejich ostatní kvalifikované dceřiné společnosti sídlící v kterémkoliv členském státě Evropské unie. Strukturu výzkumného souboru pro Českou republiku zachycuje následující tabulka (Tab. 3).

Tab. 3 Struktura výzkumného souboru pro Českou republiku

Název státu	Počet mateřských společností	Počet dceřiných společností	Celkový počet společností
Rakousko	48	255	303
Belgie	31	504	535
Bulharsko	1	0	1
Kypr	1	1	2
Česká republika	1 097	2 442	3 539
Německo	86	278	364
Dánsko	15	132	147
Estonsko	0	71	71
Španělsko	13	554	567
Finsko	18	215	233
Francie	46	1 213	1 259
Velká Británie	68	1 287	1 355
Řecko	1	82	83
Chorvatsko	2	0	2
Maďarsko	3	285	288
Irsko	5	41	46
Itálie	41	749	790
Lotyšsko	0	20	20
Lucembursko	0	21	21
Litva	1	69	70
Malta	1	1	2
Nizozemí	57	367	424
Polsko	21	319	340
Portugalsko	1	132	133
Rumunsko	1	0	1
Švédsko	32	318	350
Slovinsko	7	79	86
Slovensko	44	398	442
Celkem	1 641	9 833	11 474

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Celkový počet zkoumaných subjektů dle Tab. 3 byl 11 474 podniků, z toho 1 641 mateřských podniků a 9 833 jejich způsobilých dceřiných podniků. Jak je patrné z tabulky

(Tab. 3), nejvyšší počet zkoumaných subjektů sídlí v České republice, dále ve Velké Británii a Francii. Nejnižší počet zkoumaných podniků byl získán pro Bulharsko, Kypr, Chorvatsko, Maltu a Rumunsko.

V následující kapitole je popsán způsob dopočtu chybějících hodnot a dále formulována metodika pro splnění cíle práce, jímž bylo kvantifikovat dopad zavedení systému společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB) na rozpočet České republiky. Dále je v souladu s dílčím cílem práce popsána metodika analýzy způsobnosti alokační rovnice.

3.2 Metodika

Níže uvedené podkapitoly popisují postup zpracování praktické části práce. Kromě popisu provedených kroků k získání výsledků práce jsou popsány také využité metody.

3.2.1 Metodika pro srovnání rozdělení základu daně v současném systému a v systému CCCTB

Cílem disertační práce bylo kvantifikovat dopad zavedení systému společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB) na rozpočet České republiky. Cíle práce bylo dosaženo pomocí výpočtu podílu na celkovém základu daně skupinových podniků s vysokou mírou hospodářské spolupráce, který byl zdaňován v České republice v současném daňovém systému v roce 2013 a který by byl v České republice zdaněn při rozdělení skupinového základu daně v systému CCCTB.

Uvažované kvalifikované podniky v celkovém počtu 11 474 byly roztrženy do skupin tvořených vždy jedním mateřským podnikem a jeho dceřinými podniky, ve kterých tento mateřský podniky drží vlastnický podíl odpovídající alespoň 75,01 % podílu na základním kapitálu a vykonává v nich kontrolu alespoň z 50,01 %. Z hodnot výsledku hospodaření před zdaněním, jenž byl pro účely práce považován za proměnou vyjadřující základ daně zkoumaných podniků, byl spočten konsolidovaný základ daně, a to agregací základu daně mateřského podniku se základy daní jednotlivých dceřiných podniků. V této souvislosti je nutné upozornit, že v práci bylo přijato zjednodušení, kdy hodnota výsledku hospodaření před zdaněním byla považována za základ daně upravený jednotlivými podniky dle pravidel návrhu směrnice o systému CCCTB.

Dále je třeba zmínit, že v systému konsolidovaného základu daně by byly zdaňovány pouze čisté zisky skupinových podniků, jinými slovy by systém CCCTB umožňoval zápočet ztráty kteréhokoliv člena skupiny proti zisku jiného člena skupiny. Tato skutečnost byla při výpočtu konsolidovaného základu daně zohledněna. Takto stanovený konsolidovaný základ daně byl dále rozpočítán mezi jednotlivé podniky na základě výše uvedené alokační rovnice (1):

$$\text{Podíl}_X = \left(\frac{1}{3} \frac{\text{Tržby}^x}{\text{Tržby}^{\text{skupina}}} + \frac{1}{3} \left(\frac{1}{2} \frac{\text{Obj.mezd}^x}{\text{Obj.mezd}^{\text{skupina}}} + \frac{1}{2} \frac{\text{Poč.zaměstn}^x}{\text{Poč.zaměstn}^{\text{skupina}}} \right) + \frac{1}{3} \frac{\text{Aktiva}^x}{\text{Aktiva}^{\text{skupina}}} \right) * \text{konsol.zákl.daně} \quad (1),$$

kde podíl příslušného podniku ve skupině (podniku X) na celkovém konsolidovaném základu daně je odvozen od jeho podílu na celkových tržbách

skupinového podniku, jeho podílu na celkovém objemu mzdových nákladů a počtu zaměstnanců a dále dle jeho podílu na celkových dlouhodobých hmotných aktivech skupinového podniku.

Podíl základu daně připadající na jednotlivé podniky byl následně spočítán na úrovni států, ve kterých tyto podniky sídlí. Pro rozpoznání jednotlivých členských států byly využity zeměpisné kódy ISO 3166-2.

Pokud při výpočtu podílu na základu daně jednotlivých podniků nastala situace, že některé z proměnných v alokační rovnici za celou skupinu podniků vykazovaly nulovou hodnotu, bylo postupováno dle návrhu směrnice o systém CCCTB, a to tak, že se v odpovídajícím poměru změnil podíl ostatních proměnných v alokační rovnici.

Pro výpočet podílu na celkovém základu daně zdaňovaném jednotlivými státy v současném systému byla zohledněna pravidla pro stanovení skupinového základu daně platná v roce 2013. Tato pravidla jsou dále rozvedena v části Výsledky.

Následná komparace distribuovaného podílu na celkovém základu daně v současném systému a v systému CCCTB umožnila porovnat tyto dva systémy bez ohledu na výši generovaného zisku/ztráty jednotlivými podniky. Předpokladem tohoto přístupu bylo, že určitý agregovaný základ daně je rozdělen mezi jednotlivé podniky, resp. členské státy Evropské unie, na základě proměnných vstupujících do alokační rovnice takovým způsobem, že procento přiděleného podílu na celkovém základu daně je odvozeno od objemu alokačních proměnných vykázaných jednotlivými podniky a není ovlivněno tím, jak velký základ daně je rozdělován.

3.2.2 Metodika pro dopočet chybějících hodnot

Ve snaze maximalizovat rozsah výzkumného souboru bylo pro dopočet chybějících hodnot využito metody imputace, metody jednoduché regresní imputace a metody mnohonásobné regresní imputace.

Tyto metody bylo možné aplikovat pouze za předpokladu, že u jednotlivých podniků s chybějícími hodnotami některé z alokačních proměnných známe zemi sídla příslušného podniku, víme, ve kterém odvětví ekonomické činnosti podnik působí, a současně známe hodnotu objemu dlouhodobého hmotného majetku, od níž se přímo či nepřímo odvíjel dopočet imputovaných hodnot.

Bází pro výpočet koeficientů pro imputaci hodnot byl základní soubor podniků pro celou Evropskou unii, jehož strukturu zobrazuje Tab. 2. Koeficienty pro každou proměnnou byly vypočteny postupně s využitím jednotlivých imputačních metod vždy na základě známých hodnot zkoumaných proměnných. Při dopočtu chybějících hodnot byla využita metodika navržená Clineem a kol. (2011), která byla také použita ve výzkumu Nerudové a Solilové (2014) a Nerudové a kol. (2015).

Dle této metodiky byly podniky rozděleny do dvou skupin, a to skupin EU13 a EU15. Skupinu EU15 tvořily zakládající členské státy Evropské unie a současně všechny státy, které k Evropské unii přistoupily před rokem 2004. Tuto skupinu států lze zároveň vymezit zeměpisně jako převážně západní evropské země vyznačující se vyšší hospodářskou vyspělostí, oproti skupině zemí EU13, kterou tvoří vesměs postkomunistické země, které přistoupily k Evropské unii v roce 2004 a v letech následujících.

Skupinu EU15 tvořily konkrétně následující země: Velká Británie, Francie, Finsko, Švédsko, Irsko, Itálie, Španělsko, Portugalsko, Nizozemí, Belgie, Dánsko, Lucembursko, Řecko, Německo a Rakousko. Do skupiny EU13 náležely tyto země: Česká republika, Slovinsko, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Rumunsko, Litva, Lotyšsko, Estonsko, Malta, Kypr, Chorvatsko a Bulharsko.

Tab. 4 Přehled kategorií odvětví ekonomických činností podle klasifikace NACE rev. 2

Kód ekonomické činnosti	Popis	Číselné znaky kódů 2. stupně
A	ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ A RYBÁŘSTVÍ	01-03
B	TĚŽBA A DOBÝVÁNÍ	05-09
C	ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL	10-33
D	VÝROBA A ROZVOD ELEKTŘINY, PLYNU, TEPLA A KLIMATIZOVANÉHO VZDUCHU	35
E	ZÁSOBOVÁNÍ VODOU; ČINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S ODPADNÍMI VODAMI, ODPADY A SANACEMI	36-39
F	STAVEBNICTVÍ	41-43
G	VELKOOBCHOD A MALOOBCHOD; OPRAVY A ÚDRŽBA MOTOROVÝCH VOZIDEL	45-47
H	DOPRAVA A SKLADOVÁNÍ	49-53
I	UBYTOVÁNÍ, STRAVOVÁNÍ A POHOSTINSTVÍ	55-56
J	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ ČINNOSTI	58-63
K	PENĚŽNICTVÍ A POJIŠŤOVNICTVÍ	64-66
L	ČINNOSTI V OBLASTI NEMOVITOSTÍ	68
M	PROFESNÍ, VĚDECKÉ A TECHNICKÉ ČINNOSTI	69-75
N	ADMINISTRATIVNÍ A PODPŮRNÉ ČINNOSTI	77-82
O	VEŘEJNÁ SPRÁVA A OBRANA; POVINNÉ SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ	84
P	VZDĚLÁVÁNÍ	85
Q	ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE	86-88
R	KULTURNÍ, ZÁBAVNÍ A REKREAČNÍ ČINNOSTI	90-93
S	OSTATNÍ ČINNOSTI	94-96
T	ČINNOSTI DOMÁCNOSTÍ JAKO ZAMĚSTNAVATELŮ; ČINNOSTI DOMÁCNOSTÍ PRODUKUJÍCÍCH BLÍŽE NEURČENÉ VÝROBKY A SLUŽBY PRO VLASTNÍ POTŘEBU	97-98
U	ČINNOSTI EXTERITORIÁLNÍCH ORGANIZACÍ A ORGÁNŮ	99

Zdroj: vlastní zpracování dle mfcf.cz

Co se týká odvětví ekonomické činnosti, to bylo při výpočtu imputačních koeficientů zohledněno dle klasifikace ekonomických činností NACE, která se v prvním stupni dělí na kategorie A-U, ve druhém stupni jsou ekonomické činnosti rozděleny podle prvních dvou číselných znaků příslušného NACE kódu. Právě kategorizace odvětví ekonomické činnosti na základě prvních dvou číselných znaků NACE kódu byla použita pro účely praktické části práce. Přehled jednotlivých ekonomických činností dle NACE klasifikace zobrazuje výše uvedená tabulka (Tab. 4).

Přehled známých hodnot zkoumaných proměnných v jednotlivých sektorech ekonomických činností podle kategorizace prvního stupně NACE klasifikace pro výzkumný soubor pro Českou republiku (dle Tab. 3) je zobrazen v tabulce níže (Tab. 5).

Tab. 5 Přehled známých hodnot ve výzkumném souboru pro Českou republiku podle kategorizace NACE rev. 2

Kód ekonomické činnosti	Číselné znaky kódů	OPT	TFA	NoE	CoE
A	01-03	114	118	84	89
B	05-09	109	143	81	60
C	10-33	2 336	2 388	2 006	2 070
D	35	365	370	233	234
E	36-39	139	139	120	125
F	41-43	528	531	373	412
G	45-47	2 539	2 581	2 019	2 088
H	49-53	405	414	353	352
I	55-56	248	249	169	206
J	58-63	508	517	419	421
K	64-66	524	755	265	191
L	68	869	879	222	278
M	69-75	1 263	1 476	916	908
N	77-82	624	671	483	497
O	84	3	3	2	2
P	85	63	63	47	52
Q	86-88	68	68	60	64
R	90-93	42	42	29	34
S	94-96	65	66	48	54
T	97-98	1	1	1	1
U	99	0	0	0	0
Celkem		10 813	11 474	7 930	8 138
Procentní podíl z výzkumného souboru		94,24%	100,00%	69,11%	70,93%

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Z tabulky (Tab. 5) je patrné, že v souladu s vyhledávací strategií nechyběla u žádného ze zkoumaných podniků informace o objemu dlouhodobého hmotného majetku. Nevyšším počtem chybějících hodnot se vyznačovala proměnná počet zaměstnanců, která byla dostupná pouze u 7 930 podniků, což představuje 69,11 % podniků z celkového počtu 11 474 podniků. Nejvyšší objem známých dat měly podniky v ekonomických sektorech C, G a M, zatímco nejnižší objem dostupných informací vykazovaly podniky v ekonomických sektorech O, T a U.

Tabulka níže zobrazuje strukturu chybějících hodnot výzkumného souboru pro Českou republiku (dle Tab. 3) v členění pro jednotlivé sektory ekonomické činnosti dle klasifikace NACE. Tabulka je opět doplněna o vyjádření procentního podílu chybějících hodnot z celkového datového souboru 11 474 podniků.

Tab. 6 Přehled chybějících hodnot ve výzkumném souboru pro Českou republiku podle kategorizace NACE rev. 2

Kód ekonomické činnosti	Číselné znaky kódů	OPT	TFA	NoE	CoE
A	01-03	4	0	34	29
B	05-09	34	0	62	83
C	10-33	52	0	382	318
D	35	5	0	137	136
E	36-39	0	0	19	14
F	41-43	3	0	158	119
G	45-47	42	0	562	493
H	49-53	9	0	61	62
I	55-56	1	0	80	43
J	58-63	9	0	98	96
K	64-66	231	0	490	564
L	68	10	0	657	601
M	69-75	213	0	560	568
N	77-82	47	0	188	174
O	84	0	0	1	1
P	85	0	0	16	11
Q	86-88	0	0	8	4
R	90-93	0	0	13	8
S	94-96	1	0	18	12
T	97-98	0	0	0	0
U	99	0	0	0	0
Celkem		661	0	3 544	3 336
Procentní podíl z celkového souboru		5,76%	0,00%	30,89%	29,07%

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Z výše uvedené tabulky (Tab. 6) je zřejmé, že celkový objem chybějících hodnot zejména pro proměnné objem mzdových nákladů (CoE) a počet zaměstnanců (NoE) dosahoval téměř 30 %. Objem chybějících hodnot provozních výnosů (OPT) byl 5,76 %. Nulový byl objem chybějících hodnot pro proměnnou dlouhodobý hmotný majetek (TFA), což však vyplývá již z podmínek nastavení vyhledávací strategie.

V dalším textu jsou popsány metody pro dopočet chybějících hodnot.

3.2.2.1 Metoda imputace dle poměrových ukazatelů

Metoda imputace dle poměrových ukazatelů vychází ze studie autorů Clinea a kol. (2011), kteří dopočítávali chybějící hodnoty na základě předem definovaných vztahů mezi jednotlivými proměnnými vstupujícími do alokační rovnice (1).

Pro aplikaci této metody byl dle Clinea a kol. (2011) základní výzkumný soubor (Tab. 1) rozdělen na soubor podniků sídlících v zemích EU15 a soubor podniků sídlících

v zemích EU13. Podniky sídlící v zemích EU15 dosahovaly počtu 138 393 a podniky sídlící v zemích EU13 byly v počtu 14 619 z celkového počtu 153 012 podniků. Z uvedených čísel je patrné, že případné zavedení společného systému konsolidovaného základu daně by se více dotklo západních zemí, což odráží také negativní postoj k tomuto návrhu například ze strany Německa nebo Irska.

V dalším kroku byl základní výzkumný soubor rozdělen podle odvětví ekonomické činnosti na základě NACE klasifikace (první dva číselné znaky NACE kódu).

Metoda imputace navržená autory Clineem a kol. (2011) je založena na předpokladu, že chybějící hodnoty proměnných: provozní výnosy, resp. tržby, (OPT), mzdové náklady (CoE) a počet zaměstnanců (NoE), jsou odvozeny z jejich přímých či nepřímých vztahů s objemem dlouhodobého hmotného majetku. Tyto vztahy jsou vyjádřeny poměrem průměrných hodnot proměnné, pro kterou hledáme imputační koeficient, a průměrné hodnoty dlouhodobého majetku či jiné ze zkoumaných proměnných, jež násobíme s objemem dlouhodobého hmotného majetku či jinou proměnnou.

Konkrétně byly chybějící hodnoty provozních výnosů dopočteny na základě níže uvedeného vztahu:

$$OPT = TFA * \frac{\text{prumerna\_hodnota\_OPT\_podniku\_se\_znamou\_hodnotou\_OPT}}{\text{prumerna\_hodnota\_TFA\_podniku\_se\_znamou\_hodnotou\_OPT}} \quad (2),$$

kde je objem provozních výnosů (OPT), resp. tržeb, dopočten pomocí součinu objemu dlouhodobého hmotného majetku určitého podniku (TFA) s poměrem průměrných známých hodnot provozních výnosů v příslušné kategorii ekonomické činnosti a průměrem známých hodnot objemu dlouhodobého majetku v téže kategorii.

Chybějící hodnoty počtu zaměstnanců a objemu mzdových nákladů byly vypočteny na základě následujících vztahů:

$$NoE = TFA * \frac{\text{prumerna\_hodnota\_NoE\_podniku\_se\_znamou\_hodnotou\_NoE}}{\text{prumerna\_hodnota\_TFA\_podniku\_se\_znamou\_hodnotou\_NoE}} \quad (3)$$

$$CoE = NoE * \frac{\text{prumerna\_hodnota\_CoE\_podniku\_se\_znamou\_hodnotou\_CoE}}{\text{prumerna\_hodnota\_NoE\_podniku\_se\_znamou\_hodnotou\_CoE}} \quad (4)$$

Výše uvedené vztahy (3) a (4) naznačují, že chybějící informace o počtu zaměstnanců (NoE) jednotlivých podniků byla odvozena z objemu dlouhodobého hmotného majetku, který tento podnik vlastní, zatímco objem mzdových nákladů (CoE) byl dopočten na základě dostupného či imputovaného počtu zaměstnanců příslušného podniku. Veškeré výpočty imputačních koeficientů touto metodou byly provedeny v tabulkovém procesoru Excel. Přehled imputačních koeficientů je uveden v Příloze A.

3.2.2.2 Jednoduchá regresní imputace

Druhou metodou pro dopočet chybějících hodnot byla metoda jednoduché regresní analýzy, kterou na základě předpokladu jednostranné závislosti byla odhadována hodnota závislé proměnné. Pomocí metody nejmenších čtverců byly odhadnuty koeficienty lineární regresní funkce a chybějící hodnoty byly dopočteny dosazením známých hodnot

dlouhodobého majetku, resp. počtu zaměstnanců, a odhadnutých regresních koeficientů do regresní rovnice.

Při sestavení datových souborů pro dopočet regresních koeficientů byly respektovány stejné podmínky jako v případě výše uvedené imputace navržené autory Clineem a kol. (2011). Zdrojový datový soubor byl tedy rozdělen podle země sídla jednotlivých podniků na skupiny EU15 a EU13. Následně byl soubor rozdělen na jednotlivé datové soubory podle odvětví ekonomické činnosti na základě NACE klasifikace (první dva číselné znaky NACE kódu).

Regresní koeficienty byly vypočteny za předpokladu lineárních vztahů mezi závislou a nezávislou proměnnou pomocí regresní rovnice s konstantou, jak naznačují níže uvedené vztahy:

$$OPT = \beta_0 + \beta_1 TFA \quad (5),$$

$$NoE = \beta_0 + \beta_1 TFA \quad (6),$$

$$CoE = \beta_0 + \beta_1 NoE \quad (7),$$

kde je hodnota závislé proměnné, provozní výnosy (OPT)/počet zaměstnanců (NoE) nebo objem mzdových nákladů (CoE), dopočtena na základě hodnot nezávislé proměnné v lineární regresní funkci s konstantou. Za nezávislou proměnnou byl v prvních dvou rovnicích (5) a (6) považován objem dlouhodobých hmotných aktiv (TFA) a v poslední rovnici (7) byl nezávislou proměnnou počet zaměstnanců (NoE).

Je třeba zdůraznit, že odhad regresních koeficientů metodou regresní funkce byl možný pouze tehdy, když byl pro provedení odhadu získán dostatečný počet pozorování. Této skutečnosti bylo využito i při dopočtu chybějících hodnot metodou regresní imputace. Jinými slovy, pokud pro příslušnou kategorii ekonomických činností z jedné skupiny zkoumaných zemí EU15, resp. EU13, nebyl zajištěn dostatečný počet pozorování pro provedení odhadu regresních koeficientů, byla chybějící hodnota příslušné proměnné dopočtena na základě odhadnutých regresních koeficientů pro druhou ze skupin zemí EU13, resp. EU15.

Veškeré propočty chybějících hodnot byly provedeny v systému STATA a následně zpracovány v tabulkovém procesoru Excel. Vypočtené regresní koeficienty jsou uvedeny v Příloze B.

3.2.2.3 Metoda mnohonásobné regresní imputace

Poslední z použitých imputačních metod byla metoda mnohonásobné regresní imputace. Tato metoda předpokládá, že chybějící hodnoty v základním datovém souboru (Tab. 1) jsou dopočteny prostřednictvím metody mnohonásobné imputace a následně metodou mnohonásobné regresní analýzy jsou odhadnuty regresní koeficienty pro výpočet závisle proměnné.

V souladu s prvními dvěma imputačními metodami byl základní datový soubor nejdříve rozdělen na podniky působící na území EU15 a EU13. Tyto datové soubory byly dále rozděleny podle ekonomických činností na základě NACE klasifikace (první dva znaky NACE kódu). V získaných podsouborech byl následně proveden dopočet chybějících hodnot metodou mnohonásobné imputace.

Metoda mnohonásobné imputace provádí dopočet chybějících hodnot prostřednictvím metody Monte Carlo Markovských řetězců (Monte Carlo Markov Chain) na základě předpokladu, že výskyt chybějících hodnot v datovém souboru je čistě náhodný. Tento předpoklad bylo možné aplikovat na datový soubor použitý v práci, neboť neznáme příčinu, proč tyto informace nebyly podniky zveřejněny, a jestliže tyto informace byly zveřejněny, nevíme, proč nejsou v databázi dostupné. Dopočet chybějících hodnot pro potřeby práce byl proveden prostřednictvím metody Monte-Carlo Markovských řetězců s 20 opakováními.

Po dopočtu chybějících hodnot byly odhadnuty parametry metodou mnohonásobné regresní imputace. Chybějící hodnoty ve výzkumném datovém souboru pro Českou republiku (Tab. 3) byly vypočteny dosazením vypočtených regresních koeficientů do regresních rovnic (5), (6) a (7).

Metoda mnohonásobné imputace a odhad parametrů mnohonásobné regresní funkce byly provedeny ve statistickém softwaru STATA a následně zpracovány do přehledu imputačních koeficientů v tabulkovém procesoru Excel. Přehled vypočtených regresních koeficientů je uveden v Příloze C.

3.2.3 Výběr nejvhodnější imputační metody

Po dopočtu chybějících hodnot pro datový soubor pro Českou republiku (Tab. 3) bylo provedeno porovnání jednotlivých imputačních metod z hlediska jejich schopnosti co nejpřesněji tyto chybějící hodnoty substituovat. Samotné srovnání bylo realizováno dosazením imputovaných hodnot namísto hodnot známých v datovém souboru (Tab. 3). Následně byly spočítány odchylky od skutečných hodnot, a to jako rozdíl imputované, tedy uměle dopočtené hodnoty, a hodnoty skutečné.

Do provedeného srovnání byly zahrnuty pouze ty podniky, které vykazují známé hodnoty pro všechny uměle dopočítávané proměnné, tedy pro objem tržeb, objem mzdových nákladů a celkový počet zaměstnanců. Výpočet byl proveden dosazením imputovaných hodnot do souboru 7 097 podniků z celkového počtu 11 474 podniků tvořících výzkumný soubor pro Českou republiku (Tab. 3).

Následný výběr nejvhodnější imputační metody byl proveden na základě výpočtu průměrných hodnot absolutních rozdílů hodnoty imputované a hodnoty skutečné. Toto zhodnocení bylo provedeno souhrnně pro soubor všech 7 097 podniků a současně také pro jednotlivé kategorie ekonomických činností podle klasifikace NACE. Jako nejvhodnější metoda byla vybrána ta, která dosáhla nejnižší hodnoty absolutních rozdílů. Informace o hodnotách průměrných absolutních rozdílů jsou uvedeny v následující tabulce (Tab. 7).

Tab. 7 Výběr nevhodnější imputační metody na základě průměrných hodnot absolutních rozdílů

NACE	Počet subjektů	Imputace			Regresní imputace			Mnohonásobná imputace		
		OPT (v tis. EUR)	NoE	CoE (v tis. EUR)	OPT (v tis. EUR)	NoE	CoE (v tis. EUR)	OPT (v tis. EUR)	NoE	CoE (v tis. EUR)
všechny subjekty	7 097	61 270,61	183,01	9 011,47	119 214,26	193,22	8 551,98	121 269,16	531,78	23 535,23
A	82	64 594,99	81,47	6 968,08	76 825,23	39,50	8 601,40	77 314,63	38,92	8 874,81
B	56	708 735,04	278,26	20 416,21	193 129,44	197,39	12 280,65	138 721,08	100,76	6 787,72
C	1 836	3 429,86	1,24	5 647,46	64 342,28	168,85	14 856,09	64 780,23	177,03	15 838,10
D	210	240 215,83	62,09	8 050,11	252 696,60	51,75	6 985,83	253 349,35	92,78	10 205,95
E	120	53 180,37	612,72	18 425,35	54 370,29	615,73	18 810,99	54 850,77	579,00	16 509,50
F	359	221 475,79	862,66	49 093,22	252 158,94	887,17	50 292,02	252 314,56	1 022,89	57 440,37
G	1 816	86 215,12	119,30	903,10	116 399,85	33,64	3 783,44	118 162,84	36,14	3 987,36
H	326	77 398,12	71,03	5 044,30	65 181,87	124,17	6 192,45	65 625,82	90,32	6 478,83
I	163	62 209,55	697,79	20 721,59	60 910,18	645,27	19 828,00	61 122,76	691,75	20 844,94
J	379	66 066,66	145,75	118,98	725,51	5 681,11	315 503,86	250,92	99,24	13 936,01
K	144	101 026,47	1 894,09	86 033,64	313 785,02	3 240,82	161 281,48	396 682,99	3 475,01	179 022,90
L	201	18 062,07	71,43	2 942,29	19 434,75	74,06	2 873,73	19 457,07	81,65	3 226,09
M	782	99 189,93	902,22	24 192,41	322 664,15	2 706,56	115 214,41	323 838,48	2 793,26	121 969,64
N	440	15 670,33	106,75	6 715,34	31 701,59	25,47	11 288,45	31 945,92	152,27	59 482,74
O	2	4 419,01	22,45	972,53	154 232,74	1 809,77	86 940,50	160 233,35	1 511,78	73 688,86
P	46	3 464,60	14,38	668,30	3 605,66	19,14	703,32	3 656,14	18,50	703,01
Q	59	5 005,55	47,58	1 019,71	3 075,06	18,40	215,19	3 072,93	273,98	16 970,47
R	29	6 026,96	29,43	1 679,80	2 535,39	13,03	691,94	2 644,23	17,51	1 190,47
S	46	74 841,74	129,45	5 810,62	65 610,75	4,99	1 296,31	66 010,13	26,38	2 426,35
T	1	5 739,17	83,02	4 886,95	11,60	0,20	6,97	11,60	0,20	228 001,40
Počet výskytů	7 097	13	9	11	5	8	8	4	5	2
Pořadí		1			2			3		

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

V tabulce (Tab. 7) jsou srovnány vypočtené absolutní rozdíly mezi skutečnou a imputovanou hodnotou jednotlivých zkoumaných proměnných metodou imputace, jednoduché regresní imputace a mnohonásobné regresní imputace. Nejvhodnější metody pro každou proměnnou (OPT, NoE, CoE) v příslušném ekonomickém odvětví jsou zvýrazněny tučně.

Pro lepší přehlednost bylo srovnání metod pro dopočet chybějících hodnot provedeno také na základě bodové stupnice od 1 do 3, kde 3 body byla označena metoda nejvhodnější a 1 bodem metoda nejméně vhodná. Pro úplnost je nutné zmínit, že prostřednictvím bodové stupnice byly posuzovány hodnoty průměrných absolutních rozdílů imputovaných a skutečných hodnot. Výsledky bodového hodnocení jsou zachyceny v tabulce níže (Tab. 8).

Tab. 8 Výběr imputační metody na základě bodového srovnání

NACE	Počet subjektů	imputace			regresní imputace			vícenásobná imputace (MI)		
		Tržby (v tis. EUR)	Počet zaměstnanců	Mzdové náklady (v tis. EUR)	Tržby (v tis. EUR)	Počet zaměstnanců	Mzdové náklady (v tis. EUR)	Tržby (v tis. EUR)	Počet zaměstnanců	Mzdové náklady (v tis. EUR)
všechny subjekty	7097	3	3	2	1	2	3	2	1	1
A	82	3	1	3	2	2	2	1	3	1
B	56	1	1	1	2	2	2	3	3	3
C	1836	3	3	3	2	2	2	1	1	1
D	210	3	2	2	2	3	3	1	1	1
E	120	3	2	2	2	1	1	1	3	3
F	359	3	3	3	2	2	2	1	1	1
G	1816	3	1	3	2	3	2	1	2	1
H	326	1	3	3	3	1	2	2	2	1
I	163	1	1	2	3	3	3	2	2	1
J	379	1	2	3	2	1	1	3	3	2
K	144	3	3	3	2	2	2	1	1	1
L	201	3	3	2	2	2	3	1	1	1
M	782	3	3	3	2	2	2	1	1	1
N	440	3	2	3	2	3	2	1	1	1
O	2	3	3	3	2	1	1	1	2	2
P	46	3	3	3	2	1	2	1	2	1
Q	59	1	2	2	2	3	3	3	1	1
R	29	1	1	1	3	3	3	2	2	2
S	46	1	1	1	3	3	3	2	2	2
T	1	2	2	2	3	3	3	3	3	1
Počet bodů	7097	48	45	50	46	45	47	34	38	29
Celkový počet bodů		143			138			101		
Pořadí		1			2			3		

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulek (Tab. 7 a 8) je patrné, že pro celkový soubor byla jako nejvhodnější metoda pro dopočet chybějících hodnot zvolena metoda imputace navržená autory Clineem a kol. (2011) Tato skutečnost byla již dříve potvrzena výzkumem Nerudové a Solilové (2014) zabývajícím se výběrem nejvhodnější metody pro dopočet chybějících hodnot a dále výzkumem Nerudové a kol. (2015) zkoumajícím vliv zavedení systému CCCTB na rozpočet České republiky v roce 2011. Pro účely práce byly chybějící hodnoty v datovém souboru pro Českou republiku (Tab. 3) dopočteny pomocí této metody imputace.

3.2.4 Metodika analýzy vysvětlující schopnosti alokační rovnice

V souladu s dílčím cílem práce byla dále provedena analýza vysvětlující schopnosti alokační rovnice. Jak vyplývá z dříve provedených analýz jednotlivých faktorů zařazených do alokační rovnice a současně z analýz samotné alokační rovnice (například Hines, 2008, Roggeman a kol., 2012, nebo Krchnivá, 2015), měla by tato rovnice být schopna reflektovat způsob generování zisku jednotlivých podniků. Nicméně některé

studie také podotýkají (například Tan, 2010, Weiner, 2005), že vybraná alokační rovnice nemusí být vždy tou nejlepší z hlediska schopnosti zachycení procesu generování zisku. Měla by být však jednoduchá, srozumitelná, proveditelná a jednotlivými státy akceptovatelná.

Evropská unie při volbě alokační rovnice vycházela ze zkušeností Spojených států amerických a jimi dlouhodobě uplatňované Massachusettské alokační rovnice, která pro rozdělení základu daně uvažuje tři faktory: faktor tržeb, majetku a práce. Na rozdíl od Massachusettské rovnice zahrnuje CCCTB alokační rovnice dvousložkový faktor práce, kde je kromě mzdových nákladů započítáván také počet zaměstnanců. Důvodem této odchylky je zachycení rozdílné mzdové úrovně v západních a východních zemích Evropské unie.

V tomto kroku analýzy byla zkoumána schopnost alokační rovnice (1) zachytit proces generování zisku prostřednictvím mnohonásobné regresní funkce. Mimo předem definovanou CCCTB rovnici bylo analyzováno několik variant jejího možného nastavení s cílem hledání té, která dokáže nejlépe zachytit princip generování zisku.

Vysvětlující schopnost zkoumaných alokačních rovnic byla posouzena prostřednictvím koeficientu determinace, který udává, jaké procento variability závislé proměnné je vysvětleno analyzovaným regresním modelem. Pro účely analýzy byly použity hodnoty korigovaného koeficientu determinace ($\bar{R}^2$), který umožňuje porovnání jednotlivých regresních modelů bez ohledu na počet nezávislých proměnných v těchto modelech zahrnutých.

Do analýzy byly zahrnuty čtyři nezávislé proměnné, a to ty, které vstupují do alokační rovnice pro rozdělení základu daně v systému CCCTB. Byly jimi: objem tržeb (OPT), objem dlouhodobých hmotných aktiv (TFA), počet zaměstnanců (NoE) a objem mzdových nákladů (CoE). Jako závislá proměnná byla uvažována hodnota výsledku hospodaření před zdaněním (PL), tj. základu daně pro účely analýzy.

Parametry jednoduchých i vícerozměrných regresních modelů byly odhadnuty metodou nejmenších čtverců. Pro účely analýzy byly předpokládány lineární vztahy mezi závisle a nezávisle proměnnou. Jednotlivé kroky analýzy byly provedeny ve statistickém programu STATA a dále zpracovány v tabulkovém procesoru Excel.

Základní analyzovaný regresní model byl následující:

$$PL_n = \beta_0 + \beta_1 CoE_n + \beta_2 NoE_n + \beta_3 TFA_n + \beta_4 OPT_n \quad (8),$$

kde nezávisle proměnná výsledek hospodaření před zdaněním, tedy základ daně, (PL), je vysvětlen jednou – čtyřmi nezávislými proměnnými a jejich kombinacemi.

Kromě neomezené regresní funkce byla dále analyzována omezená regresní funkce, která předpokládá rovnoměrný vliv jednotlivých nezávisle proměnných na závisle proměnnou, a měla by tak lépe reflektovat rozložení jednotlivých faktorů v alokační rovnici.

Mimo CCCTB rovnici a různé kombinace vysvětlujících proměnných byl při analýze kladen zvláštní důraz na zkoumání vypovídací schopnosti Massachusettské alokační rovnice a současně kanadské alokační rovnice.

Na základě kanadské alokační rovnice je základ daně podnikatelského subjektu provozujícího svoji činnost napříč několika provinciemi mezi jednotlivé provincie rozdělen na základě dvou rozdělovacích faktorů, kterými jsou velikost tržeb, resp. provozních výnosů, a objem mzdových nákladů. Alokační rovnice je zobrazena níže:

$$\text{Podíl}_X = \left(\frac{1}{2} \frac{\text{Obj.mezd}^X}{\text{Obj.mezd}^{\text{skupina}}} + \frac{1}{2} \frac{\text{Tržby}^X}{\text{Tržby}^{\text{skupina}}} \right) * \text{kons.zákl.daně} \quad (9),$$

kde je podíl na základu daně připadající provincii X spočítán na základě podílu na celkovém objemu mzdových nákladů a velikosti tržeb odpovídající činnosti vykonávané v této provincii. Pro úplnost je třeba uvést, že v provedené analýze hledající vhodné nastavení alokační rovnice byla zohledněna pouze struktura kanadské rovnice, nikoliv i pravidla pro rozdělení základu daně mezi jednotlivé provincie, která jsou platná v Kanadě, a to z toho důvodu, že subjektem takto uplatňovaného systému nejsou skupinové podniky, nýbrž podniky provozující svoji činnost napříč několika provinciemi.

Massachusettská rovnice uplatňovaná ve Spojených státech amerických již od roku 1933 používá k distribuci základu daně tři proměnné, jimiž jsou objem tržeb, mzdových nákladů a objem dlouhodobých hmotných aktiv. Jednotlivé proměnné jsou v alokační rovnici zastoupeny rovnoměrně. Podobu rovnice lze zachytit následovně:

$$\text{Podíl}_X = \left(\frac{1}{3} \frac{\text{Tržby}^X}{\text{Tržby}^{\text{skupina}}} + \frac{1}{3} \frac{\text{Obj.mezd}^X}{\text{Obj.mezd}^{\text{skupina}}} + \frac{1}{3} \frac{\text{Dl.hm.aktiva}^X}{\text{Dl.hm.aktiva}^{\text{skupina}}} \right) * \text{kons.zákl.daně} \quad (10),$$

kde je podíl člena skupinového podniku X na celkovém základu daně určen na základě jeho podílu na celkovém objemu tržeb, mzdových nákladech a objemu dlouhodobého hmotného majetku.

Pro provedení analýzy byl použit datový soubor pro dopočet chybějících hodnot, jehož strukturu zachycuje Tab. 1. Aby bylo možné analýzu provést, bylo nutné tento datový soubor obsahující informace o 153 012 podnicích upravit tak, aby výsledný vzorek obsahoval u jednotlivých podniků kompletní informace o všech závislé i nezávislé proměnných. Současně bylo abstrahováno od extrémních hodnot jednotlivých proměnných pod hranicí 1 % kvantilu a nad hranicí 99 % kvantilu, a to zejména proto, aby se vyloučil vliv extrémních hodnot, které by mohly výrazně ovlivnit dosažené výsledky. Splnění těchto podmínek si vyžádalo snížení rozsahu souboru podniků z celkového počtu 153 012 na počet 78 559, což představuje snížení rozsahu zkoumaného souboru o téměř 49 %.

Mimo analýzu CCCTB rovnice a její varianty pro celý datový soubor 78 559 podniků byla tato analýza provedena pro jednotlivé sektory ekonomické činnosti s cílem zkoumání vypovídací schopnosti alokační rovnice v jednotlivých odvětvích a současně hledání opodstatnění pro speciální definici alokačních faktorů pro podniky působící ve vybraných ekonomických odvětvích, jak uvádí články 98 – 101 návrhu směrnice o systému CCCTB.

Strukturu výsledného souboru pro zkoumání vysvětlující schopnosti alokační rovnice v členění na sektory ekonomické činnosti zachycuje tabulka níže (Tab. 9), kde je

zobrazeno také procentní zastoupení zkoumaných subjektů v jednotlivých sektorech ekonomických činností vymezených NACE kódy A – U.

Tab. 9 Struktura souboru pro analýzu vypovídací schopnosti alokační rovnice

NACE	Popis sektoru ekonomické činnosti	Číselné znaky kódů 2. stupně	Počet subjektů	% zastoupení
A	ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ A RYBÁŘSTVÍ	01-03	896	1,14
B	TĚŽBA A DOBÝVÁNÍ	05-09	534	0,68
C	ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL	10-33	17 963	22,87
D	VÝROBA A ROZVOD ELEKTŘINY, PLYNU, TEPLA A KLIMATIZOVANÉHO VZDUCHU	35	758	0,96
E	ZÁSOBOVÁNÍ VODOU; ČINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S ODPADNÍMI VODAMI, ODPADY A SANACEMI	36-39	783	1,00
F	STAVEBNICTVÍ	41-43	5 779	7,36
G	VELKOOBCHOD A MALOOBCHOD; OPRAVY A ÚDRŽBA MOTOROVÝCH VOZIDEL	45-47	17 358	22,10
H	DOPRAVA A SKLADOVÁNÍ	49-53	3 770	4,80
I	UBYTOVÁNÍ, STRAVOVÁNÍ A POHOSTINSTVÍ	55-56	2 590	3,30
J	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ ČINNOSTI	58-63	4 786	6,09
K	PENĚŽNICTVÍ A POJIŠŤOVNICTVÍ	64-66	4 049	5,15
L	ČINNOSTI V OBLASTI NEMOVITOSTÍ	68	2 830	3,60
M	PROFESNÍ, VĚDECKÉ A TECHNICKÉ ČINNOSTI	69-75	8 043	10,24
N	ADMINISTRATIVNÍ A PODPŮRNÉ ČINNOSTI	77-82	4 583	5,83
O	VEŘEJNÁ SPRÁVA A OBRANA; POVINNÉ SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ	84	34	0,04
P	VZDĚLÁVÁNÍ	85	471	0,60
Q	ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE	86-88	1 693	2,16
R	KULTURNÍ, ZÁBAVNÍ A REKREAČNÍ ČINNOSTI	90-93	902	1,15
S	OSTATNÍ ČINNOSTI	94-96	727	0,93
T	ČINNOSTI DOMÁCNOSTÍ JAKO ZAMĚSTNAVATELŮ; ČINNOSTI DOMÁCNOSTÍ PRODUKUJÍCÍCH BLÍŽE NEURČENÉ VÝROBKY A SLUŽBY PRO VLASTNÍ POTŘEBU	97-98	4	0,01
U	ČINNOSTI EXTERITORIÁLNÍCH ORGANIZACÍ A ORGÁNŮ	99	6	0,01
			78 559	100,00

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Z tabulky výše (Tab. 9) je patrný nízký počet pozorování pro ekonomické sektory T a U, a proto s ohledem na možné zkreslení dosažených výsledků nebyly tyto ekonomické sektory do dalších kroků analýzy zařazeny.

Základní popisné statistiky datového souboru pro analýzy vysvětlující schopnosti alokačních faktorů uvádí tabulka níže (Tab. 10).

Tab. 10 Popisné statistiky datového souboru pro provedení analýzy alokační rovnice

Proměnná	Počet pozorování	Střední hodnota [E(x)]	Směrodatná odchylka [σ]	Minimální hodnota [Xmax]	Maximální hodnota [Xmin]
OPT	78 559	38 724,080	110 891,800	26,207	1 769 816,000
PL	78 559	1 720,485	7 807,646	-22 379,880	119 499,900
TFA	78 559	7 203,582	27 139,000	0,000	459 879,300
NoE	78 559	140	366	1	5 197
CoE	78 559	6 259,270	16 644,240	5,285	252 737,900

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus, STATA

V následující kapitole jsou popsána teoretická východiska pro zpracování disertační práce. Vlastní výsledky jsou prezentovány v kapitole 5. Výsledky.

4 Teoretická východiska

Teoretická část disertační práce se nejdříve věnuje popisu základních daňových funkcí a principů, které rozebírá v kontextu ekonomických teorií; speciální důraz je kladen na daň z příjmů právnických osob. Dále jsou v teoretické části zmíněny pojmy jako daňová koordinace, harmonizace či konkurence a je popsán stupeň jejich vývoje v Evropské unii. V teoretické části jsou blíže nastíněny principy společného systému zdanění dle návrhu směrnice o systému CCCTB publikovaného dne 16. dubna 2011. Pravidla pro stanovení základu daně jsou dále komentovány v kontextu současné platné legislativy zdaňování právnických osob v České republice. Součástí teoretické části je také exkurze do principů systémů společného zdanění uplatňovaných ve Spojených státech amerických a v Kanadě. V neposlední řadě teoretická část shrnuje výsledky dosud provedených výzkumů systému CCCTB.

4.1 Daňové funkce a principy

Daně v ekonomice plní tři základní ekonomické funkce: funkci stabilizační, redistribuční a alokační. Funkce alokační je spojena s vhodným umístěním vládních výdajů a jejich rovnoměrným rozdělením mezi soukromou a veřejnou spotřebu. Funkce redistribuční souvisí s přerozdělením bohatství a blahobytu. Poslední, stabilizační funkce je spojena s řízením vládních výdajů a daní. Tyto tři funkce jsou zastřešeny ve funkci fiskální, jejímž hlavním smyslem je zejména inkaso finančních prostředků do veřejných rozpočtů pro financování statků a potřeb. Daně jako nástroj fiskální politiky představují klíčový prostředek k dosažení rovnoměrného a stabilního tempa růstu produktu ekonomiky, stability cenové hladiny, vyrovnanosti platební schopnosti a plné zaměstnanosti. Není proto divu, že jakákoliv snaha o daňovou harmonizaci se setkává s nevolí ze strany jednotlivých států, které ji chápou jako zásah do národní suverenity, jejíž jednou ze základních komponent je právě daňová, resp. fiskální nezávislost (Široký, 2008; David, 2007).

Za hlavní daňové principy, které slouží k hodnocení daňových systémů či jednotlivých daní, jsou podle Kubátové (2010) považovány princip prospěchu, berní způsobilosti a platební schopnosti. Podle principu prospěchu je daň cenou placenou za veřejný statek. Princip berní způsobilosti je spojen především se zásadou rovné absolutní, proporcionální či rovné marginální oběti. Zásada absolutní rovné oběti říká, že užitek každého jednotlivce je zkrácen o stejně velkou část. Na základě proporcionální rovné oběti je užitek každého jednotlivce zkrácen o stejnou část ve vztahu k celkovému užítku. Poslední, rovná marginální oběť předpokládá, že důchod každého jednotlivce je daní snížen tak, aby byl mezní užitek z důchodu stejný pro všechny.

Přestože se požadavky kladené na stavbu daňových systémů podle jednotlivých ekonomů mnohdy liší, dva nejzákladnější daňové principy mají mezi nimi vždy své místo. Jsou to principy daňové efektivnosti a daňové spravedlnosti. Rozpor, který mezi těmito principy existuje, je příčinou toho, že oběma principům není nikdy možné dostát společně. Zatímco efektivnost je spojena s minimem veřejných zásahů do cen, mezd a míry zisků atd., a to zejména proto, aby nedocházelo k narušení efektivní alokace

zdrojů, princip spravedlnosti je spojen především s redistribucí důchodů a bohatství mezi členy společnosti. Z toho vyplývá, že optimalizace daňového systému vyžaduje kompromis mezi jednotlivými daňovými principy a požadavky (Široký, 2008; Kubátová, 2010).

V posledních letech je také kladen důraz na princip nedistorzity daní, který vyžaduje, aby daně nezpůsobovaly rozdíly v cenách statků a výrobních faktorů. Jestliže jsou produkční faktory mobilní, mohou se mezi jednotlivými státy přesunovat a požívat veřejných statků v jiném státě, než ve kterém přispívají na jejich poskytování. Může se také stát, že subjekt zůstane v zemi s vyšší daňovou sazbou, jestliže má pocit, že získává více veřejných statků, než odpovídá jeho příspěvku na jejich financování (Salin, 2007).

Optimální daňová struktura je teoreticky představována takovým paretoefektivním bodem, v němž je dosaženo nejvyššího společenského blahobytu. Paratoefektivním stav je takový, kdy není možné zvýšit uspokojení jedné osoby, aniž by se snížilo uspokojení osoby jiné. O optimálním daňovém systému můžeme mluvit jen za určitých podmínek, přičemž je nutné hledět jak na příjmovou, tak na výdajovou stranu. Veřejné statky musí být žádoucí všemi spotřebiteli bez možnosti výjimky. Užitek každého spotřebitele musí být větší než užitek, který by přinesla spotřeba jakéhokoliv jiného komerčně vyrobeného statku s využitím těch zdrojů, jež slouží pro výrobu veřejných statků. Daňová zátěž je pro všechny subjekty srovnatelná a spravedlivá, jak jen je to možné. Jinými slovy, žádný subjekt netouží po změně stávající situace. Každý investor zvažuje celkové daňové zatížení, nikoli pouze výši zatížení daní z příjmu. To znamená, že pokud bychom posuzovali chování investora na základě srovnání efektivních sazeb daně z příjmů, činíme tak zcela zbytečně.

Za předchůdkyně přímých daní mohou být považovány tzv. kontribuce, které se poprvé objevují ve 12. století. Kontribuce byly vybírány z hlavy, z majetku a také z výnosu. V období liberalismu, který se vyznačuje omezováním zásahů státu do ekonomiky, dochází ke vzniku prvních ucelených daňových soustav, mezi přímými daněmi můžeme rozlišit dva typy daní, a to výnosové a důchodové.

Daň ze zisku firem je jednou z nejmladších daní v daňových systémech. Historicky vychází ze starověkých výnosových daní. Jedná se o daň, na niž v ekonomické teorii existuje asi nejvíce rozdílných názorů. Zastánci integralistického přístupu popírají existenci daně z firemních zisků, protože podle jejich názoru, všechny daně v konečném důsledku zaplatí jednotlivci. Absolutisté existenci daně ze zisků firem obhajují, neboť tvrdí, že firmy jsou právní jednotkou s vlastním rozhodováním, mají svoji zdanitelnou kapacitu a ovlivňují ekonomické procesy. Obecně daň ze zisku firem může být chápána jako „platba“ za limitované ručení vlastníků firmy a za využívání veřejných služeb firmami (Široký, 2008).

4.2 Daňová koordinace a harmonizace

Daňovou harmonizaci si často spojujeme s pojmem globalizovaný daňový systém, který si mnozí představují jako jednotný celosvětový daňový systém podpořený spoluprací daňových správ. Globalizací však rozumíme konkurenceschopnost na celosvětové úrovni, kdy se jednotlivé subjekty snaží neustále odlišovat od ostatních, nikoli být si čím dál víc podobné. Je-li tedy podle Salina (2007) vysloven požadavek ke globalizaci

daňového systému, nejedná se o snahu o jeho harmonizaci, ale o zachování odlišností a vzájemné konkurence daňových systémů.

Daňovou harmonizaci lze definovat jako koordinaci daňových systémů zemí s cílem vyhnout se konkurenčním změnám v národních fiskálních politikách, které by mohly vyvolat další negativní dopady na jednotný vnitřní trh, jaký existuje v rámci Evropské unie (Gördör, 2011).

Podle Širokého (2008) lze pojmy koordinace a harmonizace daňových systémů rozlišit podle stupně sladění jednotlivých daňových systémů. Daňovou koordinací můžeme rozumět první krok ke sladění daňových systémů na základě bilaterálních či multilaterálních schémat zdanění za účelem omezení arbitrážních obchodů³. Úkolem daňové koordinace je mimo jiné zajistit výměnu dat daňových rezidentů jednotlivých států. Jak uvádí Nerudová (2014) daňová koordinace zahrnuje mnohem širší oblasti v přizpůsobování než daňová harmonizace a na rozdíl od ní nevede k jednotnosti daňových systémů.

Daňová harmonizace se vyznačuje dohodou zúčastněných zemí o dodržování společných pravidel v oblasti konstrukce daní či jejich administrativy. Harmonizaci každé daně lze realizovat ve třech fázích: nejdříve je určena daň, která má být harmonizována, dále je harmonizován základ této daně a v posledním kroku jsou harmonizovány daňové sazby. Dle fáze, které je v harmonizačním procesu dosaženo, lze harmonizaci rozlišit v několika stupních. Harmonizace strukturální je výsledkem harmonizace struktury daňového systému a daňových základů, vyšším stupněm je harmonizace daňových sazeb. Je-li dosaženo pouze jednoho z výše uvedených typů harmonizace, můžeme hovořit o harmonizaci dílčí. Při dosažení všech výše zmíněných typů harmonizace hovoříme o harmonizaci celkové (Nerudová, 2014).

Podle prostředků, kterými je dosaženo daňové harmonizace, lze podle Nerudové (2014) rozlišit harmonizaci pozitivní a negativní. Na úrovni Evropské unie může být pozitivní harmonizace spojena s implementací směrnic, nařízení či jiných legislativních nástrojů. Výsledkem pozitivní harmonizace je platnost stejných pravidel ve všech členských státech Evropské unie. Při harmonizaci negativní vznikají daňová opatření na základě judikátů soudního dvora Evropské unie. Negativní harmonizace nevytváří jednotná pravidla pro všechny členské státy, neboť je závazná pouze pro subjekty zúčastněné v daném soudním řízení.

Dále lze rozlišit harmonizaci přímou a nepřímou. Přímá harmonizace je realizována prostřednictvím implementace například daňových směrnic či jiných daňových nařízení. Harmonizace nepřímá zahrnuje implementaci daňového opatření prostřednictvím implementace směrnice v jiné oblasti práva. Kromě již zmíněné celkové a dílčí daňové harmonizace lze ještě rozlišit harmonizaci vertikální a horizontální. Vertikální harmonizace sblížuje ustanovení daňových systémů na různém stupni samosprávy, zatímco harmonizace horizontální se týká přibližování daňových systémů na stejném stupni samosprávy.

---

³ Od roku 1995 platí v Evropských společenstvích tzv. arbitrážní konvence (Arbitration Convention) – směrnice č. 90/436/EEC, jež má zamezit případnému dvojímu zdanění vlivem odlišné interpretace principu transferových cen v různých zemích. Platnost směrnice je nyní prodloužena až do roku 2015 (více Nerudová, 2014).

Podkapitoly níže dále popisují vývoj harmonizačního procesu v Evropské unii. Zvláštní důraz je kladen na proces harmonizace oblasti přímých daní.

4.2.1 Vývoj harmonizačního procesu v Evropské unii

Základ daňové harmonizace uvnitř Evropského společenství byl položen již v roce 1957 při podpisu Římské smlouvy (též Smlouvy o Evropském hospodářském společenství), jejíž článek 2 uvádí: „*Cílem Evropského hospodářského společenství je především harmonizovaný vývoj ekonomických aktivit členských států, jejich pokračující a vyrovnaná expanze, zvýšení jejich stability a zlepšování životních podmínek v jednotlivých členských státech a jejich bližší spolupráci.*“ Ve článku 3 je dále zakotveno: „*Členské státy by měly eliminovat všechny překážky volného pohybu osob, služeb, zboží a kapitálu.*“

V oblasti nepřímého zdanění dosáhla Evropská unie vysokého stupně daňové harmonizace, a to jak v oblasti daně z přidané hodnoty, tak také v oblasti spotřebních daní. Evropská unie také společně postupuje v prevenci proti vzniku dvojího zdanění, vyhýbání se daňovým povinnostem a narušování daňové soutěže. Na poli přímého zdaňování sleduje Evropská komise zejména cíl odstranění možností vzniku daňových úniků a eliminaci případů vzniku mezinárodního dvojího zdanění.

První debaty o společném systému zdanění právnických se datují do počátku 60 let minulého století, kdy se zintenzivnila ekonomická a politická spolupráce evropských zemí. Se vznikem jednotného vnitřního trhu pak posílily zejména snahy o odstranění možností dvojího zdanění a hlavní prioritou se stalo odstranění daňových překážek, které by mohly narušovat jednotný vnitřní trh.

Snaha Evropské komise o harmonizaci přímého zdanění se však střetává s poměrně malou podporou ze strany většiny členských států Evropské unie, a to zejména kvůli jejím negativním dopadům na místní vlády, ale současně také nedokonalostem harmonizovaného daňového systému. Nerudová (2011a) uvádí, že prvním faktorem hovořícím proti harmonizaci přímých daní v Evropských společenstvích je potřeba zachování maximální fiskální autonomie. Zavedení společné měny oslabilo role národních centrálních bank, neboť jejich monetární nástroje byly částečně převzaty Evropskou centrální bankou. Členskými státem tak pro zásahy do ekonomiky zůstaly pouze nástroje fiskální (především možnost ovlivnit daňové zatížení a úroveň vládních výdajů), proto vyžadují, aby byly v oblasti fiskální politiky maximálně autonomní. Neboť jim fiskální autonomie umožňuje se lépe vyrovnat s případnými ekonomickými šoky.

Podle Schindlera a Schjelderupa (2007) není žádný způsob daňové harmonizace ze strany členských států příliš vítán, ale jednotná a společná harmonizace by mohla mít mnohem mírnější negativní dopad než harmonizace založená na bilaterální spolupráci.

Neumarkova zpráva z roku 1962 analyzovala dopad možné harmonizace přímých daní. Podle této zprávy docházelo v mnohých státech Evropské unie k dvojímu ekonomickému zdanění⁴. Výsledkem Neumarkova šetření byl návrh harmonizace zdaňování zisků a dividend, a to pomocí odstranění veškerých opatření v oblasti

---

⁴ K dvojímu ekonomickému zdanění dochází tehdy, je-li jeden příjem zdaněn u dvou různých poplatníků.

zdaňování právnických osob, která narušují fungování jednotného vnitřního trhu (Nerudová, 2011).

V roce 1975 přišla Evropská komise s návrhem směrnice, který měl stanovit jednotnou sazbu daně z příjmu korporací ve výši 45 – 55 %. Na základě návrhu mělo být dvojí zdanění eliminováno zápočtem zaplacené daně proti domácí daňové povinnosti. Návrh dále stanovil 25% sazbu daně vybíranou z vyplacených podílů na zisku, s výjimkou podílů na zisku vyplacených mezi mateřskou a dceřinou společností. Tento návrh Evropské komise však nebyl nikdy implementován, protože EU naznala, že před samotnou harmonizací daňových sazeb je třeba nejdříve harmonizovat pravidla pro stanovení daňového základu (Dankó, 2012).

V roce 1990 bylo od snahy harmonizovat systém přímých daní částečně upuštěno. Harmonizační plány byly nahrazeny úsilím o odstranění možností vedoucích k dvojímu zdanění. V roce 1990 byl ustanoven tzv. Rudingův výbor, který jako výsledek své činnosti uvedl, že v jednotlivých členských státech panují velké rozdíly nejen ve struktuře daňových systémů, ale i v daňových sazbách, které významně ovlivňují investiční rozhodování nadnárodních korporací a způsobují deformaci hospodářské soutěže.

Na základě činnosti Rudingova výboru byly definovány priority k odstranění překážek spojených s přeshraničními investicemi. Mezi hlavními prioritami byla navržena minimální sazba daně z příjmu právnických osob ve výši 30 % a dále společná pravidla pro výpočet daňového základu se snahou vyhnout se škodlivé daňové soutěži. V neposlední řadě Rudingův výbor doporučil, aby byl ve všech státech sjednocen termín pro zaplacení daňové povinnosti. Snahy Rudingova výboru však nebyly příliš úspěšné, a to zejména kvůli neochotě členských států upustit od svých zvyklostí, neboť jakékoliv pokusy o harmonizaci považovaly za vměšování se do vnitřních záležitostí (Dankó, 2012; Nerudová, 2011a).

V dubnu 1996 byla vytvořena skupina pro daňovou politiku⁵, jejímž předním úkolem bylo vypořádání se se škodlivou daňovou soutěží. V roce 1999 Evropská rada udělila Evropské komisi mandát k vypracování studie o zdaňování právnických osob, jejímž hlavním cílem bylo zaměřit se na rozdíly v efektivních sazbách daní z příjmů právnických osob a také posoudit vliv odlišných metod konstrukce základu daně na efektivní sazby. Studie odhalila, že rozdílné efektivní sazby daně a tím i výše daňového zatížení významně ovlivňují investiční rozhodování společností. Jako výsledek analýzy byly navrženy čtyři možné varianty harmonizace systému daně z příjmu právnických osob:

1. Zdanění v domácí zemi (Home State Taxation), dle kterého dochází ke zdaňování celoevropských aktivit společnosti podle národních pravidel místa sídla společnosti nebo místa jejího vedení. Předpokládala se volitelná forma tohoto systému.
2. Společný konsolidovaný základ daně (Common Consolidated Tax Base), na základě tohoto návrhu společnosti s celoevropskými aktivitami vypočítávají jeden společný konsolidovaný základ daně.

---

⁵ High Level Group of Taxation

3. Evropská korporativní daň (European Union Company Tax), která stanovuje jeden konsolidovaný základ daně pro velké nadnárodní společnosti. Předpokladem této varianty je jediný správce daně na úrovni EU a jedna rovná sazba daně.
4. Povinný harmonizovaný základ daně (Compulsory Harmonized Corporate Tax Base), který představuje koncept jednotné definice základu daně pro všechny společnosti založené v Evropských společenstvích.

Evropská komise se pro praktickou implementaci rozhodla sledovat dva cíle současně, a to projekt zdanění v domácí zemi, jako krátkodobý cíl, a společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob (CCCTB), o kterém pojednává tato práce, jako cíl dlouhodobý.

Podle Oestreichera a Spengela (2007) je třeba dosáhnout mnohem vyššího stupně harmonizace, než je společná definice základu daně. Dle jejich názoru by harmonizace daňových sazeb mohla zvýšit atraktivitu evropského trhu pro alokaci nadnárodních investic. Svůj předpoklad potvrzují pozitivní korelací homogenního trhu a nominálního daňového zatížení.

V roce 2003 přijala Evropská rada tzv. daňový balíček obsahující soubor opatření pro boj se škodlivou daňovou soutěží a také soubor opatření, která by v rámci Evropských společenství měla podporovat daňovou koordinaci. Daňový balíček měl redukovat nerovnosti v daňových systémech a současně členským státům umožnit provádět změny, které posílí úroveň zaměstnanosti. Součástí balíčku byla zejména tato opatření:

- Smluvená pravidla pro zdaňování korporací (Code of Conduct for Business Taxation)
- Opatření k dosažení vyššího stupně aproximace systémů zdaňování příjmů z úspor
- Dohoda a odstranění srážkové daně z úrokových plateb a licenčních poplatků (Nerudová, 2011a)

Výše uvedená smluvená pravidla pro zdaňování korporací nebyla sice právně nezávazná, nicméně měla právní sílu. Jejich přijetím se členské státy zavázaly k odstranění existujících daňových ustanovení, která zapříčiňují škodlivou daňovou soutěž. Členské státy se přijetím těchto pravidel současně zavázaly, že do budoucna upustí od zavádění ustanovení, která by mohly iniciovat škodlivou daňovou soutěž (Nerudová, 2014).

Vybrané oblasti přímého zdanění byly na poli Evropské unie harmonizovány, resp. koordinovány, v souvislosti s implementací jednotného vnitřního trhu, a to prostřednictvím několika samostatných směrnic: směrnicí o mateřských a dceřiných

společnostech⁶, směrnicí o fúzích⁷, směrnicí o úrokových platbách a licenčních poplatcích⁸ (Nerudová, 2011).

Rozbor výše uvedených směrnic je předmětem následující kapitoly.

4.2.2 Legislativní nástroje harmonizace přímých daní

Hlavními nástroji přímé pozitivní daňové harmonizace jsou nařízení a směrnice, které jsou nástroji sekundárního práva Evropské unie. Nařízení představuje právní nástroj obecné platnosti závazný pro všechny členské země. Směrnice sleduje dosažení určitého cíle, má zajistit praktickou realizaci harmonizace, avšak rozhodnutí o způsobu její implementace je ponecháno na jednotlivých zemích (Kubátová, 2010).

Harmonizační opatření ve formě směrnice musí být na základě článku 115 Smlouvy o fungování Evropské unie jednohlasně přijato ze strany členských států. Kterýkoliv ze států může návrh odmítnout, a k jeho implementaci tak nedojde. Často tak nastává situace, kdy je harmonizační opatření blokováno jedním či dvěma členskými státy. Evropský parlament v případě legislativního návrhu plní pouze konzultativní roli bez jakékoliv možnosti návrh schválit nebo odmítnout.

Základní směrnicí v oblasti přímého zdanění je směrnice č. 77/799/EC, o vzájemné pomoci mezi příslušnými úřady členských států v oblasti přímých a nepřímých daní. Novela směrnice z roku 1997 rozšiřuje její působnost o nepřímé daně, zejména pak o daň z přidané hodnoty. Směrnice upravuje součinnost a výměnu informací při zjišťování a vyšetřování daňových otázek a také přítomnost úředníků jednoho členského státu na území jiného členského státu z důvodu kontroly aktivit nadnárodních společností. Směrnice byla dále novelizována směrnicí číslo 2004/56/EC, která umožňuje souběžné provádění daňových kontrol, a dále směrnicí 2004/106/EC vymezující oblasti, ve kterých dochází k výměně informací z oblasti přímých daní, některých spotřebních daní a daní z pojistného. Směrnice 77/799/EC byla plně nahrazena směrnicí 2011/16/EU, o správní spolupráci v oblasti daní, již byla zavedena povinná automatická výměna informací mezi členskými státy u konkrétních kategorií příjmu a majetku, zejména nefinanční povahy, které daňoví poplatníci drží v jiných členských státech než ve státě, ve kterém jsou rezidenty. K poslední aktualizaci v oblasti spolupráce daňových správ došlo vydáním směrnice 2014/107/EU, která rozšiřuje oblast působnosti automatické výměny informací v oblasti daní na celosvětové úrovni s cílem bojovat proti daňovým podvodům, daňovým únikům a agresivnímu daňovému plánování.

---

⁶ Směrnice Rady 2011/96/EU ze dne 30. listopadu 2011 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států (přepracované znění), ve znění směrnice Rady 2013/13/EU, směrnice Rady 2014/86/EU a směrnice Rady 2015/121/EU

⁷ Směrnice Rady 2009/133/ES ze dne 19. října 2009 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, částečných rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států a při přemístění sídla evropské společnosti nebo evropské družstevní společnosti mezi členskými státy (kodifikované znění), ve znění směrnice Rady 2013/13/EU.

⁸ Směrnice Rady 2014/48/EU ze dne 24. března 2014, kterou se mění směrnice 2003/48/ES, o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb.

Další významnou směrnicí na poli Evropské unie, která byla přijata v souvislosti se vznikem jednotného trhu s účinností od roku 1993, je směrnice 90/434/EEC, známá pod názvem Směrnice o fúzích. Směrnice upravuje odklad daňové povinnosti vyplývající z kapitálových výnosů při fúzi, rozdělení společnosti, převodu aktiv a přeshraniční výměně akcií v rámci společností usazených v Evropské unii. Cílem směrnice je zabránit zdanění zisku, který může při fúzi vzniknout z rozdílu mezi hodnotou převáděných aktiv a pasiv a jejich účetní hodnotou. Směrnice o fúzích byla novelizována směrnicí č. 2005/19/EC, která rozšiřuje dosavadní působnost směrnice o fúzích i na evropskou společnost a evropskou družstevní společnost. Následná novelizace směrnice v roce 2009 (2009/133/EC) nahrazuje původní text směrnice z roku 1990 a současně implementuje nová pravidla zavedená v roce 2005.

Druhou ze směrnic zavedených v souvislosti s implementací jednotného vnitřního trhu je směrnice o mateřských a dceřiných společnostech č. 90/435/EEC, novelizovaná směrnicí č. 2003/123/EC. Směrnice se vztahuje na skupiny společností působící v rámci celé Evropské unie. Směrnice by měla zaručit, že členský stát mateřské společnosti buď nezdaní příjmy společnosti sídlící v jiné členské zemi, nebo pokud tyto příjmy zdaní, umožní mateřské společnosti⁹ od základu daně odečíst daň z příjmu, kterou zaplatila dceřiná společnost v jiné členské zemi. Směrnice by současně měla vyloučit rozdělení zisku po zdanění dceřiné společnosti ze srážkové daně. Novela směrnice z roku 2003 rozšiřuje působnost směrnice o nové typy společností (evropská společnost a evropská družstevní společnost) a také o stálé provozovny nacházející se v jiném členském státě než mateřské společnosti nebo společnosti dceřiné. Obdobně jako v případě směrnice o fúzích i v případě směrnice o mateřských a dceřiných společnostech došlo ke kodifikaci jejího znění v roce 2011 (2011/96/EU), ta mimo uvedenou novelu směrnice z roku 2003 také implementuje novelu z roku 2006¹⁰, jíž byla rozšířena působnost původní směrnice také o nově přistupující země v roce 2007 (Rumunsko, Bulharsko).

Pro hladké fungování jednotného trhu ve smyslu nezávislého investičního rozhodování na výši daňových sazeb a možnostech daňových úniků byla v roce 2003 přijata směrnice č. 2003/48/EC, o zdaňování příjmů z úspor plynoucích ve formě úrokových plateb. Směrnice se vztahuje pouze na úspory fyzických osoba a má zajistit povinnost členských států sdělovat informace ostatním členským státům o úrocích z vkladů, které byly vyplaceny individuálním střadatelům. Působnost směrnice se vztahuje také na úroky z dluhů a závazků, včetně hotovostních depozit, vládních a podnikových dluhopisů či ostatních cenných papírů; nevztahuje se na výplatu dividend. Jestliže členský stát odmítne tyto informace sdělit, je povinen z úrokového výnosu odvést 35% srážkovou daň. Co se týká rozdělení daňového výnosu, ten z 25 % náleží státu, který daň srazil, a zbývajících 75 % je daňovým výnosem toho státu, na jehož území je oprávněný příjemce rezidentem. Revidovaný text směrnice byl publikován v roce 2014 s číslem 2014/48/EU, tento zejména posiluje pravidla pro výměnu informací a poskytuje efektivnější opatření v boji proti daňovým únikům.

⁹ Mateřská společnost je s účinností od roku 2009 vymezena podílem ze všech vydaných akcií dceřiné společnosti ve výši 10 % a dále jednoletým časovým testem, po který musí mateřská společnost vlastnit podíl v dceřiné společnosti.

¹⁰ Směrnice č. 2006/98/EC

Problematika zdaňování úrokových plateb a otázka výměny informací je řešena také ve vztahu ke Spojeným státům americkým, které 18. března 2010 představily zákon Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA), jež má americkému správci daně zajistit dostupnost k informacím o zahraničních investičních aktivitách amerických rezidentů. Zákon FATCA ukládá zahraničním finančním institucím s americkými zákazníky, jejichž vklady přesáhnou částku 50 000 USD, a také zahraničním nefinančním entitám s podstatnou účastí amerických vlastníků oznámit informace týkající se amerických daňových poplatníků přímo americkým finančním úřadům. Jestliže tak neučiní, budou povinny aplikovat 30% srážkovou daň. Spojené státy americké odmítly návrh Evropské komise využít pro implementaci FATCA na území Evropské unie směrnici o úrokových platbách, nicméně vyslovily souhlas s možným využitím současně fungujícího kanálu pro výměnu informací, který by měl být realizován na principu mezivládní dohody, kdy jednotlivé finanční instituce budou předávat informace o účtech amerických rezidentů národním daňovým správám, které je následně předají společně americkému správci daně.

Výše uvedená iniciativa byla podpořena celou řadou členských států Evropské unie. Česká republika zahájila v roce 2013 vyjednávání o uzavření mezivládní dohody se Spojenými státy americkými, jež byla podepsána 4. 8. 2014. V této souvislosti byl přijat také zákon č. 330/2014 Sb., o výměně informací o finančních účtech se Spojenými státy americkými pro účely správy daní. Zákon upravuje postup pro shromažďování příslušných informací a jejich následné předání správci daně¹¹.

Jednotný systém zdaňování úrokových plateb a licenčních poplatků mezi společnostmi tvořícími jednu skupinu byl zaveden směrnicí č. 2003/49/EC s účinností od 1. ledna 2004. Směrnice odstraňuje srážkovou daň a daň z úroků a licenčních poplatků mezi propojenými osobami, jsou-li vypláceny přes hranice jednotlivých členských států. Tato směrnice se vztahuje na poplatníka daně z příjmu právnických osob na území EU, rezidenty členských států EU a dále na společnosti, které jsou dále vyjmenovány v dodatku směrnice.

4.3 Daňová konkurence

Rozvíjející se světový trh a zvýšená mobilita zdrojů vede mezinárodní společnosti k tomu, aby při svém investičním rozhodování vycházely také z podmínek zdaňování výnosů v jednotlivých zemích. Podle Baldwina a Krugmana (2004) jsou větší, bohatší a méně periferní země, a to zejména díky těmto charakteristikám, mnohem atraktivnější pro zahraniční investice. Této výhody tyto země využívají také při stanovení vyšších daňových sazeb. Naopak malé a periferní země uplatňují s úmyslem kompenzace jejich nedostatků nižší daňové sazby. Případná harmonizace daňových sazeb by podle nich mohla za určitých okolností uškodit oběma skupinám zemí, kdy by harmonizovaná sazba daně byla příliš vysoká pro malé a periferní ekonomiky a současně příliš nízká pro země velké a bohatší.

Významným ukazatelem daňového zatížení je efektivní daňová sazba. Efektivní daňová sazba je spočítána jako kombinace daňové povinnosti a daňového základu. Při

¹¹ Dostupné z URL <<http://www.financnisprava.cz>>

posouzení výše daňového zatížení právnických osob hraje nejdůležitější roli daň z příjmu právnických osob, která se podílí na celkové daňové zátěži téměř 90 %. Výše celkového daňového zatížení právnických osob je také ovlivněna tím, jaké další daně je právnická osoba povinna platit. Kromě daně majetkové, která má poměrně malý vliv na výši daňového zatížení, se celková daňová povinnost právnických osob může rozšířit o další daně, jako je například Trade Tax ve Francii či v Německu (Oestreicher a Spengel, 2007).

Hlavním faktorem ovlivňujícím výši efektivního zatížení je podle Spengela a Babela (2012) výše sazby daně, zatímco pravidla pro stanovení základu daně hrají menší roli. Z tohoto důvodu by se podle nich měla pozornost harmonizace obrátit ke stanovení určitých minimálních sazeb daně.

V posledních desetiletích došlo v mnoha zemích ke snížení daňových sazeb z příjmů právnických osob, avšak k rozšíření daňového základu. Rozšíření základu daně je často způsobeno snížením úrokových sazeb u dluhového financování, což snižuje vliv nákladových úroků na základ daně. Na druhou stranu je třeba poznamenat, že i přes pokles daňových sazeb v posledních letech představuje daň z příjmů právnických osob významný zdroj příjmů státního rozpočtu členských států. Nicméně zde také vyvstává otázka, proč rozšíření základu daně nevyvolalo zvýšení daňových výnosů. Stagnace daňových výnosů je zřejmě důsledkem agresivního daňového plánování, jehož vlivem některé společnosti platí mnohem nižší daň, než která odpovídá dani stanovené na základě zákonné sazby daně. Zamezení agresivnímu daňovému plánování a daňovým únikům je hlavním důvodem snahy členských států Evropské unie o zavedení jednotného široce definovaného základu daně, jehož definice bude obsahovat malé množství výjimek poskytujících možnosti pro jeho manipulaci.

Snížení daňových sazeb z příjmů právnických osob s sebou dle Nerudové (2011a) přináší negativní efekt v podobě růstu zdanění práce s cílem kompenzace nižších daňových výnosů vlivem nižších sazeb daně. Růst zdanění práce podněcuje přesuny kapitálu do zemí s nižším daňovým zatížením. Výsledkem je stav, který označujeme pojmem škodlivá daňová soutěž. Jedná se o situaci, kdy princip platební schopnosti nevede ekonomické subjekty k tomu, aby platily daně v zemi, kde využívají veřejných služeb.

Přesunování zisků podle Mintze a Smarta (2004) zvyšuje elasticitu zdanitelného příjmu a snižuje citlivost investičního rozhodování na rozdílnost daňových sazeb, jestliže se firma může vyhnout části své daňové povinnosti realizací investice v jiné zemi. Směrování investice do země, kde je nižší průměrná efektivní sazba daně (dále i AETR, z average effective tax rates), je ze strany podniků často chápáno jako daňové plánování. Tento druh plánování umožňuje firmám minimalizovat jejich daňovou povinnost pomocí přesunování daňových základů nebo ekonomické aktivity přes hranice jednotlivých států (Horst, 2007). Jednotlivé státy ve snaze více zatraktivnit své investiční prostředí ukládají nižší AETR. Nastavením nižší AETR se státy snaží také uchránit domácí investice, dosáhnout vyššího ekonomického růstu a vytvářet nové pracovní příležitosti. Jestliže jedna země sníží svoje AETR, odpoví na to druhá tím, že udělá totéž. Výsledkem je pak nekonečný řetězec, kdy se firmy o svých investicích rozhodují s ohledem na výši daňových sazeb a státy ve snaze zvýšit atraktivitu svého investičního prostředí neustále snižují AETR (Wilde, 2014).

Daňová konkurence vede k poklesu daňových výnosů, tento pokles je způsoben zejména snižováním daňových sazeb z volně přemístitelných faktorů produkce, jako je například kapitál (Salin, 2007). Podle Širokého (2008) není možné daňovou konkurenci chápat jako naprostý protipól daňové harmonizace, některé prvky národních daňových systémů si mohou vzájemně konkurovat, zatímco jiné spolu mohou být harmonizovány.

Daňovou konkurenci nelze považovat za žádoucí ve smyslu tržní efektivity. Konkurence jako taková je považována za faktor, který zvyšuje výkonnost trhu díky efektivní alokaci volných zdrojů. V případě daňové konkurence tomu tak není. Převažující daňový princip platební schopnosti způsobuje, že daňový poplatník za zaplacenou daň neoddrží ekvivalentní hodnotu, a proto pro něj není zajímavé platit daň v zemi, kde využívá veřejných služeb. Výsledkem je, že konkurence v daňové oblasti místo toho, aby snižovala celkové náklady na výběr daní a poskytování veřejných služeb a současně optimalizovala jejich množství a strukturu, vede k neúměrné restrikci veřejného sektoru a poddimenzování funkce státu (Nerudová, 2011; Kubátová, 2010).

Podporovatelé daňové konkurence argumentují, že ta je vždycky žádoucí v soukromém sektoru a neexistuje žádný důvod pro to, aby byla ve veřejném sektoru škodlivá. Podle McLure (2007) může rozumná úroveň daňové konkurence posilovat fiskální disciplínu členských států a racionalizovat jejich veřejné výdaje, tedy umožnit trvalé snížení celkových daňových překážek. Podle Wildeho (2014) je spravedlivá daňová soutěž prostřednictvím rozdílné výše daňových sazeb považována za prospěšnou z hlediska daňového práva. Spravedlivá daňová soutěž má pozitivní efekt také v kombinaci s implementací CFC pravidel, která představují soubor pravidel pro vypořádání se se škodlivou daňovou soutěží. Ve prospěch daňové soutěže se vyslovila také Evropská komise v důvodové zprávě k návrhu směrnice o systému CCCTB, podle níž rozdíly v daňových sazbách zajistí zachování určité míry daňové soutěže, která povede k vyšší transparentnosti a umožní členským státům, aby při stanovování výše daňové sazby zohlednily svoje rozpočtové potřeby a také své postavení na mezinárodním trhu (Wilde, 2014).

4.4 Vývojový proces systému společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob

Současný systém zdaňování podniků na národní úrovni neodpovídá vývoji ekonomického prostředí, které je stále více globalizované a digitalizované. Organizační a ekonomické struktury jsou komplexnější a umožňují snazší manipulaci základu daně. Nedostatečná míra koordinace daňových systémů vyvolává vysoké náklady spojené s plněním daňových povinností a administrativní překážky, které jsou však neslučitelné s konkurenceschopností Evropské unie.

Komplikovanost současného daňového systému brání dle McLure (2007) malým a středním podnikům v expanzi na zahraniční trhy. Tyto překážky by podle něj mohly být redukovány harmonizací daňových systémů členských států Evropské unie. Harmonizace daňových systémů však může vést k eliminaci odlišností v daňových systémech jednotlivých zemí, které na druhou stranu mohou souviset s jejich rozdíly v ekonomické a sociální struktuře, kdy některé typy daní jsou do národního daňového systému zařazeny

jenom proto, aby vykonávaly určitou důležitou roli vedoucí například k posílení ekonomiky dané země.

Eliminace daňových překážek volného pohybu služeb, zboží, práce a kapitálu na jednotném trhu Evropské unie a zavedení jasných a jednotných pravidel pro zdaňování by podle Gördöra (2011) výrazně podnítilo investice a přispělo k posílení konkurenceschopnosti evropské ekonomiky.

Hlubší a intenzivnější spolupráce na jednotném trhu je jednou z hlavních priorit Evropské unie, která může zajistit udržitelný růst a zvýšení atraktivity investičního prostředí. Takové spolupráce lze na jednotném trhu dosáhnout prostřednictvím spravedlivého a efektivního zdanění příjmů právnických osob, a to díky systému CCCTB.

Podstatou systému CCCTB by nebylo harmonizovat daňové sazby, ale stanovit společná a jasná pravidla pro určení daňového základu, a tím dosáhnout zjednodušení a větší transparentnosti národních daňových systémů. Systém CCCTB předpokládá, že způsobilé podniky ve skupinovém podniku vypočítají svůj daňový základ dle společných pravidel, následně tyto základy daně konsolidují a rozdělí mezi jednotlivé členy skupinového podniku na základě alokační rovnice, která by měla reflektovat podíl, kterým se jednotlivé podniky ve skupině podílejí na generovaném zisku. Tento podíl by měl být stanoven pomocí alokační rovnice, která pojímá tři rovnoměrně vážené alokační faktory: faktor práce, tržeb a aktiv¹². Takto rozdělený základ daně by měl být zdaněn sazbou platnou pro stát rezidence příslušného člena skupinového podniku.

Zachování rozdílů v daňových sazbách by zajistilo, že by na vnitřním trhu byla umožněna určitá míra daňové soutěže. Mimo jiné by členské státy při stanovení daňových sazeb mohly zohlednit své rozpočtové potřeby i tržní konkurenceschopnost. Dankó (2012) uvádí, že vytvoření společného základu pro zdaňování z příjmu právnických osob by mohlo být přirozenou cestou k zajištění jednotnosti národních daňových systémů při současném respektování národních daňových strategií. Výsledkem by mohla být lepší fiskální udržitelnost a konkurenceschopnost evropského podnikání.

První návrh pro zavedení systému CCCTB se datuje již do roku 2001, kdy byla zahájena společná debata Rady EU, Evropského parlamentu a Evropského hospodářského a sociálního výboru EU o jednotném vnitřním trhu bez daňových překážek. V roce 2004 byla vytvořena pracovní skupina Evropské komise pro CCCTB, která se ve více než 60 návrzích do okamžiku zveřejnění návrhu směrnice o systému CCCTB dne 16. března 2011 zabývala definicí a základní strukturou společného základu daně a také nastavením mechanismu konsolidace základů daně skupinových podniků (Petutschnig, 2010).

Ve smyslu strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění je hlavním cílem systému CCCTB eliminace administrativní zátěže z titulu nutnosti stanovení převodních cen, dvojího zdanění uvnitř skupiny kvůli rozdílným daňovým povinnostem v jednotlivých členských státech Evropské unie a snížení nákladů spojených s plněním daňových povinností (Spengel a kol., 2012).

---

¹² Více informací o obsahu Návrhu směrnice o systému CCCTB a jednotlivých daňových pravidlech je obsahem následující kapitoly (4.5 Návrh směrnice o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob).

Dle důvodové zprávy k návrhu směrnice o systému CCCTB by jeho významným přínosem, mimo završení vnitřního trhu, bylo také zlepšení ekonomického růstu a zaměstnanosti, posílení konkurenceschopnosti evropských podniků ve světě v souladu s revidovanou Lisabonskou strategií. Systém CCCTB by mohl zvýšit atraktivitu evropského trhu pro investory. Skupinové podniky by v systému CCCTB podléhaly jednomu společnému správci daně (režim „one-stop-shop“, resp. režim jednotného správního místa) a kromě konsolidace zisků mezi podniky ve skupině by byla umožněna také konsolidace ztráty napříč jednotlivými členy téže skupiny (Trandafir, 2011).

Publikace návrhu směrnice o systému CCCTB ze dne 16. března 2011 se setkala s výslovným nesouhlasem devíti členských zemí Evropské unie, podle nichž je tento návrh v nesouladu s principem subsidiarity¹³ a proporcionality. Kromě těchto devíti zemí (Bulharsko, Irsko, Malta, Nizozemí, Polsko, Slovensko, Švédsko, Velká Británie a Rumunsko) i ostatní členské státy vyjádřily nesouhlas alespoň s některými částmi návrhu směrnice. Většina států podle Herziga a Kuhra (2011) odmítla systém CCCTB kvůli strachu z konsolidace a rozdělení konsolidovaného základu daně prostřednictvím alokační rovnice.

Dřívější argumenty proti systému CCCTB byly spojeny se zvýšením podnikatelské nejistoty a vznikem vysokých nákladů na implementaci. Podle některých by systém CCCTB mohl vést k novým typům narušení daňové transparentnosti (Mintz, 2007). Kritika systému CCCTB byla také spojena s tím, že se tento systém vztahuje jen na právnické osoby, tedy nezahrnuje tzv. daňově transparentní entity. Jako jeden z dřívějších návrhů byl proto prezentován systém společných pravidel pro všechny podnikatelské subjekty v podobě společného podnikatelského základu daně (CETB – Common Entrepreneurial Tax Base), jež by mohl vést ke snížení nákladů a také vyhnutí se zmatkům (Herzig a Kuhr, 2011).

S ohledem na odmítnutí návrhu směrnice o systému CCCTB v jeho podobě z 16. dubna 2011 se jako cesta jeho možné implementace alespoň některými členskými státy Evropské unie jevil systém tzv. posílené spolupráce.

Systém posílené spolupráce vyžaduje spolupráci alespoň devíti členských států, které se při implementaci určitého pravidla rozhodly postupovat rychleji než ostatní. Aplikace tohoto pravidla by pro státy v rámci posílené spolupráce byla závazná tak, jako by byla stanovena směrnicí. Systém posílené spolupráce zavedený Amsterdamskou smlouvou (1997, resp. 1999) by bylo možné využít při současném splnění níže uvedených podmínek, a to v těchto případech:

- Byly-li využity všechny ostatní možnosti, jak určitou proceduru implementovat.
- Implementace procedury prostřednictvím posílené spolupráce nesmí představovat překážku nebo diskriminaci obchodu mezi členskými státy či narušit konkurenceschopnost mezi nimi.
- Systém posílené spolupráce nesmí způsobit dodatečné administrativní náklady členským státům, které se jí nezúčastní, což znamená, že veškeré náklady, které

---

¹³ Na základě principu subsidiarity jsou legislativní opatření na úrovni Evropské unie přijata pouze tehdy, jestliže jejich plošná aplikace zajistí vyšší přínos, než kdyby tato opatření byla zavedena právními předpisy na národní úrovni.

tímto způsobem vzniknou, musí být připsány k tíži toho státu, který je součástí skupiny pro posílenou spolupráci.

- O zavedení procedury posílené spolupráce rozhoduje Rada, a to na návrh Evropské komise po obdržení souhlasu Evropského parlamentu. Státy původně neúčastníci se systému posílené spolupráce mohou do systému dodatečně přistoupit¹⁴.

Možná implementace systému CCCTB formou rozšířené spolupráce byla dále probírána na setkání Evropského parlamentu dne 12. dubna 2012. Výsledkem setkání bylo hlasování ve prospěch několika změn návrhu směrnice o systému CCCTB. Evropský parlament následně vyzval Evropskou komisi k vyjádření se k navrženým změnám a jejich dalšímu schválení či zamítnutí.

Změny navržené dne 12. dubna 2012 se týkaly povinné, resp. dobrovolné, implementace systému CCCTB, zavedení striktnějších pravidel pro zamezení vyhýbání se zdanění, změny vah jednotlivých faktorů v alokační rovnici a možné harmonizace daňových sazeb. Mimo navržené změny bylo také představeno Fórum pro CCCTB, které by mělo být institucí, na kterou se mohou o radu obracet jak členské státy Evropské unie, tak jednotlivé podniky v nich usazené.

Evropský parlament navrhl, aby se povinnost využívání systému CCCTB v prvních dvou letech od jeho implementace do národní legislativy týkala pouze společností mající právní formu evropské obchodní společnosti nebo evropské družstevní společnosti. Do pěti let by měl být systém zaveden jako povinný pro všechny ostatní společnosti s výjimkou malých a středních podniků. Podle navržených změn by se však malé a střední podniky mohly do systému zapojit dobrovolně.

Evropský parlament se také vyjádřil k podobě alokační rovnice, pro kterou navrhl změnu vah jednotlivých faktorů (práce, aktiva a tržby), a to v poměru: 45:45:10. Jako důvod pro snížení váhy faktoru tržeb Evropský parlament uvedl, že jeho nižší podíl zajistí, že se systém CCCTB nebude výrazně lišit od mezinárodně uznávaného principu, který dává zemi zdroje omezené právo na zdanění příjmu. Nižší podíl faktoru tržeb by současně nadále neznevýhodňoval malé a střední podniky orientující svoji činnost zejména na domácí trh. Snížení podílů tržeb v alokační rovnici je podle Evropského parlamentu nutné z toho důvodu, že jeho vyšší podíl by mohl vést k větším možnostem pro manipulování s daňovým základem, a to zejména přes nezávislé prodejní agenty sídlící ve třetích zemích, kteří by mohli na základě smlouvy realizovat obchod jménem skupiny podniků, avšak přesunout místo určení ze zamýšleného státu do státu volby.

Argumentem proti navržené redukci váhy faktoru tržeb v alokační rovnici je však soudobé chování celé řady států ve Spojených státech amerických¹⁵, které dávají přednost alokačním rovnicím s objemem tržeb jako jediným alokačním faktorem. Faktor tržeb je ze strany států federace vnímán jako nástroj posilující ekonomický rozvoj.

---

¹⁴ CMS Tax Connect, July 2012. The Common Consolidated Corporate Tax Base: what does the future hold? [Online]. Dostupné z URL <http://www.cms-bfl.com/Hubbard.FileSystem/files/Publication/4084b5fd-8168-457a-a579-2f9a721fb97a/Presentation/PublicationAttachment/497ad7c7-f88f-49f6-94fd-387fbad1f9ac/CMS_Tax_Connect_VE_1207.pdf>

¹⁵ Viz více kapitola 4.7.2 Systém společného základu daně ve Spojených státech amerických

V případě, kdy stát posílí váhu faktoru tržeb, společnost realizující investici do majetku či lidských zdrojů není za tuto investici penalizována tím, že by byla nucena vyšší část zisku zdanit v tomto státě¹⁶.

Striktnější pravidla by dle navržených změn měla být zavedena také pro zamezení vyhýbání se zdanění. V této souvislosti Evropský parlament navrhl změnu znění článku 80 návrhu směrnice o systému CCCTB z: „*Umělé transakce, jejichž jediným účelem je vyhýbání se daňovým povinnostem, se pro účely výpočtu základu daně nevezmou v potaz,*“ na znění: „*Umělé transakce, jejichž výhradním účelem je vyhýbání se daňovým povinnostem, se pro účely výpočtu základu daně nevezmou v potaz.*“

Dále byla navržena změna ustanovení týkajícího se zápočtu daňové ztráty vzniklé před vstupem podniku do skupiny. Tato ztráta by podle jednání Evropského parlamentu z 12. dubna 2012 mohla být odečtena od zdanitelného zisku příslušné společnosti i po vstupu do systému CCCTB, avšak pouze proti části základu daně, která připadá na stát rezidence této společnosti.

Navrženo bylo také zpřísnění pravidla pro zamezení dvojího zdanění dividend a kapitálových zisků společností rezidentních ve třetích zemích a zisků stálých provozoven ve třetích zemích. Pro zamezení dvojího zdanění dividend a kapitálových zisků společností rezidentních ve třetích zemích a zisků stálých provozoven ve třetích zemích by byla použita metoda zápočtu. Jestliže by zisk stálých provozoven umístěných ve třetí zemi nebyl zdaněn sazbou dosahující 70 % sazby daně (původně byla navržena 40% hranice) uvalené na tento zisk v příslušném členském státě EU, ze kterého příjem plyne, použila by se pro zdanění průměrná daňová sazba tohoto členského státu.

Evropský parlament také naznačil, že je stále více zřejmé, že posílení ekonomické efektivnosti a rovnoměrného zdanění společností je možné dosáhnout jedině při současném stanovení minimální sazby daně. Přičemž tato minimální sazba daně by mohla být stanovena v určitém hraničním rozmezí.

Návrh systému CCCTB dostal novou podobu na základě Akčního plánu vypracovaného během jednání Evropské komise, Evropského parlamentu a Rady dne 17. června 2015¹⁷. Součástí tohoto Akčního plánu je revize systému zdanění příjmů z právnických osob v Evropské unii, jež by měla zajistit jeho větší soudržnost a konkurenceschopnost v globálním kontextu.

Akční plán mimo jiné pojednává také o možném způsobu implementace iniciativy OECD proti přesunu daňových základů a škodlivé daňové soutěži, známé též jako projekt BEPS. Případná implementace projektu BEPS v Evropské unii musí podle Evropské komise reflektovat specifické požadavky jednotného vnitřního trhu a také eurozóny. Současně musí být také respektovány základní svobody jednotného trhu, zejména pak

---

¹⁶ The KPMG Guide to CCCTB. 2012, no. 121049. [Online]. Dostupné z URL <<http://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/ccctb-part3-v2.pdf>>.

¹⁷ Communication from the commission to the European Parliament and the Council. A Fair and Efficient Corporate Tax System in the European Union: 5 Key Areas for Action. Com (2015) 302 final. [Online]. Dostupné z URL <http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/company_tax/fairer_corporate_taxation/annex_com_2015_302_en.pdf>.

svoboda volného usazování se. Snahou Evropské unie by proto při implementaci projektu BEPS mělo být posílení jednotného trhu a jeho ochrana proti odlivu daňových základů. V této souvislosti Evropská unie v rámci Akčního plánu označila projekt BEPS za doprovodnou iniciativu proti daňovým únikům, jež usiluje o to, aby zisky generované v rámci Evropské unie byly také v Evropské unii zdaněny.

Na základě Akčního plánu Evropská komise představila hlavní cíle revize daňových systémů daně z příjmů právnických osob, jimiž je zejména dosažení spravedlivého a efektivního zdanění a současně implementace účinných prostředků proti daňovým únikům. Nový přístup Evropské unie v oblasti korporátních daní byl definován na základě níže uvedených cílů:

1. Obnovení vztahu mezi zdanitelným příjmem a místem vzniku tohoto zdanitelného příjmu.
2. Zajištění, aby členské státy Evropské unie dovedly správně stanovit objem podnikatelské činnosti podniku vykonávané na svém území.
3. Vytvoření konkurenčního a prorůstového prostředí v oblasti daně z příjmů, jehož výsledkem bude pružnost podnikatelského sektoru.
4. Ochrana jednotného vnitřního trhu a jednotný postup členských států v oblasti zdaňování zisků ze třetích zemí, včetně implementace projektu BEPS, s cílem posílení daňové transparentnosti a usnadnění jednání s nespolutracujícími daňovými jurisdikcemi.

Systém CCCTB byl na základě Akčního plánu představen jako základní nástroj v boji s daňovými úniky a přesunem daňových základů. Definice společného základu daně by měla eliminovat rozdíly mezi národními daňovými systémy, jež jsou často využívány pro daňové plánování, a eliminovat možnosti pro využití preferenčních daňových režimů. Současně by systém CCCTB měl snížit možnost manipulace s převodními cenami, protože vnitropodnikové transakce by neměly být zohledněny při výpočtu faktorů vstupujících do alokační rovnice. Mimo jiné by společná definice daňového základu měla usnadnit výpočet efektivního zdanění v každé jurisdikci, což by omezilo prostor pro škodlivou daňovou soutěž.

S ohledem na přínosy systému CCCTB a také na původní reakce členských států, zástupců podnikatelů a ostatních zúčastněných osob se Evropská komise rozhodla v rámci Akčního plánu obnovit debatu o možné implementaci systému CCCTB. V rámci debaty by měly být implementovány níže uvedené změny:

1. Systém CCCTB by byl implementován jako povinný alespoň pro nadnárodní skupiny podniků.

Od původně navrhovaného dobrovolného přistoupení jednotlivých skupinových podniků k systému CCCTB bylo upuštěno, a to z toho důvodu, že volitelnost systému by mohla výrazně snížit jeho účinnost jako prostředku proti daňovým únikům. Skupinové podniky, které se věnují daňovému plánování za účelem zkrácení svých daňových povinností, by tak pravděpodobně k systému vůbec nepřistoupily.

2. Systém CCCTB by měl být implementován na základě step-by-step strategie.

Předchozí negativní reakce států vycházely zejména z jejich strachu z poklesu daňových příjmů z důvodu přerozdělení konsolidovaného základu daně pomocí alokační rovnice. V návaznosti na to proto Evropská komise navrhla, že systém CCCTB by byl implementován ve dvou samostatných krocích. Nejdříve by byla stanovena pravidla pro výpočet základu daně z příjmů právnických osob a až následně by mělo dojít k jeho konsolidaci mezi skupinovými podniky.

3. Na základě Akčního plánu ze 17. června 2015 byla navržena revize původního znění návrhu směrnice, tak aby zohledňovala požadavky jednotlivých států vznesené při jeho schvalování.

Revize návrhu směrnice by se měla soustředit zejména na oblast podpory výzkumu a vývoje a dále navrhnout řešení pro dluhové financování za účelem posílení unie kapitálových trhů. Revidovaný návrh směrnice o systému CCCTB by měl být publikován v průběhu roku 2016.

Akční plán kromě revize návrhu směrnice o systému CCCTB rozpracoval záměr vývoje v dalších významných oblastech, které se samotným systémem úzce souvisejí.

Jak už bylo zmíněno výše, nový přístup Evropské unie ke zdaňování zisků podniků by měl zajistit, že zisk bude zdaněn v té zemi, kde je generován. Zisky by proto měly být zdaněny v té zemi, kde je vykonávána aktivita, z níž tento zdanitelný příjem plyne. Plnohodnotná implementace systému CCCTB, tedy v jeho konsolidované podobě, by měla posílit vztah mezi ziskem a místem jeho vzniku. Součástí nového přístupu Evropské unie ke zdaňování zisků právnických osob by měla být také revize CFC pravidel a daňového balíčku z roku 2003. Tyto revize by se pak měly promítnout také v přepracovaném návrhu systému CCCTB a současně by měly zajistit soulad nového přístupu ke zdaňování právnických osob a nových pravidel proti daňovým únikům v rámci projektu BEPS. Současně by také mělo dojít k revizi pravidel pro zamezení dvojího zdanění v rámci směrnice o dceřiných a mateřských společnostech, dále k přepracování směrnice o úrocích a licenčních poplatcích, tak aby pravidla jimi uložená nezpůsobovala, že příjem nebude zdaněn vůbec. V oblasti politiky převodních cen byla v rámci Akčního plánu navržena spolupráce s OECD při implementaci projektu BEPS.

Jako další bod Akčního plánu bylo navrženo vybudování příznivého prostředí pro rozvoj podnikatelské aktivity. Vybudování takového prostředí však vyžaduje vyšší stupeň koordinace daňových systémů zahrnující zmírnění administrativní zátěže, nákladů za plnění daňových povinností či zmírnění dalších daňových překážek.

V rámci zmíněné step-by-step strategie se předpokládá, že by k implementaci pravidel pro konsolidaci společného základu daně došlo až po té, co si členské státy plně osvojí pravidla pro výpočet daňového základu. V rámci snahy vytvořit příznivé prostředí pro rozvoj podnikatelské aktivity v rámci Evropské unie bylo navrženo dočasné řešení pro kompenzaci daňových ztrát napříč podniky ve skupině, a to i přes hranice jednotlivých států. Kompenzace ztrát by však měla charakter dočasné daňové úlevy, tedy slevy, která by byla podnikem vrácena v okamžiku, kdy by začal být ziskový.

V rámci Akčního plánu se Evropská komise vyslovila také k revizi arbitrážní konvence zajišťující společný postup členských států proti odlišné interpretaci převodních cen, která by mohla mít za následek dvojí zdanění zisků. Snahou Evropské unie je také posílení daňové transparency, jejíž základy byly položeny již dohodou

o vzájemné výměně informací a spolupráci činitelů státní správy¹⁸. Jako součást Akčního plánu bylo také navrženo vypracování společného postupu v boji s nepřizpůsobivými daňovými jurisdikcemi.

Jako poslední součást Akčního plánu byla zdůrazněna nutnost spolupráce členských států Evropské unie, která je klíčová pro odstranění daňových úniků a agresivního daňového plánování.

Dále je nutné zdůraznit, že hlavní myšlenkou Akčního plánu není a nebude harmonizace daňových sazeb, ale posílení koordinace daňových systémů členských států Evropské unie v boji proti agresivnímu daňovému plánování.

Následující kapitola rozebírá Návrh směrnice o systému CCCTB v jeho původním znění ze dne 16. března 2011, zejména se věnuje definici způsobilých podniků pro účely systému CCCTB, definici daňových a nedaňových nákladů a popisu postupu pro konsolidaci základu daně a jeho následnému rozdělení v systému CCCTB.

4.5 Návrh směrnice o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB)

4.5.1 Základní principy systému CCCTB a působnost návrhu směrnice

Návrh směrnice o systému CCCTB, publikovaný dne 16. března 2011, spadá pod oblast přímého zdanění, která je zastřešena článkem 115 Smlouvy o fungování Evropské unie, který ukládá, že Evropská komise musí návrh směrnice po jeho projednání s Evropským parlamentem a Evropským hospodářským a sociálním výborem jednohlasně odsouhlasit. Návrh směrnice o systému CCCTB definuje obecná pravidla jako realizační princip, princip měřitelnosti, princip konzistentnosti a princip jednoho zdaňovacího období.

Dle návrhu směrnice systém CCCTB představuje nová společná pravidla pro výpočet a alokaci základu daně pro společnosti rezidentní v Evropské unii a pobočky společností rezidentní ve třetích zemích umístěné v Evropské unii. Systém CCCTB se vztahuje pouze na výpočet daňového základu a nezasahuje do národních účetních soustav. Obdobně se pravidla stanovená systémem CCCTB nedotýkají přípravy ročních nebo konsolidovaných účetních závěrek. Jak uvádí Blechová (2013), předpokládá se, že daňový základ stanovený podle pravidel systému CCCTB bude o 7,9 % širší než stávající daňový základ.

Způsobilou společností je podle návrhu směrnice o systému CCCTB společnost, která byla založena při respektování práva Evropské unie mající právní formou uvedenou v příloze 1 návrhu směrnice a která podléhá zdanění daní z příjmu právnických osob či jiné obdobné dani stanovené v příloze 2 návrhu směrnice o systému CCCTB. Společností podléhající zdanění na základě systému CCCTB může být také společnost ze třetí země, jestliže by naplnila podmínku pro konsolidaci, kdyby byla rezidentní v některém z členských států Evropské unie, a měla by právní formu stanovenou v příloze 1 návrhu nebo by podléhala zdanění příjmů právnických osob či jiné obdobné dani v příloze 2, a to jestliže zřídí stálou provozovnu (Nerudová, 2011).

---

¹⁸ Konkrétně směrnicí 2014/107/EU o správní spolupráci v oblasti daní.

System CCCTB budou dle článku 54 návrhu směrnice moci využít skupiny podniků s vysokou mírou hospodářské spolupráce, jež splňují dvouvrstvé kumulativní kritérium, kdy mateřská společnost má více než 50% podíl na hlasovacích právech dceřiné společnosti a současně má vlastnické právo odpovídající více než 75 % kapitálu společnosti nebo více než 75 % práv spojených s nárokem na zisk.

Jakmile bude u přímých a nepřímých dceřiných společností dosaženo prahové hodnoty týkající se hlasovacích práv, má se za to, že mateřská společnost vlastní 100 % těchto práv. Tento princip zajistí, že všechny dceřiné podniky, v nichž mateřská společnost vlastní přímo či nepřímo více než 75 % hlasovacích práv, budou zahrnuty do skupiny podniků pro konsolidaci. Nárok na zisk a vlastnictví kapitálu se spočítá jako násobek podílů držených v dceřiných společnostech, které představují mezičlánek na každé úrovni hierarchie. Při výpočtu se přihlíží také k vlastnickým právům ve výši 75 % nebo nižší, které mateřská společnost drží přímo či nepřímo ve společnostech, které jsou rezidenty třetí země.

Mimo splnění dvouvrstvého testu vztahujícího se k vlastnickým a hlasovacím právům je nutné splnění také testu časového. Obě kritéria musí být splněna v průběhu příslušného zdaňovacího období, za něž je společný základ stanoven, současně musí být splněna nepřetržitě po dobu alespoň 9 měsíců. Při nesplnění časového testu bude s podnikem nakládáno, jako by se nikdy podnikem ve skupině pro výpočet CCCTB nestal. Pokud bude podmínka naplněna na konci zdaňovacího období, musí být splněna po dobu dalších 9 měsíců, přičemž uplynulá část lhůty v minulém zdaňovacím období se započítává na lhůtu následujícího zdaňovacího období. Společnost však musí tyto podmínky splňovat také na konci následujícího zdaňovacího období.

Jestliže se způsobilá společnost rozhodne využívat systém CCCTB, přestává podléhat vnitrostátnímu režimu daně z příjmu právnických osob, a to ve vztahu ke všem záležitostem, které směrnice o systému CCCTB upravuje.

Rezidentní společnost v některém státě Evropské unie může vytvořit skupinu se všemi stálými provozovny nacházejícími se v jiných státech Evropské unie, také se všemi stálými provozovny svých způsobilých dceřiných společností rezidentních ve třetích zemích. Současně je také možné vytvořit skupinu se všemi způsobilými dceřinými společnostmi, které jsou rezidenty jednoho nebo více států EU, a také se všemi dalšími daňovými poplatníky, kteří jsou způsobilými dceřinými společnostmi téže společnosti, jež je rezidentní ve třetí zemi. Poplatník-nerезидент může vytvořit skupinu se všemi svými stálými provozovny nacházejícími se v členských státech EU a také se všemi způsobilými dceřinými společnostmi, které jsou rezidenty jednoho či více států EU.

Stálou provozovnu definuje článek 5 návrhu směrnice o systému CCCTB. Daňový poplatník má stálou provozovnu v jiném členském státě, než ve kterém se nachází jeho ústřední vedení a kontrola, má-li v tomto jiném státě trvalé zařízení, prostřednictvím něhož je zcela nebo zčásti vykonávána jeho činnost. Takovým zařízením se rozumí místo vedení, pobočka, kancelář, továrna či dílna. Staveniště či stavební nebo montážní projekt se stávají stálou provozovnou, jestliže existují déle než 12 měsíců. Stálá provozovna však nevzniká, jestliže činnost prováděná prostřednictvím tohoto zařízení má pouze povahu místa pro skladování, předvádění či shromažďování informací pro daňového poplatníka. Stálou provozovnou se však rozumí činnost také závislého zástupce jednajícího jménem daňového poplatníka v jiném státě, je-li uděleno právo uzavírat smlouvy jménem tohoto

daňového poplatníka. Za těchto okolností se má za to, že daňovému poplatníkovi v tomto státě vzniká stálá provozovna.

Společnost insolventní nebo společnost v likvidaci se nemůže stát součástí skupiny pro CCCTB. Společnost, která vstoupí do likvidace či se stane insolventní, je nucena opustit skupinu pro CCCTB.

Jestliže společnost odpustí skupinu pro výpočet CCCTB v průběhu zdaňovacího období, je konsolidovaná pouze ta část jejího základu daně, která byla dosažena v době, kdy byla ještě součástí skupiny. Tato doba se počítá v měsících, přičemž každé období trvající 15 a více dnů je považováno za celý měsíc. Je-li součástí skupiny pro CCCTB transparentní entita, musí být podíl jednotlivých společníků na alokačních faktorech určen v závislosti na jejich podílu na výnosech a nákladech této transparentní společnosti.

Při ocenění majetku a závazku společnosti, která se rozhodne vstoupit skupiny pro výpočet CCCTB, se bude vycházet z hodnoty ocenění majetku a závazků podle národních daňových pravidel, a to ke dni vstupu do skupiny, nebude-li směrnicí o systému CCCTB stanoveno jinak. V situaci, kdy se podnik rozhodne opustit skupinu pro výpočet CCCTB, budou majetek a závazky oceněny podle pravidel stanovených směrnicí o systému CCCTB. Náklady společnosti vzniklé ještě před jejím vstupem do systému CCCTB, které dosud nebyly zohledněny při výpočtu základu daně, mohou být odečteny také v novém systému. Tyto náklady však mohou být započteny pouze proti podílu připadajícího na konkrétního daňového poplatníka, jestliže vzniknou po více než pěti letech od doby, kdy vstoupil do skupiny pro výpočet CCCTB. Náklady, které již byly jednou odečteny, nemohou být odečítány znova.

Při výpočtu konsolidovaného základu daně se nepřihlíží k ziskům a ztrátám z transakcí provedených přímo mezi členy skupiny. Pro určení, zda se jedná o transakci mezi členy skupiny, je určující, zda obě strany transakce byly členy skupiny v době, kdy byla transakce uskutečněna. Výnosy a náklady musí být rozpoznány a zdokumentovány konsistentní metodou, k jejíž změně může dojít pouze na počátku zdaňovacího období. Metoda zaznamenávání transakcí uvnitř skupiny umožňuje, aby všechny transakce uskutečněné mezi jejími členy byly zachyceny ve výši historických nákladů nebo ve výši daňové hodnoty, přičemž se přihlíží k nižší z těchto hodnot. Transakce realizované mezi podniky ve skupině nemohou být zdaněny žádnou ani srážkovou daní.

Veškeré uskutečněné transakce mezi skupinou podniků a jejími propojenými osobami, které nejsou součástí skupiny pro potřeby výpočtu CCCTB, podléhají ocenění dle pravidel tržního odstupu a jsou zahrnuty do příjmů takového daňového poplatníka a odpovídajícím způsobem zdaněny. Za propojenou osobu je podle článku 78 návrhu směrnice považována taková osoba, ve které má poplatník daně z příjmu právnických osob přímý či nepřímý vliv v managementu, podíl na jeho kontrole či kapitálu, přičemž tento subjekt není součástí stejné skupiny. Také rezidentní poplatník a jeho stálá provozovna umístěná ve třetí zemi jsou považováni za propojené osoby. Propojenými osobami jsou i nerezidentní poplatník a jeho stálá provozovna v členském státě. Rozhodný podíl na kontrole či kapitálu je stanoven ve výši 20 %. V případě výkonu manažerské pozice v řízení společnosti se musí jednat o takovou činnost, jejíž náplň má podstatný vliv na způsob řízení společnosti. V případě nepřímých podílů na kontrole či kapitálu jsou podíly vypočteny jako násobek podílů na jednotlivých úrovních hierarchie. U daňového poplatníka, který drží více než 50 %, se má za to, že drží 100 %.

Na základě návrhů byly definovány tři základní kroky pro stanovení společného konsolidovaného základu daně z příjmu právnických osob. Každý podnik nejdříve stanoví svůj zdanitelný příjem, resp. zisk, přičemž bude vycházet z účetního výsledku hospodaření, který následně upraví dle požadavků systému CCCTB na základ daně. Jak bylo zmíněno výše, tato úprava by měla eliminovat také všechny vnitropodnikové transakce. Po úpravě budou základy daně jednotlivých podniků ve skupině agregovány, resp. konsolidovány, a tento čistý konsolidovaný základ daně, tedy základ daně po zápočtu daňových ztrát, bude rozdělen pomocí předem stanoveného poměru mezi jednotlivé členy skupiny.

Konsolidovaný základ daně bude přerozdělen mezi ty členské státy Evropské unie, na jejichž území skupina podniků působí, a to na základě tří ekonomických faktorů: faktoru práce, tržeb a aktiv.

Podle původního znění návrhu směrnice o systému CCCTB by měly být jednotlivé faktory váženy rovnoměrně, po vzoru Kanady jsou odlišně definovány alokační faktory pro některá specifická odvětví, jako jsou finance, letecká či nákladní doprava¹⁹. Návrh směrnice v článku 87 ochrannou doložkou stanovuje, že skupiny podniků budou moci využít náhradní alokační metodu, jestliže výsledek rozdělení daňového základu mezi členské státy nebude odrazem skutečného rozsahu podnikatelské činnosti v nich realizované. Část daňového základu náležející určitému státu bude následně zdaněna sazbou, kterou si sám zvolí.

Jako významné pozitivum alokační metody (FA, z angl. formula apportionment) přednesla Evropská komise skutečnost, že FA oslabí či eliminuje přesunování zisků mezi podniky ve skupině. Nicméně i v systému FA může toto daňové plánování přetrvávat, a to za předpokladu, že součástí skupiny pro konsolidaci nebudou všechny podniky tvořící skupinu. V této souvislosti je dle Büttnera a kol. (2011) nutné dostatečně přesně definovat pojem skupina a také to, podle jakých kritérií (zda právních či ekonomických) je skupina hodnocena.

Níže uvedený text se dále podrobně věnuje jednotlivým ustanovením návrhu směrnice, které rozebírá v 10 samostatných okruzích.

4.5.2 Pravidla pro výpočet základu daně

Kapitola IV návrhu směrnice o systému CCCTB vymezuje pravidla pro výpočet základu daně. Příjmy a výdaje budou rozpoznány na základě realizačního principu a veškeré transakce a zdanitelná plnění budou posuzovány jednotlivě. S výjimkou odůvodněných okolností bude vyžadováno použití konsistentní metody pro výpočet základu daně.

Základ daně se vypočítá jako rozdíl osvobozených příjmů, odečitatelných výdajů a dalších odečitatelných položek od příjmů. Základ daně bude stanoven za zdanitelné období, které je definováno jako 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců.

---

¹⁹ viz European Commission proposal for a Council Directive on a Common Consolidated Corporate Tax Base-Com(11)121 final, Joint Committee on Finance, Public Expenditure Reform. 14 November 2012.[Online]. Dostupné z URL <http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/company_tax/common_tax_base/com_2011_121_en.pdf>.

Osvobozenými příjmy se podle článku 11 návrhu směrnice rozumí:

- a) dotace přímo spojené s pořízením, výrobou nebo zhodnocením dlouhodobého majetku definovaného dle článků 32 až 42 směrnice o systému CCCTB,
- b) výnosy ze zcizení aktiv, která jsou součástí souboru aktiv (článek 39 odst. 2), včetně tržní hodnoty nepeněžních darů,
- c) přijaté rozdělované zisky,
- d) výnosy ze zcizení akcií,
- e) výnosy stálých provozoven umístěných ve třetí zemi.

Odčitatelnými výdaji jsou náklady vynaložené na dosažení a zajištění zisku, včetně nákladů na výzkum a vývoj snížené o odpočitatelnou daň z přidané hodnoty, náklady vzniklé v souvislosti se zvýšením vlastního či dluhového kapitálu společnosti pro potřeby podnikání.

Odpočitatelné náklady jsou také dary dobročinným organizacím umístěným v členských státech Evropské unie či ve třetích zemích, které respektují dohodu o výměně informací obdobnou té, která je stanovena Směrnicí 2011/16/EU²⁰. Maximální odpočet peněžních darů nebo příspěvků těmto dobročinným organizacím nesmí přesáhnout 0,5 % příjmů za zdanitelné období.

Neodčitatelné náklady podle článku 14 návrhu směrnice o systému CCCTB je možné rozdělit do následujících kategorií:

1. Plně neodčitatelné náklady, které zahrnují výnosy z rozdělení nebo splátky vlastního kapitálu či dluhu, převody zadržovaného zisku do rezervy tvořící část vlastního kapitálu společnosti, úplatky, pokuty a penále placené veřejným institucím za porušení jakéhokoliv právního předpisu, dále náklady spojené s pořízením, výstavbou či zhodnocením dlouhodobého majetku, které nesouvisí s výzkumem a vývojem. Jako plně neodčitatelné náklady budou také klasifikovány peněžité dary a příspěvky jiným organizacím, než jak jsou vymezeny článkem 16 návrhu směrnice o systému CCCTB.

Za obecně prospěšnou organizaci je podle článku 16 návrhu směrnice o systému CCCTB považována jakákoliv právnická osoba, která má podle práva státu, v němž je založena, charitativní povahu. Obecně prospěšnou organizací se rozumí také právnická osoba, jež byla založena pro konání obecně prospěšného blaha, například vzdělávání, sociální pomoci, činnosti kulturní, vědecké či náboženské povahy. Současně se jedná se o subjekt, na který se vztahuje povinnost sdělování informací o jeho účtech a činnosti. Za dobročinnou organizaci nelze považovat politické strany dle definice členského státu, ve kterém je tato politická strana zřízena.

2. Částečně neodčitatelné náklady, jež zahrnují náklady, které mohou být vynaloženy na dosažení a zajištění příjmů, které jsou osvobozeny dle článku 11, a náklady na reprezentaci (náklady na reprezentaci budou odčitatelné pouze ve své 50% výši).

---

²⁰ Směrnice rady 2011/16/EU ze dne 15. února 2011 o právní spolupráci v oblasti daní

Náklady vynaložené společnostmi na získání příjmů, které jsou osvobozeny podle článku 11, mohou být odečteny pouze v 5% výši těchto příjmů, jestliže daňový poplatník není schopen prokázat, že vynaložené náklady byly nižší.

Za uznatelné jsou tyto náklady dosud považovány v některých státech Evropské unie (Belgie, Bulharsko, Dánsko, Francie, Litva, Nizozemí, Portugalsko, Španělsko), jestliže nespádají do některé z dalších kategorií neodčitatelných nákladů. Ve Velké Británii je odčitelnost jednotlivých nákladů posuzována na individuální bázi.

3. Další kategorií nákladů jsou náklady vynaložené v souvislosti s daňovou povinností subjektu. Neodčitelnost se vztahuje jak na majetkové daně, tak na daně ze zisku. Ustanovení článku 14 písm. j) se nevztahuje na spotřební daň z energetických produktů, alkoholu a alkoholických nápojů a průmyslového tabáku.

S těmito náklady je v členských státech Evropské unie nakládáno různě, většina států umožňuje odečet nákladů vzniklých v souvislosti s platbou majetkové daně. Itálie a Maďarsko umožňují také odpočet místních daní, zatímco Německo a Lucembursko uvažují o těchto nákladech jako daňově neuznatelných. Podle návrhu směrnice o systému CCCTB může členský stát Evropské unie umožnit odpočet jedné nebo více daní stanovených v příloze 3 návrhu směrnice o systému CCCTB, která vyjmenovává neodčitatelné daně v jednotlivých státech, avšak pouze ve prospěch podílu na základu daně připadajícího na příslušný stát. Pro Českou republiku není žádná taková daň vyjmenována.

Článek 15 návrhu směrnice o systému CCCTB dále stanovuje, že náklady vynaložené ve prospěch akcionáře, jenž je fyzickou osobou, jeho manželky/la, příbuzného v řadě přímé, ve prospěch jiných propojených osob, které drží přímý nebo nepřímý podíl na kapitálu nebo kontrole nebo řízení tohoto akcionáře, jsou považovány za odpočitatelné náklady pouze v tom rozsahu, ve kterém by tyto požitky byly poskytnuty nezávislé třetí straně.

4.5.3 Časový rozvrh a kvantifikace daňových principů

Podle Oestreichera a Spengela (2007) mezi základní daňové principy řadíme princip rovnosti a spravedlnosti. Princip rovnosti představuje požadavek rovnoměrného rozdělení daňového zatížení. To v daňové legislativě vyžaduje, aby se daňové zatížení odvíjelo od platební schopnosti daňového poplatníka. Mezi další principy lze zařadit také princip vynutitelnosti práva, který do jisté míry závisí na jednoduchosti a standardizaci jednotlivých právních ustanovení.

Návrh směrnice o systému CCCTB vychází především z aktuálního principu, který vyžaduje, aby důsledky transakcí či jiných událostí byly uznány ve zdaňovacím období, ve kterém nastaly (a nikoli v období, kdy jsou zaplacený), a byly zaúčtovány do období, k němuž se vztahují. Druhým principem, který směrnice o systému CCCTB definuje, je princip realizace, tedy stanovení okamžiku, ke kterému je možné účtovat na výsledkové či rozvahové účty. Výnosy jsou například realizovány v okamžiku, kdy vzniká právo na jejich obdržení, realizace výnosů proto není vázána na okamžik zaplacení. Odčitatelné náklady vznikají v okamžiku povinnosti jejich zaplacení, výše takto vzniklého závazku musí být stanovena s maximální přesností. Jestliže jsou náklady vynaloženy v souvislosti

s prodejem zboží, musí dojít k převodu rizik, která jsou spojena s držení tohoto zboží, a také výhod plynoucích z jeho držby na daňového poplatníka. V případě poskytnutí služeb vznikají náklady okamžikem jejich využití daňovým poplatníkem. Náklady vynaložené v souvislosti s pořízením, výstavbou či zhodnocením dlouhodobého majetku, který není předmětem odpisování, mohou být odečteny v roce zcizení tohoto majetku, jestliže výnosy související s tímto majetkem jsou také součástí základu daně.

Článek 21 návrhu směrnice o systému CCCTB se věnuje ocenění zásob a nedokončené výroby, podle něhož může být celková částka odčitatelných výdajů za zdaňovací období zvýšena o hodnotu zásob a nedokončené výroby na začátku zdaňovacího období a snížena o hodnotu zásob a nedokončené výroby na konci téhož zdaňovacího období. Žádná úprava se neprovádí u zásob a nedokončené výroby v rámci dlouhodobých smluv.

Pravidla pro ocenění transakcí pro potřeby stanovení základu daně vycházejí z článku 22 návrhu směrnice o systému CCCTB. Zboží a služby jsou oceněny v pořizovací ceně vyjádřené v peněžních jednotkách. V případě nepeněžitých plnění, a to zcela nebo i zčásti, se hodnota stanoví v závislosti na tržní hodnotě obdobného plnění. V případě finančních aktiv a závazků určených k prodeji se vychází z jejich reálného ocenění. Jedná-li se o nepeněžitá plnění určené dobročinné organizaci, vychází se z daňové hodnoty tohoto plnění.

Článek 22 dále stanovuje, že veškeré příjmy a výdaje musí být vyjádřeny v jednotné měně euro, a to již v průběhu zdaňovacího období, nebo převedeny na eura k poslednímu dni zdaňovacího období na základě ročního průměrného směnného kurzu za kalendářní rok stanoveného Evropskou centrální bankou (ECB). V případě, že se zdaňovací období neshoduje s kalendářním rokem, vychází se z průměru denních směnných kurzů ECB za zdaňovací období. Toto ustanovení se netýká jediného daňového poplatníka²¹ rezidentního v členském státě, který nepoužívá společnou měnu euro, nebo skupiny podniků, jejíž všichni členové sídlí v jednom členském státě, který nepřijal společnou měnu euro.

Finanční aktiva nebo závazky držené k prodeji se klasifikují jako určené k prodeji, jestliže byly pořízeny zejména k prodeji či zpětnému odkupu v blízké budoucnosti, či finanční aktiva a závazky, které jsou součástí portfolia finančních nástrojů, včetně finančních derivátů, jestliže existuje důkaz o realizaci krátkodobých zisků z jejich držby.

Základ daně by měl být upraven o změny reálné hodnoty finančních aktiv a závazků držených k prodeji ke konci zdaňovacího období (tj. o rozdíl hodnoty na konci zdaňovacího období ve srovnání s hodnotou těchto aktiv na jeho počátku).

Při převodu finančních aktiv nebo závazků držených k prodeji se výnos z prodeje stává součástí základu daně. Jako náklad proti dosaženému výnosu lze uplatnit reálnou hodnotu majetku na počátku zdaňovacího období nebo tržní hodnotu finančního majetku či závazků držených k prodeji ke dni koupě, pokud je tento den pozdější.

Článek 24 návrhu směrnice o systému CCCTB se věnuje vymezení dlouhodobých smluv. Dlouhodobými smlouvami se rozumí smlouvy uzavřené na dobu delší než 12 měsíců za účelem výroby, instalace, výstavby či za účelem poskytování služeb. Výnosy vztahující se k dlouhodobým smlouvám mohou být vykázány pouze v té výši,

²¹ Jediným daňovým poplatníkem se rozumí daňový poplatník, který nesplňuje požadavky pro konsolidaci.

kteřá odpovídá stupni dokončení příslušné dlouhodobé smlouvy. Procento dokončení může být určeno jako podíl nákladů příslušného roku na celkových odhadovaných nákladech na dokončení smlouvy či na základě znaleckého posudku stupně dokončení dlouhodobé smlouvy na konci zdaňovacího období. Náklady vynaložené v souvislosti s dlouhodobými smlouvami jsou od výnosů odečítány v roce jejich skutečného vynaložení.

Dle Spengela a kol. (2012) může být vykazování výnosů z dlouhodobých smluv metodou procenta dokončení v nesouladu s realizačním principem, nicméně představuje praxi zavedenou v mnoha státech Evropské unie. Například Česká republika, Rakousko a Německo povolují vykázání výnosů z dlouhodobých smluv až v okamžiku dokončení zakázky.

V případě dlouhodobých smluv uzavřených před vstupem společnosti do skupiny pro výpočet CCCTB budou náklady a výnosy, které by měly být rozpoznány při stanovení základu daně v systému CCCTB a které nebyly rozpoznány podle dosud využívané národní legislativy, zahrnuty do základu daně pro výpočet CCCTB v souladu s pravidly pro časovou posloupnost obsaženou ve vnitrostátním právním předpisu. Výnosy, které byly zdaněny ve vyšší výši před vstupem do systému CCCTB a které by v tomto systému měly být zdaněny nižší částkou, mohou být položkou snižující základ daně v novém systému.

Výnosy a náklady z dlouhodobých smluv uzavřených podnikem před opuštěním skupiny pro výpočet CCCTB budou dále po opuštění skupiny uplatňovány podle národní legislativy. Náklady a výnosy, které byly již rozpoznány v systému CCCTB, nebudou rozpoznány opakovaně.

Poplatník daně může podle článku 25 návrhu směrnice o CCCTB vytvářet rezervy, jestliže existuje předpoklad vzniku povinnosti plnění vyplývající z jím realizované aktivity. Výše plnění musí být však spolehlivě odhadnuta. Za spolehlivý odhad je považován takový, který je učiněn na základě všech relevantních faktorů ovlivňujících činnost podniku, například na základě minulých zkušeností či minulých zkušeností celé skupiny podniků.

Jestliže se předpokládá, že se povinnost plnění bude týkat několika po sobě jdoucích let, smí být v jednotlivých letech vytvářena rezerva pouze v proporcionální části celkové výše plnění. Takové rezervy musí být diskontovány roční průměrnou sazbou EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate) pro závazky se splatností delší než 12 měsíců, kterou zveřejňuje Evropská centrální banka. Výše vytvářených rezerv musí být na konci každého zdaňovacího období upravována podle skutečně předpokládané výše plnění. Současně při stanovení základu daně nesmí být odpočítány ty náklady vynaložené v souvislosti s tvorbou rezerv, které byly předmětem odpočtu v minulých letech.

Lze vytvářet také rezervy na důchody, avšak pro stanovení spolehlivého odhadu musí být použity pojistně matematické metody. Jsou-li tyto rezervy vytvářeny po dobu delší než 12 měsíců, jejich výše se diskontuje stejným způsobem jako rezervy uvedené výše.

Rezervy, rezervy na důchody a dopočty nedobytných pohledávek jsou odčitatelné pouze v té míře, v jaké vyplývají z činností nebo transakcí provedených poté, co si daňový poplatník zvolí systém stanovený směrnicí o systému CCCTB. Výdaje vynaložené poplatníkem v souvislosti s činnostmi nebo transakcemi provedenými před

tím, začal než používat systém CCCTB, a u nichž nebyl proveden žádný odpočet, mohou být odečteny v systému CCCTB. Částky nemohou být odečteny opakovaně. To platí také v případě, že poplatník opustí skupinu pro výpočet CCCTB.

Odpis nedobytných pohledávek upravuje článek 27 návrhu směrnice, podle něj mohou být pohledávky odepsány za předpokladu, že jsou splněny následující podmínky:

1. poplatník daně učinil veškeré potřebné kroky k uspokojení dluhu a
2. je oprávněn se domnívat, že k uspokojení dluhu v budoucnosti nedojde, a to jak z části, nebo zcela,
3. dlužník není součástí stejné skupiny podniků jako daňový poplatník,
4. ve vztahu k příslušné neodbytné pohledávce nebyl realizován mimořádný odpis podle článku 41,
5. při odpisu neodbytných pohledávek z obchodního styku byla částka odpovídající její výši dříve zahrnuta do základu daně jako výnos.

S výnosy a náklady ze zajišťovacích instrumentů by podle článku 29 návrhu směrnice mělo být nakládáno jako s výnosy a náklady ze zajišťovaného předmětu. V případě skupiny podniků může být zajišťovací instrument a předmět zajištění v držení různých podniků ve skupině. Vztah zajištění musí být patřičně určen a zdokumentován, zajišťovací instrument musí být považován za velmi efektivní a efektivnost zajištění musí být spolehlivě měřitelná.

4.5.4 Zásoby a nedokončená výroba

Zásobami a nedokončenou výrobou se dle návrhu směrnice o systému CCCTB se rozumí aktiva držena k prodeji či zásoby v podobě materiálů, který bude spotřebován ve výrobě či při poskytování služeb. Ocenění zásob a nedokončené výroby při vyskladnění může být podle článku 29 provedeno metodou FIFO (first in, first out) nebo metodou váženého aritmetického průměru. Stejná metoda by měla být využita pro ocenění všech zásob a nedokončené výroby stejné či obdobné povahy a užití. Ocenění zásob a nedokončené výroby při pořízení by mělo zahrnovat veškeré přímé náklady spojené s pořízením, do ocenění však vstupuje pouze základ daně z přidané hodnoty pro výpočet pořizovací ceny zásob. V případě, že daňový poplatník před tím, než se stal součástí skupiny pro CCCTB, zahrnoval do ocenění zásob také nepřímé náklady na pořízení, může tyto náklady do ocenění zahrnovat také nadále.

Zásoby musí být k závěrkovému dni oceněny nižší z hodnot – pořizovací cena či čistá realizovatelná hodnota. Čistou realizovatelnou hodnotou se rozumí rozdíl mezi prodejní cenou sníženou o náklady na dokončení a nutné náklady pro realizaci prodeje.

4.5.5 Dlouhodobá aktiva a metody jejich odpisování

Podle důvodové zprávy návrhu směrnice o systému CCCTB se dlouhodobými aktivy rozumí majetek hmotný i nehmotný, který byl nakoupen nebo vytvořen vlastní činností a je používán v rámci činnosti podniku, dále je schopen přinést zisk či se podílet na tvorbě výnosů podniku, a to po dobu delší než 12 měsíců. Současně je jeho ocenění vyšší než 1 000 EUR. Dlouhodobým majetkem se rozumí i majetek finanční.

Dlouhodobým finančním majetkem mohou být akcie propojených podniků, půjčky propojenému podniku, investice držené jako dlouhodobá aktiva, vlastní akcie a jiné půjčky, které jsou podle národní legislativy předmětem zobrazení v rozvaze podniku.

Daňová hodnota hmotného odpisovaného majetku nebo hmotného majetku podléhajícího komplexnímu odpisování je stanovena jako odpisová základna snížená o úhrn dosud provedených odpisů, tedy jinými slovy daňová zůstatková hodnota majetku.

Podle článku 33 do odpisové základny majetku vstupují veškeré náklady spojené s jeho pořízením, výstavbou či zhodnocením, a to náklady snížené o odpočitatelnou daň z přidané hodnoty. Jestliže je majetek vyroben vlastní činností poplatníka, mohou do jeho odpisové základny vstupovat i nepřímé náklady jím vynaložené, jestliže neexistuje jiná možnost jak je zahrnout do nákladů. Odpisová základna majetku nabytého darem odpovídá jeho tržní ceně, v níž je tento majetek uveden také ve výnosech podniku. Základna pro odpisování se snižuje o veškeré dotace získané na pořízení, konstrukci či zhodnocení tohoto majetku. Předmětem odpisování nejsou pozemky, umělecká díla a sbírky a dále finanční majetek.

Dlouhodobá aktiva, která byla předmětem odpisování před tím, než se daňový poplatník, resp. skupina podniků rozhodli využívat systém CCCTB, jsou odpisována na základě pravidel stanovených směrnicí o CCCTB pro tzv. „použitá aktiva“. V případě, že tato aktiva nesplňují pravidla pro odpisování stanovená směrnicí o systému CCCTB, budou odpisována společně jako soubor majetku. Jestliže byla aktiva původně odpisována jako soubor majetku a po vstupu do systému by mohla být podle pravidel směrnice odpisována samostatně, budou i nadále odpisována jako soubor. Majetek, který před vstupem podniku do systému CCCTB odpisován nebyl a nyní naplňuje pravidla pro odpisování, bude odpisován podle pravidel směrnice, a to jako samostatné aktivum či jeho soubor.

K odpisování je oprávněn ekonomický vlastník majetku, jímž je osoba, která má právo na výnosy z majetku a současně nese veškerá rizika spojená s jeho držením, a to bez ohledu na to, zda je tato osoba i jeho právním vlastníkem. V případě majetku pořízeného na leasing, kdy ekonomickým vlastníkem a právním vlastníkem není tatáž osoba, si může ekonomický vlastník odečíst do nákladů úrokovou složku leasingových splátek. Tato úroková složka musí být u prvního vlastníka předmětu leasingu součástí výnosů pro výpočet základu daně. Aktivum nesmí být odpisováno více osobami současně. Jestliže není možné určit ekonomického vlastníka majetku, je právní vlastník majetku způsobilý k jeho odpisování. V tomto případě úroková složka leasingových splátek není zahrnuta do základu daně právního vlastníka. Daňový poplatník se může také rozhodnout, že odpisování nebude provádět.

Zhodnocením majetku je jakákoliv jeho úprava, která vede ke zvýšení použitelnosti majetku či prodloužení jeho životnosti, jestliže celkové náklady na zhodnocení přesáhnou více než 10 % původní odpisované hodnoty. Zhodnocení majetku se odepisuje stejnou metodou jako dlouhodobé aktivum, na němž bylo zhodnocení provedeno, avšak takovým způsobem, jako by se jednalo o nově pořízené dlouhodobé aktivum.

Individuálně odpisovaná aktiva jsou odpisována rovnoměrně po dobu svojí životnosti. Doba životnosti budov je stanovena na 40 let, doba životnosti ostatních hmotných aktiv na 15 let. Nehmotná aktiva se odepisují po dobu jejich právní ochrany či

garance ochranných práv, nelze-li tuto dobu jednoznačně určit, jsou odepisovány po dobu 15 let.

Rovnoměrná metoda odpisování je využívána ve většině členských států, návrh směrnice o systému CCCTB umožňuje využít i metody klesajícího zůstatku, která je používána například v Belgii, Řecku, či jiné metody zrychleného odpisování, která se využívá například v České republice. Jednotlivé členské státy využívají velmi rozdílné odpisové sazby. Například doba odpisování staveb se liší, od 8 let v Lotyšsku až po 100 let v Nizozemí. Podle návrhu směrnice o systému CCCTB by měla být doba odpisování 40 let, a to bez ohledu na způsob využití budovy. Současná úprava mnohých států rozlišuje, zda je budova používána jako administrativní nebo výrobní, přičemž pro výrobní budovy je povolena kratší doba odpisování. Zavedení společného pravidla pro odpisování budov bez ohledu na jejich způsob využití může dle Spengela a kol. (2012) vést ke zvýšení daňového zatížení. Na druhou stranu v některých státech Evropské unie (Dánsko, Irsko a Malta) nejsou administrativní budovy předmětem odpisování vůbec.

„Použitým aktivem“ je podle článku 36 majetek, jehož doba životnosti byla již v okamžiku jeho pořízení z části vyčerpána, který je však způsobilý k dalšímu využití, a to buď v současném stavu, nebo po provedení opravy. „Použité“ budovy jsou odepisovány po dobu 40 let, jestliže daňový poplatník není schopen odkázat, že doba životnosti budovy je kratší než 40 let. Totéž se vztahuje na „použitá“ hmotná i nehmotná aktiva, jestliže daňový poplatník může prokázat, že doba odpisování by měla být kratší než 15 let.

Roční odpis lze v plné výši uplatnit v roce pořízení nebo v roce zařazení do užívání, a to v tom roce, který nastane později. V roce zcizení aktiva není možné uplatnit odpis vůbec. V případě dobrovolného či nedobrovolného zcizení aktiva v průběhu zdaňovacího období je jeho daňová hodnota a daňová hodnota nákladů vynaložených na jeho zhodnocení odečtena od základu daně v roce jeho zcizení.

Výnosy ze zcizení jednotlivě odpisovaného majetku, které jsou reinvestovány do dvou let od zdaňovacího období, ve kterém došlo ke zcizení majetku, jsou-li investovány za stejným nebo podobným účelem, nejsou předmětem daně v roce zcizení ve výši, ve které převyšují daňovou hodnotu tohoto majetku. O stejnou částku je snížena odpisová základna náhradního majetku.

Dobrovolné zcizení majetku je podle návrhu směrnice o systému CCCTB možné až po uplynutí 3 let jeho držby. Majetek sloužící k nahrazení zcizeného majetku může být pořízen nejdříve rok před realizací zcizení. Jestliže nový majetek není pořízen do dvou let od zcizení majetku, částka odečtená v roce jeho zcizení zvýšená o 10 % zvyšuje základ daně za druhé zdaňovací období po období, ve kterém došlo ke zcizení.

Ostatní dlouhodobá aktiva, která nespádají pod články 36 – 40 návrhu směrnice o systému CCCTB, jsou odepisována jako soubor aktiv s roční odpisovou sazbou 25 %. Odpisová základna majetku musí být na konci zdaňovacího období upravena o změnu hodnoty majetku, a to v souvislosti s pořízením nebo vyřazením části majetku tvořícího soubor majetku pro potřeby odpisování v průběhu zdaňovacího období. Úpravy se provedou o náklady na pořízení, výstavbu nebo zhodnocení aktiv (ty se připočtou), o výnosy ze zcizení aktiv a veškerá odškodnění obdržaná za ztrátu nebo zničení aktiva (ty se odečtou). Jestliže takto upravená odpisová základna bude mít zápornou hodnotu,

připočte se k ní taková částka, aby se rovnala nule, stejná částka se připočte také k základu daně.

Majetek daňového poplatníka, který byl odpisován jako soubor majetku v systému CCCTB, by po jeho vystoupení ze skupiny měl být odpisován nadále souhrnně, a to metodou degresivního odpisování s 25% odpisovou sazbou.

Jestliže se hodnota neodpisovaných aktiv se ke konci zdaňovacího období trvale snížila, může dojít k odečtu částky odpovídající tomuto snížení od základu daně. Odpočet není možný u aktiv, jejichž výnos ze zcizení je od daně osvobozen. Dojde-li opětovnému zvýšení hodnoty, je toto zvýšení položkou připočitatelnou k základu daně, připočitatelná položka však nesmí převýšit částku původního odpočtu.

Převod dlouhodobého aktiva rezidentního daňového poplatníka ve prospěch stálé provozovny umístěné ve třetí zemi je v roce převedení majetku považován za zcizení majetku pro potřeby výpočtu základu daně rezidentního poplatníka. Převod dlouhodobého aktiva daňového nerezidenta z jeho stálé provozovny umístěné v členském státě do třetí země je také považován za zcizení tohoto majetku. K ustanovení odstavce 1 článku 31 návrhu směrnice o systému CCCTB se nepřihlíží v případě, že třetí země je součástí Evropského hospodářského prostoru (EHP) a podepsala dohodu o vzájemné výměně informací mezi touto třetí zemí a členského státu daňového rezidenta nebo členského státu, ve kterém je umístěna stálá provozovna.

4.5.6 Ztráty

Ztráty jsou upraveny samostatnou kapitolou VII návrhu směrnice o systému CCCTB, jejíž jediný článek 43 stanoví, že ztráty mohou snižovat základ daně skupiny podniků pro účely výpočtu CCCTB v následujících letech. Dosažené daňové ztráty jsou odpočitatelné do výše základu daně. Ztráty, které vznikly dříve, jsou odpočitatelné nejdříve.

Pravidla pro přenos ztrát platná v roce 2013 pro jednotlivé státy Evropské unie zobrazuje tabulka níže (Tab. 11).

Kapitola VIII dále upravuje pravidla pro odpočet ztráty při vstupu daňového poplatníka do skupiny pro výpočet CCCTB nebo při jejím opuštění.

Ztráty, které vznikly plátcí dříve, než se stal součástí skupiny, mohou být podle článku 48 návrhu směrnice odečteny od základu daně v míře stanovené vnitrostátními předpisy. Tyto ztráty mohou být odečteny proti podílu přidělenému příslušnému podniku. Ztráty dosažené v době, kdy je podnik součástí skupiny pro CCCTB a které dosud nebyly odečteny od základu daně, mohou být odečteny od základu daně v následujících letech. V okamžiku zániku skupiny pro CCCTB dojde k rozdělení zisku nebo ztráty mezi jednotlivé podniky tvořící skupiny podniků podle alokační rovnice. Jestliže se podnik rozhodne skupinu dobrovolně opustit, není mu připsána žádná ztráta.

Tab. 11 Pravidla pro převoditelnost ztrát

Název státu	Pravidla pro převoditelnost ztráty
Belgie	Převoditelnost ztráty v dalších letech bez omezení, není umožněna zpětná kompenzace ztrát. Přenos ztrát není možný při změně vlastnické struktury, není-li tato finančně a ekonomicky zdůvodnitelná.
Bulharsko	Převoditelnost ztrát po 5 zdaňovacích obdobích. Zákaz převodu ztrát v případě restrukturalizace podniků.
Česká republika	Převoditelnost ztrát po 5 zdaňovacích obdobích. Zákaz zpětné kompenzace daňových ztrát. Omezení v případě více než 25% změny vlastnické struktury.
Dánsko	Převoditelnost ztrát do dalších let časově neomezena. Ztrátu lze započítat pouze proti 60 % zdanitelného zisku v příslušném období. Kompenzace ztrát může být omezena při významné změně ve vlastnické struktuře.
Estonsko	Neaplikuje se.
Finsko	Převoditelnost ztrát po 10 následujících zdaňovacích obdobích. Omezení převoditelnosti ztrát do dalších let v případě prodeje části podniku, změny vlastnické struktury více než o 20 %.
Francie	Od 1. 1. 2013 je přenos ztráty s omezením, ztráta může být započtena pouze proti 60 % zdanitelného zisku. Časově je možné ztrátu přenášet bez omezení.
Chorvatsko	Převoditelnost ztrát po 5 zdaňovacích obdobích. Ztráty jsou započítávány v tom pořadí, ve kterém vznikly.
Irsko	Ztráty mohou být převáděny bez časového omezení, avšak pouze do 50% výše zdanitelného příjmu v příslušném zdaňovacím období.
Itálie	Omezení zápočtu ztráty do výše 80% zdanitelného příjmu v příslušném zdaňovacím období. Ztráty lze kompenzovat bez časového omezení.
Litva	Přenos ztráty pouze po dobu 8 následujících zdaňovacích období. Zákaz přenosu ztrát při změně vlastnické struktury společnosti.
Lotyšsko	Přenos ztrát do dalších období bez omezení.
Lucembursko	Přenos ztráty bez omezení. Zákaz přenosu ztráty v případě fúze nebo akvizice.
Maďarsko	Přenos ztráty bez časového omezení. Ztrátu z minulých let lze odečíst pouze do 60 % zdanitelného zisku v příslušném zdaňovacím období. Při změně vlastnické struktury pouze na základě povolení správce daně.
Malta	Přenos ztráty bez omezení.
Německo	Z časového hlediska je umožněn přenos ztráty bez omezení, tedy i zpětně, avšak ve výši pouze 1 mil. EUR. Z kvantitativního hlediska lze kompenzovat plně ztrátu proti prvnímu 1 mil. EUR, zbývající část ztráty může být započtena maximálně ve výši 60 % zbývajícího zdanitelného zisku.
Nizozemí	Přenos ztráty do dalších 9 zdaňovacích období. Omezení přenosu ztráty při změně vlastnické struktury.
Polsko	Ztrátu lze přenést po 5 následujících zdaňovacích obdobích. V případě fúze není přenos ztrát umožněn.
Portugalsko	Přenos ztráty do dalších 5 zdaňovacích období. Ztráta může být započtena pouze proti 75 % zdanitelného zisku v příslušném zdaňovacím období.
Rakousko	Ztráty mohou být převáděny do dalších let bez omezení. Zpětná kompenzace ztrát není možná. Ztrátu z minulého zdaňovacího období lze však započítat pouze proti 75 % zdanitelného zisku ve stávajícím zdaňovacím období. Zbývající část ztráty je převoditelná do dalších let. V Rakousku je zavedeno omezení při přenosu ztrát, jestliže došlo k významné změně ve vlastnické struktuře podniku, k fúzi či rozdělení.

Pokračování Tab. 11

Název státu	Pravidla pro převoditelnost ztráty
Rumunsko	Přenos ztráty do dalších 7 zdaňovacích období. Ztráty jsou započítávány v tom pořadí, ve kterém vznikly.
Řecko	Přenos ztráty po dobu 5 následujících let. Umožněn přenos ztráty i při fúzi s jinou společností za předpokladu, že cílem fúze není daňová optimalizace.
Slovensko	Přenos ztráty do dalších 7 zdaňovacích období.
Slovinsko	Přenos ztráty bez časového omezení. Ztrátu z minulých let lze odečíst pouze do 50 % zdanitelného zisku v příslušném zdaňovacím období. Při změně vlastnické struktury je přenos ztrát umožněn pouze na základě povolení správce daně.
Španělsko	Přenos ztráty do dalších 15 – 18 zdaňovacích období. Jestliže společnost dosahuje obratu mezi 20 až 60 mil. EUR, může započíst v daném roce ztráty z minulých let proti 75 % zdanitelného zisku. Jestliže však obrat překročí 60 mil. EUR, je možné ztrátu započítat pouze proti 50 % zdanitelného zisku.
Švédsko	Přenositelnost ztráty do dalších zdaňovacích období bez omezení. Je umožněna také zpětná kompenzace ztrát. Omezení přenosu ztrát při fúzi podniků.
Velká Británie	Přenos ztráty do dalších let bez omezení, je umožněn zápočet ztráty jeden rok zpětně. Ztráty jsou započítávány v tom pořadí, ve kterém vznikly. Ztráty jsou mezi sebou započítávány podle svého charakteru. Nelze proti sobě započíst ztrátu z jednoho typu podnikání se ztrátou z jiného podnikání.

Zdroj: Agtmaal, 2013, upraveno

4.5.7 Reorganizace podnikatelské činnosti v rámci skupiny CCCTB

Kapitola XI²² návrhu směrnice o systému CCCTB se věnuje podnikové reorganizaci.

Na základě článku 70 veškeré náklady a výnosy vzniklé v souvislosti s reorganizací podniku nejsou považovány za náklady a výnosy ovlivňující základ daně. Jestliže však dojde ve dvouletém časovém období k přesunu podstatné části majetku do jiného členského státu a tím dojde k výraznému ovlivnění faktoru aktiv, budou respektována tato pravidla:

- Po dobu pěti let následujících po převodu majetku bude tento majetek připočítán k tíži převodce za předpokladu, že je jeho ekonomickým vlastníkem a i nadále členem skupiny.
- Jestliže převodce nadále neexistuje nebo nemá dále stálou provozovnu v členském státě, ze kterého byl majetek převeden, má se za to, že stálá provozovna v tomto členském státě stále existuje.

V případě, že se reorganizace podnikatelské činnosti týká dvou a více skupin pro CCCTB, veškeré neuplatněné ztráty dříve existujících skupin se rozdělí na základě alokační rovnice, a to základě faktorů použitelných pro zdaňovací období, ve kterém reorganizace proběhla, a převedou se do dalších let. Totéž platí v případě fúze uskutečněné mezi daňovými poplatníky spadajícími do téže skupiny.

²² Kapitoly VIII, IX a X upravují podmínky pro vstup podniku do skupiny, podmínky konsolidace nejsou samostatně vymezeny, neboť se jejich ustanovení promítají do textu jednotlivých podkapitol.

4.5.8 Vztahy mezi skupinou pro CCCTB a jinými subjekty

Ve článku 76 návrhu směrnice je zakotvena úprava úroků, licenčních poplatků a jiných typů příjmů, které jsou zdaňovány srážkou u zdroje. Úroky a licenční poplatky vyplacené daňovému poplatníkovi, které byly zdaněny v jiném členském státě nebo třetí zemi a nejsou osvobozenými příjmy, mohou být odečteny od daňové povinnosti tohoto poplatníka. Výše odpočtu se rozdělí mezi jednotlivé členy skupiny v souladu s alokační rovnicí použitou v příslušném zdaňovacím období. Odpočet daně se počítá zvlášť pro každý členský stát a třetí zemi, ale i pro jednotlivé typy příjmů. Odpočet daně nesmí přesáhnout částku, která by byla vybrána jako daň z tohoto příjmu v příslušném členském státě. Zdanitelný výnos je snížen o 2 % z objemu celkových výnosů, které představují náklady vynaložené na dosažení tohoto výnosu, jestliže daňový poplatník neprokáže, že náklady byly vynaloženy v jiné výši.

Úroky a licenční poplatky placené daňovým poplatníkem příjemci mimo skupinu mohou podléhat dani vybírané srážkou v členském státě daňového poplatníka podle použitelných národních pravidel a použitelné metody pro zamezení dvojího zdanění. Vybraná srážková daň se rozdělí mezi jednotlivé poplatníky náležející do stejné skupiny pro CCCTB pomocí alokační rovnice.

4.5.9 Propojené osoby

Úroky zaplacené propojené osobě rezidentní ve třetí zemi nejsou odčitatelné, jestliže neexistuje dohoda o výměně informací a současně zisk v rámci obecného režimu třetí země je zdaněn sazbou daně, která je nižší než 40 % průměrné daňové sazby z příjmů právnických osob použitelné v členských státech, či přidružený podnik podléhá zvláštnímu režimu, který umožňuje podstatně nižší úroveň zdanění než obecný režim.

Pravidla nízké kapitalizace jsou v mnoha zemích mnohem přísnější než ustanovení článku 81 návrhu směrnice o systému CCCTB. Je nutné také podotknout, že tento článek předpokládá, že dojde ke konsolidaci zisků spojených osob, jinými slovy dojde k eliminaci přesouvání zisků mezi podniky ve skupině (Spengel a kol., 2012).

Úrokové platby je možné uplatnit jako daňový náklad maximálně však ve výši, ve které by byly stanoveny úroky mezi nepropojenými osobami, přičemž přijaté úrokové platby musí spojená osoba zahrnout do základu daně nebo tyto úrokové platby musí být placeny takové společnosti, jejíž podíl je obchodován na více než jednom akciovém trhu. Za úrokovou platbu nejsou považovány úroky z prodlení a penále.

4.5.10 Alokační rovnice

Kapitola XVI se věnuje definici alokační rovnice sloužící k rozdělení konsolidovaného základu daně.

Ta bude mít na základě článku 86 následující podobu:

$$ShareX = \left(\frac{1}{3} \frac{Sales^x}{Sales^{group}} + \frac{1}{3} \left(\frac{1}{2} \frac{Payroll^x}{Payroll^{group}} + \frac{1}{2} \frac{No\_of\_employees^x}{No\_of\_employees^{group}} \right) + \frac{1}{3} \frac{Assets^x}{Assets^{group}} \right) * Con'd\_Tax\_Base \quad (11),$$

kde podíl příslušného poplatníka X na konsolidovaném základu daně je stanoven jako jeho podíl na celkovém objemu tří faktorů: práce, tržeb a aktiv.

Kalkulace konsolidovaného základu daně skupiny podniků a podílu připadajícího na jednotlivé podniky ve skupině bude uskutečněna na konci zdaňovacího období. Konsolidovaný základ daně bude rozdělen podle alokační rovnice pouze tehdy, bude-li kladný.

Článek 87 definuje ochrannou doložku, na jejímž základě může skupina podniků či hlavní správce daně zažádat o jinou alokační metodu, jestliže se domnívá, že alokační rovnice uvedená v článku 86 návrhu směrnice dostatečně spravedlivě neodráží rozsah podnikatelské činnosti realizované v příslušné zemi.

Alokace pracovních nákladů a počtu pracovníků je upravena články 90 a 91 návrhu směrnice o systému CCCTB.

Počet pracovníků je spočítán vždy na konci zdaňovacího období. Definice zaměstnance vychází z národní legislativy členského státu, ve kterém je příslušná osoba zaměstnána. Zaměstnanec je započítán k tíži té společnosti, která mu vyplácí mzdu. Náklady na zaměstnance a samotný zaměstnanec jsou vždy připsány k tíži téhož subjektu. V případě, že zaměstnanec spadá pod kontrolu jiného podniku ze skupiny podniků než toho, který mu vyplácí mzdu, je i spolu s objemem mzdových nákladů na něj připadajících započítán u té společnosti, pod jejíž kontrolu spadá, a to za podmínky, že jeho zaměstnání trvá alespoň pod dobu 3 měsíců a tento typ zaměstnanců představuje alespoň 5 % z celkového počtu zaměstnanců té společnosti, která jim vyplácí odměnu. Za zaměstnance je považována i ta osoba, která není zaměstnancem podniku ve skupině, ale vykonává úkoly obdobné těm, které jsou vykonávány zaměstnanci. Mzdové náklady zahrnují náklady na mzdy a jiné formy náhrad náležející zaměstnancům, včetně povinných odvodů na důchodové zabezpečení zaměstnavatele za zaměstnance.

Články 92 – 94 se věnují definici faktoru aktiv, jímž se rozumí dlouhodobá hmotná aktiva. Průměrná hodnota dlouhodobého majetku je započítána k tíži toho podniku, jímž je vlastněna, pronajata nebo poskytnuta na leasing. Ekonomický vlastník majetku má právo zahrnout tento majetek do faktoru aktiv pro výpočet svého podílu na celkovém majetku skupiny. Jestliže není možné ekonomického vlastníka přesně určit, je tento majetek zahrnut k tíži právního vlastníka majetku. Jestliže majetek není ze strany ekonomického vlastníka dostatečně efektivně využíván, je přiřazen k té společnosti ve skupině, která ho efektivně využívá, avšak pouze tehdy, když tento majetek představuje více než 5 % daňové hodnoty majetku všech dlouhodobých hmotných aktiv člena skupiny, který tento majetek efektivně využívá. V případě majetku na leasing mezi podniky ve skupině je tento majetek připsán k tíži pronajímatele nebo nájemce.

V prvních pěti letech, kdy se stane podnik součástí skupiny podniků pro potřeby CCCTB, budou jako součást faktoru aktiv započítány také náklady na výzkum, vývoj, marketing a reklamu vynaložené podnikem v šesti letech předcházejících jeho vstupu do skupiny.

Jednotlivě odpisovaný dlouhodobý hmotný majetek je oceněn průměrnou daňovou hodnotou majetku na začátku a na konci zdaňovacího období. Totéž se vztahuje na majetek, který je odpisován jako soubor majetku. Půda a jiný neodpisovaný hmotný majetek je oceněn v ceně pořízení. Majetek pronajatý na finanční leasing, který není započten k tíži jeho ekonomického vlastníka, by měl být oceněn ve výši osminásobku

čisté roční splatné částky nájemného nebo leasingových plateb snížených o veškeré částky, které mají být přijaty za podnájem nebo leasingový podnájem.

Vymezení faktoru tržeb se dále věnuje článek 95 návrhu směrnice, na základě něhož nejsou jako součást tržeb započítány výnosy v podobě úrokových plateb, dividend, licenčních poplatků a výnosy z převodu majetku. Výnosy z převodu majetku mohou být zahrnuty jedině tehdy, jestliže se jedná o výnosy související s předmětem činnosti podniku. K započtení těchto druhů výnosů dochází na straně příjemce. V ostatních případech, kde se jedná o výnosy z prodeje zboží, jsou tyto připočteny k tíži členu skupiny, kde končí odeslání tohoto zboží nebo přeprava osobě, která je nabývá.

Výnosy z poskytnutí služeb jsou připisány k tomu členu skupiny, který se nachází ve státě, kde byly služby skutečně poskytnuty. Jestliže není možné přesně určit zemi spotřeby, pak jsou výnosy z prodeje rozděleny mezi ostatní státy v proporcii, která odpovídá jejich podílu na faktoru aktiv a práce.

Jak už bylo zmíněno výše, návrh směrnice také uvažuje o speciální definici alokačních faktorů pro určitá odvětví, jako jsou finanční instituce (pravidla stanovená článkem 98), pojišťovací instituce (článek 99), společnosti zabývající se těžbou zemního plynu a ropy (článek 100).

Speciální ustanovení podle článku 101 týkající se námořní, vnitrostátní lodní dopravy a letecké dopravy říká, že na tyto společnosti se nevztahuje povinnost stát se součástí skupiny pro potřeby výpočtu společného konsolidovaného základu daně.

4.5.11 Správa daní v systému CCCTB

Kapitola XVII návrhu směrnice o systému CCCTB se věnuje správě daní a administrativě při podávání daňového přiznání a platbě daňové povinnosti.

V případě, že se skupina podniků rozhodne využívat systém CCCTB, je hlavní daňový poplatník povinen podat přihlášku do systému hlavnímu daňovému orgánu nejpozději tři měsíce před začátkem nového zdaňovacího období. Tato žádost je dále předána kompetentním daňovým orgánům těch členských států, ve kterých jsou rezidentní jednotlivé podniky ve skupině či na jejichž území jsou usazeny.

Hlavním daňovým poplatníkem podle článku 4 odst. 6 návrhu směrnice je například rezidentní poplatník, který vytvořil skupinu s kvalifikovanými dceřinými společnostmi, jeho stálými provozovny v jiných členských státech či jednou či více stálými provozovnami kvalifikovaných dceřiných společností rezidentních ve třetích zemích.

Podle článku 116 není možné změnit hlavního daňového poplatníka skupiny pro CCCTB. Tato změna je možná pouze v případě jeho zániku, či přestane-li splňovat kritéria pro jeho stanovení hlavním daňovým poplatníkem. Hlavním daňovým orgánem je správce daně toho státu, ve kterém je rezidentní hlavní daňový poplatník, ne správce daně toho státu, kde se nachází stálá provozovna nerezidentního hlavního daňového poplatníka. Kompetentními správci daně se rozumí správci daně, kteří byli navrženi jednotlivými členskými státy k zajištění administrace implementace směrnice o systému CCCTB.

Žádost k registraci do systému CCCTB musí obsahovat identifikaci jednotlivých členů skupiny podniků. Dále musí být doloženo, že byla naplněna kritéria vztahující se k vlastnickým či hlasovacím právům. Součástí přihlášky je identifikace přidružených

osob, jejich právní formy, vymezení statutárních orgánů a míst vedení jednotlivých podniků ve skupině, dále musí být vymezeno zdanitelné období, které bude skupina podniků využívat.

Jestliže se skupina podniků rozhodne pro systém CCCTB, musí jej využívat alespoň po dobu pěti let. Po tomto úvodním přechodném období pokračuje daňový poplatník či skupina podniků nadále ve využívání tohoto systému vždy ve tříletých obdobích, nerozhodnou-li se systém přestat využívat. Žádost o registraci musí být podána nejpozději 3 měsíce před začátkem zdaňovacího období, ve kterém daňový poplatník či skupina hodlají tento systém využívat. V případě zrušení registrace je třeba podat žádost nejpozději 3 měsíce před koncem pětiletého (počátečního) či tříletého období. V souvislosti s hlasováním Evropského parlamentu ze dne 19. dubna 2012 a současně také na základě Akčního plánu ze dne 17. června 2015 se však dá předpokládat, že výše uvedené bude v příslušném článku směrnice upraveno či úplně vyloučeno.

Skupina podniků bude podávat jedno daňové přiznání. Konsolidované daňové přiznání musí být podáno do devíti měsíců po skončení zdaňovacího období. Toto daňové přiznání bude obsahovat vymezení hlavního daňového poplatníka, identifikaci jednotlivých členů skupiny a veškerých propojených osob, identifikaci zdaňovacího období, za které je daňové přiznání podáváno. Za každý podnik ve skupině bude individuálně stanoven základ daně, dále bude uvedena výše konsolidovaného základu daně a výše podílů připadající na jednotlivé podniky ve skupině. Na základě podílu každého jednotlivého podniku na základu daně bude vypočtena jeho daňová povinnost, a to aplikací národní daňové sazby toho státu Evropské unie, ve kterém příslušný poplatník sídlí.

Daňová přiznání a veškeré jeho další přílohy budou uchovány v centrální databázi hlavního daňového orgánu, do níž musí být umožněn přístup všem kompetentním správcům daně. Hlavní daňový poplatník za skupinu podniků a i jednotlivé podniky ve skupině jsou povinny uchovávat veškeré informace dokazující, že konsolidované daňové přiznání bylo podáno na základě pravdivých skutečností a že skupina splňuje veškeré požadavky stanovené směrnicí o CCCTB.

Následující kapitola se věnuje hlavním rozdílům při stanovení základu daně dle návrhu směrnice o systému CCCTB a dle české daňové legislativy.

4.6 Systém společného konsolidovaného základu z příjmů právnických osob v kontextu české daňové legislativy

Implementace systému CCCTB se nedotkne pouze objemu daňových základů, které budou zdaňovány na území České republiky, ale bude mít také přímý vliv na pravidla pro stanovení základu daně zakotvená v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále i ZDP), a dále na správu daně upravenou zákonem č.280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále i daňový řád). V této kapitole jsou shrnuty hlavní rozdíly v pravidlech pro stanovení základu daně dle návrhu směrnice o systému CCCTB a zákona o daních z příjmů

Vymezení hlavních rozdílů mezi českou legislativou a návrhem směrnice o systému CCCTB vychází z přehledu zveřejněného ve sněmovním tisku č. 379-9E ze dne 9. června

2011, ve kterém Česká republika vyjádřila podporu iniciativy Evropské unie k harmonizaci pravidel pro stanovení základu daně. Současně však ze strany České republiky byla vyslovena obava z konsolidované podoby tohoto návrhu, jež by mohl mít negativní dopad na státní rozpočet.

Hlavní rozdíly mezi pravidly pro stanovení základu daně dle návrhu směrnice o systému CCCTB a českého ZDP jsou zachyceny v tabulce níže (Tab. 12). V tabulce je současně uvedeno, zda je záměrem České republiky do budoucna implementovat pravidla pro stanovení základu daně obdobná těm, které vymezuje návrh směrnice o systému CCCTB.

Dle uvedeného přehledu (Tab. 12) lze největší rozdíly spatřit v oblasti rozpoznání a odpisování dlouhodobých aktiv. Návrh směrnice o systému CCCTB stanovuje, že dlouhodobá aktiva jsou odpisována, jestliže jejich pořizovací cena, která zahrnuje veškeré náklady přímo spojené s pořízením, výstavbou či zhodnocením tohoto dlouhodobého aktiva, přesáhne částku 1 000 EUR a současně se jedná o aktiva, která mají dobu životnosti delší než jeden rok. Dle §26 odst. 2 ZDP se za dlouhodobý majetek považují samostatné hmotné movité věci, jestliže jejich pořizovací cena dosáhne hranice 40 000 Kč. Budovy, domy a jednotky jsou dle ZDP považovány za dlouhodobý majetek bez ohledu na výši ocenění. A dále dle §32a odst. 1 písm. b) ZDP jsou dlouhodobým majetkem také nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva a jiný majetek, jestliže jeho vstupní cena dosahuje částky 60 000 Kč.

Tab. 12 Přehled rozdílů ve výpočtu daňového základu

Pravidlo dle návrhu směrnice o systému CCCTB	Platná úprava v ČR	Záměr úpravy v budoucnu
Žádné formální spojení s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví (IFRS). Pravidla směrnice definují základ daně, ale nikoliv „převodový můstek“ pro odvození daňových hodnot z hodnot účetních. Společnosti budou vycházet na začátku z národní účetní legislativy. Základ daně bude určen na základě principů stanovených směrnicí. Pro specifické případy jsou směrnicí stanovena pravidla pro jednotné zacházení.	Ano	Ano
EU rezidentní společnost je zdaněna z celosvětového příjmu. Nerezidentní společnost je zdaněna z příjmu přiřaditelného ke stálé provozovně (definované dle OECD modelové smlouvy) podle ustanovení smlouvy se třetí zemí.	Ano	Ano

Pokračování Tab. 12

Pravidlo dle návrhu směrnice o systému CCCTB	Platná úprava v ČR	Záměr úpravy v budoucnu
Osvobozené příjmy zahrnují: 1. Dotace na pořízení, výstavbu či zhodnocení odpisovaných dlouhodobých aktiv 2. Výnosy ze zcizení aktiv, která jsou součástí souboru aktiv 3. Přijaté rozdělované zisky 4. Výnosy ze zcizení aktiv	1. Ano 2. Ne 3. Ano 4. Ano	1. Ano 2. Zvažováno 3. Ano 4. Ano
Základ daně je spočítán jako rozdíl mezi příjmy, resp. výnosy sníženými o osvobozené příjmy a uznatelnými náklady. Dále jsou uvažovány další daňově uznatelné položky.	Ano	Ano
Za příjem jsou považovány příjmy peněžní i nepeněžní, příjmy z obchodních aktiv, příjmy ze zcizení majetku či práv, úroky, dividendy a další rozdělení zisku, licenční poplatky, dary, granty a dotace.	Ano	Ano
Odečitatelnými výdaji se rozumí náklady na prodej, snížené o odpočitatelnou DPH, které daňový poplatník vynaloží za účelem dosažení, zajištění příjmů, včetně nákladů vynaložených na výzkum a vývoj, nákladů na vlastní kapitál či nákladů na obsluhu dluhů pro podnikatelské účely.	Ano	Ano
Taxativně vymezený seznam neuznatelných nákladů.	Ano	Ano
Stálými aktivy se rozumí aktiva hmotná, pořízená nehmotná aktiva či finanční majetek.	Ano	Ano
Aktiva způsobilá k odpisování s hodnotou vyšší než 1 000 EUR.	Ano, s limitem 1 600 EUR	Ano
Odlišný režim pro odpisování použitých budov a dalších hmotných a nehmotných aktiv (budovy 40 let, 15 let ostatní použitá aktiva).	Ne	Ne
Majetek s krátkodobým nebo střednědobým použitím odpisován jako soubor majetku s roční sazbou 25 %.	Ne	Ano
Pozemky a umělecké předměty nejsou způsobilé k odpisování.	Ano	Ano
Ekonomický vlastník leasingu je oprávněn k odpisování předmětu leasingu.	Ne	Ano, s nutnou úpravou národní účetní legislativy

Pokračování Tab. 12

Pravidlo dle návrhu směrnice o systému CCCTB	Platná úprava v ČR	Záměr úpravy v budoucnu
Daňový poplatník se může rozhodnout, že nebude odpisování provádět.	Ne	Ano
Respektování akruálního principu pro uznávání příjmů a výdajů.	Ano	Ano
Možnost uplatnění zvláštních výdajů na „vysoce pravděpodobné závazky“ a „špatné pohledávky“.	Ano, tvorba opravných položek	Ano
Způsoby určení hodnoty: dle ceny transakce (peněžní transakce), tržní cena pro plně nebo částečně nepeněžní transakce, cena obvyklá pro transakce mezi spojenými osobami, skutečná hodnota majetku (potenciální tržní hodnota) u finančního majetku pro obchodní účely.	Ano	Ano
Vyjádření položek v měně EUR nebo jejich přepočet na měnu EUR na základě průměrného ročního kurzu EUR stanoveného ECB.	Ne	Ne
Možnost kompenzace daňové ztráty v následujících letech bez možnosti přenosu do minulosti.	Ano, omezeně po dobu 5 let	Ano, neomezeně

Zdroj usnesení 379-E, upraveno

Kromě odlišné hranice pro rozpoznání dlouhodobého majetku by v systému CCCTB mohl odpisování provádět i jeho ekonomický vlastník. Obecně je ekonomické vlastnictví majetku dovozeno od práva na jeho užívání, brání užitků z něho a dle možnosti nakládat s ním jako vlastník. Dle ZDP, konkrétně §28 odst. 1, je však k odpisování způsobilý pouze právní vlastník majetku. Dále je podle §28 odst. 3 ZDP možné provádět odpisování pronajatého majetku, je-li na něm provedeno technické zhodnocení. Právo na odpisování technického zhodnocení však musí být smlouveno mezi nájemcem a pronajímatelem písemnou smlouvou.

Další odlišnosti lze například nalézt v klasifikaci dlouhodobého hmotného majetku, který je dle §30 ZDP rozdělen do 6 odpisových skupin, v nichž se doba odpisování pohybuje od tří do padesáti let. Nejdelší doba odpisování je stanovena pro šestou odpisovou skupinu a týká se zejména budov hotelů a podobných ubytovacích zařízení, budov administrativních, budov pro společenské a kulturní památky. Do první odpisové skupiny s nejkratší tříletou dobou odpisování spadají například ruční mechanizované nástroje a nářadí, elektrické přístroje pro telefonii nebo telegrafii po vedení včetně faxů.

Co se týká odpisování dlouhodobého nehmotného majetku dle §32a ZDP, je doba odpisování závislá na kategorii dlouhodobého nehmotného aktiva. Například software je odpisován po dobu 18 měsíců, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje po dobu 36 měsíců nebo zřizovací výdaje po dobu 60 měsíců.

V systému CCCTB by však byly rozlišeny pouze dvě základní kategorie dlouhodobého majetku, a to budovy, pro které by byla stanovena doba odpisování 40 let, a dále ostatní dlouhodobá aktiva jiná než budovy s dobou odpisování 15 let. Nehmotná aktiva by byla odpisována po dobu, po kterou požívají právní ochrany, nebo po dobu, na kterou je uděleno právo jejich užití, nebo po dobu 15 let, pokud by tuto dobu nebylo možné určit.

V případě budov, které dle ZDP spadají do čtvrté a šesté odpisové skupiny, je možné říci, že doba jejich odpisování se liší v závislosti na účelu použití. Obecně jsou budovy administrativního charakteru odpisovány po delší dobu, protože se předpokládá jejich pomalejší opotřebení, a budovy výrobní po dobu kratší. V systému CCCTB by však došlo k eliminaci tohoto pravidla a všechny budovy by byly bez rozdílu odpisovány po dobu 40 let.

Dále je nutno zmínit, že by systém CCCTB umožňoval pouze lineární metodu odpisování, při které jsou odpisy rovnoměrně lineárně rozpočítány po dobu životnosti dlouhodobého majetku. ZDP však v současné době umožňuje také metodu zrychleného odpisování, dle níž je v prvních letech životnosti majetku vypočten vyšší odpis, který se s dobou odpisování postupně snižuje. Současně nelze opomenout možnost využití zvýšeného odpisu v prvním roce používání při rovnoměrném odpisování dle § 31 ZDP.

S ohledem skutečnost, že by odpisy dlouhodobého majetku i v systému CCCTB byly považovány za náklad vynaložený na dosažení a udržení příjmů, bude mít konkrétní výše odpisu přímý vliv na vypočtený základ daně. Tento rozdíl lze ukázat na jednoduchém příkladu, kde je naznačen výpočet ročního odpisu u osobního automobilu v pořizovací ceně 350 000 Kč. Osobní automobil by dle současného znění ZDP náležel do druhé odpisové skupiny a byl by odpisován po dobu pěti let. V systému CCCTB by tento osobní automobil náležel do skupiny ostatních dlouhodobých hmotných aktiv jiných než budovy a byl by lineárně odpisován po dobu patnácti let. V případě odpisů dle ZDP je pro srovnatelnost uvažována metoda rovnoměrného odpisování. Konkrétní výpočet je uveden v tabulce (Tab. 13).

Z příkladu je patrné, že prodloužení doby odpisování u dlouhodobých aktiv spadajících dle současné právní úpravy do první až třetí odpisové skupiny²³ povede ke skutečnosti, že v jednotlivých letech bude možné jako způsobilý výdaj uplatnit nižší část pořizovací ceny dlouhodobého majetku, což způsobí zvýšení základu daně v jednotlivých letech.

Do čtvrté a vyšší odpisové skupiny spadají dle ZDP zejména budovy. Jak už bylo zmíněno výše, v systému CCCTB by budovy byly odpisovány bez rozdílu po dobu 40 let. U staveb ve čtvrté odpisové skupině s dobou odpisování 20 let, jako jsou například výrobní budovy pro energetiku, a u staveb zařazených do páté odpisové skupiny s dobou odpisování 30 let, jako jsou například stavby hutního a těžebního průmyslu, dojde k prodloužení doby odpisování, což bude opět znamenat zvýšení základu daně v jednotlivých letech z důvodu možnosti uplatnění nižšího podílu vstupní ceny jako daňově uznatelný výdaj. V případě budov zařazených do šesté odpisové skupiny s dobou odpisování 50 let naopak dojde ke zkrácení doby odpisování, což bude mít pozitivní vliv

---

²³ Dlouhodobá hmotná aktiva zařazená do 1. odpisové skupiny jsou dle §30 odst. 1 ZDP odpisována po dobu tří let, v 2. odpisové skupině po dobu pěti let a ve 3. odpisové skupině po dobu deseti let.

na výši daňového odpisu, neboť v jednotlivých letech bude možné uplatnit jako způsobilý výdaj vyšší část vstupní ceny tohoto dlouhodobého hmotného majetku.

Tab. 13 Výpočet odpisů osobního vozu dle ZDP a v systému CCCTB

	Odpisy dle ZDP	Odpisy dle CCCTB
Pořizovací cena osobního vozu v Kč	350 000,00	350 000,00
Doba odpisování v letech	5	15
Roční odpisová sazba v %	11 %; 22,25 %	6,67%
Výše odpisu v 1. roce odepisování v Kč	38 500,00	23 333,33
Výše odpisu v 2. roce odepisování v Kč	77 875,00	23 333,33

Zdroj: vlastní zpracování

Prakticky lze tuto skutečnost opět ukázat na jednoduchých níže uvedených příkladech. V prvním příkladu (Tab. 14) je odpisována administrativní budova, která je dle současné úpravy v ZDP zařazena do šesté odpisové skupiny a odpisována po dobu 50 let. V příkladu druhém (Tab. 15) je odpisována výrobní hala, která dle současného ZDP spadá do páté odpisové skupiny a je dopisována po dobu 30 let. Pro usnadnění srovnání je uvažována stejná pořizovací cena obou budov.

Dle výsledků v Tab. 14 by v systému CCCTB došlo ke zkrácení doby odpisování administrativní budovy, a tedy i ke snížení základu daně v jednotlivých letech vlivem možnosti odečíst si od základu daně vyšší část pořizovací ceny hmotného majetku. Naopak v případě výrobní haly (Tab. 15) by v systému CCCTB došlo k prodloužení doby odpisování, a tedy i ke zvýšení základu daně z důvodu možnosti si uplatnit v jednotlivých letech ve výdajích menší část pořizovací ceny příslušného dlouhodobého majetku.

Tab. 14 Výpočet odpisů administrativní budovy dle ZDP a v systému CCCTB

	Odpisy dle ZDP	Odpisy dle CCCTB
Pořizovací cena administrativní budovy v Kč	3 200 000,00	3 200 000,00
Doba odpisování v letech	50	40
Roční odpisová sazba v %	1,02 %; 2,02 %	2,50%
Výše odpisu v 1. roce odepisování v Kč	32 640,00	80 000,00
Výše odpisu v 2. roce odepisování v Kč	64 640,00	80 000,00

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 15 Výpočet odpisů výrobní haly dle ZDP a v systému CCCTB

	Odpisy dle ZDP	Odpisy dle CCCTB
Pořizovací cena výrobní haly v Kč	3 200 000,00	3 200 000,00
Doba odpisování v letech	30	40
Roční odpisová sazba v %	1,4 %; 3,4 %	2,50%
Výše odpisu v 1. roce odepisování v Kč	44 800,00	80 000,00
Výše odpisu v 2. roce odepisování v Kč	108 800,00	80 000,00

Zdroj: vlastní zpracování

Kromě výše uvedených kategorií dlouhodobého majetku (budovy, hmotná aktiva s dlouhou dobou životnosti jiná než budovy a nehmotná aktiva) by systém CCCTB umožňoval také odpisovat takzvaný soubor aktiv. Aktiva tvořící soubor aktiv by byla odpisována společně s roční rovnoměrnou odpisovou sazbou 25 %. Současná právní úprava v ZDP zná také pojem soubor aktiv, tím se v §26 odst. 2 rozumí soubor hmotných movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením tvořícím dílčí část výrobního či jiného celku. Soubor hmotných aktiv je však zpravidla zařazen do odpisové skupiny podle hlavního funkčního předmětu, nikoli odpisován paušálně sazbou 25 %.

Rozdíly lze také najít v definici zhodnocení aktiva, jímž se dle článku 4 návrhu směrnice rozumí dodatečné výdaje na dlouhodobé aktivum, která podstatně zvyšují kapacitu tohoto aktiva nebo podstatně zlepšují jeho fungování nebo jejichž ocenění dosahuje více než 10 % původní odpisové základny. Dle ZDP je pro technické zhodnocení stanovena hranice 40 000 Kč v případě dlouhodobého hmotného majetku a 60 000 Kč v případě nehmotného dlouhodobého majetku.

Soulad mezi návrhem směrnice a ZDP lze například nalézt ve vymezení neodpisovaných aktiv, jimiž se dle článku 40 rozumí dlouhodobá aktiva, která nepodléhají opotřebení či zastarávání, a dále finanční aktiva.

V systému CCCTB by se také daňový poplatník mohl rozhodnout, zda odpisování dlouhodobého majetku bude provádět, či nikoliv. Tuto možnost nabízí také současný systém v §26 odst. 8 ZDP, dle kterého není poplatník povinen uplatnit odpisy. Zahájí-li poplatník odpisování, může je přerušit, nicméně při dalším odpisování musí pokračovat takovým způsobem, jako by odpisování přerušeno nebylo. Tato možnost je v současné době užívána především z důvodu daňové optimalizace.

Další významnou odlišností, kterou by systém CCCTB přinesl, je požadavek přecenění jednotlivých složek základu daně na jednotnou měnu EUR. V současné době naopak dle §38 ZDP platí pravidlo, že veškeré položky základu daně musí být vyjádřeny k české měně, přičemž k přepočtu je nutné použít kurzy devizového trhu vyhlášené Českou národní bankou uplatňované v účetnictví. Přepočet jednotlivých účetních transakcí je pak zakotven v § 24 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále i zákon o účetnictví), který stanovuje, že veškerý majetek a závazky vyjádřené v cizí měně se přepočítávají na měnu českou.

V systému CCCTB by bylo také odlišně nakládáno s daňovou ztrátou. V současné době je možnost odečtu daňové ztráty zakotvena v §34 ZDP, který stanovuje, že daňovou ztrátu je možné odečíst nejdéle v pěti zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměňuje. Tato možnost by byla v systému CCCTB

částečně omezena, a to z toho důvodu, že by se prováděla kompenzace daňových ztrát napříč celou skupinou podniků. V situaci, kdy by agregovaná ztráta nedosáhla součtu kladných základů daně, došlo by ke kompenzaci celé daňové ztráty proti kladnému daňovému základu, čímž by byla eliminována možnost si odečet daňové ztráty odložit do dalších let. V opačné situaci, kdy by úhrn daňových ztrát přesáhl výši kladných základů daně, byl by celkový základ daně za skupinu nulový a zbývající část neuplatněné ztráty by bylo možné odečíst v následujících letech bez časového omezení.

Dle Akčního plánu ze dne 17. června 2015 by kompenzace daňových ztrát napříč jednotlivými skupinovými podniky byla umožněna také v případě postupného zavádění systému CCCTB strategií step-by step. Dle této strategie by systém CCCTB byl v první fázi zaveden pouze na úrovni společných pravidel pro stanovení základu daně a konsolidace daňových základů jednotlivých podniků ve skupině a následné rozdělení tohoto konsolidovaného základu daně dle alokační rovnice by bylo implementováno až následně. Zápočet daňových ztrát by v první fázi měl podobu tzv. dočasné daňové slevy, která by představovala položku snižující základ daně v letech, kdy je příslušný podnik ztrátový, zatímco v roce, kdy by tento podnik začal profitovat, by byla tato daňová sleva vrácena.

Z dalších rozdílů v pravidlech pro stanovení základu daně lze například poukázat na odlišné vymezení nákladů, které nelze dle současného ZDP považovat za náklady vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Těmito náklady jsou nejčastěji náklady na reprezentaci, které by však v systému CCCTB mohly být daňově uznány v 50% výši. Obdobně dary, které byly určeny obecně prospěšné organizaci, by v systému CCCTB mohly být považovány za náklady vynaložené v souvislosti s dosažením, zajištěním a udržením příjmů, na rozdíl od současné právní úpravy, která dary považuje za daňově neúčinný náklad. Na druhou stranu je třeba zmínit, že za předpokladu, že je dar vynaložen účelně v souladu s §20 odst. 8 ZDP, je jej možné použít jako položku snižující základ daně. Při uplatnění odčitatelné položky je však nutné splnit podmínku maximální hodnoty daru, která nesmí přesáhnout 10 % ze základu daně sníženého dle §34 ZDP.

Dále je možné také poukázat na rozdíl v rozpoznávání výnosů z dlouhodobých smluv, tyto výnosy by v systému CCCTB byly rozpoznány v jednotlivých zdaňovacích obdobích dle stupně dokončení příslušné smlouvy. Platný zákon o účetnictví či jeho prováděcí předpisy neupravují pojem dlouhodobé smlouvy, proto může nastat situace, kdy poplatník, resp. účetní jednotka, realizuje dílčí části plnění s různou mírou zisku, neboť je účetnictvím plně respektován právní stav, který vyplývá ze smlouvy mezi smluvními stranami. Nicméně je nutné dbát na respektování akruálního principu, který je v případě dílčího plnění dodržen, jestliže jsou současně vykázány náklady vynaložené na dokončení dílčího plnění, ze kterého plyne výnos.

Odlišně by v systému CCCTB byla také upravena možnost tvorby rezerv. Rezerva představuje náklad, u něhož existuje určitá míra nejistoty, zda tento náklad vůbec vznikne. Současná právní úprava proto umožňuje jako daňově uznatelný náklad použít pouze rezervy vytvářené dle zvláštních předpisů, konkrétně dle zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů (dále i ZoR). Takovými rezervami jsou dle ZoR rezervy vytvářené na opravy dlouhodobého majetku, bankovní rezervy, rezervy v pojišťovnictví nebo rezervy na pěstební činnost. Ostatní rezervy, jako jsou například

rezervy na záruční opravy, nevybranou dovolenou či rezervy na daňovou povinnost, které jsou poplatníkem, resp. účetní jednotkou, vytvářeny z toho titulu, aby jeho výsledek hospodaření podával věrný a poctivý obraz o jeho finanční situaci, nelze dle současné právní úpravy uznat jako náklady vynaložené na dosažení a zajištění příjmů. V systému CCCTB by však bylo možné vytvářet všechny druhy rezerv, jestliže by existoval odůvodněný předpoklad, že poplatníkovi vznikne povinnost plnění z jím realizované aktivity. Návrh směrnice ukládá povinnost tvorby rezerv na základě spolehlivého odhadu, přičemž tento odhad musí být aktualizován v jednotlivých letech. Za předpokladu, že by se závazek vztahoval k činnostem či transakcím, které budou pokračovat v budoucích zdaňovacích obdobích, je nutné části rezervy rozložit se na dobu trvání činnosti nebo transakce, a to s ohledem na výši příjmů, které z nich budou získány.

Obdobný postup by byl také sledován v případě tvorby opravných položek k pohledávkám. V současné době lze jako náklad na dosažení, zajištění a udržení příjmů použít pouze opravné položky, které byly tvořeny dle ZoR. V systému CCCTB by bylo možné provést trvalé snížení hodnoty neodpisovaného aktiva, tedy i pohledávky, dle článku 41 formou mimořádného odpisu. Mimořádný odpis by nebylo možné uplatnit tehdy, jestliže by výnosy ze zcizení tohoto aktiva byly osvobozeny od daně. Jiným typem odpočtu, který by systém CCCTB nabízel, je odpočet nedobytných pohledávek na základě článku 27, který říká, že nedobytnou pohledávku lze odečíst, jestliže nebyla již dříve odečtena jako mimořádný odpis, jestliže byla v předchozích letech zahrnuta do základu daně jako příjem a současně jestliže dlužník a daňový poplatník nejsou propojenými osobami a poplatník také učinil veškeré možné kroky nutné k uspokojení pohledávky.

Pokud by mělo dojít ke zhodnocení návrhu směrnice z hlediska pravidel pro výpočet základu daně, lze říci, že jednotlivá pravidla jsou méně omezující ve vztahu k současné právní úpravě. Jako příklad této skutečnosti je možné uvést již zmíněné náklady na reprezentaci, dary či tvorbu rezerv a opravných položek. V této souvislosti se lze domnívat, že by systém CCCTB mohl představovat cestu k přiblížení účetního hospodářského výsledku a základ daně upraveného dle návrhu směrnice. Toto tvrzení je také v souladu s tím, že původní iniciativa k zavedení systému CCCTB byla spojena s plošnou implementací Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) jako předstupně po zavedení společných pravidel pro výpočet základu daně.

Co se týká správy daní, v systému CCCTB by každá skupina podniků měla mít hlavního správce daně určeného dle sídla hlavního daňového poplatníka. Hlavním daňovým poplatníkem by měla být zpravidla mateřská společnost skupinového podniku.

Takový systém správy daní bude zřejmě vyžadovat mnohem intenzivnější spolupráci mezi jednotlivými správci daně, než jaká je v současné době zakotvena směrnicí Rady 2014/107/EU, o správní spolupráci v oblasti daní. Otázkou zůstává, jak tato spolupráce národních daňových správ bude fungovat. Přispěním k fungování správy daní v systému CCCTB by proto mohlo být například to, že by bylo zachováno pravidlo, že skupina bude vyplňovat pouze jedno konsolidované daňové přiznání, které by však bylo odesláno národním daňovým správám dle místa sídla jednotlivých členů skupinového podniku. Tak by došlo alespoň k částečnému zachování současné struktury správního systému, ve kterém by daňová povinnost každého člena skupinového podniku byla vyměřena národním správcem daně, který by současně vykonával dohled nad

plněním daňových povinností tohoto poplatníka a zodpovídal za řádné provedení daňové kontroly. V systému by mohla současně existovat centrální daňová autorita, které by byly jednotliví národní správci daně odpovědní.

Z výše uvedeného vyplývá celá řada rozdílů v pravidlech dle návrhu směrnice a českého zákona o daních z příjmů, které si v případě implementace jistě vyžádají rekongruenci. Kromě náročné legislativní změny, kterou by implementace systému CCCTB přinesla, je však nutné poukázat na hlavní výhody společného systému pro zdaňování podniků na jednotném vnitřním trhu. Mezi hlavní přínosy je často zmiňováno zmírnění administrativní zátěže a vyvolaných nákladů na plnění daňových povinností, v neposlední řadě je to také eliminace možností pro daňové plánování a přesunování zisků a omezení daňových úniků. Další možné výhody systému CCCTB jsou dále probírány v kapitole 4.8, Současný stav výzkumu v oblasti CCCTB.

Následující kapitola uvádí stručný exkurz do daňových systémů společného základu daně, které jsou využívány v Kanadě a ve Spojených státech amerických.

4.7 Systému společného základu daně v Kanadě a ve Spojených státech amerických

4.7.1 Systému společného základu daně v Kanadě

Federální daň z příjmů právnických osob byla v Kanadě poprvé zavedena v roce 1916. Systém federální daně z příjmů právnických osob byl do konce 1. světové války, tj. do roku 1918, využíván společně se systémem daně z příjmů na úrovni jednotlivých provincií. Od roku 1930 byla ve všech provinciích zavedena daň z příjmu právnických osob se společnou federální definicí zdanitelného příjmu (Weiner, 2005).

Původní kanadský přístup byl založen na přítomnosti stálé provozovny v příslušné provincii. Jestliže se stálé provozovny jedné společnosti nacházely v několika provinciích, bylo nutné přerozdělit celkový zdanitelný výnos této společnosti mezi ně, a to tak, že byl spočítán podíl příslušné stálé provozovny na celkovém objemu zdanitelných výnosů. Na základě prvního systému alokace zdanitelného příjmu však často docházelo ke zvýhodnění těch provincií, na jejichž území se nacházelo vedení podniku (Nerudová, 2011).

Společná pravidla alokace příjmů jednotlivým provinciím určují Tax Rental Agreements. Do roku 1961 byla alokační rovnice se dvěma rovnoměrně váženými alokačními faktory (faktor práce a tržeb) přijata všemi provinciemi, dnes nejsou součástí dohody provincie Ontario a Alberta (Weiner, 2005).

Základ daně je definován na federální úrovni, jednotlivé provincie mají možnost stanovit si vlastní sazbu daně. Tři provincie (Alberta, Ontario a Quebec) vybírají také svoji vlastní daň z příjmu právnických osob, současně však následují federální pravidla pro definici základu daně. Mimo určení sazby daně mohou jednotlivé provincie využívat rozdílných daňových slev a pobídek (Fuest a kol, 2007).

Jak už bylo zmíněno výše, systém společného základu daně v Kanadě neslouží pro přerozdělení základu daně mezi členy skupinového podniku, ale k přerozdělení základu daně stálým provozovnám téhož podniku na území několika provincií. Konsolidace skupinových zisků je v Kanadě dokonce zakázána (Weiner, 2005).

Kanada v současné době používá alokační rovnici s rovnoměrnými vahami faktoru práce, který je vyjádřen ve formě mzdových nákladů, a faktoru tržeb, které jsou vypočteny na základě principu země spotřeby, resp. určení (Mintz, 2007). Volba těchto dvou faktorů by měla odrážet rozsah ekonomické aktivity realizované v konkrétní provincii, na druhou stranu, jak uvádí Fuest a kol. (2007), nejsou tyto faktory spojeny se ziskem z kapitálového majetku, jako by tomu bylo v případě, že by jedním z alokačních faktorů byla také hmotná aktiva.

Využití jednotné alokační rovnice dle Weiner (2005) rozšiřuje prostor pro daňové plánování, kdy se společnost může vyhnout tomu, aby rozdělovala základ daně mezi více provincií tím, že si v nich založí své pobočky a nebude v nich působit prostřednictvím stále provozovny.

V Kanadě je speciální typ alokační rovnice využíván pro pojišťovny, banky, zápůjční společnosti, obilné společnosti, železniční, autobusovou a nákladní přepravu, dále pro leteckou, lodní a potrubní dopravu. Jestliže podnik působí v několika odvětvích najednou, vybírá si alokační rovnici dle toho, která z činností představuje hlavní podíl na celkovém výnosu podniku (Weiner, 2005).

4.7.2 Systému společného základu daně ve Spojených státech amerických

Spojené státy americké podléhají společné definici zdanitelného příjmu na federální úrovni. Každý stát však používá vlastní daňová pravidla a na nadnárodní úrovni nepůsobí žádná centrální daňová autorita. Jednotlivé státy aplikují vlastní sazbu daně, jejíž výše se pohybuje od nuly do 10 %. V letech 1989 – 1993 byla sazba daně z příjmu právnických osob v USA přibližně stejná jako v ostatních zemích OECD. Přestože sazby daní v zemích OECD v posledních letech rapidně poklesly, v USA zůstávají stále na přibližně stejné úrovni. V současné době jsou daňové sazby používané v USA větší zhruba o velikost standardní odchylky ostatních států OECD (Clausing a Lahav, 2011).

Pojem konsolidace je ve Spojených státech amerických znám jako společné vykazování (combined reporting). Konsolidace byla poprvé zavedena v roce 2006. Základním motivem pro společné vykazování byla úzká propojenost mateřských a dceřiných společností z hlediska vlastnictví, výroby a služeb, kdy dceřiná společnost nebyla schopna jednoznačně identifikovat příjem, který jí náleží. Implementace systému konsolidace byla také spojena se snahou o omezení možností pro přesouvání zdanitelných zisků mezi jednotlivými státy.

Podmínka konsolidace, resp. společného vykazování, je vázána na jednotnost ekonomické aktivity spojených podniků. Uložení této podmínky je spojeno se snahou vyhnout se možnému dodatečnému zdanění meziteritoriálních zisků. V současné době je systém společného vykazování povinně nebo dobrovolně zaveden ve 20 zemích federace, ve zbývajících 31 zemích systém společného vykazování zaveden není (Cline a kol., 2011).

Jestliže chce některý stát federace uvalit daň na určitou osobu, majetek či jinou skutečnost, musí mezi ní a státem existovat alespoň minimální vazba. Jinými slovy, každý stát má právo zdanit takový podíl na základu daně, který vznikl na jeho území. Je tedy nezbytná fyzická přítomnost společnosti či jejích zaměstnanců na území určitého státu, aby se její příjmy staly předmětem daně v tomto státu. Fyzická přítomnost na území

příslušného státu není vyžadována v případě nerezidentů. Stát může například zdanit příjem nerezidenta plynoucí z využití nehmotného majetku (Weiner, 2005).

V USA byl model pro rozdělování základu daně poprvé zaveden v 19. století v souvislosti s výběrem majetkové daně a zdaňováním kapitálových zisků vlastníků transnacionální železniční sítě. Celková hodnota majetku byla rozdělena mezi jednotlivé vlastníky, kteří z ní v odpovídajícím poměru odvedli daň.

Prvním státem, který začal vybírat daň z příjmu právnických osob spolu s aplikací modelu pro rozdělování základu daně, byl v roce 1911 Wisconsin. Své rozhodnutí pro zavedení tohoto typu daně zdůvodnil tím, že není možné samostatně spočítat výsledek hospodaření za každý podnik ve skupině podniků. V roce 1913 byla zavedena také federální daň z příjmu právnických osob. V roce 1920 Nejvyšší soud USA celoplošně implementoval systém společného základu daně pro výrobní společnosti s jediným alokačním faktorem, a to faktorem aktiv. Podle výzkumu National Tax Association z roku 1938 většina států v této době preferovala využívání systému rozdělení základu daně před systémem odděleného účetnictví (Weiner, 2005).

Spojené státy americké nemají jednotný vnitřní trh, jako existuje v Evropské unii, řídí se však pravidly spojenými s volným pohybem osob, zboží a kapitálu. Ve srovnání se čtyřmi svobodami Evropské unie zde není definována svoboda usazování se. Státy federace nemají právo veta pro federální zákony, ale mohou se však pokusit o prosazení jejich modifikace. V rámci Spojených států amerických není znám pojem rozšířená spolupráce; státy mezi sebou mohou spolupracovat i bez souhlasu kongresu, avšak jen v takové míře, aby intenzita spolupráce nepřekračovala jejich pravomoci jim uložené na federální úrovni (McLure, 2008).

Státy federace mají mnohem větší volnost při volbě faktorů, které vstupují do alokační rovnice, stejně tak mohou ovlivnit i způsob konstrukce základu daně.

První celoplošně používanou alokační rovnicí byla tzv. Massachusettská alokační rovnice zavedená v roce 1933. Tato rovnice je založena na rovnoměrném rozdělení tří alokačních faktorů, faktoru práce, vyjádřeného pomocí objemu mzdových nákladů, faktoru tržeb a faktoru aktiv, vyjádřeného pomocí objemu hmotného majetku (Mintz, 2007). Tuto metodu během 50. let začaly využívat téměř všechny státy federace. V posledních letech došlo ve většině států k nahrazení Massachusettské alokační rovnice rovnicí s větším podílem faktoru tržeb, a to zejména s cílem podpory zaměstnanosti (Mintz, 2007). Přehled alokačních metod používaných v současné době v jednotlivých státech federace zobrazuje tabulka (Tab. 16). Přehled alokačních metod používaných v současné době v jednotlivých státech federace zobrazuje tabulka (Tab. 16). Přehled je uveden za rok 2013, tj. rok, ke kterému se vztahuje analýza provedená v disertační práci, a dále za rok 2016. Z uvedeného přehledu je patrný přechod jednotlivých států federace k alokační metodě s jediným alokačním faktorem tržeb, kdy tuto metodu v roce 2013 používalo celkem 20 států, zatímco o tři roky později celkem 24 států federace.

V souvislosti s principem země určení je v některých státech využíváno také tzv. pravidlo návratu (throw back rule), jež umožňuje zdanění příjmů v jiném státě, jestliže tyto příjmy nejsou ve státě spotřeby předmětem daně. Toto opatření vzniklo jako prevence proti vzniku situace tzv. no where income, tedy situace, kdy nelze určit zdanitelnou přítomnost příslušného příjmu, která by mohla vést k jeho nezdanění. Celá řada států však toto pravidlo nezavedla, protože podle jejich názoru ovlivňuje

ekonomickou konkurenceschopnost (Cline a kol., 2011). Zvláštní definice alokační rovnice je Spojenými státy americkými používána například pro finanční služby, kdy dochází k rozdělení základu daně mezi podniky ve skupině na základě hodnoty, rizikovitosti a aktivity (Weiner, 2005).

Tab. 16 Přehled využívaných alokačních metod ve Spojených státech amerických v roce 2013 a v roce 2016²⁴

Typ alokační rovnice	v roce 2013	v roce 2016
3faktorová alokační rovnice (Massachusettská alokační rovnice): práce, aktiva a tržby v rovnoměrné váze	Aljaška	Aljaška
	Delaware	Delaware
	Havaj	Havaj
	Kansas	Kansas
	Missouri***	Louisiana
	Montana	Missouri
	New Mexiko	Montana
	Severní Dakota	Severní Dakota
	Oklahoma	Oklahoma
	Rhode Island	-
3faktorová alokační rovnice: práce, aktiva a tržby; faktor tržeb s dvojnásobnou vahou	Alabama	Alabama
	Arkansas	Arkansas
	Connecticut***	
	Florida	Florida
	Idaho	Idaho
	Kentucky	Kentucky
	New Hampshire	New Hampshire
	Severní Karolína	Tennessee
	Tennessee	Vermont
	Vermont	Virginie***
	Virginie****	Západní Virginie
	Západní Virginie	-
	District of Columbia	-
3faktorová alokační rovnice: 80 % tržby, 10 % aktiv, 10 % práce nebo 96 % tržby, 2 % práce, 2 % aktiva nebo 90 % tržby, 5 % práce a 5 % aktiva nebo 70 % tržby, 15 % aktiva a 15 % práce	Arizona**	Arizona**
	Minnesota	Nové Mexiko
	New Jersey	-

²⁴ * též 3faktorová alokační rovnice: práce, aktiva a tržby (faktor tržeb s dvojnásobnou vahou), ** též 3faktorová alokační rovnice: práce, aktiva a tržby, *** též 1faktorová alokační rovnice: tržby, **** též 3faktorová alokační rovnice: práce, aktiva a tržby (faktor tržeb s trojnásobnou vahou)

Pokračování Tab. 16

Typ alokační rovnice	v roce 2013	v roce 2016
1faktorová alokační rovnice: 100 % tržby	Kalifornie	Kalifornie
	Colorado	Colorado
	Georgie	Connecticut
	Illinois	Georgie
	Indiana	Illinois
	Iowa	Indiana
	Louisiana***	Iowa
	Maine	Maine
	Maryland*	Maryland*
	Massachusetts*	Massachusetts*
	Michigan	Michigan
	Mississippi	Minnesota
	Nebraska	Mississippi
	New York	Nebraska
	Oregon	New Jersey
	Pensylvánie	New York
	Jižní Karolína	Oregon
	Texas	Pensylvánie
	Utah	Rhode Island
	Wisconsin	Jižní Karolína
-	Texas	
-	Utah	
-	Wisconsin	
-	District of Columbia	
3faktorová alokační rovnice: práce, aktiva a tržby; faktor tržeb s trojnásobnou vahou	Ohio	Severní Karolína
bez státního systému zdanění pří- jmů	Nevada	Nevada
	Severní Dakota	Severní Dakota
	Washington	Washington
	Wyoming	Wyoming
Specifický způsob zdanění příjmů	-	Ohio

Zdroj: vlastní zpracování dle Federation of Tax Administration²⁵

V posledních letech také v USA propuklo úsilí o reformu daňového systému ve vztahu k nadnárodním společnostem. Dosavadní systém se jeví jako neefektivní. Nespokojenost je vyjadřována především směrem ke komplexnosti systému a vysokým nákladům. Návrh reformy je spojen s uplatňováním alokace zdanitelného zisku na základě alokační rovnice také pro nadnárodní společnosti, což by mohlo odstranit daňové znevýhodnění pro společnosti usazené v USA a současně omezit motivy k přesunu zdanitelných zisků a snížení administrativních nákladů.

Avi-Yonah a Clausing (2008) navrhli pro nadnárodní společnosti využití alokační rovnice s jediným měřitelným faktorem, a to objemem výnosů z tržeb při respektování principu země určení. Jinými slovy, jestliže se 50 % celkových tržeb nadnárodní společnosti uskuteční v USA, bude 50 % celkových realizovaných výnosů zdaněno právě u USA. Výhody takového typu alokační rovnice lze spatřovat především v tom, že nevytváří motivy k přesouvání zisků, na druhou stranu může vést k přesouvání faktorů ekonomické aktivity.

²⁵ Dostupné z URL < <http://www.taxadmin.org/assets/docs/Research/Rates/apport.pdf> >.

4.7.3 Srovnání definice alokačních faktorů a alokačních metod pro rozdělení společného základu daně v Kanadě, Spojených státech amerických a v systému CCCTB

Konsolidovaný základ daně by měl být v systému CCCTB rozdělen mezi jednotlivé podniky ve skupině na základě tří alokačních faktorů, faktoru práce, tržeb a aktiv. Faktor práce byl návrhem směrnice o systému CCCTB definován jako kombinace mzdových nákladů a počtu zaměstnanců, na které tyto náklady připadají. Faktor tržeb by měl být stanoven dle velikosti tržeb generovaných jednotlivými podniky ve skupině na základě principu země určení, resp. spotřeby. Faktor aktiv by měl být odvozen od průměrného objemu dlouhodobých hmotných aktiv. Pro účely výpočtu určení faktoru aktiv, nikoliv pro stanovení základu daně individuálního podniku, by měl být vyňat nehmotný a finanční majetek.

Majetkem zařazeným do alokační rovnice se v případě amerického systému společného základu daně rozumí majetek hmotný, který je vlastněn nebo pronajat a současně využíván příslušným podnikem v průběhu zkoumaného zdaňovacího období. Obdobně jako v případě systému CCCTB není do faktoru aktiv zahrnut nehmotný majetek. Některé státy však za hmotný majetek považují také například počítačový software. Majetek je oceňován v pořizovací ceně, která může být upravena na reálnou hodnotu, nikoliv však o odpisy, jinými slovy pro výpočet faktoru aktiv je uvažována jejich historická pořizovací cena. Hmotný majetek, který je podnikem pronajat, vstupuje do faktoru aktiv u nájemce i u pronajímatele a je oceněn osminásobkem ročního nájemného (Weiner, 2005). Dle Petuschniga (2010) však vykázání majetku v jeho historické hodnotě není správné, protože opotřebení majetku ovlivňuje velikost zisku podniku.

Faktor práce je v případě Massachusettské alokační rovnice definován velikostí pracovních nákladů, jimiž se rozumí veškeré mzdové náklady. Při stanovení faktoru práce jsou vyloučeny náklady na práci osob, které nelze považovat za zaměstnance. Náklady spojené se zaměstnáním jsou připisovány tomu státu, resp. podniku, kde je činnost zaměstnance vykonávána. Je-li takových míst více, vychází se z místa, ze kterého je činnost zaměstnance řízena. Pokud ani toto pravidlo nepomůže, vychází se z místa rezidence zaměstnance.

Definice faktoru práce dle kanadské alokační rovnice je do značné míry podobná, s tím rozdílem, že mzdovými náklady se rozumí pouze náklady, které jsou uznatelné z hlediska daní. Jako mzdové náklady se nezapočítávají příspěvky na penzijní nebo životní pojištění či odměny vyplacené těm osobám, které nelze považovat za zaměstnance. Náklady jsou připisovány té stále provozovně, v níž zaměstnanec vykonává svoji činnost (Weiner, 2005).

Co se týká definice faktoru tržeb, v americkém systému společného základu daně se jimi rozumí výnosy snížené o náklady na prodejní slevy, úroky, dividendy a licenční poplatky. Obdobně také v Kanadě je faktor tržeb očištěn od prodejní slevy. Při stanovení základu daně nejsou odčitatelnými náklady na zaplacené daně. Hrubé příjmy zahrnují veškeré příjmy, které nejsou vyloučeny žádným zvláštním pravidlem, takovými mohou být dividendy, dluhopisy, hypotéky, nájmy nebo licenční poplatky. V obou zemích se uplatňuje při lokaci výnosů z tržeb princip země spotřeby, resp. určení. USA uplatňuje

princip země původu pouze v případě vzniku tzv. no where income. V USA je dále využíváno tzv. throw-out rule, které stanovuje, že hrubé příjmy z licencí, prodeje patentů, obchodních značek jsou připisovány místu, kde je nehmotný majetek využíván (Weiner, 2005).

Hellerstein a McLure (2004) a Weiner (2002, 2005) zkoumali systémy společného základu daně využívané ve Spojených státech amerických a v Kanadě. Závěry jejich studií poukazují na významné rozdíly obou metod, které jsou způsobeny využitím rozdílných alokačních faktorů či jejich vah, ve které jsou zastoupeny v alokační rovnici.

Henszey a Koot v roce 1983 zkoumali alokační rovnici se třemi rovnoměrně váženými faktory (faktorem tržeb, práce a aktiv). Dle jejich závěrů jsou tyto tři faktory schopny reflektovat to, jakým způsobem je generován zisk nadnárodní skupiny podniků. Hrena a Silhan (1986) uvedli, že redistribuce základu daně na základě faktoru práce nedostatečně reflektuje podíl, jakým se jednotlivé podniky podílí na generování zisku, a proto by měla být preferována alokační rovnice s faktory tržeb a majetku.

Anand a Sansing (2000) analyzovali, proč některé státy preferují Massachusettskou alokační rovnici, zatímco jiné dávají přednost alokační rovnici s jedním alokačním faktorem, a to faktorem tržeb. Dle jejich názoru se ve volbě příslušného rozdělovacího modelu odráží mobilita průmyslového odvětví, které v příslušné zemi převažuje. Podle Edmiston (2002) by pro každý stát bylo nejvhodnější zvolit alokační rovnici pouze s jedním alokačním faktorem – faktorem tržeb, a to bez ohledu na to, co dělají jiné státy, protože faktor tržeb může v dlouhodobém horizontu pozitivně ovlivnit ekonomický vývoj příslušné země. Smith (2000) však uvedl, že stát Illinois ztratil daňové výnosy v celkovém objemu přibližně 63 milionů USD, když využil alokační rovnici s faktorem tržeb. Na druhou stranu třeba Mexiko ztratilo 12 milionů daňových výnosů, když se přesunulo k double-weight sales faktor rovnici²⁶.

Clausing a Lahav (2011) provedli aktualizaci studie Shackelforda a Slemroda z roku 1998, jež se zabývá otázkou vlivu alokační rovnice na objem vybraných daní. Na rozdíl od Shackelforda a Slemroda (1998), kteří pracovali s časovým obdobím 1989 – 1993 a celkem 46 největšími americkými nadnárodními podniky, Clausing a Lahav (2011) sledovali 50 největších nadnárodních podniků v letech 2005 – 2007. Výsledky obou výše zmíněných studií poukazují na zvýšení objemu daňových výnosů v případě zavedení alokační metody. Toto zvýšení je v případě starší studie (Shackelford a Slemrod, 1998) mnohem rapidnější a dosahuje až 38 %, zatímco aktualizovaná studie Clausinga a Lahava (2011) poukazuje na zvýšení daňových výnosů o 22 %. Rozdíly ve výsledcích je možné vysvětlit provedenými změnami daňového systému během uplynulé doby, jako jsou regulační změny tzv. check the box, jež umožňují nadnárodním společnostem vystupovat jako korporace v jednom státě a jako nadnárodní pobočka ve státě jiném.

V následujícím textu jsou dále shrnuty výsledky současného stavu výzkumu systému CCCTB.

---

²⁶ Třífaktorová alokační rovnice (práce, aktiva a tržby), ve které jsou tržby ve dvojnásobné výši

4.8 Současný stav výzkumu v oblasti CCCTB

Vědecké práce zkoumající systém CCCTB můžeme rozčlenit do několika samostatných kategorií. Jako první lze vymezit skupinu prací, které hodnotí dopad zavedení systému CCCTB na státní rozpočty zemí, které se do systému zapojí. Do druhé skupiny spadají práce, které se věnují hodnocení systému CCCTB například z hlediska jejich vlivu na rozhodování a chování firem. Dále je možné vymezit skupinu prací, které hodnotí přínosy a nedostatky systému CCCTB například v kontextu současného systému odděleného účetnictví. Do poslední skupiny lze zařadit vědecké práce, které systém CCCTB analyzují nepřímou, často se věnují hodnocení systémů společného zdanění založenému na alokační rovnici či hodnocení jednotlivých alokačních faktorů, které do rovnice vstupují.

Tato kapitola shrnuje poznatky ze všech výše zmíněných skupin prací, ty jsou rozpracovány v samostatných podkapitolách.

4.8.1 Výzkum vlivu zavedení systému CCCTB na národní rozpočty

První a zřejmě i nevýznamnější skupinu vědeckých prací z hlediska praktického využití představují práce, které se zabývají analýzou dopadu implementace systému CCCTB na národní rozpočty zemí dotčených tímto systémem. Tyto práce současně obsahují hlavní východiska pro zpracování disertační práce a komparaci dosažených výsledků.

Dle Trandafir (2011) lze dopad systému CCCTB na objem daňových výnosů zapojených zemí vymezit pomocí tří hlavních znaků determinujících rozdíly oproti současnému systému. Prvním determinantem ovlivňujícím objem daňových výnosů jsou pravidla pro výpočet základu daně. Dále je to samotná konsolidace základu daně, která díky kompenzaci ztrát mezi podniky v téže skupině povede k redukci celkového základu daně. Posledním determinantem ovlivňujícím objem daňových výnosů je rozdělení společného konsolidovaného základu daně skupinových podniků na základě alokační rovnice, jež by měla zajistit rozdělení základu daně mezi jeho jednotlivé členy v takovém poměru, v jakém se podílí na jeho tvorbě.

Jednou z prvních studií analyzujících vliv systému CCCTB na velikost evropského základu daně a jeho následné rozdělení mezi jednotlivé státy Evropské unie je studie Fuesta a kol. (2007), jež se zabývala analýzou podílu, jímž se německé společnosti a jejich zahraniční pobočky podílejí na tvorbě evropského základu daně v období let 1996 – 2001. Autoři se ve svém výzkumu soustředili pouze na německé skupinové podniky, protože předpokládali dostatečnou vydatnost zkoumaného vzorku podniků s ohledem na skutečnost, že německé přímé zahraniční investice (dále též FDI) představují podstatnou část celoevropských FDI (v jimi zkoumaném vzorku přibližně 14 % celkových FDI).

Do analýzy Fuesta a kol. (2007) byly zahrnuty mateřské podniky se sídlem na území Německa v celkovém počtu 1 844 a jejich dceřiné společnosti v celkovém počtu 5 761 sídlící v ostatních zemích EU15²⁷. Předmětné dceřiné společnosti byly především rezidentní v Nizozemí, v Belgii či Rakousku, a to díky atraktivní sazbě a daňovým režimům, které tyto země nabízí, či geografické blízkosti. Z uvedeného je zřejmá určitá

---

²⁷ Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemí, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko a Velká Británie.

asymetričnost zkoumaného souboru podniků s ohledem na předpoklad, že mateřské společnosti zpravidla vykonávají větší podíl celkových skupinových aktivit. Při analýze nebyla zohledněna možná změna v chování společností způsobená změnou daňového systému. Autoři analyzovali povinnou implementaci systému CCCTB pro všechny skupiny podniků ve dvou variantách; ve variantě první to byla povinná implementace systému CCCTB s možností kompenzace ztrát mezi podniky ve skupině a ve variantě druhé to byla povinná implementace systému CCCTB bez možnosti kompenzace ztrát.

Výsledky studie Fuesta a kol. (2007) ukázaly, že při povinné implementaci by v důsledku kompenzace ztrát mezi podniky ve skupině mohlo dojít k výraznému zmenšení celkového evropského základu daně. Největší pokles podílu na celkovém základu daně by dle jejich výsledků utrpělo Irsko a Nizozemí, tedy státy, pro které je stávající systém výhodný, a to zejména díky příznivým daňovým režimům a sazbám. Pokles celkového základu daně u těchto zemí by mohl být dokonce výraznější než v případě Německa, Itálie, Francie či Velká Británie. Ve druhé variantě, ve které nebyla zohledněna možnost kompenzace ztráty mezi podniky ve skupině, by země s příznivými daňovými režimy zaznamenaly pokles svého podílu na celkovém základu daně, a to zejména z důvodu rozdělení celkového společného základu pomocí alokační rovnice. Země, které mají v současném systému vysoké sazby daně, a daňové základy jsou proto z jejich území přesunovány, by naopak svůj podíl na celkovém základu daně v systému CCCTB zvýšily. Podle Fuesta a kol. (2007) by celkový pokles základu daně mohl dosáhnout až 20 %, jestliže by byl systém CCCTB zaveden jako povinný s možností kompenzace daňových ztrát mezi podniky ve skupině.

Devereux a Loretz (2007) analyzovali dopad zavedení systému CCCTB na daňové výnosy jednotlivých zemí Evropské unie. Na rozdíl od výše uvedené studie Fuesta a kol. (2007), ve které byly do analýzy začleněny pouze německé skupinové společnosti, byly do studie Devereuxe a Loretze (2007) zařazeny skupinové podniky rezidentní v celé Evropské unii. Obdobně jako ve studii Fuesta a kol. (2007) bylo ve studii Devereuxe a Loretze (2007) abstrahováno od skutečnosti, že podniky mohou díky zavedení systému CCCTB změnit svá dosavadní rozhodnutí o umístění svých investic v jiných členských státech Evropské unie.

Autory provedená analýza byla založena na hypotetickém předpokladu, že ke změně daňového systému do podoby systému CCCTB s možností odečtu daňové ztráty mezi podniky ve skupině došlo v roce 2000. Do analýzy byla zahrnuta data skupinových podniků v Evropské unii za časové období 2000 – 2004. Podnikem způsobilým ke vstupu do systému CCCTB byl ve studii považován mateřský podnik, který vlastní majoritní (více než 50%) přímý či nepřímý podíl v jiné, tedy dceřiné, společnosti. Do zkoumaného souboru společností byly zařazeny jen ty společnosti, jež mají Bureau van Dijk identifikační číslo (jinými slovy daňové identifikační číslo) a vlastní aktiva v hodnotě alespoň 2 mil. EUR. Vzorek společností tvořily nezávislé společnosti rezidentní v Evropské unii, společnosti, které jsou součástí skupiny podniků ve více než v jednom státě Evropské unie, dále společnosti mající dceřinou společnost ve třetí zemi a také dceřiné společnosti s mateřských společností, které sídlí v kterékoliv členské zemi Evropské unie.

Stejně jako v případě studie Fuesta a kol. (2007) došlo ve studii Devereuxe a Loretze (2007) ke zkrácení zkoumaného souboru, protože z něj byly vyloučeny všechny malé podniky a současně podniky, které nezveřejňují žádné informace. Analýza byla dále založena na předpokladu, že se skupinové podniky mohou rozhodnout, zda se do systému CCCTB zapojí, či nikoliv, tedy za předpokladu dobrovolné implementace systému CCCTB.

Dle výsledků Devereuxe a Loretze (2007) by se celkové daňové výnosy Evropské unie v případě dobrovolné implementace systému CCCTB mohly snížit přibližně o 1 %. Některé členské státy by podle výsledků mohly inkasovat dodatečné daňové výnosy, mezi nimi například Slovensko, Česká republika nebo Maďarsko. Největší pokles daňových výnosů v případě dobrovolné implementace systému by vykázalo Německo. Jestliže by byla účast v systému povinná, mohlo by dojít ke zvýšení daňových výnosů téměř ve všech zemích Evropské unie přibližně o 8 %. Největší nárůst by dle provedeného výpočtu zaznamenalo Španělsko, Švédsko a Velká Británie. Ve Finsku by naopak mohlo dojít k významnému poklesu daňových výnosů.

Výsledky studie Devereuxe a Loretze (2007) nejsou v souladu s výše uvedenými závěry Fuesta a kol. (2007), kteří indikovali pokles celkového základu daně při povinné implementaci systému přibližně o 20 %. Je nutno zmínit, že tyto studie se ve svých analýzách zaměřili na dvě rozdílné veličiny. Ve studii Devereuxe a Loretze (2007) nebyla předmětem výzkumu změna daňových základů, ale daňových výnosů. Srovnání studií je však možné vzhledem ke skutečnosti, že daňový základ je bázi pro výpočet daňového výnosu.

V roce 2011 Cline a kol. publikovali pod záštitou společnosti Ernst & Young rozsáhlou studii zabývající se analýzou vlivu zavedení systému CCCTB na objem daňových výnosů ze zdanění příjmů právnických osob do státních rozpočtů jednotlivých členských států Evropské unie (EU27). V této studii byly analyzovány tři různé varianty implementace systému CCCTB, a to:

- povinná implementace systému CCCTB v celé Evropské unii;
- volitelná implementace systému CCCTB v celé Evropské unii;
- povinná implementace systému CCCTB v 9 členských státech Evropské unie²⁸ formou rozšířené spolupráce.

Ve studii (Cline a kol., 2011) byl analyzován vliv zavedení systému CCCTB na reálnou ekonomiku, která byla vyjádřena pomocí ukazatele HDP, úrovně zaměstnanosti a objemu přímých zahraničních investic (FDI). Ve výzkumu byl analyzován statický vliv zavedení systému CCCTB, kdy bylo abstrahováno od možné změny v investičním rozhodování firem v důsledku implementace systému CCCTB, a dále také vliv dynamický zohledňující možné změny investičního chování firem.

Data skupinových podniků pro studii Clinea a kol. (2011) byla převzata z databáze Amadeus. Konkrétně se jednalo o informace o objemu hmotného majetku, mzdových nákladech, počtu zaměstnanců, objemu tržeb, velikosti daňových povinností a vlastnické struktury. Veškeré informace se vztahovaly k roku 2005. Z celkového počtu 4 milionů

---

²⁸ Uvažovanými zeměmi jsou Rakousko, Belgie, Francie, Německo, Maďarsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemí a Španělsko.

podniků (individuálních i skupinových) bylo vybráno 200 000, které by mohly být dotčeny zavedením systému CCCTB. Zbývajících 3,8 milionů podniků nebylo do analýzy zahrnuto z toho důvodu, že se jednalo o individuální podniky nebo podniky nesplňující kritérium držby alespoň 75 % vlastnických práv ze strany mateřského podniku v podniku dceřiném. Zkoumaných 200 000 podniků vytvořilo přibližně 50 000 skupin podniků.

V případě, že některé údaje u jednotlivých podniků nebyly pro dopočet CCCTB v databázi Amadeus dostupné, podniky nebyly ze vzorku vyloučeny, ale chybějící hodnoty byly dopočítány na základě předem definovaných vztahů mezi veličinami vstupujícími alokační rovnice. Metoda dopočtu chybějících hodnot byla použita také v této práci. Principy této metody jsou objasněny v metodické části práce²⁹.

Dle autorů (Cline a kol., 2011) by v případě povinné implementace systému CCCTB mohlo dojít ke zvýšení celkového objemu příjmů z vybraných daní z příjmu právnických osob zhruba o 0,2 % ve srovnání se současným systémem. Pro jednotlivé země by však implementace systému CCCTB mohla vést k individuálním poklesům daňových příjmů, například až o 8,4 % v případě Dánska, či naopak ke zvýšení daňových příjmů až o 6 % v případě Francie. Volitelná implementace systému CCCTB by mohla způsobit snížení objemu vybraných daní z příjmu právnických osob o 0,6 % a současně pokles průměrné daňové sazby o 2,2 %.

Dle výsledků Clinea a kol. (2011) by zavedení systému CCCTB mohlo znamenat snížení daňové povinnosti pro pouhých 9 % podniků, přičemž pokles daňové povinnosti by mohl dosáhnout 1 – 5 % současné daňové povinnosti. Pro cca 2 % z celkového počtu podniků zahrnutých do analýzy by systém CCCTB mohl znamenat pokles daňové povinnosti o více než 10 %. Na základě výsledků bylo autory konstatováno, že systém CCCTB si pravděpodobně zvolí zejména ty skupiny podniků, které budou profitovat z možné kompenzace daňových ztrát mezi podniky ve skupině, díky níž sníží svůj dosavadní základ daně za skupinu, a současně z možnosti přesunu zdanitelných příjmů do zemí s nízkou daňovou sazbou.

Zavedení systému CCCTB by podle Clinea a kol (2011), ať už v povinné nebo volitelné podobě, mohlo ovlivnit vývoj zaměstnanosti, FDI a HDP, přičemž efekt povinné implementace by mohl být mnohem výraznější. Konkrétní výsledky dynamické analýzy, při níž byla zohledněna změna chování firem vlivem zavedení systému CCCTB, by mohly být následující:

- při povinné implementaci systému CCCTB by mohlo dojít k poklesu úrovně zaměstnanosti o 0,3 % (tj. přibližně 512 000 pracovních míst), poklesne objem HDP o 0,2 % a FDI se by se mohly snížit o 1,1 %;
- volitelná implementace systému CCCTB by mohla vyvolat pokles zaměstnanosti o 0,1 % (tj. přibližně 206 000 pracovních míst), pokles HDP o 0,2 %, snížení FDI o 0,5 %;
- povinná implementace systému CCCTB v rámci rozšířené spolupráce by mohla vést k poklesu zaměstnanosti o 0,2 % (257 000 pracovních míst), snížení objemu HDP o 0,2 % a poklesu FDI o 0,3 %.

---

²⁹ 3.2.2.1 Metoda imputace dle poměrových ukazatelů

Spojením výsledků dynamické a statické analýzy Cline a kol. (2011) zjistili, že k poklesu daňových příjmů, zaměstnanosti a objemu transferových plateb při současném zvýšení daňové sazby z příjmu právnických osob by za uvažovaných podmínek došlo ve 14 zemích (Lucembursko, Slovensko, Německo, Irsko, Dánsko, Nizozemí, Finsko, Česká republika, Polsko, Rumunsko, Bulharsko, Rakousko, Maďarsko a Estonsko); zatímco opačné výsledky byly vyhodnoceny pro Francii, Španělsko a Belgie.

Při porovnání výsledků studie Clinea a kol. (2011) s výše uvedenými studiemi (Devereux a Loretz, 2007, Fuest a kol., 2007) je třeba vzít na vědomí podstatné rozdíly v charakteristikách jednotlivých proměnných zahrnutých do zkoumaného souboru. Devereux a Loretz (2007) například zohledňují faktor tržeb na základě principu země původu, nikoliv na základě země určení. Dalším rozdílem je podíl vlastnických práv držených mateřským podnikem v podniku dceřiném, který je rozhodující pro zahrnutí skupinových podniků do výzkumného souboru. Podnik se v případě studie Devereuxe a Loretz (2007) stává součástí skupiny podniků pro výpočet CCCTB na základě 50% podílu vlastnických práv drženého mateřskou společností ve společnosti dceřiné. Dalším rozdílem může být například rozsah zkoumaného souboru, kdy Fuest a kol. (2007) například do své analýzy zahrnuli pouze podniky s německou mateřskou společností. Fuest a kol. (2007) také ve srovnání s Clineem a kol. (2011) nepřipouštěli kompenzaci ztrát mezi podniky ve skupině.

Na tomto místě je vhodné upozornit na to, že autoři při své vědecké činnosti musí čelit určitým omezením z důvodu nedostatku kompletních dat a nejednoznačné interpretace daňových zákonů jednotlivých zemí.

Van der Horst (2007) zkoumal dopad daňové reformy v Evropské unii pomocí modelu CORTAX. Model CORTAX je všeobecný rovnovážný model zachycující chování firem, domácností a vlády na plně fungujícím trhu. Model je také schopen zaznamenat investiční reakce podniků na změnu daňové sazby. Model CORTAX využitý v práci van der Horsta (2007) byl založen na několika předpokladech:

- Domácnosti žijí po dvě periody, v první periodě rozdělují svůj čas mezi čas strávený prací a volný čas.
- Domácnosti vynakládají svůj disponibilní důchod na spotřebu a úspory. Spotřeba ve druhém období je financována paušální částkou transferových plateb a kapitálovými výnosy.
- Hlavním zdrojem příjmů státního rozpočtu jsou daňové výnosy z pracovních důchodů, daň ze spotřeby a daň z příjmů právnických osob.
- Výdaje státního rozpočtu jsou vynakládány na vládní spotřebu a transferové platby.
- Je-li státní rozpočet deficitní, je deficit kompenzován zvýšením daňové sazby z pracovního důchodu. Vlivem růstu daňových sazeb z pracovních důchodů roste mzda při současném poklesu zaměstnanosti. Zvýšení mzdy však v plné míře nekompenzuje zvýšení daňové sazby. Disponibilní důchod tedy ve výsledku klesá. Současně klesá také spotřeba a ekonomický blahobyt.

Van der Horst (2007) do modelu CORTAX zahrnul 17 členských států Evropské unie (EU15, kde Belgie a Lucembursko byly uvažovány jako jedna země, tzn. EU14, + Polsko, Maďarsko a ČR) a Spojené státy americké, pro které byla zjišťována efektivní sazba daně.

Dle Van der Horsta (2007) výnosy ze zavedení systému CCCTB závisí na míře odlišnosti daňových sazeb. Výnosy z individuálního poklesu sazby daně závisí na otevřenosti ekonomiky konkrétní země, kdy země s otevřenou ekonomikou mohou profitovat, avšak současně trpět ze změny daňové sazby. Pro země se široce definovaným daňovým základem by systém CCCTB mohl být výhodný, kdežto pro ty s úzkou definicí základu daně nevýhodný. Dle výsledků studie by konsolidace základu daně při současné harmonizaci daňových sazeb mohla být na úrovni celé Evropské unie přínosná a projevit se zvýšením HDP o 0,14 %. Dle závěrů van der Horsta (2007) bude možné čerpat veškeré výhody ze systému CCCTB pouze tehdy, jestliže bude implementován povinně.

Oestreicher a Koch (2007) indikovali pokles celkových daňových výnosů Evropské unie (EU25)³⁰ o 4,45 % za předpokladu povinné implementace systému CCCTB a pokles celkových daňových výnosů o 4,57 %, jestliže implementace systému bude volitelná.

Analýzu systému CCCTB z pohledu České republiky provedla dříve Nerudová a kol. (2015). Předmětem tohoto výzkumu byly obdobně jaké v této práci české mateřské společnosti a jejich dceřiné společnosti v EU28 a dále ostatní evropské mateřské společnosti vlastníci dceřiné společnosti rezidentní v České republice v roce 2011. Do výzkumného souboru bylo zařazeno celkem 2 424 mateřských společností a jejich 3 860 dceřiných společností splňujících dvouvrstvé kumulativní kritérium, které byly získány z databáze Amadeus a Bankscope. Autory provedený výzkum si kladl za cíl identifikovat a zhodnotit dopady zavedení systému CCCTB na rozpočet České republiky jednak v případě povinné implementace v Evropské unii (EU28), dále v případě dobrovolné implementace v EU27 bez účasti České republiky a jako poslední alternativa byla uvažována implementace systému CCCTB pouze v eurozóně. Na základě výsledků bylo zjištěno, že v případě povinné implementace by Česká republika inkasovala v roce 2011 dodatečné daňové příjmy v částce 153 781 tis. EUR, což představuje o 3,39 % více daňových příjmů než v současné situaci zdanění právnických osob. Při dobrovolné implementaci systému CCCTB v rámci EU27 bez účasti České republiky by Česká republika ztratila daňové příjmy v rozmezí od 0,20 % do 13,17 % v závislosti na stanovených předpokladech odlivu základu daně a při povinné implementaci systému CCCTB v eurozóně by Česká republika ztratila daňové příjmy v rozmezí 0,20 % až 0,88%. Na základě této studie přímo zaměřené na dopady systému CCCTB v České republice byl konstatován pozitivní dopad povinné implementace systému CCCTB pro Českou republiku, jestliže ta se k systému připojí. V případě neúčasti České republiky v systému CCCTB byl naopak indikován negativní dopad na rozpočet České republiky.

Brochner a kol. (2007) zkoumali vliv harmonizace daňových systémů, bez současné harmonizace daňových sazeb, v podmínkách společné definice základu daně na objem HDP, stupeň blahobytu a objem daňových výnosů. Dle jejich výsledků by analyzovaná harmonizace daňových systémů mohla zvýšit úroveň HDP a blahobytu. Dopad harmonizace na daňové výnosy by mohl být nepatrně negativní. Nevýhodou autory provedené analýzy bylo to, že při modelování nedošlo k zohlednění možnosti konsolidace daňových základů včetně možnosti kompenzace daňových ztrát či distribuce základu daně pomocí alokační rovnice.

---

³⁰ Před rozšířením Evropské unie v roce 2007 o Bulharsko a Rumunsko a v roce 2008 o Chorvatsko.

Van der Horst ve spolupráci s Devereuxem, Loretzem a Bettendorffem (dále jen Bettendorf a kol., 2009) simulovali vliv implementace daňové harmonizace v Evropské unii pro všech 27 členských států s využitím obecného rovnovážného modelu (z angl. Computable General Equilibrium Model). Ve studii poukázali na fakt, že by zavedením harmonizovaného daňového systému při současné konsolidaci základů daně nebylo dosaženo výrazného ekonomického růstu.

Dopady zavedení konsolidace by podle Bettendorfa a kol. (2009) mohly být v jednotlivých zemích značně rozdílné a podstatně záviset na podobě alokační rovnice použité pro rozdělení konsolidovaného základu daně. Podle jejich výsledků by zavedení systému CCCTB nemělo mít za následek oslabení daňové konkurence. Jestliže by byl CCCTB systém zaveden bez konsolidace daňových základů skupinových podniků (tj. jako CCCTB), byl by celkový vliv na blahobyt v Evropské unii zanedbatelný, a to zejména z důvodu malých rozdílů v mezních efektivních daňových sazbách jednotlivých zemí. Dle Bettendorfa a kol. (2009) státy, které by snížily svůj základ daně, zejména díky mnohem přívětivější politice pro odpisování hmotného majetku, by při zavedení systému CCCTB (tedy harmonizovaném systému základu daně při současné konsolidaci) mohly zvýšit svůj ekonomický blahobyt. Tento efekt je výsledkem toho, že nižší základ daně redukuje náklady kapitálu, čímž se zvyšují investice. Vyšší investice působí pozitivně na produktivitu práce doprovázenou vyššími mzdovými sazbami. Růst mzdových sazeb vyvolává růst nabídky práce a rostoucí zaměstnanost. Růst investic a zaměstnanosti vede k vyššímu HDP.

Výsledky studie Bettendorfa a kol. (2009) naznačují, že by díky zápočtu ztrát při konsolidaci základů daně podniků tvořících skupinu pro CCCTB mohlo dojít k poklesu celkových daňových výnosů až do výše 0,17 % HDP. Pro jednotlivé státy se však výsledky mohou lišit v závislosti na výši daňové sazby. Pokles daňových výnosů by podle autorů měl být méně výrazný v těch státech, které mají vyšší daňovou sazbu.

Dle Bettendorfa a kol. (2009) by mnohem efektivnějšího rozdělení kapitálu a vyšších daňových výnosů a blahobytu bylo dosaženo při současném zavedení systému CCCTB a harmonizované sazby daně. Podle autorů bude průměrný efekt zavedení systému CCCTB na velikost blahobytu spíše negativní, zejména v těch zemích, které mají vyšší sazby daně, vysokou kapitálovou intenzitu a velký mezinárodní obchodní sektor.

4.8.2 Výzkum systému CCCTB ze širší perspektivy

V této podkapitole jsou shrnuty poznatky vědeckých prací, které se věnují analýze systému CCCTB ze širší perspektivy. V těchto pracích je systém CCCTB hodnocen například z hlediska jeho vlivu na efektivitu trhů, na konkrétní ekonomické subjekty či jejich chování.

Zda zavedení systému konsolidovaného základu daně s alokační rovnicí povede ke zvýšení efektivity trhů, resp. produkce, bylo předmětem výzkumu Devereuxe a Lorezze (2008). Autoři porovnávali stupeň efektivity trhů při kompenzaci daňových ztrát skupinovými podniky v současném systému a v systému konsolidovaného základu daně s alokační rovnicí (CCCTB). Jako znaky efektivity trhu autoři uvažovali neutralitu trhu a neutralitu vývozu kapitálu. Neutralita vývozu kapitálu byla Diamondem a Mirrlessem (1971) definována jako situace, kdy kapitálové investice společností čelí

stejným daňovým překážkám bez ohledu na to, kde se uskutečňují. Neutralita trhu je definována jako situace, kdy žádná ze společností nedosahuje konkurenční výhody kvůli rozdílům v daňových systémech. Efektivita produkce je dosaženo, není-li možné zvýšit celkový výstup pouhým přerozdělením vstupů, současně je vyžadována rovnost mezní sazby daně pro všechny typy investic.

Podle výsledků Devereuxe a Loretze (2008) by mezinárodní konsolidace daňových ztrát v současném systému vedla ke zvýšení rozdílů v efektivních daňových sazbách, což jinými slovy znamená vzdání se od neutrality trhu a neutrality vývozu kapitálu. Přerozdělení základu daně prostřednictvím alokační rovnice by naopak mohlo tyto rozdíly eliminovat a současně posílit neutralitu trhu. K posílení neutrality vývozu kapitálu by mohlo dojít za předpokladu zachování rozdílů ve výši statutární sazby daně. Přeshraniční konsolidace ztrát by dle výsledků Devereuxe a Loretze (2008) mohla vést k úspoře daňových povinností, té by však bylo možné dosáhnout pouze v případě, že by konsolidovaný základ daně byl přerozdělen alokační rovnicí.

Vliv zavedení systému CCCTB na rozhodování podniků o možné akvizici s jinou existující firmou v zemi s vysokou sazbou daně a naopak v zemi s nízkou sazbou daně analyzovali Becker a Runkel (2012). Rozhodování firem v systému CCCTB, resp. v systému konsolidovaného základu daně s alokační rovnicí, bylo komparováno se současným systémem odděleného účetnictví. Autoři se touto studií snažili o vyplnění výzkumné mezery, protože dřívější studie byly především zaměřeny na zkoumání vlivu tohoto daňového systému na nově realizované investice, dle kterých by nahrazení systému odděleného účetnictví systémem konsolidovaného základu daně s alokační rovnicí vedlo k pouhé výměně jednoho typu narušení za druhý.

Becker a Runkel (2012) ve svém výzkumu pracovali se třemi typy externalit, a to externalitou daňového základu, externalitou vlastnictví zahraniční firmy, externalitou z akvizice, tj. vliv daňového zatížení na cenu akvizice při přeshraniční akvizici. Předpokladem provedené analýzy bylo, že konsolidace daňového základu naruší rozhodování firem o realizaci akvizice, a systém odděleného účetnictví se proto jeví jako více efektivní. Na základě studie bylo autory zjištěno, že v obou systémech, v systému odděleného účetnictví i konsolidovaného základu daně, je vliv externality z akvizice pozitivní. Tento vliv současně oslabuje tendenci k neefektivnímu nedostatečnému zdanění. Oba zkoumané daňové režimy narušují rozhodnutí podniku provádějícího akvizici a také rozhodnutí země o výši sazby daně z příjmu právnických osob.

Výsledky studie Beckera a Runkela (2012) ukázaly, že v systému odděleného účetnictví je realizace akvizice neefektivní, a to jak v zemích s nízkou daňovou sazbou, tak v zemích s vysokou daňovou sazbou. Neefektivita roste s absolutní hodnotou diferenciálu daňových sazeb. V případě konsolidace základu daně je realizace akvizice méně neefektivní v zemích s vysokou daňovou sazbou a více neefektivní v zemích s nízkou daňovou sazbou v případě, že podnik realizující akvizici více profituje ve srovnání s podnikem, který je předmětem akvizice. V opačném případě, kdy podnik, který je předmětem akvizice, ztrácí méně, je vysoce neefektivní provádět akvizici v zemi s vysokou sazbou daně a méně neefektivní v zemi s nízkou sazbou daně. Dle Beckera a Runkela (2012) neefektivita roste se zvyšující se absolutní hodnotou rozdílu zisků podniků a rozdílu daňových sazeb a rozhodnutí o akvizici je v obou případech ovlivněno výši sazby daně. Dle autorů systém odděleného účetnictví podporuje velké množství

akvizic, zatímco systém CCCTB prohlubuje iniciativu k akvizicím u ziskového podniku sídlícího v zemi s vysokou sazbou daně, nebo ji naopak tlumí, jestliže je ziskový podnik umístěn v zemi s nízkou sazbou daně.

Otázkou vlivu daňové harmonizace na stabilitu kartelových dohod se ve své práci zabývali Schindler a Schjelderup (2007). Kartelové dohody jsou často uzavírány mezi subjekty ve farmaceutickém, chemickém, automobilovém průmyslu nebo telekomunikacích apod. Často se tyto dohody vztahují k výši udávané prodejní ceny a podle odhadů OECD navyšují ceny průměrně o 10 %, čemuž odpovídá pokles výstupu až o 20 %. Dle Schindlera a Schjelderupa (2007) by harmonizace daňového základu posílila kartelové dohody, zatímco harmonizace daňových sazeb by kartelové dohody mohla oslabit. Podle výsledků studie by harmonizace daňového základu spíše vytvořila podmínky k tomu, aby se firmy nadále účastnily uzavřených tichých kartelových dohod. Jinými slovy by harmonizace daňového základu mohla posílit snahy firem zůstat uvnitř kartelové dohody. Autoři také uvedli, že jakákoliv snaha o harmonizaci daňového systému pravděpodobně posílí tiché dohody firem, a tím zmaří jakoukoliv snahu států o eliminaci kartelových dohod. Jediným východiskem podle nich může být simultánní změna antikartelových opatření či nastavení maximálních limitů pro harmonizaci.

Závěr Schindlera a Schjelderupa (2007) je v souladu s výsledkem dřívější studie Hauflera a kol. (2006) vypovídající o negativním postoji k daňové harmonizaci při zdaňování komodit.

4.8.3 Výzkum zabývající se přínosy systému CCCTB

Tato kapitola shrnuje poznatky z výzkumu, které se zabývají hodnocením systému CCCTB z hlediska jeho přínosů či nedostatků ve vztahu k současnému systému odděleného účetnictví.

V systému CCCTB by jednotlivé podniky ve skupině při stanovení výsledku hospodaření vycházely ze svého účetnictví. Takto zjištěný výsledek hospodaření by upravily na základ daně dle pravidel návrhu směrnice o systému CCCTB, který by byl konsolidován za všechny podniky ve skupině. Následně by konsolidovaný základ daně byl mezi jednotlivé podniky rozdělen pomocí alokační rovnice v takovém poměru, v jakém se podílí na tvorbě celkových výsledků skupiny.

Fuest a kol. (2007) uvedli, že tato skutečnost představuje největší rozdíl ve výpočtu základu daně v systému odděleného účetnictví a v systému společného konsolidovaného základu daně s alokační rovnicí. Dle jeho názoru se rozdíly mezi podíly zdaňovanými jednotlivými podniky mohou ještě více prohlubovat v okamžiku, kdy jsou některé z podniků ztrátové, a je umožněna kompenzace ztráty mezi podniky ve skupině.

Systém CCCTB je založen na principu rovnoměrné schopnosti jednotlivých podniků se podílet na generování zisku, ve kterém přidělený podíl na konsolidovaném základu daně jednotlivým podnikům ve skupině odráží jejich schopnosti vytvářet zisk. V takovém systému je proto větší podíl na skupinovém základu daně přidělen těm podnikům, které vlastní větší množství faktorů, které přispívají k tvorbě zisku. Jinými slovy, země, na jejímž území sídlí podniky vlastníci větší množství ziskotvorných faktorů, zdaňují větší podíl skupinového základu daně ve srovnání s ostatními (Agúndez-Garcia, 2006).

Podle Ortmanna a kol. (2014) by systém CCCTB mohl znamenat přínos pro začínající a rozvíjející se podniky, zatímco pro podniky nacházející se ve fázi zralosti je mnohem výhodnější systém odděleného účetnictví. Dle McLura (1980) však systém společného základu daně s alokační rovnicí přenáší daňové břemeno z daně z příjmů právnických osob na alokační faktory. Proto navrhl, aby do výpočtu nevstupovaly faktory, které jsou mezinárodně mobilní, neboť by mohlo dojít k přesunu daňového břemene z mezinárodně mobilního kapitálu na mezinárodně nemobilní faktory, jako jsou práce a aktiva.

Podle výzkumu Gördöra (2011) by harmonizace daňových systémů v oblasti přímých daní přinesla zejména negativní dopady pro malé a střední podniky, které v celkovém počtu 27 milionů představují 99 % veškerých podniků v Evropské unii a poskytují více než 75 milionů pracovních míst. Naopak dle McLura (2007) komplikovanost současného daňového systému brání malým a středním podnikům v expanzi na zahraniční trhy. Dle jeho názoru by harmonizace daňových systémů mohla tyto překážky redukovat.

Zatímco v současném systému odděleného účetnictví jsou produkce a rozhodnutí o tvorbě ceny ovlivňovány snahou o přesouvání zisku do země s výhodnějším daňovým režimem, v systému společného základu daně s alokační rovnicí je produkce a její cena ovlivněna především přesunováním jednotlivých alokačních faktorů. Dle Gresika (2010) je rovnováha daňových výnosů a daňových sazeb mezi jednotlivými zeměmi závislá zejména na přesnosti kontrolních technologií v příslušné zemi. Jestliže jsou tyto technologie velmi striktní, jsou rovnovážné daňové sazby a daňové výnosy v systému odděleného účetnictví vyšší. Jsou-li tyto technologie více benevolentní, jsou daňové sazby a daňové výnosy vyšší v systému společného základu daně s alokační rovnicí.

Nielsen a kol. (2001) uvedli, že tendence k daňovému plánování a úspoře daňové povinnosti mohou být mnohem výraznější v systému společného konsolidovaného základu daně, ve kterém dochází k rozdělení základu daně dle alokační rovnice, než v systému, ve kterém jsou pouze stanovena společná pravidla pro definici základu daně (tj. návrh systému CCTB). Dle Nielsena a kol. (2001) jsou tendence k daňovému plánování ovlivněny dvěma faktory, a to tím, jak moc nákladná je manipulace s převodními cenami a dále jak moc velký je dosažený zisk, který je předmětem daňového plánování.

Gordon a Wilson (1986) se zabývali analýzou společného systému zdanění s alokační rovnicí ve srovnání se systémem daně z nemovitých věcí. Na základě analýzy uvedli, že oba zkoumané systémy vytváří podmínky pro daňovou konkurenci, avšak nižší úroveň blahobytu je dosaženo tehdy, jestliže je použit systém společného základu daně s alokační rovnicí. Dle Birda a Breana (1986) však systém společného zdanění s alokační rovnicí představuje účelný kompromis oproti současnému systému odděleného účetnictví, který eliminuje nutnost detailní analýzy jednotlivých transakcí uskutečněných mezi spojenými osobami a současně omezuje možnosti pro přesun daňových základů s cílem daňové optimalizace.

Dle Riedel a Runkela (2006) vytváří systém společného základu daně s alokační rovnicí pozitivní fiskální externalitu v krátkém období, avšak v dlouhém období jsou schopnosti tohoto systému eliminovat nedostatky odděleného systému účetnictví omezené a mohou dokonce vést k novým problémům. Systém společného základu daně

s alokační rovnicí může být proto dobrým krátkodobým řešením, nicméně v dlouhém období je nutné dosáhnout vyššího stupně harmonice spojeného s harmonizací daňových sazeb.

Eggert a Schjelderup (2003) uvedli, že systém společného základu daně s alokační rovnicí není schopen plně zdanit generovaný zisk, a to z toho důvodu, že alokační rovnice podněcuje podniky k přesunu jejich aktivity do zemí s nízkou sazbou daně, což vede k tomu, že průměrná efektivní daňová míra je nízká. To je v souladu s tvrzením Kolmara a Wagenera (2007), dle nichž je daňová konkurence v systému společného základu daně s alokační rovnicí škodlivá, jestliže daňová aktivita jednoho státu ovlivňuje chování státu druhého.

Altshuler a Gruber (2008) se zabývali otázkou, který ze systémů, oddělené účetnictví a společný základ daně s alokační rovnicí, způsobují větší rozdíly ve výši mezních efektivních sazeb daně. Na základě provedené analýzy dospěli k závěru, že alokační rovnice pro rozdělení společného základu daně vede k větším rozdílům v mezních efektivních daňových sazbách mezi jednotlivými zeměmi. Autoři ale také uvedli, že oba analyzované systémy způsobují určitý typ narušení. Zatímco v systému odděleného účetnictví vzniká tendence k manipulaci převodních cen a přesunování vysoce technologických aktivit, v případě společného základu daně s alokační rovnicí jsou přesunovány rutinní činnosti do zahraniční a mění se podíl závislosti společností na externích dodavatelích.

Dle Gresika (2010) je změna základu daně jednotlivých podniků v systému CCCTB závislá také na jejich provozní produktivitě či současně na tom, ve které zemi jsou umístěny. Tato skutečnost by tak podle autora mohla vést ke snaze jednotlivých zemí o implementaci hybridního systému, tedy systému nabízejícího současně systém společného zdanění podniků a systému odděleného účetnictví, ve kterém si jednotlivé firmy mohou vybrat, který z těchto daňových systémů využijí. Lze předpokládat, že takový systém by fungoval při dobrovolné implementaci systému CCCTB.

Dle van der Horsta (2007) by zavedení systému společného konsolidovaného základu daně s alokační rovnicí mohlo vést k zjednodušení systému zdaňování nadnárodních společností při současném zachování fiskální autonomie členských států, která by byla zajištěna tím, že si jednotlivé země stanoví daňové sazby, kterými bude zdaněn jim přidělený základ daně. Na druhou stranu by tento systém mohl rozšířit možnosti pro daňové plánování prostřednictvím přesunu faktorů zahrnutých do alokační rovnice. Tyto realokace by mohly vést k intenzivnější daňové konkurenci než v současném systému, neboť v současném systému jsou země s nízkou sazbou daně více atraktivní pro investice, zatímco v systému CCCTB by se tyto země staly více atraktivní pro umístění produkce. Větší podíl produkce v zemích s nízkou daňovou sazbou by dle Alshulera a Gruberta (2008) vedl ke zvýšení podílu na základu daně podniků v nich umístěných a tím k celkovému poklesu daňové povinnosti skupiny podniků.

McLure (2007) uvedl, že mnohé nadnárodní podniky mají tendenci získávat peněžní prostředky v zemích, kde je vysoká sazba daně, s úmyslem maximalizovat daňovou úsporu díky odpočtu placených úroků. Toto narušení by mohlo být zavedením systému CCCTB eliminováno, neboť by se využívalo odpočtů zaplacených úroků oproti výnosům bez ohledu na to, kde došlo k zapůjčení peněžních prostředků.

4.8.4 Výzkumu alokačního mechanismu pro rozdělení společného základu daně

Poslední sledovaná skupina vědeckých prací se zabývá analýzou alokačního mechanismu pro systém společného zdanění. V těchto pracích jsou jednotlivé alokační faktory například hodnoceny z hlediska jejich vlivu na dosažený zisk, velikost daňové povinnosti. Poznatky z této skupiny výzkumných prací byly zohledněny při analýze vysvětlující schopnosti alokačních faktorů provedených v této práci³¹.

Fuest (2008) vysvětlil hlavní myšlenku redistribuce základu daně na základě alokační rovnice jako situaci, ve které se objem daňové povinnosti jednotlivých podniků odvíjí od podílu jejich ekonomické přítomnosti v dané zemi, která je měřena právě objemem aktiv, práce a tržeb v nich umístěných. Z pohledu funkce zisku zohledňuje faktor tržeb poptávkovou stranu, zatímco faktor aktiv a práce stranu nabídkovou.

Podle KPMG (2012) však alokační rovnice nezohledňuje předpokládaná rizika, vykonávané funkce a nehmotné vlastnictví skupiny podniků. Tato skutečnost může vést ke zvýhodnění společností působících v odvětvích více náročných na výrobní vybavení, avšak může být nevýhodná pro společnosti, které si tento druh činností spíše outsourcují.

Dle Weiner (1999) je rozdělení společného základu daně na základě alokační rovnice závislé na třech ekonomických veličinách, a to: na základu daně, který bude přerozdělen, na definici alokační rovnice a definici jednotlivých alokačních faktorů. Ve své pozdější studii Weiner (2005) uvedla, že samotná alokační rovnice musí být napříč jednotlivými zeměmi používajícími systém společného daňového základu vnitřně konsistentní, což zajistí to, že více jak 100 % zisku nebude zdaněno. Požadavek vnitřní konsistence však neříká nic o tom, do jaké míry jsou alokační faktory schopny reflektovat samotnou ekonomickou aktivitu. Tuto myšlenku potvrdil také Tan (2010), který uvedl, že nejvíce vhodnou alokační rovnicí nemusí být ta, která se vyznačuje nejvyšším stupněm ekonomické efektivity, ale ta, která je politicky akceptovatelná všemi zúčastněnými subjekty. Obdobně také Agúndez-García (2006) uvedla, že objem vah jednotlivých faktorů v alokační rovnici není možné zjistit pomocí sofistikovaného vědeckého přístupu, nicméně jednotlivé faktory by měly odrážet hlavní smysl zdaňování podnikových zisků. Dle autorky je obhajitelným argumentem pro zařazení proměnné do alokační rovnice to, že je tato proměnná schopna se podílet na tvorbě ekonomické hodnoty.

Jak už bylo dříve zmíněno, Evropská unie se při výběru alokační rovnice nechala inspirovat Massachusettskou alokační rovnicí zahrnující tři rovnoměrně vážené faktory: faktor práce, aktiv a tržeb. Dle Tana (2010) byly tyto faktory vybrány proto, že jsou schopny spravedlivě zobrazit podíl jednotlivých podniků na generovaném zisku při současném zachování jednoduché struktury alokační rovnice, které by nebylo možné dosáhnout tehdy, jestliže by byla hledána alokační rovnice, která je schopna znázornit ziskovost jednotlivých podniků mnohem přesněji.

Při hodnocení alokační rovnice je dále nutné se věnovat definici jednotlivých alokačních faktorů. Majetkem zastupující faktor aktiv se dle návrhu směrnice o systému CCCTB rozumí pouze majetek hmotný. Pro potřeby rozdělení základu daně podniků ve skupině bude vyloučen veškerý nehmotný a finanční majetek. Důvodem vyloučení

---

³¹ Viz kapitola 5.4 Analýza vysvětlující schopnosti alokační rovnice

nehmotného majetku je zejména jeho obtížené ocenění, zvláště pak ocenění takového nehmotného majetku, který byl vytvořen vlastní činností. Pracovní skupina pro systém CCCTB také uvedla, že tento majetek bude v alokační rovnici již zohledněn faktory práce a tržeb. Dle Petutschniga (2010) je tento předpoklad jistě správný, avšak není opodstatněný pro nakupovaný nehmotný majetek a současně také pro hmotný majetek vytvořený vlastní činností, který je v alokační rovnici zohledněn.

Podle Mintze (2007) lze, kromě dvou výjimek, považovat mzdové náklady za nejsnáze měřitelný alokační faktor. První výjimkou jsou výkonové kompenzace, neboť členské státy Evropské unie neuplatňují stejný způsob nakládání s akciovými opcemi či jinými formami odložené kompenzace. Druhou výjimkou je přeshraniční opatření pro případ dočasně vykonávaných činností. Jeden z dřívějších návrhů systému CCCTB rovněž hovořil o výpočtu faktoru práce v závislosti na výši mezd, což by však vedlo k tomu, že by země s nízkou mzdovou hladinou mohly obdržet nižší podíl na daňovém základu.

Vysoký objem mzdových nákladů pro malý počet zaměstnanců se vyznačuje nízkou produktivitou práce, zatímco velký počet zaměstnanců a současně nízké mzdové náklady značí vysoký stupeň produktivity. Nízký stupeň produktivity pak vyžaduje nižší podíl na základu daně, zatímco vyšší podíl na základu daně je výsledkem vyššího stupně produktivity. Na druhou stranu může vysoký objem mzdových nákladů při malém počtu zaměstnanců také značit, že tito zaměstnanci jsou vysoce kvalifikovaní a zkušení a vyšší mzdy pobírají oprávněně. Z toho dle Petutschniga (2010) vyplývá, že zohlednění počtu zaměstnanců nachází své opodstatnění pouze tehdy, jestliže uvažujeme stejnou produktivitu práce u každého z nich.

Při definici pojmu zaměstnanec by se v systému CCCTB mělo vycházet z národní legislativy té země, na jejímž území vykonává příslušný zaměstnanec svoji činnost. V situaci, kdy by se definice jednotlivých zemí výrazně lišila, bude definice zaměstnance stanovena na základě vzájemné dohody. Otázku, zda bude pro jednotlivé země přínosnější využít širší definici pojmu zaměstnanec, pod kterou by byl také zahrnut výkon činnosti na poloviční úvazek či samostatně výdělečná činnost osob pracujících pro určitou společnost na základě smluvního ujednání, či se striktně držet úzké definice pojmu zaměstnanec, si ve svém výzkumu položili Eberhartinger a Petutschnig (2014). Na základě teorie her autoři dokázali, že jedinou racionální strategií jednotlivých členských států Evropské unie je definovat pojem zaměstnanec široce, a to z důvodu existence rozdílů v daňových sazbách. Širší definice pojmu zaměstnanec činí zaměstnance více nákladnými a dá se předpokládat, že společnosti na širší definici zareagují snížením objemu zaměstnané pracovní síly prostřednictvím snížení mzdové hladiny v příslušném členském státě, což se ve svém důsledku projeví snížením podílu příslušné země na celkovém objemu faktoru práce. Doprovodným negativním efektem by pak mohl být pokles zdanění práce a osobní spotřeby způsobující pokles výnosů z daně z přidané hodnoty či zvýšení objemu vyplacených podpor v nezaměstnanosti. Dle Eberhartinger a Petutschniga (2014) začlenění ukazatele počtu zaměstnanců do faktoru práce umožňuje kontrolovat vliv odlišné mzdové úrovně v jednotlivých členských státech EU na výsledné rozdělení konsolidovaného základu daně.

Agúndez-Garcia (2006) uvedla, že nejvíce sporným faktorem je faktor aktiv, protože kapitál a investice jsou volně pohyblivé ve srovnání s faktorem práce a tržeb. Tyto faktory jsou také ze strany jednotlivých podniků hůře kontrolovatelné.

Riedel (2008) pracující se souborem dat nadnárodních německých společností za období 1998 – 2001 sledovala, jakým způsobem může konstrukce alokační rovnice ovlivnit zapojení pracovní síly v zemích s odlišnou mírou zdanění. Provedenou analýzou Riedel (2008) poukázala na skutečnost, že nadnárodní podniky mají tendenci zvýšit objem zaměstnané pracovní síly v zemích s nízkou daňovou sazbou, což by v situaci, kdy by alokační rovnice zahrnovala pouze faktor práce vyjádřený jako objem mzdových nákladů, mohlo vést k tomu, že by větší část konsolidovaného základu daně byla zdaněna nižší daňovou sazbou, což by vedlo k poklesu celkové daňové povinnosti.

Martini a kol. (2014) se zabývali tím, jak podoba alokační rovnice může ovlivnit chování jednotlivých podniků. Do analýzy byla zařazena alokační rovnice s jedním alokačním faktorem, a to faktorem práce vyjádřeným jako objem mzdových nákladů. Dle výsledků této práce je pracovní síla přesunována do zemí s nízkou daňovou sazbou, přičemž intenzita těchto přesunů se zvyšuje s rostoucím diferenciálem daňových sazeb.

Devine a kol. (2006) zabývali otázkou, jaký vliv na daňové výnosy má uplatňování rozdílných alokačních rovnic pro rozdělení společného základu daně ze strany jednotlivých zemí. Ačkoliv byla tato studie realizována v prostředí Spojených států amerických, přinesla důležité poznatky, které by mohly hrát významnou roli pro formulaci pravidel systému CCCTB. Devine a kol. (2006) ve své práci použili simulace pomocí metody latinských hyperkrychlí³². Dle jimi dosažených výsledků vytváří odlišná konstrukce alokační rovnice prostor pro ovlivnění základu daně mezi jednotlivými státy. Naopak jednotná konstrukce alokační rovnice by měla zamezit dvojímu zdanění nebo nezdanění vůbec. Podle jejich názorů však rozdělení základu daně pomocí alokační rovnice neeliminuje možnosti k přesunování zdanitelných zisků či jiné způsoby snižování daňové povinnosti. V systému společného zdanění s alokační rovnicí dochází pouze k odbourání daňových překážek díky umístění ekonomických faktorů vstupujících do alokační rovnice do jurisdikcí s nižší sazbou daně či výhodnější alokační rovnicí.

Studie Institutu pro zdanění a ekonomickou politiku (2012) se zabývala otázkou, proč celá řada zemí USA preferuje použití objemu tržeb jako jediného alokačního faktoru. Dle výsledků studie je pro výrobní společnosti, které vyrábějí v jedné zemi, avšak prodávají svoji produkci v zemi druhé, redistribuce zisku na základě faktoru tržeb přínosná, neboť v zemi výroby nezdaní žádné svoje příjmy. Alokační rovnice s faktorem tržeb může dle studie vytvářet škodlivé daňové pobídky pro některé typy podnikání za předpokladu, že společnosti prodávají svoje produkty ve státě, ve kterém nemají zdanitelnou přítomnost, a tím se vyhýbají zdanění svých zisků v tomto státě.

Ve prospěch zapojení faktoru tržeb hovoří i výsledky studie Pethiga a Wagenera (2003), kteří analyzovali rozdílné alokační rovnice s ohledem na jejich alokační znaky a strategické pobídky. Dle jejich výsledků působí v situaci rovnovážných daňových sazeb daňová konkurence mírněji tehdy, když je alokační rovnice závislá pouze na jednom rozdělovacím faktoru, a to objemu tržeb.

---

³² Latin Hypercube simulation (LHS)

Runkel a Schjelderup (2007) na modelu dvou zemí zkoumali, jakým způsobem přerozdělit váhy jednotlivých faktorů v alokační rovnici. Zjistili, že v případě, kdy faktor aktiv přestane být jediným alokačním faktorem ve prospěch jeho kombinace s faktorem práce, dojde k tomu, že cena práce v jenom státě poklesne ve srovnání s cenou práce ve státě druhém. To povede k růstu poptávky po práci, která vyvolá růst ceny práce, tedy mzdové úrovně, a blahobytu v tomto státě.

Cílem výzkum Hinese (2008) bylo posoudit, do jaké míry se proměnné zahrnuté do alokační rovnice podílejí na vysvětlení variability v ziskovosti jednotlivých firem. S využitím dat velkých amerických společností bylo zjištěno, že proměnné zahrnuté v alokační rovnici jsou schopny vysvětlit téměř 50 % variability v ziskovosti jednotlivých společností. Faktor práce dle dosažených výsledků sehrává nevýznamnou roli při predikci ziskovosti podniků, což je podle Hinese (2008) překvapivé, vzhledem ke skutečnosti, že mzdové náklady jsou položkou odčitatelnou od základu daně. Dle Hinese (2008) je alokační rovnice s rovnoměrnými vahami faktoru práce, tržeb a aktiv opodstatněným předpovědním ukazatelem tržní kapitalizace.

Empirickým zkoumáním alokačních faktorů zahrnutých do alokační rovnice z hlediska jejich schopnosti vysvětlit ziskovost jednotlivých společností se zabývali ve své studii Roggeman a kol. (2012). Na datovém souboru samostatných evropských podniků působících ve výrobním sektoru a sektoru poskytujícím služby v roce 2008 byla zhodnocena schopnost faktorů zařazených do alokační rovnice vysvětlit variabilitu v ziskovosti jednotlivých podniků. Dle dosažených výsledků jsou mezi navrženými faktory nejvíce preferovány objem tržeb, objem dlouhodobého hmotného majetku a mzdové náklady, jež jsou schopny vysvětlit až 28 % variability ziskovosti podniků. Dominujícím faktorem pro vysvětlení ziskovosti je podle výsledků studie objem tržeb. Faktor práce by měl zahrnovat pouze objem mzdových nákladů, nikoli jejich kombinaci s počtem zaměstnanců.

Cobham a Loretz (2014) se zabývali otázkou vlivu různých alokačních faktorů na objem daňových výnosů jednotlivých zemí. Na základě jejich výsledků by redistribuce základu daně na základě objemů hmotného majetku a počtu zaměstnanců byla přínosná pro nízkopříjmové země, zatímco alokace na základě objemu tržeb či mzdových nákladů by mohla být výhodná pro vysoce příjmové země. Podle autorů však přesné vymezení zemí, které budou profitovat ze zavedení nového systému, závisí především na samotné definici jednotlivých faktorů zařazených do alokační rovnice. Dle jejich názoru státy s preferenčním daňovým režimem, jako je například Irsko či Nizozemí, zaznamenají pokles daňových výnosů bez ohledu na to, jak budou jednotlivé alokační faktory definovány. Zatímco země jako Velká Británie či Španělsko ukládající vysoké daňové sazby budou z nového systému profitovat za každé situace.

Dle Ananda a Sansinga (2000), kteří ve své práci využili dvoufaktorového rovnovážného modelu, je nevyššího stupně společného blahobytu dosaženo tehdy, jestliže jsou jednotlivými státy využity stejné alokační rovnice. Dle jejich názoru může nejednotnost alokační rovnice vést k tomu, že více či než 100 % zisku bude zdaněno. Tuto skutečnost lze přiblížit jednoduchým příkladem, ve kterém byly uvažovány dvě země, z nichž každá používá jinou alokační rovnici. Alabama využívá třífaktorovou alokační rovnici a Georgia využívá alokační rovnici s dvojnásobnou vahou faktoru tržeb. Z celkového objemu aktiv se 50 % nachází v Alabamě, stejně jako 40 % práce a 15 %

tržeb. Zbývajících 50 % aktiv, 60 % mzdových nákladů a 85 % jeho tržeb se nachází v Georgii. Potom $(50 \% + 40 \% + 15 \%) / 3 = 35 \%$ zisku bude zdaněno v Alabamě a $(50 \% + 60 \% + 85 \%) / 4 = 70 \%$ bude zdaněno v Georgii. Dle Ananda a Sansinga (2000) by volba struktury alokační rovnice ze strany jednotlivých zemí měla být ovlivněna nejvíce rozšířeným ekonomickým odvětvím v příslušném státě.

Výše uvedené teoretické poznatky jsou dále probírány v závěrečné části práce, která následuje po praktickém výpočtu podílu základu daně připadajícím jednotlivým státům Evropské unie z pohledu České republiky v systému CCCTB s aplikací alokační rovnice a v současném systému.

5 Výsledky

V následujících kapitolách jsou prezentovány výsledky disertační práce dle jednotlivých dílčích kroků provedené analýzy. Dílčí výsledky jsou závěrem komplexně zhodnoceny a prezentovány v kontextu stanovených cílů disertační práce.

5.1 Rozdělení základu daně v současném systému

V souladu s hlavním cílem práce bylo komparováno rozdělení základu daně mezi jednotlivé státy v současném systému zdaňování právnických osob, též označovaném jako systém odděleného účetnictví, a v systému společného konsolidovaného základu daně (CCCTB).

Srovnání bylo provedeno na základě výpočtu podílu základu daně na celkovém základu daně skupiny zkoumaných podniků, který připadá jednotlivým členským státům Evropské unie v současném systému a v systému CCCTB, kdy by skupinový základ daně byl mezi jednotlivé podniky, resp. státy, rozdělen na základě alokační rovnice (1). Srovnání rozdělení základu daně bylo provedeno z pohledu České republiky, kdy do výzkumného souboru byly zařazeny skupinové podniky sídlící na území Evropské unie s českou mateřskou společností a dále skupinové podniky s mateřskou společností na území Evropské unie, která vlastní alespoň jednu kvalifikovanou dceřinou společnost na území České republiky. Konkrétní složení výzkumného souboru bylo popsáno v části Materiál a metodika³³.

Rozdělení celkového základu daně za skupinu zkoumaných podniků (Tab. 3) v současném systému, kdy podniky zdaňují své zisky v zemi svého sídla, bylo vypočteno na základě pravidel pro zdanění skupinových podniků platných v roce 2013. Mezi 28 členskými státy Evropské unie byly identifikovány tři skupiny států, které uplatňují obdobný postup při zdaňování skupinových podniků v současném systému. Přehled států spadajících do jednotlivých skupin zobrazuje tabulka níže (Tab. 17).

První skupinou států jsou státy, které neumožňují skupinové zdanění. Devět z jedenácti států spadajících do této skupiny používá klasický způsob zdanění podnikových zisků. Specifika v systémech zdanění podnikových zisků lze nalézt v případě Estonska a Finska.

V Estonsku je předmětem daně z příjmů pouze ta část kladného hospodářského výsledku, která je určena k rozdělení. Estonsko tedy neuvádí klasický systém zdanění podnikatelského zisku a z toho důvodu v Estonsku také není umožněn odpočet daňových ztrát v následujících zdaňovacích obdobích.

Ve Finsku neexistuje systém společného zdanění skupinových podniků ani není umožněna konsolidace daňové ztráty. V případě skupinových podniků je však umožněn přenos části základu daně mezi nimi. S tímto přenosem se můžeme setkat pod pojmem „contributions.“ Systému „contributions“ se mohou zúčastnit ty podniky náležející do skupiny podniků, které jsou rezidentní ve Finsku a které jsou vlastněny mateřským podnikem alespoň z 90 %. Systém „contributions“ mohou využít také jednotlivé dceřiné

---

³³ Viz kapitola 3.1.2. Aplikace vyhledávací strategie a získání výzkumného souboru

podniky rezidentní ve Finsku mezi sebou, jestliže jsou vlastněny stejným mateřským podnikem rezidentním ve Finsku.

Tab. 17 Přehled států dle systému společného zdanění skupinového základu daně v současném systému

Typ systému	Název státu
Státy, které neumožňují daňovou konsolidaci či kompenzaci vnitropodnikových ztrát	Belgie Bulharsko Česká republika Chorvatsko Estonsko Finsko Řecko Maďarsko Slovensko Slovinsko Rumunsko
Státy, které neumožňují daňovou konsolidaci, ale umožňují kompenzaci vnitropodnikových ztrát	Irsko Lotyšsko Švédsko Velká Británie
Státy, které umožňují daňovou konsolidaci a současně kompenzaci vnitropodnikových ztrát	Rakousko Dánsko Francie Německo Itálie Litva Lucembursko Malta Nizozemí Polsko Portugalsko Španělsko

Zdroj: Agtmaal, 2013, upraveno

Druhou skupinu tvoří státy, ve kterých není zaveden systém společného zdanění skupinových podniků, ale je umožněna kompenzace daňových ztrát mezi podniky náležejícími do stejné skupiny. Do této skupiny spadají čtyři státy, přičemž u každého z nich lze najít určitá specifika uplatňovaná při zápočtu ztráty.

V případě Irska je možná nadnárodní kompenzace daňových ztrát. Mateřský podnik musí v jednotlivých dceřiných společnostech držet alespoň 75% kapitálový podíl. Kompenzace daňových ztrát je umožněna také mezi dceřinými podniky rezidentními v Irsku, jsou-li vlastněny stejným irským mateřským podnikem. Pro účely práce byl

uvažován zápočet ztráty mezi dceřinými podniky rezidentními na území Evropské unie s irským mateřským podnikem vlastním alespoň 75% kapitálový podíl v podniku dceřiném.

V Lotyšsku je umožněna kompenzace ztráty mezi podniky ve skupině, jestliže mateřský podnik drží alespoň 2/3 podíl v dceřině společnosti. Započítávat lze také ztráty dceřiných podniků nerezidentních v Lotyšsku, avšak ty musí mít sídlo v jiném státě Evropské unie a předepsanou právní formu, kterou vymezuje Směrnice o fúzích³⁴. Pro účely výpočtu byla uvažována nadnárodní kompenzace daňových ztrát, jestliže mateřská společnost vlastnila více než 2/3 podíl, tedy podíl vyšší než 67 % v dceřině společnosti.

Obdobně jako ve Finsku funguje také ve Švédsku systém tzv. „contributions“, který nahrazuje daňovou konsolidaci. Ve Švédsku lze současně započítávat ztráty mezi skupinovými podniky rezidentními ve Švédsku, jestliže mateřský podnik v těchto dceřiných podnicích vlastní alespoň 90% kapitálový podíl. Švédský daňový systém také umožňuje nadnárodní konsolidaci daňových ztrát, jestliže je nerezidentní dceřiný podnik v likvidaci. Při výpočtu byl zohledněn zápočet ztráty mezi podniky rezidentními ve Švédsku.

Ve Velké Británii je umožněna nadnárodní konsolidace daňových ztrát, jestliže britská mateřská společnost drží alespoň 75% podíl v rezidentní nebo nerezidentní dceřině společnosti. Lze provádět zápočet ztráty i napříč jednotlivými dceřinými podniky, jestliže jsou drženy stejným britským mateřským podnikem. Pro potřeby výpočtu byl uvažován přeshraniční zápočet ztrát, jestliže mateřský podnik vlastnil více než 75% podíl na dceřině společnosti rezidentní v Evropské unii.

Poslední skupinu tvoří 13 států, ve kterých je umožněno skupinové zdanění podniků, a to na národní nebo nadnárodní úrovni. Státem, který umožňuje nadnárodní daňovou konsolidaci, je Rakousko. Daňovou konsolidaci je možné využít tehdy, když mateřský podnik vlastní alespoň 50 % kapitálu či hlasovacích práv v dceřině společnosti. Při daňové konsolidaci je automaticky počítáno také se zápočtem ztrát mezi konsolidujícími podniky. Lze kompenzovat také ztráty nerezidentních členů skupinového podniku, avšak pouze v podílu odpovídajícím přímému podílu mateřského podniku v tomto nerezidentním dceřiném podniku. Vlastní-li tedy mateřský podnik 85 % kapitálu či hlasovacích práv v dceřině společnosti, je možné kompenzovat pouze 85 % generované ztráty. Ve výpočtu byly konsolidovány základy daně rakouských dceřiných společností s mateřskou rakouskou společností a současně byla započtena ztráta nerezidentních podniků vlastněných alespoň z 50 % rakouskou mateřskou společností. U nerezidentních podniků byl zápočet ztráty realizován v poměru odpovídajícím podílu na kapitálu či hlasovacích právech mateřské společnosti ve společnosti dceřině.

V Dánsku jsou rezidentní skupinové podniky povinny konsolidovat svůj základ daně. Do konsolidace lze také zařadit nerezidentní členy skupinového podniku, v tom případě je nutné respektovat tzv. „all in all out“ princip. Je-li tento princip uplatněn, hoříme o mezinárodní konsolidaci. Mateřský podnik musí držet většinu hlasovacích práv v dceřině společnosti, tj. podíl vyšší než 50 %. Předmětem skupinového zdanění jsou čisté skupinové zisky. Pro účely výpočtu nebyla uvažována mezinárodní konsolidace základu

---

³⁴ Směrnice 2005/56/ES

daně, ale pouze konsolidace podniků rezidentních v Dánsku, to především z důvodu možného znevýhodnění postavení ostatních států.

Ve Francii se konsolidace skupinového základu daně týká pouze podniků rezidentních ve Francii. Mateřská společnost musí vlastnit alespoň 95 % dceřině společnosti a sama nesmí být vlastněna jinou společností, která je rezidentní ve Francii. Mateřská společnost však může být vlastněna jinou společností, která není ve Francii rezidentní. Pro účely výpočtu byly konsolidovány základy daně francouzských dceřiných společnosti, v nichž mateřská společnost drží alespoň 95% podíl.

V Německu je možná daňová konsolidace mezi skupinovými podniky rezidentními, jinými slovy mající skutečné sídlo, na území Německa. Mateřská společnost musí vlastnit alespoň 50 % hlasovacích práv v každé dceřině společnosti účastnící se konsolidace. Přeshraniční konsolidace je možná tehdy, jestliže nerezidentní dceřiná společnost má v Německu stálou provozovnu a k ní připočitatelné zisky. Ve výpočtu byly pro daňovou konsolidaci, která předpokládá i vnitroskupinovou kompenzaci ztrát, uvažovány pouze podniky rezidentní v Německu.

V Itálii je umožněna daňová konsolidace v případě, že mateřský podnik vlastní aspoň 75% podíl v dceřině společnosti. V Itálii je povolena i nadnárodní konsolidace daňových základů, pak je však nutné aplikovat „all in all out“ princip. Ve výpočtu byla zohledněna pouze národní konsolidace mezi italskými dceřinými podniky téhož 75% italského mateřského podniku, a to z důvodu, aby nebylo znevýhodněno postavení ostatních států v současném systému.

V Litvě dochází k daňové konsolidaci mezi členy téhož skupinového podniku, které jsou rezidentní v Litvě. Mateřská společnost musí držet alespoň 90% podíl v dceřině společnosti. Do skupiny pro konsolidaci lze přiřadit také stálou provozovnu nerezidentní společnosti, má-li v Litvě připočitatelné zisky. Proti konsolidovanému základu daně je možné započíst ztrátu i nerezidentní dceřině společnosti, avšak pouze za předpokladu, že ve státě rezidence není této společnosti umožněn převod ztráty do dalších let. Ve výpočtu byla uvažována konsolidace základu daně na úrovni společností rezidentních v Litvě.

V Lucembursku je daňová konsolidace umožněna mezi členy skupinového podniku rezidentními v Lucembursku, jestliže mateřský podnik vlastní alespoň 95 % kapitálu v dceřině společnosti. Při daňové konsolidaci jsou zdaňovány pouze čisté skupinové zisky. Přeshraniční konsolidace základu daně není umožněna. Ve výpočtu byla uvažována konsolidace základu daně společností rezidentních v Lucembursku.

Na Maltě dochází k daňové konsolidaci mezi rezidentními členy skupinového podniku, jestliže mateřská společnost vlastní alespoň 51 % kapitálu v dceřině společnosti. Při daňové konsolidaci jsou zdaňovány čisté skupinové zisky. Daňová konsolidace je umožněna i mezi jednotlivými dceřinými podniky rezidentními na Maltě, jestliže jsou drženy mateřským podnikem rezidentním na Maltě. V práci byla uvažována konsolidace základu daně mezi podniky rezidentními na Maltě.

V Nizozemí je umožněna daňová konsolidace mezi rezidentními členy skupinového podniku, jestliže rezidentní mateřský podnik drží více než 95% přímý podíl v dceřině společnosti. Tento podíl se týká nejen kapitálu, ale také hlasovacích práv. Při daňové konsolidaci dochází také k zápočtu ztráty mezi podniky ve skupině. Ve výpočtu byl zohledněn zápočet ztráty a daňová konsolidace základů daně mezi podniky rezidentními v Nizozemí, v nichž je držen výše uvedený vlastnický podíl.

V Polsku je daňová konsolidace umožněna pouze mezi členy skupinového podniku rezidentními na území Polska. Dceřiná společnost musí být alespoň z 90 % vlastněna polským rezidentním mateřským podnikem. Při daňové konsolidaci jsou zdaňovány agregované zisky po odečtení agregovaných ztrát. V práci byla uvažována daňová konsolidace na úrovni podniků rezidentních v Polsku.

V Portugalsku je možná daňová konsolidace mezi členy skupinového podniku rezidentními v Portugalsku, které jsou přímo či nepřímo alespoň z 90 % vlastněny portugalským mateřským podnikem. Rezidence podniku je odvozena od sídla efektivního managementu. Předpokladem daňové konsolidace je agregace daňových zisků a ztrát. V práci byla uvažována daňová konsolidace na úrovni podniků rezidentních v Portugalsku.

Posledním státem, který umožňuje systém společného zdanění, je Španělsko, zde je možná daňová konsolidace mezi členy skupinového podniku rezidentními ve Španělsku, ve kterých španělský mateřský podnik drží alespoň 75% přímý či nepřímý podíl. Tento podíl je snížen na 70 %, jestliže se jedná o společnost veřejně obchodovanou na burze. Předpokladem daňové konsolidace je agregace daňových zisků a ztrát. Pro účely výpočtu byly konsolidovány zisky rezidentních podniků ve Španělsku vlastněných ze 75 % španělským mateřským podnikem. Obchodování jednotlivých podniků na burze nebylo zohledněno.

Výše byly popsány principy skupinového zdanění v současném systému platné v roce 2013. Na tomto místě je vhodné připomenout, že pro účely této práce byla za proměnnou vyjadřující velikost základu daně ve zkoumaném období (rok 2013) použita informace o výsledku hospodaření před zdaněním jednotlivých podniků vyjádřená v tisících EUR. Dále je třeba zmínit, že u států, kde nebyla umožněna žádná forma daňové konsolidace, byl základ daně považován za rovný nule v případě, že hodnota výsledku hospodaření před zdaněním byla záporná. V případě, že u jednotlivých států byla umožněna daňová konsolidace či kompenzace ztrát mezi jednotlivými členy skupinového podniku, ať už na národní či nadnárodní úrovni, bylo při výpočtu základu daně v současném systému postupováno na základě výše popsaných pravidel. Dále je třeba zmínit, že přeshraniční daňová konsolidace na základě „all in all out“ principu³⁵, kterou umožňují Dánsko a Itálie, nebyla pro účely výpočtu uvažována, a to z toho důvodu, aby nedošlo k nezvýhodnění kteréhokoliv z dále uvažovaných států. Rozdělení celkového základu daně zkoumaných podniků, tedy skupinových podniků sídlících na území Evropské unie s mateřskou společností rezidentní v České republice, a dále skupinových podniků s mateřskou společností sídlící v Evropské unii, které vlastní alespoň jednu kvalifikovanou dceřinou společnost v České republice, jejichž strukturu zachycuje Tab. 3, mezi jednotlivé členské státy Evropské unie v současném systému v absolutním i relativním vyjádření zobrazuje níže uvedená tabulka (Tab. 18).

---

³⁵ „All in all out“ princip předpokládá, že se přeshraniční konsolidace účastní všechny podniky, nebo žádný. V případě, že by byl tento princip uvažován pro účely výpočtu, mohlo by dojít k odčerpání základu daně z ostatních zemí, a tedy k znevýhodnění jejich postavení ve srovnávací analýze.

Tab. 18 Rozdělení celkového základu daně mezi jednotlivé země v současném systému

Kód státu	Název státu	Počet subjektů	Absolutní podíl (tis. EUR)	Relativní podíl
AT	Rakousko	303	3 669 105,87	0,95%
BE	Belgie	535	9 838 120,00	2,55%
BG	Bulharsko	1	3 444,15	0,00%
CY	Kypr	2	0,00	0,00%
CZ	Česká republika	3 539	7 318 135,68	1,90%
DE	Německo	364	58 115 248,05	15,08%
DK	Dánsko	147	5 446 137,54	1,41%
EE	Estonsko	71	127 980,77	0,03%
ES	Španělsko	567	6 399 370,91	1,66%
FI	Finsko	233	3 194 811,68	0,83%
FR	Francie	1 259	51 533 591,02	13,37%
GB	Velká Británie	1 355	159 657 983,78	41,42%
GR	Řecko	83	106 406,77	0,03%
HR	Chorvatsko	2	6 301,49	0,00%
HU	Maďarsko	288	1 125 828,44	0,29%
IE	Irsko	46	4 656 991,20	1,21%
IT	Itálie	790	6 613 167,84	1,72%
LT	Litva	20	90 229,43	0,02%
LU	Lucembursko	21	708 315,73	0,18%
LV	Lotyšsko	70	37 463,68	0,01%
MT	Malta	2	94,59	0,00%
NL	Nizozemí	424	42 836 164,88	11,11%
PL	Polsko	340	2 490 651,50	0,65%
PT	Portugalsko	133	560 882,21	0,15%
RO	Rumunsko	1	2 284,36	0,00%
SE	Švédsko	350	19 497 187,21	5,06%
SI	Slovinsko	86	334 892,62	0,09%
SK	Slovensko	442	1 057 104,07	0,27%
Celkem		11 474	385 427 895,48	100%

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Z tabulky (Tab. 18) je patrné, že podíl České republiky na celkovém základu daně zkoumaných podniků dosahuje pouze 1,90 %, přestože co do počtu zkoumaných subjektů, ať už dceřiných nebo mateřských, je na prvním místě. Největší podíl na celkovém základu daně je ve zkoumaném vzorku zdaňován ve Velké Británii, Německu, Francii a Nizozemí, tedy západních vyspělých ekonomikách, jejichž hlasy je nejvíce slyšet v rámci diskuze o možném zavedení systému CCCTB.

Současně jaké také možné z tabulky (Tab. 18) pozorovat, že některým státům (Rumunsko, Malta, Chorvatsko, Kypr a Bulharsko) je distribuován zanedbatelný podíl na celkovém základu daně. Tato skutečnost je způsobena malým počtem subjektů rezidentních v těchto zemích ve výzkumném vzorku (viz Tab. 3). Z tohoto důvodu budou komentáře ke změnám v distribuovaném podílu na základu daně v systému CCCTB směřovány především k těm zemím, které mají ve zkoumaném vzorku vyšší počet subjektů a současně je jim distribuován vyšší podíl na celkovém základu daně.

Tab. 19 Rozdělení celkového základu daně v současném systému se zaměřením na sektor ekonomické činnosti v tis. EUR

Stát/NACE	Počet subjektů	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	Celkem
	11 474	118	143	2 388	370	139	531	2 581	414	249	517	755	879	1 476	671	3	63	68	42	66	1	11 474
AT	303		48 282,43	958 372,97		11 588,68	24 090,47	485 709,72	25 495,69	11 304,47	37 912,14	242 069,22	308 735,91	1 493 131,15	22 073,09						339,94	3 669 105,87
BE	535	885,22	14 643,09	4 031 128,25	12 227,83	531,91	31 308,64	630 154,93	52 748,65	37 654,73	93 487,87	660 656,33	16 906,84	3 368 842,90	680 249,62		146,00				206 547,19	9 838 120,00
BG	1			3 444,15																		3 444,15
CY	2																					0,00
CZ	3 539	11 585,27	106 138,24	2 082 253,30	2 179 858,69	100 112,73	278 934,07	686 035,14	439 710,76	20 897,10	376 574,72	476 522,62	77 920,16	423 401,45	32 913,89		1 159,33	17 347,98	5 654,98	1 115,25		7 318 135,68
DE	364	212 602,03		35 572 894,21	327 387,03	669,14	2 052 399,78	517 403,18	2 576 643,50		6 673 414,25	1 224 378,65	4 470,20	8 900 086,58	46 035,93						6 863,59	58 115 248,05
DK	147		943 244,06	21 616,81				653 126,36	5 613,25	8 169,35	23 852,14	2 186 540,55	1 030,59	1 591 598,97	11 345,47							5 446 137,54
EE	71		50 384,08				3 310,62	15 987,32	2 799,72		1 020,22		174,91	43 143,61	11 093,52			66,77				127 980,77
ES	567	24 749,46	2 026,51	620 828,64	294 250,38	11 901,85	2 399 995,86	1 866 204,24	29 866,01	38 567,93	73 524,50	190 761,42	4 155,79	769 830,45	45 929,08			26 778,78				6 399 370,91
FI	233	224 027,00		1 574 598,62		4 218,95	3 584,50	154 747,89	2 128,43	1 422,00	436 101,72	163,00	4 008,60	622 562,07	167 248,91							3 194 811,68
FR	1 259	579,87	5 275,91	2 654 068,07	7 975,60	104,03	11 154,98	1 173 476,41	44 280,30	20 028,13	402 121,01	9 029 200,02	287 575,10	37 479 021,74	416 488,90		58,13	1 021,64		1 161,20		51 533 591,02
GB	1 355	17 055,49	21 493 440,41	26 866 257,04	1 510 230,72	15 669,14	286 279,40	8 160 179,20	537 940,12	624 597,12	8 689 390,40	11 276 650,56	385 218,94	71 968 042,44	7 684 081,39	472,87	781,61	16 802,57	745,13	99 316,49	24 832,76	159 657 983,78
GR	83			21 048,59				60 105,74	610,84	331,99		4 672,25		6 312,80	13 324,58							106 406,77
HR	2			6 301,49																		6 301,49
HU	288		1 702,71	522 288,59	164 308,91	1 634,66	40 154,19	60 770,11	216 508,25	2 366,70	12 298,89	2 078,84	5 602,49	56 926,68	39 057,66			111,12	18,64			1 125 828,44
IE	46			3 033,00	3 521,00			220 600,00	4 523,00	535,00	100,71	470 318,00	733,00	3 820 036,79	133 590,70							4 656 991,20
IT	790	670,12	832 081,73	2 296 074,91	299 830,62	238,15	29 149,85	650 750,22	96 078,49	37 670,91	135 919,74	1 894 787,81	9 181,92	195 568,62	135 164,76							6 613 167,84
LT	20			1 828,24				4 183,62	1 148,12		81 605,53				1 463,92							90 229,43
LU	21			11 997,32				4 338,84	490 474,49	515,47				7,27	1 448,06			2 682,29		196 852,00		708 315,73
LV	70	958,01	432,57	2 875,25				813,57	22 726,89	200,14		6 991,81		30,95	818,86	1 615,62						37 463,68
MT	2									17,00			77,59									94,59
NL	424	20 429,00	10 801 466,79	3 460 246,17	35 348,00		32 623,24	876 893,05	89 700,40	22 784,00	703 759,61	17 555 554,18	29 290,44	8 920 401,91	19 705,10			267 963,00				42 836 164,88
PL	340	3 699,91	56,33	949 482,03	102 679,23	250,85	42 268,99	459 159,83	37 547,83	33 085,61	21 366,96	38 870,86	1 121,61	770 687,63	6 734,55					23 639,28		2 490 651,50
PT	133			350 359,88	18 194,54	3 100,26	22 850,06	98 411,06	11 273,82	203,54	11 814,58	13 306,30	1 808,47	7 832,89	5 868,64			15 858,15				560 882,21
RO	1			2 284,36																		2 284,36
SE	350	129 063,89		4 953 959,99	1 127,88	18 414,93	7 954,68	216 577,78	21 300,11	6 717,17	3 479 804,44	1 521 367,11	14 015,26	9 041 827,45	85 056,51							19 497 187,21
SI	86	198,41		292 054,39		1 272,25	2 620,19	19 285,83	1 632,09	648,53	1 156,02	9 346,92	35,75	6 642,25								334 892,62
SK	442	803,94		472 541,41	5 133,88	1 137,25	5 581,17	194 680,63	12 189,01	1 935,21	28 970,57	9 336,65	2 971,62	293 531,38	27 777,99		53,72			459,65		1 057 104,07
	11 474	647 307,62	33 305 546,72	88 703 849,01	4 983 691,11	170 844,77	5 279 413,08	17 717 643,62	4 210 453,99	868 936,50	21 291 187,83	46 806 581,29	1 155 066,15	149 780 255,88	9 588 267,88	472,87	2 198,78	348 632,29	6 418,75	536 294,58	24 832,76	385 427 895,48
Podíl ZD na celkovém		0,17%	8,64%	23,01%	1,29%	0,04%	1,37%	4,60%	1,09%	0,23%	5,52%	12,14%	0,30%	38,86%	2,49%	0,00%	0,00%	0,09%	0,00%	0,14%	0,01%	100,00%
Výnosnost odvětví na 1 podnik (v tis. EUR á podnik)		5 485,66	232 905,92	37 145,67	13 469,44	1 229,10	9 942,40	6 864,64	10 170,18	3 489,70	41 182,18	61 995,47	1 314,07	101 477,14	14 289,52	157,62	34,90	5 126,95	152,83	8 125,68	24 832,76	33 591,41

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Tabulka výše (Tab. 19) uvádí výsledky rozdělení základu daně mezi státy Evropské unie v současném systému dle sektorů ekonomické činnosti samostatně pro jednotlivé státy. Tabulka současně zobrazuje počet subjektů v jednotlivých ekonomických sektorech a informaci o podílu na základu daně jim připadajícím. Dále poskytuje informaci o ziskovosti jednotlivých podniků v ekonomických sektorech.

Jak už bylo zmíněno výše, nejziskovějším státem ve zkoumaném vzorku je Velká Británie. Nejvíce subjektů působí v sektoru velkoobchodu, maloobchodu a v sektoru oprav a údržby motorových vozidel (NACE sektor G), na druhém místě ve zpracovatelském průmyslu (NACE sektor C). Ve zkoumaném souboru působí nejméně podniků v oblasti veřejné správy, obrany a povinného sociálního zabezpečení (NACE sektor O).

Z hlediska podílu ziskovosti na jeden subjekt se jeví jako nejvíce ziskový NACE sektor B – těžba a dobývání, na druhém místě pak NACE sektor M – profesní, vědecké a technické činnosti a na místě třetím NACE sektor K – peněžnictví a pojišťovnictví. Nejméně ziskové je vzdělávání (NACE sektor P), na druhém místě NACE sektor R – kulturní, zábavní a rekreační činnosti a na místě třetím NACE sektor O – veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení.

Zaměříme-li se na rozdělení základu daně skupinových podniků v současném systému z pohledu českých mateřských společností a jimi vlastněných dceřiných společností na území Evropské unie, je možné z tabulky níže (Tab. 20) vyčíst, že tyto mateřské společnosti v celkovém počtu 1 097 vlastní celkem 1 874 dceřiných společností. Tyto společnosti, v celkovém počtu 2 971, vygenerovaly v roce 2013 základ daně, resp. výsledek hospodaření před zdaněním, v hodnotě 3 245 917,43 tis. EUR. Jak zobrazuje tabulka níže, nevyšší podíl na celkovém základu daně je zadržen a zdaněn v České republice. Tento podíl je 96,37 % a v absolutním vyjádření představuje základ daně ve výši 3 127 974,7 tis. EUR. Zbývající část základu daně je zdaňována v jiných státech Evropské unie. Podrobný přehled podílu jednotlivých členských států na celkovém základu daně zobrazuje tabulka níže.

Tab. 20 Rozdělení skupinového základu daně českých mateřských společností

Kód státu	Název státu	Počet subjektů	Absolutní podíl (tis. EUR)	Relativní podíl
AT	Rakousko	0	0,00	0,00%
BE	Belgie	1	1 341,18	0,04%
BG	Bulharsko	0	0,00	0,00%
CY	Kypr	0	0,00	0,00%
CZ	Česká republika	2 792	3 127 974,70	96,37%
DE	Německo	3	66 622,67	2,05%
DK	Dánsko	0	0,00	0,00%
EE	Estonsko	2	13,88	0,00%
ES	Španělsko	1	376,72	0,01%
FI	Finsko	0	0,00	0,00%
FR	Francie	2	276,27	0,01%
GB	Velká Británie	1	43,08	0,00%
GR	Řecko	0	0,00	0,00%
HR	Chorvatsko	0	0,00	0,00%

Pokračování Tab. 20

Kód státu	Název státu	Počet subjektů	Absolutní podíl (tis. EUR)	Relativní podíl
HU	Maďarsko	1	243,10	0,01%
IE	Irsko	0	0,00	0,00%
IT	Itálie	2	228,28	0,01%
LT	Litva	0	0,00	0,00%
LU	Lucembursko	0	0,00	0,00%
LV	Lotyšsko	1	0,00	0,00%
MT	Malta	0	0,00	0,00%
NL	Nizozemí	2	6 493,11	0,20%
PL	Polsko	6	2 862,89	0,09%
PT	Portugalsko	0	0,00	0,00%
RO	Rumunsko	0	0,00	0,00%
SE	Švédsko	0	0,00	0,00%
SI	Slovinsko	2	302,21	0,01%
SK	Slovensko	155	39 139,34	1,21%
Celkem		2 971	3 245 917,43	100,00%

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Jak je patrné z tabulky (Tab. 20), nejvíce dceřiných společností vlastní české mateřské společnosti na Slovensku, na druhém místě v Polsku, kde je počet vlastněných dceřiných společností výrazně nižší. Co se týká podílu na celkovém skupinovém základu daně, je jeho největší podíl kromě České republiky zdaněn v Německu, a to i přes nízký počet dceřiných společností vlastněných českými mateřskými podniky. Mimo Slovensko vlastní české mateřské společnosti dceřiné společnosti také na území Belgie, Polska, Lotyšska, Francie, Slovinska, Estonska, Španělska, ve Velké Británii, Itálii a v Nizozemí. Celkový počet subjektů sídlících v těchto státech je 24.

5.2 Rozdělení základu daně v systému CCCTB

V této části disertační práce bylo provedeno srovnání podílů na celkovém základu, který jednotlivým členským státům Evropské unie, zejména pak České republice, případně v současném systému a který by jim připadl v systému CCCTB.

Rozdělení základu daně v systému CCCTB předpokládá, že by způsobilé podniky náležející do téže skupiny podniků pro výpočet CCCTB při stanovení základu daně vycházely ze svého účetního výsledku hospodaření. Ten by dále upravovaly na základ daně podle společných pravidel stanovených návrhem směrnice o systému CCCTB. Takto vypočtený základ daně by následně konsolidovaly na úrovni mateřského podniku. V dalším kroku by tento konsolidovaný základ daně byl přerozdělen mezi jednotlivé členy skupinového podniku podle alokační rovnice (1). Předmětem daně by však byl pouze čistý skupinový zisk, tedy zisk snížený o případné ztráty kteréhokoliv členu skupinového podniku.

Při výpočtu realizovaném v této práci bylo přijato zjednodušení, že dostupná hodnota výsledku hospodaření z databáze Amadeus odpovídá základu daně příslušného podniku vypočteného dle pravidel stanovených návrhem směrnice o systému CCCTB.

Rozdělení základu daně skupinových podniků zařazených do výzkumného souboru (Tab. 3), tedy skupinových podniků sídlících na území Evropské unie s českou mateřskou společností, a dále skupinových podniků s mateřskou společností sídlících jiných státech Evropské unie, která vlastní alespoň jednu kvalifikovanou dceřinou společnost v České republice, je zobrazeno v následující tabulce (Tab. 21).

Tab. 21 Rozdělení základu daně v systému CCCTB

Kód státu	Název státu	Počet subjektů	Absolutní podíl (tis. EUR)	Relativní podíl
AT	Rakousko	303	2 707 916,50	0,73%
BE	Belgie	535	9 870 861,12	2,66%
BG	Bulharsko	1	3 441,22	0,00%
CY	Kypr	2	18 855,34	0,01%
CZ	Česká republika	3 539	6 184 994,16	1,67%
DE	Německo	364	65 986 980,69	17,81%
DK	Dánsko	147	3 651 636,47	0,99%
EE	Estonsko	71	147 862,88	0,04%
ES	Španělsko	567	9 139 889,03	2,47%
FI	Finsko	233	3 245 912,53	0,88%
FR	Francie	1 259	54 700 647,71	14,77%
GB	Velká Británie	1 355	153 517 166,26	41,44%
GR	Řecko	83	449 294,81	0,12%
HR	Chorvatsko	2	6 158,57	0,00%
HU	Maďarsko	288	2 137 488,25	0,58%
IE	Irsko	46	3 921 382,96	1,06%
IT	Itálie	790	7 508 707,65	2,03%
LT	Litva	20	119 237,83	0,03%
LU	Lucembursko	21	54 724,41	0,01%
LV	Lotyšsko	70	90 195,75	0,02%
MT	Malta	2	19,60	0,00%
NL	Nizozemí	424	18 792 051,48	5,07%
PL	Polsko	340	4 331 340,42	1,17%
PT	Portugalsko	133	526 134,13	0,14%
RO	Rumunsko	1	2 267,82	0,00%
SE	Švédsko	350	21 162 862,00	5,71%
SI	Slovinsko	86	437 320,54	0,12%
SK	Slovensko	442	1 723 147,23	0,47%
Celkem		11 474	370 438 497,37	100,00%

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Obdobně jako v současném systému (Tab. 18) by největší podíl na základu daně v zkoumaném souboru skupinových podniků připadl v roce 2013 v systému CCCTB

velkým západoevropským ekonomikám, tedy Velké Británii, Německu a Francii. Podíl na celkovém základu daně připadající České republice, i přes nejvyšší zastoupení podniků ve výzkumném vzorku, by v roce 2013 dosáhl 1,67 %. Velikost podílu na skupinovém základu daně připadající jednotlivým členským státům je však pro účely práce irelevantní, pozornost je třeba věnovat změně v tomto podílu, která by nastala v případě zavedení systému společného zdanění ve formě systému CCCTB.

Tab. 22 Srovnání rozdělení základu daně v současném systému a v systému CCCTB v tis. EUR

Kód státu	Současný systém		Systém CCCTB		Změna CCCTB vs. současný systém	
	Absolutní podíl	Relativní podíl	Absolutní podíl	Relativní podíl	Absolutní	Relativní
AT	3 669 105,87	0,95%	2 707 916,50	0,73%	-961 189,36	-0,22%
BE	9 838 120,00	2,55%	9 870 861,12	2,66%	32 741,11	0,11%
BG	3 444,15	0,00%	3 441,22	0,00%	-2,93	0,00%
CY	0,00	0,00%	18 855,34	0,01%	18 855,34	0,01%
CZ	7 318 135,68	1,90%	6 184 994,16	1,67%	-1 133 141,52	-0,23%
DE	58 115 248,05	15,08%	65 986 980,69	17,81%	7 871 732,63	2,74%
DK	5 446 137,54	1,41%	3 651 636,47	0,99%	-1 794 501,07	-0,43%
EE	127 980,77	0,03%	147 862,88	0,04%	19 882,11	0,01%
ES	6 399 370,91	1,66%	9 139 889,03	2,47%	2 740 518,12	0,81%
FI	3 194 811,68	0,83%	3 245 912,53	0,88%	51 100,85	0,05%
FR	51 533 591,02	13,37%	54 700 647,71	14,77%	3 167 056,69	1,40%
GB	159 657 983,78	41,42%	153 517 166,26	41,44%	-6 140 817,53	0,02%
GR	106 406,77	0,03%	449 294,81	0,12%	342 888,04	0,09%
HR	6 301,49	0,00%	6 158,57	0,00%	-142,92	0,00%
HU	1 125 828,44	0,29%	2 137 488,25	0,58%	1 011 659,81	0,28%
IE	4 656 991,20	1,21%	3 921 382,96	1,06%	-735 608,24	-0,15%
IT	6 613 167,84	1,72%	7 508 707,65	2,03%	895 539,81	0,31%
LT	90 229,43	0,02%	119 237,83	0,03%	29 008,40	0,01%
LU	708 315,73	0,18%	54 724,41	0,01%	-653 591,32	-0,17%
LV	37 463,68	0,01%	90 195,75	0,02%	52 732,07	0,01%
MT	94,59	0,00%	19,60	0,00%	-74,98	0,00%
NL	42 836 164,88	11,11%	18 792 051,48	5,07%	-24 044 113,41	-6,04%
PL	2 490 651,50	0,65%	4 331 340,42	1,17%	1 840 688,92	0,52%
PT	560 882,21	0,15%	526 134,13	0,14%	-34 748,08	0,00%
RO	2 284,36	0,00%	2 267,82	0,00%	-16,55	0,00%
SE	19 497 187,21	5,06%	21 162 862,00	5,71%	1 665 674,78	0,65%
SI	334 892,62	0,09%	437 320,54	0,12%	102 427,92	0,03%
SK	1 057 104,07	0,27%	1 723 147,23	0,47%	666 043,17	0,19%
Celkem	385 427 895,48	100,00%	370 438 497,37	100,00%	-14 989 398,12	-

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Tabulka výše (Tab. 22) porovnává rozdělení základu daně skupinových podniků sídlících na území Evropské unie s českou mateřskou společností a dále skupinových podniků s mateřskou společností sídlících v jiném státě Evropské unie, která vlastní alespoň jednu kvalifikovanou dceřinou společnost v České republice v současném systému a v systému CCCTB. U jednotlivých států je zobrazen absolutní a relativní podíl na celkovém základu daně jim připadající v současném systému a v systému CCCTB. Následně jsou tyto podíly porovnány ve směru současný systém a systém CCCTB. Změna v absolutním podílu je vypočtena jako rozdíl absolutních podílů. Změna v relativním podílu je vypočtena jako rozdíl relativních podílů.

Jak je tabulky patrné (Tab. 22), v případě, že by základ daně zkoumaných podniků byl v roce 2013 zdaněn v systému CCCTB, došlo by k poklesu celkového základu daně o 14 989 398,12 tis. EUR, což představuje 3,89 % základu daně zdaňovaného v současném systému. Tento pokles je způsoben tím, že by v systému CCCTB byla umožněna nadnárodní kompenzace daňových ztrát mezi podniky náležejícími do stejné skupiny.

Pro potřeby další analýzy je dále uvedena tabulka (Tab. 23), která podává obraz o rozdělení základu daně výzkumného souboru (Tab. 3) v systému CCCTB mezi jednotlivé členské státy Evropské unie se zaměřením na sektor ekonomické činnosti.

Dle uvedené tabulky (Tab. 23) by největší podíl na základu daně v systému CCCTB připadl obdobně jako v současném systému NACE sektoru C – zpracovatelský průmysl, a to i přes skutečnost, že v tomto sektoru nenajdeme nejvyšší počet zastoupených subjektů. Sektorem s nejvyšším počtem zastoupených subjektů je sektor NACE G – velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel, do kterého by však v systému CCCTB plynulo pouhých 9,37 % celkového základu daně. Zanedbatelný podíl na celkovém základu daně by v systému CCCTB, ale také v dříve uvedeném současném systému, plynul NACE sektoru E – zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi, NACE sektoru O – veřejný správa a obrana; povinné sociální zabezpečení, NACE sektoru P – vzdělávání, NACE sektoru Q – zdravotní a sociální péče; NACE sektoru R – kulturní, zábavní a rekreační činnosti, NACE sektoru S – ostatní činnosti, NACE sektoru T – činnosti domácností jako zaměstnavatelů; činnosti domácností produkujících blíže neurčené výrobky a služby pro vlastní potřebu a NACE sektoru U – činnosti exterritoriálních organizací a orgánů, které se však také vyznačují nízkým počtem subjektů v nich působících. Z pohledu České republiky by v systému CCCTB byl nejziskovější NACE sektor C, na místě druhém NACE sektor D – výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu a na místě třetím NACE sektor M – profesní, vědecké a technické činnosti.

Tab. 23 Rozdělení základu daně v systému CCCTB se zaměřením na sektory ekonomických činností tis. EUR

Stát/NACE	Počet subjektů	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	Celkem (tis. EUR)	
	11 474	118	143	2 388	370	139	531	2 581	414	249	517	755	879	1476	671	3	63	68	42	66	1		
AT	303		17 960,97	789 570,74	1 708,81		15 877,52	693 324,79	36 096,83	14 116,09	50 006,46	87 295,48	249 378,54	729 336,91	18 239,41			2 710,99			2 292,96	2 707 916,50	
BE	535	2 680,65	1 954,57	7 084 172,18	10 736,02	394,65	30 208,42	1 158 283,75	72 355,22	23 223,04	59 266,94	52 267,23	43 611,97	970 848,07	330 449,21				3 522,14	26 887,04		9 870 861,12	
BG	1			3 441,22																		3 441,22	
CY	2							18 855,34														18 855,34	
CZ	3 539	30 474,07	105 595,59	2 309 668,38	506 204,64	66 567,34	293 989,44	1 467 275,69	284 466,08	31 385,75	250 028,98	49 384,38	121 647,83	427 155,56	193 188,95	1 091,48	30 943,88	8 283,37	7 642,74			6 184 994,16	
DE	364	184 678,12	32 670,19	41 309 660,18	1 391 069,58	5 218,66	2 227 037,12	1 813 893,67	2 800 628,84	414,78	7 107 636,59	1 039 467,15	6 435,33	8 027 319,99	35 350,07	5,68			2 011,76	3 482,96		65 986 980,69	
DK	147			1 103 784,00	7 966,32		802,24	1 001 473,28	68 758,62	23 568,61	28 563,98	413 079,09	3 923,60	990 663,60	9 053,13								3 651 636,47
EE	71			55 236,12			20 010,10	39 333,82	6 162,34		1 805,75			8 489,49	16 562,86			262,39				147 862,88	
ES	567	37 786,31	418,52	1 672 215,79	357 355,28	14 381,16	1 792 630,44	3 456 022,68	69 083,70	73 818,31	296 923,82	479 830,89	5 794,69	649 606,99	184 165,33			32 880,51	999,69	15 974,93		9 139 889,03	
FI	233	302 312,95		1 429 590,81		3 640,14	10 348,43	253 030,00	23 008,06	2 637,71	496 363,77	1 024,35	46 306,59	485 198,85	192 450,87							3 245 912,53	
FR	1 259	19 110,42	66 866,26	9 320 964,15	57 201,32	206 594,25	490 071,05	2 870 609,41	91 246,31	82 693,29	400 780,26	7 133 590,45	190 262,73	33 053 319,46	697 544,21		3 457,05	1 193,03	7 716,07	7 427,97		54 700 647,71	
GB	1 355	9 922,27	33 932 254,16	71 885 601,92	335 043,63	7 255,92	113 504,09	13 897 186,43	1 126 973,46	365 557,63	8 572 041,84	847 575,16	324 814,30	19 245 556,34	2 634 231,16	101,56	4 896,24	12 300,29	28 715,47	161 208,48	12 431,91	153 517 166,26	
GR	83			83 404,29			261,38	349 016,88	2 989,83	1 144,51		2 224,74	686,63	3 199,43	6 367,12							449 294,81	
HR	2			6 158,57																		6 158,57	
HU	288		2 770,79	1 092 345,20	105 875,82	103,19	63 669,03	537 012,04	32 672,30	7 525,03	33 936,53	2 295,25	19 157,73	220 769,85	15 654,71			3 697,61	3,17			2 137 488,25	
IE	46		178 240,63	4 259,32	1 560,08		4 733,30	39 793,96	10 220,02	1 429,96	587,12	43 975,78	334,43	3 571 530,95	64 717,42							3 921 382,96	
IT	790	8 463,28	121 398,64	3 139 518,55	92 857,01	764,90	73 073,85	1 456 300,14	152 602,92	375 854,60	263 002,40	1 333 669,77	33 097,54	260 983,83	193 133,72		20,16	98,24	1 654,89	2 213,21		7 508 707,65	
LT	20			587,23				2 000,68	4 666,85		110 710,09				1 272,98							119 237,83	
LU	21			30 639,11			1 042,33	19 176,21	658,28		336,40				1 610,86			1 261,22				54 724,41	
LV	70	1 513,83	118,21	4 944,10			679,30	64 598,16	3 698,70		7 029,21		56,35	6 055,33	1 502,57							90 195,75	
MT	2												19,60									19,60	
NL	424	15 722,25	7 914 843,68	2 670 067,94	81 870,25		9 212,97	3 564 366,34	1 711 419,94	6 274,11	720 528,28	1 149 311,13	30 179,57	713 329,17	6 017,55			198 908,29				18 792 051,48	
PL	340	2 546,05	208 075,69	2 117 100,18	213 735,28	0,00	11 640,86	932 715,68	31 290,55	35 336,78	24 102,90	13 077,24	2 131,66	672 053,96	28 584,30			20 950,96		17 998,33		4 331 340,42	
PT	133			170 755,95	29 874,42	1 501,42	53 516,95	173 789,37	7 693,91	12 275,01	12 515,93	1 236,00	906,67	18 462,45	28 652,30			14 953,75				526 134,13	
RO	1			2 267,82																		2 267,82	
SE	350	49 524,84		6 493 335,36	321 755,43	12 944,18	13 366,97	454 852,41	85 398,22	11 433,24	1 457 172,08	976 593,66	49 707,96	11 155 659,21	80 728,64					389,81		21 162 862,00	
SI	86	167,88		332 038,28			1 724,29	73 203,62	9 076,18	14 366,18	2 030,14	21,65	637,72	4 054,60								437 320,54	
SK	442	1 852,24	755,72	1 142 572,82	47 517,63	87,82	4 492,28	368 761,69	31 664,92	3 566,06	61 443,48	5 885,52	6 248,54	14 348,96	33 902,44		27,65			19,47		1 723 147,23	
	11 474	666 755,17	42 583 923,63	154 253 900,22	3 562 331,50	319 453,65	5 231 892,36	34 704 870,06	6 662 832,08	1 086 620,71	19 956 812,93	13 631 804,90	1 135 339,97	81 227 942,99	4 773 379,83	107,24	9 492,57	320 161,17	52 906,56	245 537,92	12 431,91	370 438 497,37	
Podíl na celkovém ZD		0,18%	11,50%	41,64%	0,96%	0,09%	1,41%	9,37%	1,80%	0,29%	5,39%	3,68%	0,31%	21,93%	1,29%	0,00%	0,00%	0,09%	0,01%	0,07%	0,00%	100,00%	

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Obdobně jako v předchozí části je možné se zaměřit na rozdělení základu daně skupinových podniků vlastněných českou mateřskou společností. V současném systému (Tab. 20) by v České republice v roce 2013 bylo zdaněno celkem 96,37 % celkového základu daně vytvořeného těmito podniky. Následně by nejvyšší podíl byl rozdělen Německu a Slovensku. V následující tabulce (Tab. 24) je provedeno srovnání základu daně, který je jednotlivým státům připisán v případě skupinových podniků s českou mateřskou společností v současném systému a který by jim připadl v systému CCCTB.

Tab. 24 Srovnání podílu na základu daně z pohledu českých mateřských společností v tis. EUR

Kód státu	Počet subjektů	Současný systém		Systém CCCTB		Změna CCCTB vs. současný systém	
		Absolutní podíl	Relativní podíl	Absolutní podíl	Relativní podíl	Absolutní	Relativní
AT	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
BE	1,00	1 341,18	0,04%	432,43	0,01%	-908,75	-0,03%
BG	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
CY	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
CZ	2 792,00	3 127 974,70	96,37%	2 827 340,93	92,60%	-300 633,77	-3,77%
DE	3,00	66 622,67	2,05%	100 526,09	3,29%	33 903,41	1,24%
DK	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
EE	2,00	13,88	0,00%	8,20	0,00%	-5,68	0,00%
ES	1,00	376,72	0,01%	1 538,21	0,05%	1 161,49	0,04%
FI	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
FR	2,00	276,27	0,01%	2 078,91	0,07%	1 802,64	0,06%
GB	1,00	43,08	0,00%	1 929,43	0,06%	1 886,36	0,06%
GR	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
HR	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
HU	1,00	243,10	0,01%	147,71	0,00%	-95,39	0,00%
IE	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
IT	2,00	228,28	0,01%	388,18	0,01%	159,90	0,01%
LT	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
LU	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
LV	1,00	0,00	0,00%	5,04	0,00%	5,04	0,00%
MT	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
NL	2,00	6 493,11	0,20%	2 420,94	0,08%	-4 072,17	-0,12%
PL	6,00	2 862,89	0,09%	4 788,97	0,16%	1 926,08	0,07%
PT	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
RO	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
SE	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
SI	2,00	302,21	0,01%	576,21	0,02%	273,99	0,01%
SK	155,00	39 139,34	1,21%	111 127,01	3,64%	71 987,67	2,43%
Celkem	2 971,00	3 245 917,43	100,00%	3 053 308,24	100,00%	-192 609,18	-

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Obdobně jako výše je u jednotlivých států zobrazen absolutní a relativní podíl na celkovém základu daně jim připadající v současném systému a v systému CCCTB. Následně jsou tyto podíly porovnány ve směru současný systém a systém CCCTB. Změna v absolutním podílu je vypočtena jako rozdíl absolutních podílů. Změna v relativním podílu je vypočtena jako rozdíl relativních podílů.

Jak je z tabulky patrné (Tab. 24), v systému CCCTB by došlo k poklesu celkového základu daně ve výši 192 609,18 tis. EUR. Tato skutečnost je způsobena tím, že systém CCCTB by umožňoval zápočet ztráty ve skupině a zdaňován by byl pouze čistý skupinový zisk. Co se týká podílu na základu daně připadajícím České republice v systému CCCTB, ten by zaznamenal pokles o 3,77 %. Naopak výhodný se systém jeví ve zkoumaném vzorku pro Slovenskou republiku, kde bylo vypočteno zvýšení základu daně o 2,43 %. Ve srovnání s dříve uvedenými výsledky je pokles podílu na celkovém základu daně pro Českou republiku z pohledu českých mateřských společností výraznější. Co se týká výsledků pro Slovenskou republiku, výsledky z pohledu celého výzkumného vzorku vychází ve stejném směru, tedy růst podílu na celkovém základu daně v systému CCCTB, růst je však mírnější než v případě výpočtu z pohledu českých mateřských společností (Tab. 24).

5.3 Srovnání rozdělení základu daně v systému CCCTB dle alokačních rovnic uplatňovaných v Kanadě a ve Spojených státech amerických

V této části disertační práce byl proveden hypotetický výpočet podílu na celkovém základu daně, který by byl distribuován jednotlivým členským státům Evropské unie v situaci odlišného nastavení alokační rovnice. Přidělený podíl na celkovém základu daně při aplikaci rozdílných alokačních rovnic byl stejně jako v předchozí části porovnáván ve vztahu k podílu na základu daně, který je jednotlivým státům distribuován současnému systému.

Jako příklad odlišných alokačních metod byly vybrány alokační rovnice uplatňované v Kanadě a ve Spojených státech amerických. Výsledky jsou prezentovány ve dvou následujících podkapitolách.

5.3.1 Srovnání CCCTB a kanadské alokační rovnice

V Kanadě je pro rozdělení základu daně podniků podnikajících napříč několika provinciemi používán systém pro rozdělení základu daně, jehož rovnice uvažuje pouze dva faktory, faktor práce a faktor tržeb. Kanadský systém tedy neslouží k rozdělení skupinového základu daně, ale k rozdělení základu daně jednoho podniku mezi provincie, ve kterých tento podnik působí. Z této skutečnosti také vyplývá, že v Kanadě není umožněna skupinová konsolidace základů daně tak jako v systému CCCTB, a proto se provedený výpočet vztahuje pouze k alternativnímu použití kanadské alokační rovnice nikoliv k implementaci kanadského systému společného zdanění. Přesná podoba alokační rovnice byla již dříve prezentována v metodické části (9).

Jak by vypadalo rozdělení celkového základu daně skupinových podniků sídlících na území Evropské unie s českou mateřskou společností a dále skupinových podniků s mateřskou společností sídlící v jiném státě Evropské unie, která vlastní alespoň jednu kvalifikovanou dceřinou společnost v České republice (datový soubor v Tab. 3), mezi jednotlivé země při uplatnění kanadské alokační rovnice uvádí následující tabulka (Tab. 25).

Tab. 25 Rozdělení základu daně na základě kanadské alokační rovnice v tis. EUR

Kód státu	Současný systém		Kanadská alokační rovnice		Změna kanadská vs. současný	
	Absolutní podíl	Relativní podíl	Absolutní podíl	Relativní podíl	Absolutní	Relativní
AT	3 669 105,87	0,95%	3 153 951,78	0,85%	-515 154,09	-0,10%
BE	9 838 120,00	2,55%	10 484 828,28	2,83%	646 708,28	0,28%
BG	3 444,15	0,00%	3 334,25	0,00%	-109,90	0,00%
CY	0,00	0,00%	15 881,12	0,00%	15 881,12	0,00%
CZ	7 318 135,68	1,90%	5 827 995,39	1,57%	-1 490 140,29	-0,33%
DE	58 115 248,05	15,08%	65 494 999,64	17,68%	7 379 751,59	2,60%
DK	5 446 137,54	1,41%	3 949 925,50	1,07%	-1 496 212,04	-0,35%
EE	127 980,77	0,03%	171 793,37	0,05%	43 812,60	0,01%
ES	6 399 370,91	1,66%	9 371 862,20	2,53%	2 972 491,29	0,87%
FI	3 194 811,68	0,83%	3 361 029,28	0,91%	166 217,60	0,08%
FR	51 533 591,02	13,37%	55 455 282,91	14,97%	3 921 691,88	1,60%
GB	159 657 983,78	41,42%	152 409 389,89	41,14%	-7 248 593,89	-0,28%
GR	106 406,77	0,03%	523 602,97	0,14%	417 196,20	0,11%
HR	6 301,49	0,00%	5 859,27	0,00%	-442,23	0,00%
HU	1 125 828,44	0,29%	2 014 160,41	0,54%	888 331,98	0,25%
IE	4 656 991,20	1,21%	3 361 551,60	0,91%	-1 295 439,60	-0,30%
IT	6 613 167,84	1,72%	8 616 360,56	2,33%	2 003 192,72	0,61%
LT	90 229,43	0,02%	131 609,02	0,04%	41 379,59	0,01%
LU	708 315,73	0,18%	70 343,50	0,02%	-637 972,23	-0,16%
LV	37 463,68	0,01%	101 285,53	0,03%	63 821,85	0,02%
MT	94,59	0,00%	29,40	0,00%	-65,18	0,00%
NL	42 836 164,88	11,11%	19 613 623,74	5,29%	-23 222 541,15	-5,82%
PL	2 490 651,50	0,65%	3 844 761,71	1,04%	1 354 110,21	0,39%
PT	560 882,21	0,15%	490 024,91	0,13%	-70 857,30	-0,01%
RO	2 284,36	0,00%	2 266,48	0,00%	-17,88	0,00%
SE	19 497 187,21	5,06%	20 004 545,67	5,40%	507 358,46	0,34%
SI	334 892,62	0,09%	411 155,95	0,11%	76 263,33	0,02%
SK	1 057 104,07	0,27%	1 559 585,13	0,42%	502 481,06	0,15%
Celkem	385 427 895,48	100%	370 451 039,44	100%	-14 976 856,04	-

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Tabulka (Tab. 25) současně zobrazuje rozdíl mezi podílem na přiděleném základu daně v současném systému a v systému CCCTB, jestliže by byl skupinový základ daně rozdělen pomocí kanadské alokační rovnice. Obdobně jako výše je u jednotlivých států zobrazen absolutní a relativní podíl na celkovém základu daně jim připadající v současném systému a v systému CCCTB při uplatnění kanadské alokační rovnice. Následně jsou tyto podíly porovnány ve směru současný systém a systém CCCTB. Změna v absolutním podílu je vypočtena jako rozdíl absolutních podílů. Změna v relativním podílu je vypočtena jako rozdíl relativních podílů.

Z tabulky je zřejmý pokles celkového základu daně skupinových podniků zahrnutých do výzkumného vzorku, jestliže by byl rozdělen dle kanadské alokační rovnice oproti celkovému základu daně zdaňovanému zkoumanými podniky v současném systému odděleného účetnictví, v celkové výši 14 976 856,04 tis. EUR, což představuje 3,88 % základu daně, který by byl v roce 2013 zdaněn v současném systému. Tento pokles je výsledkem možné kompenzace ztrát vykázaných jednotlivými členy skupinového podniku proti kladným základům daně generovaným ostatními členy skupinového podniku, a to i tehdy, sídlí-li tyto v různých státech Evropské unie.

Srovnáme-li pokles celkového základu daně při rozdělení základu daně dle kanadské rovnice (Tab. 25) a CCCTB alokační rovnice (Tab. 21), je pokles základu daně v systému CCCTB vyšší o 12 542,08 tis. EUR. Tato skutečnost je výsledkem rozdílného nakládání se základem daně v alokační rovnici, který je v CCCTB systému rozdělován na základě tří alokačních faktorů, zatímco v případě kanadské rovnice na základě dvou alokačních faktorů.

Obdobně jako v současném systému a systému CCCTB by při rozdělení skupinového základu daně kanadskou alokační rovnicí připadl nevyšší podíl na základu daně Velké Británii, Německu a Francii. Česká republika se v roce 2013 podílí na tvorbě celkového základu daně v současném systému 1,90 %, zatímco při rozdělení dle kanadské alokační rovnice by zdaňovala pouze 1,57 % z celkového sledovaného základu daně.

S ohledem na cíl práce, jímž je komplexní posouzení systému CCCTB z pohledu České republiky, je v následující tabulce (Tab. 26) provedeno srovnání distribuce základu daně při jeho rozdělení dle CCCTB alokační rovnice s rozdělením dle kanadské alokační rovnice. Stejně jako v dříve je u jednotlivých států zobrazen absolutní a relativní podíl na celkovém základu daně jim připadající v systému CCCTB rozdělovaném dle CCCTB alokační rovnice a kanadské alokační rovnice. Následně jsou tyto podíly porovnány ve směru CCCTB alokační rovnice a kanadská alokační rovnice. Změna v absolutním podílu je vypočtena jako rozdíl absolutních podílů. Změna v relativním podílu je vypočtena jako rozdíl relativních podílů.

Srovnáme-li podíl přerozděleného základu daně dle CCCTB alokační rovnice a dle kanadské alokační rovnice, lze největší změny sledovat v případě Nizozemí, Velké Británie, Švédska a Itálie. V případě České republiky by byl podíl na celkovém základu daně rozdělený dle kanadské rovnice o 0,10 % nižší než dle CCCTB rovnice. Přestože jsou tyto rozdíly nepatrné, lze je přisuzovat odlišné struktuře alokační rovnice ve vztahu k struktuře ekonomických odvětví ve sledovaných zemích.

Tento předpoklad je možné ověřit na základě podrobného zkoumání rozdělení základu daně mezi jednotlivé země a porovnáním změny v distribuovaném podílu na

základu daně v jednotlivých ekonomických sektorech. Toto srovnání bylo provedeno v části práce zabývající se analýzou způsobilosti alokační rovnice³⁶.

Tab. 26 Srovnání kanadské alokační rovnice s CCCTB rovnicí v tis. EUR

Kód státu	CCCTB rovnice		Kanadská alokační rovnice		CCCTB vs. kanadská – rozdíl	
	Absolutní podíl	Relativní podíl	Absolutní podíl	Relativní podíl	Absolutní	Relativní
AT	2 707 916,50	0,73%	3 153 951,78	0,85%	446 035,27	0,12%
BE	9 870 861,12	2,66%	10 484 828,28	2,83%	613 967,17	0,17%
BG	3 441,22	0,00%	3 334,25	0,00%	-106,97	0,00%
CY	18 855,34	0,01%	15 881,12	0,00%	-2 974,22	0,00%
CZ	6 184 994,16	1,67%	5 827 995,39	1,57%	-356 998,77	-0,10%
DE	65 986 980,69	17,81%	65 494 999,64	17,68%	-491 981,05	-0,13%
DK	3 651 636,47	0,99%	3 949 925,50	1,07%	298 289,03	0,08%
EE	147 862,88	0,04%	171 793,37	0,05%	23 930,49	0,01%
ES	9 139 889,03	2,47%	9 371 862,20	2,53%	231 973,16	0,06%
FI	3 245 912,53	0,88%	3 361 029,28	0,91%	115 116,74	0,03%
FR	54 700 647,71	14,77%	55 455 282,91	14,97%	754 635,20	0,20%
GB	153 517 166,26	41,44%	152 409 389,89	41,14%	-1 107 776,36	-0,30%
GR	449 294,81	0,12%	523 602,97	0,14%	74 308,16	0,02%
HR	6 158,57	0,00%	5 859,27	0,00%	-299,31	0,00%
HU	2 137 488,25	0,58%	2 014 160,41	0,54%	-123 327,84	-0,03%
IE	3 921 382,96	1,06%	3 361 551,60	0,91%	-559 831,37	-0,15%
IT	7 508 707,65	2,03%	8 616 360,56	2,33%	1 107 652,91	0,30%
LT	119 237,83	0,03%	131 609,02	0,04%	12 371,19	0,00%
LU	54 724,41	0,01%	70 343,50	0,02%	15 619,09	0,00%
LV	90 195,75	0,02%	101 285,53	0,03%	11 089,78	0,00%
MT	19,60	0,00%	29,40	0,00%	9,80	0,00%
NL	18 792 051,48	5,07%	19 613 623,74	5,29%	821 572,26	0,22%
PL	4 331 340,42	1,17%	3 844 761,71	1,04%	-486 578,71	-0,13%
PT	526 134,13	0,14%	490 024,91	0,13%	-36 109,22	-0,01%
RO	2 267,82	0,00%	2 266,48	0,00%	-1,34	0,00%
SE	21 162 862,00	5,71%	20 004 545,67	5,40%	-1 158 316,32	-0,31%
SI	437 320,54	0,12%	411 155,95	0,11%	-26 164,60	-0,01%
SK	1 723 147,23	0,47%	1 559 585,13	0,42%	-163 562,11	-0,04%
Celkem	370 438 497,37	100%	370 451 039,44	100%	12 542,08	-

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

³⁶ Viz kapitola 5.4. Analýza vysvětlující schopnosti alokační rovnice

5.3.2 Srovnání CCCTB a Massachusettské alokační rovnice

Druhá část hypotetického výpočtu distribuovaného podílu na celkovém základu daně byla založena na srovnání CCCTB alokační rovnice s rovnicí Massachusettskou. Tato rovnice při výpočtu podílů na celkovém základu daně, který by byl zdaněn jednotlivými členy skupinového podniku, uvažuje obdobně jako CCCTB rovnice tři rozdělovací faktory: faktor práce, tržeb a faktor majetku. Rozdíl mezi CCCTB alokační rovnicí a rovnicí Massachusettskou je v nastavení faktoru práce, který v případě CCCTB rovnice sestává z objemu mzdových nákladů připadajících na určitý počet zaměstnanců, zatímco Massachusettská rovnice uvažuje faktor práce pouze na úrovni mzdových nákladů.

V tomto kroku analýzy byl vypočten podíl na celkovém skupinovém základu daně, který by připadal jednotlivým členským státům za předpokladu, že by pro rozdělení základu daně byla použita Massachusettská rovnice namísto CCCTB rovnice. Dále bylo provedeno srovnání v podílu na distribuovaném základu daně, který by připadl jednotlivým členským státům v současném systému a v systému CCCTB při použití Massachusettské rovnice. Připomeňme, že veškeré výpočty jsou provedeny pro výzkumný soubor skupinových podniků sídlících na území Evropské unie s českou mateřskou společností a dále skupinových podniků s mateřskou společností sídlící v jiném státě Evropské unie, která vlastní alespoň jednu kvalifikovanou dceřinou společnost v České republice (datový soubor v Tab. 3).

Tabulka 27 uvádí přehled rozdělení základu daně v systému CCCTB při aplikaci Massachusettské alokační rovnice ve srovnání se současně uplatňovaným systémem odděleného účetnictví. U jednotlivých států je zobrazen absolutní a relativní podíl na celkovém základu daně jim připadající v současném systému a v systému CCCTB při uplatnění Massachusettské alokační rovnice. Následně jsou tyto podíly porovnány ve směru současný systém a systém CCCTB. Změna v absolutním podílu je vypočtena jako rozdíl absolutních podílů. Změna v relativním podílu je vypočtena jako rozdíl relativních podílů.

Dle výsledků (Tab. 27) připadá nevyšší podíl na celkovém skupinovém základu daně, stejně jako v předchozích dvou případech, na státy západní Evropy, tj. na Německo a Velkou Británii. Při srovnání změny v podílu na skupinovém základu daně připadajícího Velké Británii a Německu při aplikaci Massachusettské alokační rovnice ve srovnání s kanadskou rovnicí můžeme pozorovat, že podíl na skupinovém základu daně vzrostl, což lze přisuzovat opodstatněnému zařazení faktoru aktiv. Stejně jako v předchozím případě si lze také všimnout, že celkový objem základu daně generovaný vzorkem zkoumaných podniků v současném systému poklesl ve srovnání s celkovým základem daně zkoumaných podniků v systému CCCTB, a to celkem o 14 984 001,15 tis. EUR, což představuje 3,88 % základu daně zdaňovaného v současném systému. Tento rozdíl lze opět připisovat skutečnosti, že v systému CCCTB bude docházet ke konsolidaci přeshraničních ztrát generovaných jednotlivými členy skupinového podniku. Rozdíl v poklesu základu daně při aplikaci CCCTB alokační rovnice a Massachusettské rovnice je důsledkem rozdílného nakládání s generovanou ztrátou při výpočtu podílu na základu připadající jednotlivým podnikům.

Tab. 27 Rozdělení základu daně dle Massachusettské alokační rovnice tis. EUR

Kód státu	Současný systém		Massachusettská alokační rovnice		Změna Massachusettská vs. současný	
	Absolutní podíl	Relativní podíl	Absolutní podíl	Relativní podíl	Absolutní	Relativní
AT	3 669 105,87	0,95%	2 844 859,83	0,77%	-824 246,04	-0,18%
BE	9 838 120,00	2,55%	10 221 891,78	2,76%	383 771,77	0,21%
BG	3 444,15	0,00%	3 411,97	0,00%	-32,17	0,00%
CY	0,00	0,00%	18 105,96	0,00%	18 105,96	0,00%
CZ	7 318 135,68	1,90%	5 775 274,23	1,56%	-1 542 861,45	-0,34%
DE	58 115 248,05	15,08%	66 145 679,46	17,86%	8 030 431,41	2,78%
DK	5 446 137,54	1,41%	3 714 949,27	1,00%	-1 731 188,27	-0,41%
EE	127 980,77	0,03%	139 479,00	0,04%	11 498,23	0,00%
ES	6 399 370,91	1,66%	8 465 525,91	2,29%	2 066 155,00	0,62%
FI	3 194 811,68	0,83%	3 262 279,82	0,88%	67 468,14	0,05%
FR	51 533 591,02	13,37%	54 946 747,66	14,83%	3 413 156,63	1,46%
GB	159 657 983,78	41,42%	154 547 921,50	41,72%	-5 110 062,28	0,30%
GR	106 406,77	0,03%	434 733,51	0,12%	328 326,74	0,09%
HR	6 301,49	0,00%	6 112,90	0,00%	-188,59	0,00%
HU	1 125 828,44	0,29%	1 884 328,07	0,51%	758 499,63	0,22%
IE	4 656 991,20	1,21%	3 688 769,34	1,00%	-968 221,87	-0,21%
IT	6 613 167,84	1,72%	7 707 322,37	2,08%	1 094 154,53	0,36%
LT	90 229,43	0,02%	117 390,13	0,03%	27 160,70	0,01%
LU	708 315,73	0,18%	55 464,93	0,01%	-652 850,80	-0,17%
LV	37 463,68	0,01%	81 172,11	0,02%	43 708,44	0,01%
MT	94,59	0,00%	19,60	0,00%	-74,98	0,00%
NL	42 836 164,88	11,11%	18 842 725,37	5,09%	-23 993 439,51	-6,03%
PL	2 490 651,50	0,65%	4 049 417,27	1,09%	1 558 765,77	0,45%
PT	560 882,21	0,15%	510 212,71	0,14%	-50 669,49	-0,01%
RO	2 284,36	0,00%	2 271,64	0,00%	-12,72	0,00%
SE	19 497 187,21	5,06%	20 918 892,05	5,65%	1 421 704,84	0,59%
SI	334 892,62	0,09%	425 299,45	0,11%	90 406,84	0,03%
SK	1 057 104,07	0,27%	1 633 636,47	0,44%	576 532,41	0,17%
Celkem	385 427 895,48	100%	370 443 894,34	100%	-14 984 001,15	-

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Co se týká podílu na základu daně, které by zdaňovaly podniky na území České republiky, je tento podíl ve výši 1,56 %, což je ve srovnání s výsledky pro CCCTB alokační rovnici a kanadskou rovnici nejméně. Rozdíl oproti kanadské rovnici je však nepatrný a dosahuje pouze 0,01 %.

V následující tabulce (Tab. 28) je provedeno srovnání v přiděleném podílu na základu daně jednotlivým členským státům Evropské unie dle CCCTB a Massachusettské alokační rovnice. Stejně jako výše je u jednotlivých států zobrazen absolutní a relativní podíl na celkovém základu daně jim připadající v CCCTB při uplatnění CCCTB a Massachusettské alokační rovnice. Následně jsou tyto podíly porovnány ve směru CCCTB alokační rovnice a Massachusettské alokační rovnice. Změna v absolutním

podílu je vypočtena jako rozdíl absolutních podílů. Změna v relativním podílu je vypočtena jako rozdíl relativních podílů.

Tab. 28 Porovnání CCCTB alokační rovnice s Massachusettskou alokační rovnicí v tis. EUR

Kód státu	CCCTB rovnice		Massachusettská alokační rovnice		CCCTB vs. Massachusettská – rozdíl	
	Absolutní podíl	Relativní podíl	Absolutní podíl	Relativní podíl	Absolutní	Relativní
AT	2 707 916,50	0,73%	2 844 859,83	0,77%	136 943,32	0,04%
BE	9 870 861,12	2,66%	10 221 891,78	2,76%	351 030,66	0,09%
BG	3 441,22	0,00%	3 411,97	0,00%	-29,24	0,00%
CY	18 855,34	0,01%	18 105,96	0,00%	-749,38	0,00%
CZ	6 184 994,16	1,67%	5 775 274,23	1,56%	-409 719,93	-0,11%
DE	65 986 980,69	17,81%	66 145 679,46	17,86%	158 698,78	0,04%
DK	3 651 636,47	0,99%	3 714 949,27	1,00%	63 312,80	0,02%
EE	147 862,88	0,04%	139 479,00	0,04%	-8 383,88	0,00%
ES	9 139 889,03	2,47%	8 465 525,91	2,29%	-674 363,12	-0,18%
FI	3 245 912,53	0,88%	3 262 279,82	0,88%	16 367,29	0,00%
FR	54 700 647,71	14,77%	54 946 747,66	14,83%	246 099,95	0,07%
GB	153 517 166,26	41,44%	154 547 921,50	41,72%	1 030 755,25	0,28%
GR	449 294,81	0,12%	434 733,51	0,12%	-14 561,30	0,00%
HR	6 158,57	0,00%	6 112,90	0,00%	-45,68	0,00%
HU	2 137 488,25	0,58%	1 884 328,07	0,51%	-253 160,18	-0,07%
IE	3 921 382,96	1,06%	3 688 769,34	1,00%	-232 613,63	-0,06%
IT	7 508 707,65	2,03%	7 707 322,37	2,08%	198 614,72	0,05%
LT	119 237,83	0,03%	117 390,13	0,03%	-1 847,70	0,00%
LU	54 724,41	0,01%	55 464,93	0,01%	740,52	0,00%
LV	90 195,75	0,02%	81 172,11	0,02%	-9 023,63	0,00%
MT	19,60	0,00%	19,60	0,00%	0,00	0,00%
NL	18 792 051,48	5,07%	18 842 725,37	5,09%	50 673,90	0,01%
PL	4 331 340,42	1,17%	4 049 417,27	1,09%	-281 923,15	-0,08%
PT	526 134,13	0,14%	510 212,71	0,14%	-15 921,42	0,00%
RO	2 267,82	0,00%	2 271,64	0,00%	3,82	0,00%
SE	21 162 862,00	5,71%	20 918 892,05	5,65%	-243 969,95	-0,07%
SI	437 320,54	0,12%	425 299,45	0,11%	-12 021,09	0,00%
SK	1 723 147,23	0,47%	1 633 636,47	0,44%	-89 510,76	-0,02%
Celkem	370 438 497,37	100%	370 443 894,34	100%	5 396,97	-

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Dle tabulky (Tab. 28) dosahují změny v distribuovaném podílu při srovnání relativních podílů vyjádření hodnot od -0,18% do 0,28 %, a lze tedy usuzovat, že rozdíl v použité alokační rovnici sehrává pouze nepatrnou roli. Podíváme-li se však na absolutní vyjádření této změny, pohybuje se změna v rozmezí od - 674 383,12 tis. EUR až do výše 1 030 755,25 tis. EUR.

Pokles v přiděleném podílu na základu daně v případě Massachusettské alokační rovnice lze přisuzovat rozdílnému nastavení faktoru práce v rovnici. Naopak zvýšení podílu lze zdůvodnit lepší schopností Massachusettské alokační rovnici zachytit strukturu hospodářské činnosti daného státu z hlediska ekonomického odvětví. Analytické posouzení tohoto předpokladu bylo provedeno v následujících krocích analýzy, která se zabývá zkoumáním způsobnosti alokační rovnice.

5.4 Analýza vysvětlující schopnosti alokační rovnice

Jak již bylo dříve uvedeno, samotné nastavení alokační rovnice by mohlo mít významný vliv na distribuci základu daně v systému CCCTB. Tato část disertační práce byla proto věnována analýze vysvětlující schopnosti alokační rovnice, která by měla sloužit k rozdělení základu daně v systému CCCTB. Kromě již zmíněné CCCTB alokační rovnice bylo zkoumáno její variantní nastavení. Speciální důraz byl kladen na srovnání vysvětlující schopnosti CCCTB alokační rovnice s rovnicí kanadskou a rovnicí Massachusettskou. V první části bylo analyzováno variantní nastavení alokační rovnice, ve které byly uvažovány různé kombinace vysvětlujících proměnných, resp. faktorů, které vstupují do současné CCCTB alokační rovnice.

5.4.1 Analýza vysvětlující schopnosti alokačních faktorů

Tato část disertační práce byla zpracována s cílem hledání variantního nastavení alokační rovnice. Pro účely této analýzy byla uvažována data, jejichž strukturu popisuje Tab. 9 v metodické části práce³⁷.

Analýza vysvětlující schopnosti³⁸ alokačních faktorů byla založena na komparaci korigovaných koeficientů determinace jednoduchých a mnohonásobných regresních modelů. Za závisle proměnnou byl v těchto modelech uvažován základ daně, resp. výsledek hospodaření před zdaněním, nezávisle proměnnými byly: faktor aktiv zastoupený objemem dlouhodobých aktiv (TFA), faktor prodeje zastoupený hodnotou provozního obrátu (OPT) a faktor práce vyjádřený jako objem mzdových nákladů (CoE) a počet zaměstnanců (NoE), na něž tyto náklady připadají. Parametry jednoduchých i mnohonásobných regresních modelů byly odhadnuty metodou nejmenších čtverců. Mimo neomezené regresní modely byly uvažovány také regresní modely omezené, které předpokládají stejnou váhu/vliv jednotlivých vysvětlujících proměnných na proměnnou vysvětlovanou.

V tabulce níže (Tab. 29) jsou zobrazeny výsledky provedené analýzy. Všechny odhadnuté korigované koeficienty determinace ($\bar{R}^2$) byly testovány na statistickou významnost a byly vyhodnoceny jako statisticky významné na 5% hladině významnosti. Obdobně také všechny navržené jednoduché i mnohonásobné regresní modely byly testovány na statistickou významnost regresního modelu pomocí celkového F-testu s nulovou hypotézou o statistické nevýznamnosti statistického modelu. Na základě

³⁷ Viz kapitola 3.2.4 Metodika analýzy vysvětlující schopnosti alokační rovnice

³⁸ Metodika použitá při této analýze je vysvětlena v kapitole 3.2.4. Metodika analýzy vysvětlující schopnosti alokační rovnice.

celkového F-testu byly všechny uvažované modely vyhodnoceny jako statisticky významné na 5% hladině významnosti.

Tab. 29 Výsledky analýzy vysvětlující schopnosti alokačních faktorů

Počet pozorování: 78 559 Nezávisle proměnná	Neomezená regrese		Omezená regrese	
	$\bar{R}^2$	F-statistika	$\bar{R}^2$	F-statistika
CoE	0,2060	20 383,86		
NoE	0,1333	12 086,70		
TFA	0,1064	9 358,57		
OPT	0,2386	24 619,64		
TFA NoE	0,1676	7 908,98	0,1084	9 549,50
OPT NoE	0,2459	12 807,34	0,2388	24 648,91
CoE TFA	0,2267	11 518,49	0,1917	18 631,64
CoE OPT	0,2649	14 153,72	0,2520	26 471,74
OPT TFA	0,2532	13 318,19	0,2526	26 556,06
NoE OPT TFA	0,2566	9 041,25	0,2528	26 575,14
CoE OPT TFA	0,2732	9 843,71	0,2631	28 051,11
OPT TFA NoE CoE	0,2788	7 591,87	0,2632	28 057,11

Zdroj: vlastní zpracování, databáze Amadeus a STATA

V tabulce (Tab. 29) jsou uvedeny výsledky analýzy schopnosti jednotlivých alokačních faktorů, resp. proměnných, podílet se na generování zisku pomocí regresní analýzy jednoduchých či mnohonásobných regresních modelů. V první (levé) části tabulky jsou uvedeny výsledky pro neomezenou regresní funkci, ve které nedochází k žádnému omezení vlivu vysvětlující proměnné na proměnnou vysvětlovanou v regresní rovnici. V části druhé (pravé) jsou uvedeny výsledky pro omezenou regresní funkci, kde je v jednotlivých vysvětlujících proměnných omezen jejich shodnou vahou. Do analýzy byly zahrnuty regresní modely s rozdílným počtem vysvětlujících proměnných, vyhodnocení bylo proto provedeno na základě korigovaného koeficientu determinace ($\bar{R}^2$), který je schopen tyto rozdíly eliminovat. Současně je třeba uvést, že v případě jednoduchého regresního modelu, který uvažuje pouze vliv jedné vysvětlující proměnné na proměnnou vysvětlovanou, výsledky neomezené regresní funkce odpovídají výsledkům omezené regresní funkce.

Z tabulky (Tab. 29) je patrné, že vysvětlující schopnost alokačních faktorů pro CCCTB alokační rovnici dosahuje v případě neomezené regresní funkce 27,88 %, v případě omezené regresní funkce, která by měla lépe zachycovat rozložení faktorů v alokační rovnici, 26,32 %. Na základě dosažených výsledků by se mohlo zdát, že zahrnutí vyššího počtu vysvětlujících proměnných do regresního modelu zvyšuje jeho vysvětlující schopnost. Tento předpoklad lze vyvrátit, podíváme-li se podrobněji do horní

části tabulky (Tab. 29), kde podíl vysvětlené variability jednoduchým regresním modelem s jednou nezávisle proměnnou v podobě objemu provozního obratu (OPT) dosahuje 23,86 %, zatímco podíl vysvětlené variability mnohonásobným regresním modelem zahrnujícím dvě nezávisle proměnné, a to počet zaměstnanců (NoE) a dlouhodobých hmotných aktiv (TFA), dosahuje 16,76 % v případě neomezené regresní funkce a pouze 10,84 % v případě regresní funkce omezené. Alokační faktory vstupující do kanadské alokační rovnice (CoE a OPT) vykazují 26,49% podíl vysvětlené variability v případě neomezené regresní funkce, resp. 25,20% v případě funkce omezené. Alokační faktory vstupující do Massachusettské alokační rovnice (CoE, TFA a OPT) dosahují 25,66% podílu vysvětlené variability, resp. 25, 28%. Což je v obou případech méně ve srovnání s CCCTB alokační rovnicí.

Ve snaze dále analyzovat nastavení alokační rovnice byl tento krok analýzy dále rozpracován na úrovni jednotlivých ekonomických sektorů, kde byla zkoumána vysvětlující schopnost alokačních faktorů pomocí jednoduchých a mnohonásobných regresních modelů ve formě neomezené i omezené regresní funkce v samostatných sektorech ekonomických činností dle klasifikace NACE. Tento krok analýzy by měl zobrazit nejlepší z uvažovaných variací alokačních faktorů pro jednotlivé ekonomické sektory a současně podat informaci o podílu jimi vysvětlené variability.

Výsledky tohoto kroku analýzy jsou uvedeny v následujících dvou tabulkách. První tabulka (Tab. 30) poskytuje výsledky pro neomezenou jednoduchou i mnohonásobnou regresní funkci a tabulka druhá (Tab. 31) výsledky omezené mnohonásobné regresní funkce. Odhadnuté parametry jednoduchého regresního modelu v případě neomezené regresní funkce odpovídají výsledkům omezené regresní funkce z důvodu zahrnutí pouze jedné nezávisle proměnné do regresního modelu. Všechny uvažované regresní modely byly stejně jako ve výše uvedeném případě testovány na statistickou významnost pomocí celkového F-testu a byly vyhodnoceny jako statisticky významné na 5% hladině významnosti. Dále byla také testována statistická významnost korigovaného koeficientu determinace ($\bar{R}^2$) uvažovaných regresních modelů. Není-li v tabulkách níže uvedeno jinak, byly korigované koeficienty determinace ($\bar{R}^2$) vyhodnoceny jako statisticky významné na 5% hladině významnosti.

Podíváme-li se detailněji do tabulky č. 30, která uvádí výsledky analýzy pro neomezenou jednoduchou a mnohonásobnou regresní funkci v jednotlivých sektorech ekonomických činností, můžeme pozorovat, že pro 15 z 19 uvažovaných ekonomických sektorů se vyznačuje nevyšší vysvětlující schopností mnohonásobný regresní model zahrnující 4 vysvětlující proměnné (OPT, TFA, CoE, NoE), které vstupují do CCCTB alokační rovnice. Procento vysvětlené variability se pohybuje v rozmezí od 6,16 % v případě NACE sektoru I – ubytování, stravování a pohostinství do 94,05 % v případě NACE sektoru P – vzdělávání. Nicméně výsledky pro NACE sektor P mohou být zkresleny malým počtem pozorování, který dosahuje počtu 34. Průměrný podíl vysvětlené variability pro všechny sektory regresním modelem zahrnujícím 4 vysvětlující proměnné dosahuje 34,05 %, což je o 6,17 % více než podíl vysvětlené variability pro celý datový soubor těmito proměnnými. Tuto skutečnost je možné přisuzovat faktu, že vysvětlující proměnné jsou v některých sektorech schopny lépe zachytit proces

generování zisku než v sektorech ostatních. Tento předpoklad byl dále testován v následujících krocích analýzy.

Průměrné procento vysvětlené variability pro 15 z 19 ekonomických sektorů čtyřmi alokačními faktory dosahuje 34,94 %, což je o necelé jedno procento více než pro celý datový soubor. Pro jeden z uvažovaných ekonomických sektorů se jako nevíce vhodný jeví regresní model zahrnující 2 vysvětlující proměnné, a to objem aktiv a mzdových nákladů. Tímto ekonomickým sektorem je NACE sektor R – kulturní, zábavní a rekreační činnosti a podíl vysvětlené variability dosahuje 12,27 %. Pro 2 z 19 analyzovaných ekonomických sektorů se jako nevíce vhodný jeví regresní model se třemi vysvětlujícími proměnnými (NoE, OPT a TFA), jedná se o NACE sektory B – těžba a dobývání a F – stavebnictví. Procento vysvětlené variability těmito modely dosahuje 34,70 %, resp. 36,99 %. V případě jednoho NACE sektoru E – zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi se jako nejvíce shodný jeví regresní model zahrnující tři vysvětlující proměnné (OPT, TFA a CoE), které odpovídají těm, jež vstupují do Massachusettské alokační rovnice.

Na základě analýzy neomezených regresních modelů (Tab. 30) lze z hlediska podílu vysvětlené variability konstatovat převahu regresního modelu se čtyřmi vysvětlujícími proměnnými, které odráží strukturu CCCTB alokační rovnice.

S ohledem na předpoklad, že omezená regresní funkce dokáže lépe zachytit rozložení vah jednotlivých faktorů v alokační rovnici, je vhodné se před komplexním vyhodnocením podívat na výsledky výše provedené analýzy také z hlediska omezené regresní funkce. Tyto výsledky uvádí tabulka č 31, kde se průměrné procento vysvětlené variability pohybuje okolo 28,90 %, což je o 2,58 % více než procento vysvětlené variability. Mnohonásobný regresní model zahrnující čtyři nezávisle proměnné je schopen vysvětlit nejvyšší procento variability v 7 z 19 uvažovaných NACE sektorů. Podíl vysvětlené variability tímto modelem se pohybuje napříč jednotlivými ekonomickými sektory v rozmezí od 5,23 %, v případě NACE sektoru I – ubytování, stravování a pohostinství, do 55,57 %, v případě NACE sektoru Q – zdravotní a sociální péče.

Regresní model zahrnující vysvětlující proměnné vstupující do Massachusettské alokační rovnice (OPT, CoE a TFA) je schopen vysvětlit největší podíl variability při generování zisku v jednom ekonomickém sektoru, a to v NACE sektoru N – administrativní a podpůrné činnosti, podíl vysvětlené variability dosahuje 21,06 %. Regresní model s dvěma nezávisle proměnnými (CoE a OPT), které reflektují strukturu alokační rovnice po vzoru Kanady, podává informaci o nevyšším podílu vysvětlené variability v případě dvou NACE sektorů, a to I – ubytování, stravování a pohostinství a K – peněžnictví a pojišťovnictví.

I na základě analýzy pomocí omezené regresní funkce (Tab. 31) lze konstatovat převahu mnohonásobné regresní funkce zahrnující čtyři vysvětlující proměnné vstupující do CCCTB alokační rovnice.

Tab. 30 Vysvětlující schopnost alokačních faktorů v sektorech ekonomické činnosti metodou neomezené regrese

	Všechny sektory	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
Počet pozorování	78 559	896	534	17 963	758	783	5 779	17 358	3 770	2 590	4 786	4 049	2 830	8 043	4 583	34	471	1 693	902	727	4	6
Nezávisle proměnná																						
CoE	0,2060	0,1824	0,2156	0,3404	0,0616	0,2779	0,2349	0,2312	0,1861	0,0245	0,1778	0,1484	0,1169	0,1652	0,0896	0,0635 ³⁹	0,3241	0,3693	0,1103	0,2803	-	-
NoE	0,1333	0,0926	0,1762	0,2475	0,0439	0,2131	0,1867	0,1374	0,1608	0,0200	0,1319	0,0813	0,1128	0,1267	0,0357	0,0600 ⁴⁰	0,3215	0,2573	0,0465	0,1798	-	-
TFA	0,1064	0,2037	0,1691	0,2210	0,1817	0,2441	0,0492	0,1092	0,0857	0,0214	0,0668	0,0363	0,0185	0,0816	0,0674	0,4236	0,4361	0,2588	0,0757	0,1816	-	-
OPT	0,2386	0,2891	0,3024	0,3862	0,0660	0,3271	0,3588	0,2447	0,2439	0,0520	0,2391	0,1286	0,2471	0,1896	0,1856	0,5008	0,3540	0,5956	0,0393	0,4441	-	-
TFA NoE	0,1676	0,2161	0,2499	0,2850	0,1962	0,3326	0,1974	0,1537	0,1866	0,0300	0,1553	0,0874	0,1144	0,1425	0,0887	0,4324	0,4447	0,3164	0,0814	0,2479	-	-
OPT NoE	0,2459	0,2885	0,3121	0,3893	0,0845	0,3352	0,3668	0,2551	0,2522	0,0527	0,2421	0,1310	0,2516	0,1952	0,1859	0,6564	0,3662	0,5969	0,0563	0,4442	-	-
CoE TFA	0,2267	0,2553	0,2852	0,3559	0,2089	0,3681	0,2428	0,2352	0,2029	0,0339	0,1987	0,1493	0,1193	0,1782	0,1306	0,4433	0,4543	0,3901	0,1227	0,3090	-	-
CoE OPT	0,2649	0,2921	0,3054	0,4036	0,0942	0,3463	0,3649	0,2870	0,2522	0,0562	0,2464	0,1609	0,2482	0,2075	0,1909	0,9225	0,3542	0,6030	0,1095	0,4491	-	-
OPT TFA	0,2532	0,3394	0,3433	0,3915	0,2202	0,3712	0,3611	0,2532	0,2553	0,0567	0,2419	0,1297	0,2478	0,1924	0,2081	0,5025	0,4826	0,6046	0,0877	0,4652	-	-
NoE OPT TFA	0,2566	0,3411	0,3470	0,3927	0,2242	0,3799	0,3699	0,2576	0,2613	0,0584	0,2447	0,1316	0,2521	0,1967	0,2080	0,6637	0,4887	0,6118	0,0882	0,4645	-	-
CoE OPT TFA	0,2732	0,3387	0,3449	0,4056	0,2310	0,3911	0,3676	0,2872	0,2607	0,0619	0,2498	0,1608	0,2489	0,2092	0,2120	0,9209	0,4943	0,6243	0,1218	0,4651	-	-
OPT TFA NoE CoE	0,2788	0,3418	0,3457	0,4096	0,2313	0,3906	0,3698	0,2956	0,2614	0,0616	0,2511	0,1813	0,2526	0,2114	0,2149	0,9405	0,4944	0,6254	0,1222	0,4679	-	-

Zdroj: vlastní zpracování, databáze Amadeus a STATA

³⁹ Není statisticky významný na 5% hladině významnosti.⁴⁰ Obdobně jako výše

Tab. 31 Vysvětlující schopnost alokačních faktorů v sektorech ekonomické činnosti metodou omezené regrese

	Všechny sektory	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
Počet pozorování	78 559	896	534	17 963	758	783	5 779	17 358	3 770	2 590	4 786	4 049	2 830	8 043	4 583	34	471	1 693	902	727	4	6
Nezávisle proměnná																						
CoE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NoE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TFA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OPT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TFA NoE	0,1084	0,2050	0,1706	0,2233	0,1821	0,2461	0,0526	0,1112	0,0878	0,0519	0,0694	0,0372	0,0193	0,0835	0,0688	0,4100	0,4371	0,2625	0,0760	0,1846	-	-
OPT NoE	0,2388	0,2892	0,3027	0,3864	0,0661	0,3275	0,3586	0,2449	0,2441	0,0304	0,2393	0,1287	0,2468	0,1897	0,1857	0,4989	0,3549	0,5951	0,0395	0,4443	-	-
CoE TFA	0,1917	0,2466	0,2332	0,3178	0,2023	0,3197	0,1981	0,1973	0,1604	0,0475	0,1817	0,0882	0,0545	0,1547	0,1239	0,1225	0,4550	0,3539	0,1048	0,2827	-	-
CoE OPT	0,2520	0,2921	0,3064	0,3965	0,0712	0,3040	0,3501	0,2566	0,2506	0,0549	0,2463	0,1401	0,2386	0,2005	0,1911	0,3830	0,3546	0,5678	0,0539	0,4498	-	-
OPT TFA	0,2526	0,3260	0,3445	0,3911	0,1323	0,3720	0,3596	0,2511	0,2549	0,0549	0,2401	0,1273	0,1961	0,1918	0,2070	0,5072	0,4778	0,5779	0,0693	0,4659	-	-
NoE OPT TFA	0,2528	0,3259	0,3446	0,3912	0,1323	0,3722	0,3594	0,2512	0,2551	0,0549	0,2403	0,1274	0,1962	0,1919	0,2071	0,5053	0,4774	0,5771	0,0694	0,4658	-	-
CoE OPT TFA	0,2631	0,3254	0,3471	0,3990	0,1367	0,3827	0,3518	0,2613	0,2598	0,0524	0,2488	0,1373	0,1993	0,2015	0,2106	0,3930	0,4579	0,5565	0,0801	0,4649	-	-
OPT TFA NoE CoE	0,2632	0,3253	0,3742	0,3990	0,1367	0,3829	0,3516	0,2614	0,2599	0,0523	0,2488	0,1373	0,1992	0,2015	0,2104	0,3918	0,4575	0,5557	0,0802	0,4647	-	-

Zdroj: vlastní zpracování, databáze Amadeus a STATA

S ohledem na skutečnost, že průměrné procento vysvětlené variability v případě neomezené regresní funkce dosahuje 34,05 %, resp. 28,90 % v případě omezené regresní funkce, může vyvstat otázka, zda je toto procento dostačující k tomu, aby zachytilo proces generování zisku v jednotlivých sektorech ekonomické činnosti a alokační rovnice složená z těchto faktorů by byla schopna správně rozdělit vytvořený zisk mezi jednotlivé státy, tak aby došlo ke zdanění zisku v té zemi, kde se skutečně nachází faktory podílející se na jeho tvorbě. S cílem posoudit tuto skutečnost byla další část práce věnována analýze vypovídací schopnosti CCCTB alokační rovnice. Tato analýza je doplněna o výpočet změny v přiděleném podílu na celkovém základu daně uvažovaných podniků ve výzkumném souboru (Tab. 3) v současném systému a v systému CCCTB z hlediska jednotlivých sektorů ekonomické činnosti. Ve smyslu dílčího cíle práce byla tato analýza doplněna o komparaci změny v přiděleném základu daně v současném systému a v systému CCCTB, jestliže by pro rozdělení celkového skupinového základu daně bylo uvažováno rozdílné nastavení alokační rovnice, konkrétně alokačních rovnic po vzoru USA nebo Kanady.

5.4.2 Analýza vysvětlující schopnosti alokační rovnice pro systém CCCTB

V této části byla zkoumána vysvětlující schopnost alokační rovnice pro systém CCCTB pomocí analýzy podílu vysvětlené variability mnohonásobné regresní funkce (8). V analýze byla použita neomezená i omezená regresní funkce. Podíl vysvětlené variability byl odvozen z hodnoty korigovaného koeficientu determinace ($\bar{R}^2$). Schopnost alokační rovnice odrážet proces generování zisku byla zkoumána na úrovni všech uvažovaných podniků v datovém souboru pro Českou republiku po jeho úpravě o extrémní hodnoty (Tab. 9) a současně pro jednotlivé sektory ekonomické činnosti s cílem posoudit vhodnost nastavení alokační rovnice pro tyto sektory.

Tabulka níže (Tab. 32) prezentuje výsledky analýzy vysvětlující schopnosti CCCTB alokační rovnice pomocí mnohonásobné omezené i neomezené regresní funkce v jednotlivých sektorech ekonomické činnosti. Pro úplnost je nutné uvést, že všechny uvažované regresní modely byly pomocí celkového F-testu vyhodnoceny jako statisticky významné na 5% hladině významnosti. Obdobně jako vypočtené hodnoty korigovaného koeficientu determinace ($\bar{R}^2$) testované na statistickou významnost.

Z tabulky je patrné (Tab. 32) že vysvětlující schopnost CCCTB alokační rovnice nebyla z důvodu malého počtu subjektů analyzována pro NACE sektory T a U. Malým počtem subjektů se vyznačuje také NACE sektor O – veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení. Vliv malého počtu zkoumaných subjektů je patrný z rozdílu mezi podílem vysvětlené variability pomocí neomezené a omezené regresní funkce, který dosahuje 55 %.

Podíl vysvětlené variability pro celý datový soubor dosahuje 27 %, resp. 26 % pro omezenou regresní funkci. Pro neomezenou i omezenou regresní funkci je nevyšší podíl variability vysvětlen v NACE sektorech Q – zdravotní a sociální péče, P – vzdělávání a S – ostatní činnosti. Nejnižší podíl variability pro neomezenou i omezenou regresní funkci je vysvětlen pro NACE sektory I – ubytování, stravování a pohostinství, R – kulturní, zábavní a rekreační činnosti a K – peněžnictví a pojišťovnictví. Průměrný rozdíl mezi

podílem vysvětlené variability neomezenou a omezenou regresní funkcí dosahuje celkem 5 %. Největší rozdíl lze pozorovat u již zmíněného NACE sektoru O.

Tab. 32 Vyhodnocení vysvětlující schopnosti CCCTB alokační rovnice v sektorech ekonomických činností

NACE sektor	Počet subjektů	Neomezená regrese		Omezená regrese	
		$\bar{R}^2$	F-statistika	$\bar{R}^2$	F-statistika
Všechny podniky	78 559	0,2788	7 591,87	0,2632	28 057,11
A	896	0,3418	117,20	0,3253	432,52
B	534	0,3457	71,41	0,3742	284,43
C	17 963	0,4096	3 116,57	0,3990	11 927,74
D	758	0,2313	57,93	0,1367	120,92
E	783	0,3906	126,32	0,3829	486,14
F	5 779	0,3698	848,78	0,3516	3 134,57
G	17 358	0,2956	1 821,82	0,2614	6 142,51
H	3 770	0,2614	334,48	0,2599	1 324,84
I	2 590	0,0616	43,47	0,0523	143,83
J	4 786	0,2511	402,00	0,2488	1 585,94
K	4 049	0,1813	225,11	0,1373	645,50
L	2 830	0,2526	240,08	0,1992	704,88
M	8 043	0,2114	539,81	0,2015	2 030,38
N	4 583	0,2149	314,61	0,2104	1 222,08
O	34	0,9405	131,48	0,3918	22,26
P	471	0,4944	115,90	0,4575	397,42
Q	1 693	0,6254	707,21	0,5557	2 116,94
R	902	0,1222	32,36	0,0802	79,52
S	727	0,4679	160,63	0,4647	631,13
T	4	-	-	-	-
U	6	-	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování, databáze Amadeus a STATA

Výsledky provedené analýzy byly dále komplexně zhodnoceny z hlediska změny v podílu základu daně distribuovaném jednotlivým sektorům ekonomické činnosti v současném systému odděleného účetnictví a v systému CCCTB (podíly na základu daně připadající jednotlivým sektorům ekonomické činnosti v současném systému a v systému CCCTB byly zachyceny v Tab. 19 a Tab. 23).

Jak už bylo zmíněno, systém CCCTB umožňuje vzájemnou kompenzaci ztrát mezi podniky v téže skupině a tato skutečnost má dopad na velikost celkového základu daně, který by byl mezi jednotlivé způsobilé skupiny podniků rozdělen. Pro provedení tohoto kroku analýzy byl přijat předpoklad, že ztrátové podniky se vyskytují ve všech sektorech ekonomické činnosti a případný rozdíl v přiděleném základu daně v současném systému a v systému CCCTB není způsoben kompenzací ztrát ve skupinovém podniku, ale je způsoben právě změnou ve výpočtu přiděleného základu daně prostřednictvím alokační

rovnice. Výsledky provedené analýzy byly vyhodnoceny ve smyslu hypotézy, že vysvětlující schopnost CCCTB alokační rovnice je pro daný sektor ekonomické činnosti dostatečná, jestliže změna přiděleného základu daně je nulová či je nižší než 0,05 %. Výsledky jsou uvedeny v tabulce níže (Tab. 33).

Tab. 33 Srovnání podílů na celkovém základu daně s ohledem na sektor ekonomické činnosti

	Počet subjektů	Současný systém		CCCTB systém		Změna v podílu
ALL NACES	11 474	385 427 895,48	100,00%	370 438 497,37	100,00%	0,00%
A	118	647 307,62	0,17%	666 755,17	0,18%	0,01%
B	143	33 305 546,72	8,64%	42 583 923,63	11,50%	2,85%
C	2388	88 703 849,01	23,01%	154 253 900,22	41,64%	18,63%
D	370	4 983 691,11	1,29%	3 562 331,50	0,96%	-0,33%
E	139	170 844,77	0,04%	319 453,65	0,09%	0,04%
F	531	5 279 413,08	1,37%	5 231 892,36	1,41%	0,04%
G	2581	17 717 643,62	4,60%	34 704 870,06	9,37%	4,77%
H	414	4 210 453,99	1,09%	6 662 832,08	1,80%	0,71%
I	249	868 936,50	0,23%	1 086 620,71	0,29%	0,07%
J	517	21 291 187,83	5,52%	19 956 812,93	5,39%	-0,14%
K	755	46 806 581,29	12,14%	13 631 804,90	3,68%	-8,46%
L	879	1 155 066,15	0,30%	1 135 339,97	0,31%	0,01%
M	1476	149 780 255,88	38,86%	81 227 942,99	21,93%	-16,93%
N	671	9 588 267,88	2,49%	4 773 379,83	1,29%	-1,20%
O	3	472,87	0,00%	107,24	0,00%	0,00%
P	63	2 198,78	0,00%	9 492,57	0,00%	0,00%
Q	68	348 632,29	0,09%	320 161,17	0,09%	0,00%
R	42	6 418,75	0,00%	52 906,56	0,01%	0,01%
S	66	536 294,58	0,14%	245 537,92	0,07%	-0,07%
T	1	24 832,76	0,01%	12 431,91	0,00%	0,00%

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Z tabulky (Tab. 33) je patrná změna v podílu distribuovaného základu daně jednotlivým ekonomickým sektorům; ta je nulová pro NACE sektory O, P a Q. Výsledky pro NACE sektory P a Q jsou v souladu s výše uvedenou analýzou (Tab. 32), podle níž je regresní model se čtyřmi rovnoměrně váženými nezávisle proměnnými, jež odpovídají těm, které vstupují do CCCTB alokační rovnice, schopen vysvětlit až 55 %. Výsledky pro NACE sektor O pro omezenou regresní funkci jsou také v souladu s dosaženými výsledky.

Změna do 0,05 % se týká NACE sektorů R, L, F, E a A. Zatímco výsledky pro NACE sektory A, E a F jsou v souladu s prvním krokem analýzy, podle níž je podíl vysvětlené variability pomocí uvažovaného regresního modelu vyšší než 30 %, pro NACE sektory L a R jsou dosažené výsledky nekonzistentní s ohledem na výši podílu vysvětlené variability. Tento nesoulad může být způsoben například speciálními charakteristikami těchto ekonomických odvětví, jejichž ziskovost může být více ovlivněna výší spotřebitelské poptávky než objemem hmotných aktiv a počtem zaměstnanců.

Nulová změna v distribuovaném základu daně u NACE sektoru T – činnosti domácností jako zaměstnavatelů; činnosti domácností produkujících blíže neurčené výrobky a služby pro vlastní potřebu je ve zkoumaném případě způsobena spíše nízkým počtem subjektů působících v tomto ekonomické odvětví než vlivem rozdělení základu daně pomocí alokační rovnice.

Největší změna v distribuovaném podílu na základu daně se týká NACE sektorů C, M a B. Výsledky pro NACE sektor M – profesní, vědecké a technické činnosti jsou v souladu s prvním krokem provedené analýzy, na základě níž procento vysvětlené variability dosahuje 20,15 %. Na druhou stranu podíl vysvětlené variability pro NACE sektory C a B je ve výši 39,90 %, respektive 37,42 %, což neodpovídá vypočtené změně (zvýšení) v podílu na přiděleném základu daně. To lze vysvětlit tím, že CCCTB alokační rovnice zahrnuje jako jeden z rozdělovacích faktorů objem aktiv, a proto lépe dokáže zobrazit vliv tohoto faktoru na generování zisku.

Jak už bylo zmíněno dříve, dle návrhu směrnice o systému CCCTB by pro vybrané sektory ekonomické činnosti měly být odlišně definovány alokační faktory. Vybranými ekonomickými sektory by bylo peněžnictví a pojišťovnictví, těžba ropy a zemního plynu a námořní doprava. Z tabulky (Tab. 33) je patrné, že pro ekonomický sektor K by zavedení systému CCCTB znamenalo pokles podílu na celkovém základu daně až ve výši 8,46 %. Pro úplnost, absolutní změna v distribuovaném podílu je třetí největší po ekonomických sektorech M a N. Indikovaný pokles v podílu na základu daně pro NACE sektor K může být zdůvodněním potřeby speciální definice alokačních faktorů pro vybrané ekonomické činnosti.

Závěrečná část analytické části práce srovnává CCCTB alokační rovnici s alokačními rovnicemi po vzoru Kanady a Spojených států amerických. Kromě samotného vyhodnocení vypovídací schopnosti alokačních rovnic z hlediska objemu vysvětlené variability se zaměřuje také na schopnost těchto rovnic alokovat jednotlivým ekonomickým sektorům takový podíl ze společného konsolidovaného základu daně, který bude roven alokovanému podílu na celkovém skupinovém základu daně v současném systému.

5.4.3 Srovnání vysvětlujících schopností alokačních rovnic ve vztahu k odvětví ekonomické činnosti

Jak už bylo předestřeno výše, tato část práce byla věnována posouzení schopnosti alokační rovnice distribuovat stejný či nepatrně odlišný podíl na základu daně jednotlivým sektorům ekonomické činnosti. Na základě analýzy v kapitole 5.4.1. byla zjištěna převaha CCCTB alokační rovnice co do podílu vysvětlené variability mnohonásobným regresním modelem. Podíl vysvětlené variability jednotlivými mnohonásobnými regresními modely byl srovnán na základě korigovaného koeficientu determinace ($\bar{R}^2$), který je schopen eliminovat případné rozdíly způsobené počtem zahrnutých vysvětlujících proměnných zahrnutých do regresního modelu.

V předchozí kapitole byla detailně analyzována CCCTB alokační rovnice z hlediska schopnosti vysvětlit proces generování zisku v jednotlivých sektorech ekonomické činnosti, kdy dosažené výsledky byly následně konfrontovány proti alokovanému základu daně v současném systému a v systému CCCTB při rozdělení základu daně alokační

rovnici. V této kapitole byla výše zmíněná analýza rozšířena o detailnější zkoumání schopnosti alokačních rovnic po vzoru Kanady a Spojených států amerických a jejich následné srovnání ve vztahu k CCCTB alokační rovnici. Pro analýzu byl opět zvolen datový soubor, jehož strukturu zachycuje Tab. 9 uvedená v metodické části práce⁴¹. Pro následný propočet podílu na celkovém skupinovém základu daně přiděleném jednotlivým ekonomickým sektorům při aplikaci analyzovaných alokačních rovnic byl použit datový soubor dle Tab. 3. Současně je nutné zmínit, že při aplikaci rozdílných alokačních rovnic byla zohledněna pouze jejich odlišná struktura a případné rozdíly mezi CCCTB systémem a systémem společného zdanění v Kanadě či v USA nebyly brány v potaz.

Tab. 34 Vysvětlující schopnost alokačních faktorů v jednotlivých ekonomických sektorech v tis. EUR

NACE sektor	Počet pozorování	CCCTB rovnice				Massachusettská rovnice				Kanadská rovnice			
		Neomezená regrese		Omezená regrese		Neomezená regrese		Omezená regrese		Neomezená regrese		Omezená regrese	
		Korig. R2	F-statistika	Korig. R2	F-statistika	Korig. R2	F-statistika	Korig. R2	F-statistika	Korig. R2	F-statistika	Korig. R2	F-statistika
Všechny sektory	78 559	0,2788	7 591,87	0,2632	28 057,11	0,2732	9 843,71	0,2631	28 051,11	0,2649	14 153,72	0,2520	26 471,74
A	896	0,3418	117,20	0,3253	432,52	0,3387	153,78	0,3254	432,8	0,2921	185,62	0,2921	370,38
B	534	0,3457	71,41	0,3742	284,43	0,3449	94,52	0,3471	284,33	0,3054	119,19	0,3064	236,47
C	17 963	0,4096	3 116,57	0,3990	11 927,74	0,4056	4 085,75	0,3990	11 927,96	0,4036	6 078,29	0,3965	11 802,99
D	758	0,2313	57,93	0,1367	120,92	0,2310	76,81	0,1367	120,87	0,0942	40,37	0,0712	59,01
E	783	0,3906	126,32	0,3829	486,14	0,3911	168,43	0,3827	485,89	0,3463	208,15	0,3040	404,64
F	5 779	0,3698	848,78	0,3516	3 134,57	0,3676	1 120,53	0,3518	3 137,52	0,3649	1 660,62	0,3501	3 114,17
G	17 358	0,2956	1 821,82	0,2614	6 142,51	0,2872	2 331,76	0,2613	6 140,02	0,2870	3494	0,2566	5 992,57
H	3 770	0,2614	334,48	0,2599	1 324,84	0,2607	443,92	0,2598	1 324,20	0,2522	636,55	0,2506	1 262,68
I	2 590	0,0616	43,47	0,0523	143,83	0,0619	57,98	0,0524	144,07	0,0562	78,13	0,0549	151,48
J	4 786	0,2511	402,00	0,2488	1 585,94	0,2498	532,21	0,2488	1 585,95	0,2464	793,37	0,2463	1 564,97
K	4 049	0,1813	225,11	0,1373	645,50	0,1608	259,49	0,1373	645,41	0,1609	389,09	0,1401	660,37
L	2 830	0,2526	240,08	0,1992	704,88	0,2489	313,42	0,1993	705,00	0,2482	467,89	0,2386	887,60
M	8 043	0,2114	539,81	0,2015	2 030,38	0,2092	709,98	0,2015	2 029,80	0,2075	1 054,08	0,2005	2017,90
N	4 583	0,2149	314,61	0,2104	1 222,08	0,2120	411,81	0,2106	1 223,19	0,1909	541,66	0,1911	1 083,17
O	34	0,9405	131,48	0,3918	22,26	0,9209	129,15	0,3930	22,36	0,9225	197,45	0,3830	21,49
P	471	0,4944	115,90	0,4575	397,42	0,4943	154,14	0,4579	397,92	0,3542	129,87	0,3546	259,22
Q	1 693	0,6254	707,21	0,5557	2 116,94	0,6243	938,18	0,5565	2 124,25	0,6030	1 286,04	0,5678	2 221,10
R	902	0,1222	32,36	0,0802	79,52	0,1218	42,65	0,0801	79,46	0,1095	56,37	0,0539	52,30
S	727	0,4679	160,63	0,4647	631,13	0,4651	211,46	0,4649	631,72	0,4491	296,91	0,4498	594,60
T	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: vlastní zpracování, databáze Amadeus a STATA

Tabulka (Tab. 34) zobrazuje podíl vysvětlené variability pomocí mnohonásobných regresních modelů, které zahrnují rozdílný počet vysvětlujících proměnných, tak aby

⁴¹ Viz kapitola 3.2.4 Metodika analýzy vysvětlující schopnosti alokačních faktorů

odrážely strukturu CCCTB alokační rovnice, kanadské a Massachusettské alokační rovnice.

Z tabulky (Tab. 34) je zřejmé, že nejvyšší procento variability v ziskovosti je vysvětleno všemi analyzovanými alokačními rovnicemi pro NACE sektory O – veřejná správa, obrana, povinné sociální zabezpečení, P – vzdělávání, Q – zdravotní a sociální péče, S – ostatní činnosti a C – zpracovatelský průmysl. Nejnižší podíl vysvětlené variability v ziskovosti byl indikován pro NACE sektory K – peněžnictví a pojišťovnictví, R – kulturní, zábavní a rekreační činnosti, I – ubytování, stravování a pohostinství a dále D – výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu. Výsledky dosažené pro NACE sektor K opodstatňují návrh Evropské komise pro speciální definici alokační rovnice pro finanční a pojišťovací instituce. Nízké procento vysvětlené variability v NACE sektorech R a I může být způsobeno tím, že v těchto sektorech ekonomické činnosti mají na ziskovost větší vliv faktory práce a tržeb na základě předpokladu, že zisk generovaný v pohostinství či v zábavním průmyslu je více ovlivněn velikostí spotřebitelské poptávky a současně samotnými poskytovateli těchto služeb než například strojním vybavením, které je zastupováno faktorem aktiv.

V průměru podíl vysvětlené variability v ziskovosti na základě CCCTB alokačních faktorů dosahuje 28,90 %, 28,77 % v případě alokačních faktorů zahrnutých do Massachusettské alokační rovnice a pouze 26, 88 % v případě alokačních faktorů zahrnutých do rovnice kanadské. Dosažené výsledky jsou nepatrně nižší než výsledky dřívější studie Krchnivé (2015), jež zkoumala vysvětlující schopnost alokačních faktorů v různých kombinacích pro datový soubor skupiny českých nezávislých společností v roce 2012. Na druhou stranu stejně jako výsledky této analýzy poukázala na nevyšší vysvětlující schopnost CCCTB alokační rovnice.

Na základě zjištěného lze konstatovat, že CCCTB alokační faktory mají nevyšší vysvětlující schopnost v 8 z 19 uvažovaných ekonomických sektorech. Kanadská a Massachusettská alokační rovnice se vyznačují nevyšší vysvětlující schopností ve 4 ekonomických sektorech. Převaha CCCTB alokační rovnice je pravděpodobně důsledkem vhodného zakomponováním vyššího podílu nabídkových faktorů (faktor práce a faktor aktiv), jež mohou ovlivnit ziskovost podniku přímo ve výrobním procesu, ve srovnání například s kanadskou rovnicí, kde je nabídka zastoupena pouze faktorem práce. Dále lze převahu CCCTB alokační rovnice přisuzovat vhodnějšímu nastavení faktoru práce, který ve srovnání s Massachusettskou rovnicí pojímá dodatečný faktor práce v podobě počtu zaměstnanců, což umožňuje eliminovat rozdíly ve mzdové úrovni napříč jednotlivými ekonomickými sektory.

Výše dosažené výsledky byly dále analyzovány v kontextu přiděleného podílu na celkovém základu daně jednotlivým ekonomickým sektorům. V tomto kroku analýzy byla stejně jako v předchozím případě analyzována hypotéza, že vysvětlující schopnost alokačních faktorů je dostatečná, jestliže rozdíl v přiděleném podílu na základě daně v současném systému a v systému CCCTB při uplatnění rozdílných alokačních metod je nulový nebo nižší než 0,05%. Výsledky tohoto kroku analýzy jsou uvedeny v tabulce níže (Tab. 35).

Tab. 35 Distribuce skupinového základu daně mezi sektory ekonomické činnosti v tis. EUR

	Počet sub-jektů	Současný systém		CCCTB rovnice		US rovnice		Kanadská rovnice		Změna CCCTB vs. SA	Změna USA vs. SA	Změna CA vs. SA
Všechny sektory	11 474	385 427 895,48	100,00%	370 438 497,37	100,00%	370 443 894,34	100,00%	370 451 039,44	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%
A	118	647 307,62	0,17%	666 755,17	0,18%	662 590,01	0,18%	683 970,70	0,18%	0,01%	0,01%	0,02%
B	143	33 305 546,72	8,64%	42 583 923,63	11,50%	43 712 339,22	11,80%	39 904 208,33	10,77%	2,85%	3,16%	2,13%
C	2 388	88 703 849,01	23,01%	154 253 900,22	41,64%	153 635 945,75	41,47%	149 292 228,41	40,30%	18,63%	18,46%	17,29%
D	370	4 983 691,11	1,29%	3 562 331,50	0,96%	3 612 255,05	0,98%	3 134 918,61	0,85%	-0,33%	-0,32%	-0,45%
E	139	170 844,77	0,04%	319 453,65	0,09%	329 333,92	0,09%	302 350,34	0,08%	0,04%	0,04%	0,04%
F	531	5 279 413,08	1,37%	5 231 892,36	1,41%	5 251 461,77	1,42%	5 564 334,44	1,50%	0,04%	0,05%	0,13%
G	2 581	17 717 643,62	4,60%	34 704 870,06	9,37%	33 845 957,32	9,14%	42 482 902,69	11,47%	4,77%	4,54%	6,87%
H	414	4 210 453,99	1,09%	6 662 832,08	1,80%	6 783 090,18	1,83%	7 056 382,57	1,90%	0,71%	0,74%	0,81%
I	249	868 936,50	0,23%	1 086 620,71	0,29%	1 078 830,72	0,29%	1 078 805,10	0,29%	0,07%	0,07%	0,07%
J	517	21 291 187,83	5,52%	19 956 812,93	5,39%	20 352 444,42	5,49%	21 016 447,45	5,67%	-0,14%	-0,03%	0,15%
K	755	46 806 581,29	12,14%	13 631 804,90	3,68%	13 476 070,33	3,64%	13 207 140,24	3,57%	-8,46%	-8,51%	-8,58%
L	879	1 155 066,15	0,30%	1 135 339,97	0,31%	1 133 127,06	0,31%	1 135 571,75	0,31%	0,01%	0,01%	0,01%
M	1 476	149 780 255,88	38,86%	81 227 942,99	21,93%	81 180 314,26	21,91%	79 751 086,11	21,53%	-16,93%	-16,95%	-17,33%
N	671	9 588 267,88	2,49%	4 773 379,83	1,29%	4 745 055,21	1,28%	5 118 509,82	1,38%	-1,20%	-1,21%	-1,11%
O	3	472,87	0,00%	107,24	0,00%	120,33	0,00%	165,47	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
P	63	2 198,78	0,00%	9 492,57	0,00%	9 533,42	0,00%	7 483,06	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Q	68	348 632,29	0,09%	320 161,17	0,09%	323 899,64	0,09%	318 243,73	0,09%	0,00%	0,00%	0,00%
R	42	6 418,75	0,00%	52 906,56	0,01%	47 207,82	0,01%	54 600,69	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
S	66	536 294,58	0,14%	245 537,92	0,07%	252 515,76	0,07%	324 788,33	0,09%	-0,07%	-0,07%	-0,05%
T	1	24 832,76	0,01%	12 431,91	0,00%	11 802,16	0,00%	16 901,60	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Zdroj: vlastní zpracování a databáze Amadeus

Z tabulky (Tab. 35) je patrný pokles celkového skupinového základu daně o přibližně 3,89 % při jeho rozdělení dle všech alokačních rovnic. Tento pokles je způsoben skutečností, že na rozdíl od současného systému, který povoluje konsolidaci skupinového základu daně při současném zápočtu ztrát jen ve vybraných státech, systém CCCTB předpokládá konsolidaci skupinového základu daně na úrovni mateřské společnosti.

V případě NACE sektorů O, P, Q a R by nedošlo při rozdělení základu daně na základě uvažovaných alokačních rovnic k žádné změně v přiděleném podílu. V návaznosti na první krok provedené analýzy se pro NACE sektory O a P jeví jako nejvíce vhodná alokační rovnice zahrnující tři vysvětlující proměnné, zatímco pro NACE sektor Q alokační rovnice se dvěma proměnnými a pro sektor NACE R se čtyřmi proměnnými. Nepatrná změna do 0,05 % v podílu na přiděleném základu daně byl indikován pro NACE sektory A – zemědělství, lesnictví a rybářství, E – zásobování vodou, F – stavebnictví a L – činnosti v oblasti nemovitostí. Nejvíce vhodnou alokační rovnicí pro tyto sektory je CCCTB alokační rovnice.

Výsledky dosažené pro NACE sektory M – profesní, vědecké a technické činnosti a S – ostatní činnosti nejsou v souladu s výsledky prvního kroku analýzy, kde podíl vysvětlené variability dosahuje v průměru 40 %. NACE sektor M by v systému CCCTB utrpěl ztrátu na přiděleném podílu až 17 %, což indikuje nedostatečnou vysvětlující schopnost CCCTB alokačních faktorů pro tento sektor. Tento výsledek lze zdůvodnit odlišnými specifiky vědeckých a profesních činností, kde je objem generovaného zisku ovlivněn spíše materiálně-technickou základnou a lidským faktorem než faktorem tržeb. Obdobný pokles v podílu přiděleného základu daně vykazuje při aplikaci všech

alokačních rovnic NACE sektor K, což značí nedostatečnou vysvětlující schopnost alokačních faktorů v tomto sektoru. Na druhou stranu NACE sektor C by v systému CCCTB obdržel dodatečný podíl na základu daně ve výši 19 %.

Největší rozdíl v podílu na přiděleném základu daně mezi jednotlivými alokačními rovnicemi byl indikován pro NACE sektor G – velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel, kde je v případě kanadské alokační rovnice uvažován vyšší podíl poptávkových faktorů. Sporné výsledky byly dosaženy pro NACE sektor J – informační a komunikační činnosti, kde v případě CCCTB alokační rovnice dochází k poklesu přiděleného základu daně až o 0,14 %, zatímco v případě kanadské rovnice dosahuje zvýšení v přiděleném podílu až 0,15 %. S ohledem na charakteristické vlastnosti toho ekonomického odvětví je možné zpochybnit zařazení faktoru aktiv do alokační rovnice pro tento ekonomický sektor, protože v tomto sektoru může mít poptávková strana trhu vyšší vliv na objem generovaného zisku.

Na základě podrobnější analýzy v této kapitole lze konstatovat, že CCCTB alokační faktory mají nejvyšší vysvětlující schopnost v nejvyšším počtu ekonomických sektorů. Současně lze dokázat vhodnost zařazení nabídkových i poptávkových faktorů do alokační rovnice. Velmi malá změna v přiděleném podílu na celkovém základu daně byla zjištěna pro 8 z 19 ekonomických sektorů. Nicméně pokles v distribuovaném podílu na skupinovém základu daně pro NACE sektory K, M a D může být základem pro otevření diskuze o možné rozdílné definici alokační rovnice pro tyto sektory.

V následující části je provedeno celkové zhodnocení dosažených výsledků v analytické části práce. Tyto výsledky jsou dále konfrontovány ve vztahu k poznatkům dosaženým ve vědeckých studiích autorů věnujících se obdobnému tématu.

6 Diskuze

Hlavním cílem práce bylo analyzovat vliv zavedení systému CCCTB na rozpočet České republiky, a to pomocí komparace daňových základů zdaňovaných v České republice v současném systému odděleného účetnictví a v systému CCCTB.

Alokační rovnice pro rozdělení základu daně v systému CCCTB by měla zahrnovat tři rovnoměrně vážené ekonomické faktory, které by měly být schopny zohlednit proces generování zisku jednotlivými podniky a současně být schopny rozdělit skupinový základ daně v takovém poměru, jakým se jednotlivé podniky podílejí na jeho tvorbě. Těmito ekonomickými faktory jsou faktor práce, aktiv a tržeb. Podoba alokační rovnice pro systém CCCTB byla odvozena od podoby alokační rovnice, která se již od roku 1933 používá k rozdělení společného základu daně ve Spojených státech amerických. Alokační rovnice pro systém CCCTB by se však od Massachusettské alokační rovnice měla lišit složením faktoru práce, který by mimo objem mzdových nákladů měl také obsahovat informaci o počtu zaměstnanců, na které tyto mzdové náklady připadají.

Na základě setkání Evropského parlamentu ze dne 12. dubna 2012 byla navržena odlišná podoba alokační rovnice, ve které by místo rovnoměrného rozložení vah alokačních faktorů měly být uvažovány váhy 45:45:10, v pořadí práce, aktiva a tržby. Snížení váhy faktoru tržeb bylo Evropským parlamentem zdůvodněno tím, že jeho vyšší podíl může vést k manipulování základu daně. Tato podoba alokační rovnice nebyla již dále probírána v Akčním plánu Evropské unie ze dne 17. června 2015, ve kterém byla navržena revize návrhu směrnice o systému CCCTB, jež by měla být publikována v průběhu roku 2016.

Analýza systému CCCTB z pohledu České republiky byla v disertační práci provedena ve dvou samostatných krocích. V prvním kroku bylo spočítáno, jaký podíl z celkového základu daně skupinových podniků je zdaňován jednotlivými členskými státy Evropské unie v současném systému. Tento podíl byl následně komparován vůči podílu na celkovém základu daně skupinových podniků, který by byl zdaňován jednotlivými členskými státy Evropské unie v systému CCCTB, kdyby docházelo k rozdělení základu daně pomocí alokační rovnice. V práci bylo provedeno srovnání alternativních alokačních rovnic, konkrétně alokačních rovnic používaných k rozdělení společného základu daně v Kanadě a ve Spojených státech amerických. Tyto rovnice se od CCCTB alokační rovnice liší ve složení alokačních faktorů. Kanadská alokační rovnice zahrnuje dva rovnoměrně vážené faktory, a to faktor práce a tržeb. Massachusettská alokační rovnice zahrnuje tři rovnoměrně vážené faktory, a to faktor práce, aktiv a tržeb, kdy velikost faktoru práce je odvozena od objemu mzdových nákladů.

Analýza systému CCCTB byla provedena z pohledu České republiky tím, že do výzkumného datového souboru byly zařazeny pouze skupinové podniky s vazbou na Českou republiku. Konkrétně se jednalo o skupinové podniky rezidentní v Evropské unii s mateřskou společností sídlící na území České republiky a skupinové podniky s mateřskou společností rezidentní v kterémkoliv členském státě Evropské unie, které vlastní alespoň jednu kvalifikovanou dceřinou společnost rezidentní v České republice. Analýza byla provedena na vzorku podniků v celkovém počtu 11 474, ve kterém bylo

1 641 podniků mateřských a 9 833 podniků dceřiných. Veškeré finanční i nefinanční ukazatele se vztahovaly v roce 2013 a byly vyjádřeny jednotně v tis. EUR.

S cílem maximalizovat objem výzkumného souboru byly chybějící hodnoty finančních ukazatelů u jednotlivých společností dopočteny metodou imputace. Pro dopočet chybějících hodnot byly v práci použity tři metody: metoda imputace na základě poměrových ukazatelů, metoda regresní imputace a metoda mnohonásobné regresní imputace, z nichž byla vybrána ta, která dokáže nejlépe substituovat skutečné hodnoty finančních ukazatelů. Jako nejlepší byla vyhodnocena metoda imputace na základě poměrových ukazatelů, ve které byly chybějící hodnoty dopočteny dle předem definovaných vztahů mezi proměnnými vstupujícími do alokační rovnice. Tato metoda byla poprvé použita Clineem a kol. (2011), následně také Nerudovou a kol. (2015) při analýze dopadu zavedení systému CCCTB na rozpočet České republiky na datech z roku 2011.

Rozdělení základu daně 11 474 podniků tvořících celkem 1 641 skupinových podniků (dle počtu mateřských podniků) v současném systému bylo provedeno při zohlednění pravidel pro zdaňování skupinových podniků platných v roce 2013. Ze základu daně vytvořeného těmito skupinovými podniky v roce 2013 v celkové částce 385 427 895,48 tis. EUR bylo v České republice zdaňováno 7 318 135,68 tis. EUR, což v relativním vyjádření představuje podíl 1,90 %. Pokud by byl výzkumný soubor redukován pouze na skupinové podniky s českou mateřskou společností, takových podniků by bylo celkem 2 971, z nichž 1 097 společností jsou společnosti mateřské a 1 874 společností společností dceřině, bylo v České republice v roce 2013 zdaňováno 96,37 % celkového základu daně vytvořeného těmito podniky, v absolutním vyjádření 3 127 974,70 tis. EUR z celkového základu daně 3 245 917,43 tis. EUR.

Podíl základu daně zdaňovaného v České republice v současném systému byl dále porovnán proti podílu na celkovém základu daně, který by byl v České republice zdaňován v systému CCCTB. Srovnání pomocí výpočtu podílů na celkovém základě daně nikoliv na základě objemu daňových výnosů, resp. povinností, které by těmto podnikům vznikly, umožnilo analyzovat dopad zavedení systému CCCTB bez ohledu na velikost celkového základu daně, od jehož výše se odvíjí velikost daňových výnosů.

Při rozdělení společného základu daně pomocí alokační rovnice by došlo k poklesu celkového základu daně o 14 989 398,12 tis. EUR ve srovnání se základem daně rozdělovaným v současném systému. Tento pokles byl způsoben skutečností, že v systému CCCTB by byla umožněna kompenzace daňových ztrát mezi podniky náležející do téže skupiny. V současném systému, kdy byla kompenzace daňových ztrát umožněna pouze některými státy, a to dle pravidel platných v roce 2013, byl záporný základ daně ve státech, které neumožňují skupinovou kompenzaci ztrát, považován za základ daně rovný nule. Dle výsledků by v systému CCCTB byl v České republice zdaňován podíl na celkovém základu daně ve výši 1,67 %, což představuje pokles o 0,23 % oproti podílu na celkovém základu daně v systému CCCTB⁴².

Dosažené výsledky jsou v souladu se závěry studie Clineho a kol. (2011), kteří indikovali pokles daňových výnosů v České republice při povinné implementaci systému CCCTB o 3,00 % a při dobrovolné implementaci o 3,10 %. Při srovnání je třeba zohlednit

⁴² Viz kapitola 5.2 Rozdělení základu daně v systému CCCTB

rozdíly v obou provedených analýzách, kdy v případě studie Clineho a kol. (2011) bylo při sestavování výzkumného vzorku zohledněno pouze jedno kritérium týkající se intenzity hospodářské spolupráce mezi skupinovými podniky, která tak byla hodnocena na základě drženého kapitálového podílu mateřskou společností v dceřiné společnosti, který musel být vyšší než 75 %. Dále je nutné zohlednit časový odstup provedených analýz, kdy Cline a kol. (2011) pracovali s daty z roku 2005, což je pouhý rok poté, co Česká republika přistoupila k Evropské unii, a dá se tedy předpokládat, že míra intenzity přeshraniční spolupráce byla v té době nižší. Tato skutečnost může být podložena také počtem zahrnutých českých rezidentních podniků do analýzy, kterých v případě studie Cline a kol. (2011) bylo 391, zatímco do analýzy provedené v této práci bylo zahrnuto celkem 3 539 podniků rezidentních v České republice. Celkově Cline a kol. (2011) indikovali pouze mírný rozpočtový dopad implementace systému CCCTB, což je v souladu s výsledky dosaženými v této práci.

Srovnání analýzy dopadů implementace systému CCCTB pro Českou republiku se studií Fuesta a kol. (2007) není možné, neboť do jejich analýzy byly zahrnuty pouze skupinové podniky s německou mateřskou společností vlastníci dceřiné společnosti na území Evropské unie (EU15) v časovém období od 1996 do 2001, ve kterém Česká republika nebyla členskou zemí Evropské unie.

Analýza provedená van der Horstem (2007) byla založena na simulaci zavedení systému společného konsolidovaného základu daně pomocí všeobecného rovnovážného modelu CORTAX, který zachycuje chování firem, domácností a vlády na plně fungujícím trhu. Dle dosažených výsledků by Česká republika v systému konsolidovaného základu daně utrpěla ztrátu na objemu daňových výnosů v celkové výši 0,01 % HDP, což indikuje také pokles základu daně zdaňovaného v České republice. Výsledky analýzy van der Horsta (2007) jsou tedy v souladu s výsledky dosaženými v této práci.

Výsledky disertační práce nejsou v souladu s analýzou Devereuxe a Loretze (2007), kteří indikovali zvýšení objemu daňových výnosů pro Českou republiku vlivem zavedení systému CCCTB ve výši od 11,4% do 30,1 %, a to v závislosti na použité alokační rovnici. V případě analýzy provedené Devereuxem a Loretzem (2007) byla vždy uvažována alokační rovnice s jedním alokačním faktorem. V případě, kdy by alokační rovnice zahrnovala pouze faktor práce, vypočtený jako objem mzdových nákladů, byl zjištěn pokles celkových daňových výnosů o 3,2 % pro Českou republiku. Srovnání výsledků dosažených v této práci s prací Devereuxe a Loretze (2007) je nemožné z důvodu použití odlišné struktury alokační rovnice a současně také tím, že Devereux a Loretz (2007) jako kritérium vysoké míry hospodářské spolupráce uvažovali pouze 50% přímý nebo nepřímý podíl mateřské společnosti na kapitálu dceřiné společnosti.

Výsledky disertační práce nejsou v souladu s první výzkumnou prací hodnotící dopad zavedení systému CCCTB z pohledu České republiky Nerudové a kol. (2015). Na základě jimi provedeného výzkumu bylo konstatováno zvýšení daňových příjmů do státního rozpočtu České republiky v roce 2011 o 3,39 % v případě, že by byl systém CCCTB povinně implementován ve všech státech Evropské unie (EU28). V předložené disertační práci byl zkoumán dopad zavedení systému CCCTB pouze v situaci povinné implementace systému na datech skupinových podniků z roku 2013, které byly převzaty z databáze Amadeus, zatímco v práci Nerudové a kol. (2015) byly také zohledněny podniky, které působí v oblasti finančnictví a pojišťovnictví (NACE sektor K) z databáze

Bankscope. V případě, kdy tyto podniky nebyly do analýzy zahrnuty, bylo indikováno zvýšení daňových základů pouze o 1,22 %. Lze se domnívat, že zahrnutí těchto podniků do výzkumného souboru a současně také využití speciální alokační rovnice pro rozdělení skupinového základu daně generovaného těmito podniky má významný vliv na dosažené výsledky. Tato skutečnost nebyla v disertační práci analyzována přímo, avšak byl analyzován vliv CCCTB alokační rovnice na rozdělení základu daně v jednotlivých oborech ekonomických činností.

Rozdíl mezi dosaženými výsledky v disertační práci a dříve provedenými studii je možné přisuzovat odlišnému časovému období, které bylo v jednotlivých pracích analyzováno, dále odlišnému nakládání s kritériem vysoké míry hospodářské spolupráce a současně také se zahrnutím rozdílných proměnných do samotného výpočtu. Jako příklad lze uvést studii Devereuxe a Loretze (2007), kteří základ daně jednotlivých skupinových podniků odvodili od publikované hodnoty daňové povinnosti a sazby daně platné v příslušném státě v období od roku 2000 do roku 2004.

V druhé části disertační práce bylo provedeno srovnání rozdělení základu daně v současném systému a v systému CCCTB v případě, že by byla použita alternativní alokační rovnice. Jako alternativní alokační rovnice byly uvažovány rovnice používané v Kanadě a ve Spojených státech amerických, které se od sebe liší ve složení alokační faktorů. Smyslem tohoto kroku analýzy bylo poukázat na vhodnost zahrnutí jednotlivých faktorů do alokační rovnice. Ve vztahu ke kanadské alokační rovnici to byla opodstatněnost zařazení faktoru aktiv do alokační rovnice. V případě Massachusettské alokační rovnice to byla vhodnost nastavení faktoru práce jako kombinace mzdových nákladů a počtu zaměstnanců, jimž jsou tyto mzdové náklady určeny.

V situaci, kdy by pro rozdělení společného základu daně byla použita kanadská alokační rovnice, která pojímá dva rovnoměrně vážené faktory, a to faktor práce a tržeb, by do České republiky mířilo 1,57 % z celkového základu daně, což v absolutním vyjádření představuje 5 827 995,39 tis. EUR. Tento podíl je o 0,1 % nižší než podíl, který by Česká republika zdaňovala v situaci, ve které by k rozdělení konsolidovaného základu daně byla použita CCCTB alokační rovnice. V obou případech by však došlo k poklesu podílu základu daně připadajícího České republice. Současně by v systému CCCTB, ať už při použití CCCTB alokační rovnice nebo kanadské alokační rovnice, došlo k poklesu celkového základu daně, který, jak již bylo zmíněno dříve, je důsledkem kompenzace ztrát mezi podniky ve skupině.

Pokles podílu na celkovém skupinovém základu daně zkoumaných podniků v případě České republiky lze například zdůvodnit tím, že v některých sektorech ekonomických činností dokáže alokační rovnice věrněji vysvětlit objem generovaného zisku, zatímco v jiných nikoliv. Tato skutečnost byla dále analyzována v praktické části disertační práce.

Jako druhá z alternativních alokačních rovnic pro rozdělení základu daně byla uvažována Massachusettská alokační rovnice, jež zahrnuje tři alokační faktory: faktor aktiv, práce a tržeb. Podíl na celkovém základu daně, který by v systému CCCTB byl zdaňován v České republice při využití alternativní alokační rovnice, by byl ve výši 1,56 %, což je nepatrně méně oproti podílu, který by České republice připadl při využití kanadské alokační rovnice.

Co se týká dopadu použití systému CCCTB v ostatních členských státech zahrnutých do výzkumného vzorku skupinových podniků, byl na základě výpočtu indikován pokles podílu na celkovém základu daně v případě šesti zemí. Mimo Českou republiku by to byly Rakousko, Dánsko, Irsko, Lucembursko a Nizozemí. Největší ztráta podílu na celkovém základu daně byla vypočtena pro Nizozemí. Na tomto místě je však nutné zmínit, že výsledky pro ostatní členské státy nejsou úplné, a to z toho důvodu, že do zkoumaného vzorku byly zahrnuty pouze ty podniky, které jsou dceřinými společnostmi českých mateřských společností či jednou z dceřiných společností evropské mateřské společnosti vlastníci alespoň jednu dceřinou společnost, nebo jsou evropskou mateřskou společností vlastníci dceřinou společností v České republice. S ohledem na tuto skutečnost je třeba brát v úvahu určité zkreslení výzkumného souboru. Na druhou stranu je možné konstatovat, že na možný pokles podílu na celkovém základu daně vlivem zavedení systému CCCTB v případě Nizozemí a Irska již dříve ve svých pracích upozornili například Fuest a kol. (2007) nebo Cline a kol. (2011).

Při použití alternativní kanadské alokační rovnice by byl výčet zemí, které by utrpěly ztrátu podílu na celkovém základu daně, rozšířen dále o Velkou Británii a Portugalsko. Zatímco v případě Velké Británie by pokles mohl dosáhnout až 0,28%, v případě Portugalska je pokles podílu nepatrný a dosahuje 0,01 %. Podíváme-li se dále na rozdělení základu daně Massachusettskou alokační rovnicí, byl pokles podílu na celkovém základu daně spočítán pro sedm z osmi výše zmíněných zemí⁴³ a mezi těmito zeměmi by nebyla Velká Británie. To, že by Velká Británie při rozdělení základu daně Massachusettskou alokační rovnicí neutrpěla ztrátu v podílu na základu daně, lze zdůvodnit pozitivním vlivem faktoru aktiv v této alokační rovnici, který hraje významnou roli v NACE sektoru C – zpracovatelský průmysl, který je ve Velké Británii nejziskovějším ekonomickým sektorem, jak je patrné z tabulky č. 18.

Při hodnocení nastavení alokační rovnice byla zkoumána schopnost jednotlivých alokačních faktorů podílet se na vysvětlení variability v ziskovosti, jinými slovy byla analyzována schopnost alokačních faktorů zachytit proces generování zisku jednotlivými podniky. Tato část analýzy byla založena na srovnání vypočteného korigovaných koeficientu determinace ($\bar{R}^2$) odhadnutých jednoduchých a mnohonásobných regresních modelů metodou nejmenších čtverců. Pro srovnání byl použit korigovaný koeficient determinace, který je schopen eliminovat možné zkreslení dosažených výsledků způsobené zahrnutím odlišného počtu vysvětlujících proměnných do regresního modelu. Jako závisle proměnná v regresních modelech byla uvažována hodnota výsledku hospodaření před zdaněním (PL), který byl pro účely práce považován za proměnnou vyjadřující informaci o základu daně. Nezávisle proměnné představovaly jednotlivé alokační faktory, faktor práce zastoupený objemem mzdových nákladů (CoE) a počtem zaměstnanců (NoE), faktor tržeb vyjádřený jako hodnota provozního obrátu (OPT) a faktor aktiv vyjádřený jako hodnota objemu dlouhodobých hmotných aktiv (TFA). Mimo neomezené regresní funkce byly též uvažovány jejich omezené formy, které zajišťují rovnoměrné působení jednotlivých nezávisle proměnných na proměnnou závislou.

---

⁴³ Česká republika, Rakousko, Dánsko, Irsko, Lucembursko, Nizozemí a Portugalsko

Analýza vysvětlující schopnosti alokačních faktorů byla rozdělena na několik samostatných částí. V prvním kroku bylo pro celý výzkumný soubor, který pro potřeby analýzy prošel nezbytnými úpravami⁴⁴, zkoumáno variantní nastavení alokační rovnice při zohlednění výše uvedených alokačních faktorů. Na základě srovnání bylo zjištěno, že nevyšší podíl variability v ziskovosti jsou schopny vysvětlit CCCTB alokační faktory, jsou-li do regresního modelu zahrnuty společně. Podíl vysvětlené variability dosáhl 27,88 % v případě neomezené regresní funkce a 26,32 % v případě omezené regresní funkce. Dosažené výsledky jsou nižší ve srovnání s dříve provedenou analýzou alokačních faktorů (Krechnivá, 2015), kdy bylo zjištěno procento vysvětlené variability těmito čtyřmi alokačními faktory v celkové výši 34,49 % a 32,54 %. Rozdíl v zjištěném podílu vysvětlené variability je pravděpodobně způsoben tím, že v analýze Krechnivé (2015) byly uvažovány nezávislé podniky, nikoliv podniky skupinové, ve kterých může být ziskovost ovlivněna jinými vedlejšími faktory, například tím, do jaké míry se jednotlivé podniky podílejí na ekonomických aktivitách skupinového podniku a tím i na generování zisku.

V druhé části analýzy vysvětlující schopnosti alokační faktorů byl zohledněn ekonomický sektor, ve kterém jednotlivé podniky působí. Bylo zjištěno, že v 15 – 19 ekonomických sektorech, klasifikovaných pomocí NACE klasifikace, je nevyšší podíl variability vysvětlen proměnnými vstupujícími do CCCTB alokační rovnice. Ostatní kombinace proměnných byly vždy schopny vysvětlit nevyšší procento variability v jednom nebo dvou ekonomických sektorech. Pokud se zaměříme na CCCTB alokační rovnici, byl největší podíl variability vysvětlen pro NACE sektory Q, P a S, nejnižší podíl pak pro NACE sektory I, R a K. V případě NACE sektoru K – peněžnictví a pojišťovnictví tak byla potvrzena nutnost speciální definice alokačních faktorů.

Jak je patrné z výše uvedených informací o podílu vysvětlené variability v ziskovosti jednotlivými alokačními faktory, dosahuje podíl vysvětlené variability nízkých hodnot. Cílem posledního kroku praktické části výpočtu bylo odpovědět na otázku, zda je toto procento variability dostatečné. Hodnocení bylo provedeno na základě předpokladu, že procento vysvětlené variability jednotlivými alokačními proměnnými je dostatečné, jestliže změna v podílu distribuovaného základu daně jednotlivým ekonomickým sektorům nepřesáhne hranici 0,05 %.

Pro vyhodnocení však bylo nutné přijmout zjednodušující předpoklad, dle něhož je změna v přiděleném podílu na celkovém základu daně distribuovaném jednotlivým sektorům ekonomické činnosti způsobena aplikací odlišné metody pro rozdělení základu daně nikoli tím, že by v systému CCCTB byla umožněna kompenzace ztrát mezi jednotlivými podniky ve skupině, a to z toho důvodu, že ztrátové podniky se vyskytují ve všech ekonomických sektorech.

Nulová změna v přiděleném podílu na celkovém základu daně byla vypočtena pro NACE sektory O, P a Q. Změna do 0,05 % na přiděleném podílu na základu daně byla zaznamenána pro NACE sektory R, L, F, E a A. Pro sektory A, E a F byl zjištěn soulad s výsledky první části analýzy podílu vysvětlené variability jednotlivými alokačními proměnnými. Největší pozitivní změnu v přiděleném podílu by zaznamenaly NACE sektory M a B, zatímco největší pokles byl opět indikován pro NACE sektor K.

---

⁴⁴ Více v kapitole 3.2.4 Metodiky analýzy vysvětlující schopnosti alokační rovnice

Tato část byla dále rozšířena o srovnání vysvětlující schopnosti kanadské a Massachusettské alokační rovnice ve vztahu k CCCTB alokační rovnici. Na základě této analýzy byla pro 9 z 19 analyzovaných ekonomických sektorů zjištěna převaha CCCTB alokační rovnice.

Co se týká srovnání dosažených výsledků dřívějšími vědeckými pracemi, analýze způsobilosti alokační rovnice se věnovali Hines (2008) a dále Roggeman a kol. (2012), dle druhého ze zmíněných autorů jsou nejvíce preferovanými alokačními faktory objem tržeb, objem dlouhodobého hmotného majetku a mzdové náklady, jež jsou schopny vysvětlit až 28 % variability ziskovosti podniků. Výsledky se výrazně neliší od výsledků zjištěných v této práci, nicméně je třeba upozornit na určité rozdíly v nastavení výzkumného souboru, kdy v případě studie Roggeman a kol. (2012) byly vybrány pouze podniky působící ve výrobním sektoru a sektorech poskytujících služby. Současně bylo uvažováno jiné složení faktoru práce, a to pouze na úrovni mzdových nákladů. Obdobně lze najít také rozdíl oproti analýze provedené Hinesem (2008), který naznačil, že alokační faktory zahrnuté do Massachusettské alokační rovnice jsou schopny vysvětlit až 50 % variability v ziskovosti jednotlivých podniků, která spočívá v odlišnosti vstupních dat do analýzy, které se v případě jeho výzkumu vztahovaly k americkému trhu.

7 Závěr

Hlavním cílem disertační práce bylo analyzovat dopad zavedení systému společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB) z pohledu České republiky. Analýza byla založena na sekundárních datech skupinových podniků sídlících na území Evropské unie v roce 2013, jež byly převzaty z databáze Amadeus. Do analýzy byly zahrnuty skupinové podniky s vysokou mírou hospodářské spolupráce, jež byla vymezena na základě dvousložkového testu stanoveného v článku 54 návrhu směrnice o systému CCCTB.

Tento článek stanovuje, že systém CCCTB se bude týkat skupinových podniků vlastněných přímo či nepřímo mateřskou společností, která v dceřiné společnosti disponuje více než 50 % hlasovacích práv a má vlastnické právo odpovídající více než 75 % kapitálu dceřiné společnosti nebo má více než 75 % práv spojených s nárokem na výplatu zisku.

Datový soubor pro zpracování disertační práce byl získán z databáze Amadeus na základě vyhledávací strategie, ve které bylo jako základní kritérium stanoveno, že jsou vyhledávány pouze aktivní podniky rezidentní v Evropské unii, které mají zveřejněnu informaci o výsledku hospodaření před zdaněním za rok 2013. Hodnota výsledku hospodaření před zdaněním v analýze zastupovala hodnotu základu daně. Následně byla vyhledávací strategie omezena tak, že byl hledán takový mateřský podnik sídlící v Evropské unii, který vlastní alespoň jednu dceřinou společnost usazenou kdekoli v Evropské unii, ve které se podílí na kontrole více než 50,01 %. Tato podmínka byla zajištěna nastavením tzv. konečného příjemce s hraniční hodnotou > 50,01 %. A současně byl hledán takový mateřský podnik, který vlastní, alespoň jednu dceřinou společnost kdekoli na území Evropské unie, ve které se podílí na základním kapitálu více než 75,01 %.

Z takto získaného datového souboru obsahujícího data 92 321 mateřských podniků a 214 624 kvalifikovaných dceřiných podniků, byly postupně vybrány pouze ty skupinové podniky, u nichž by změna ve výpočtu základu daně měla přímý dopad na příjmovou stranu rozpočtu, tedy na objem daňových výnosů, České republiky. Ještě před touto selekcí bylo z důvodu následného dopočtu chybějících hodnot jednotlivých alokačních proměnných zadáno dodatečné omezující kritérium vyžadující, aby všechny podniky ve výzkumném souboru měly zveřejněnu hodnotu dlouhodobého hmotného majetku před zdaněním a současně obor ekonomické činnosti, ve kterém působí, na základě klasifikace NACE rev. 2. Aplikací tohoto dodatečného kritéria došlo ke snížení objemu datového souboru, který po úpravě obsahoval data 153 012 podniků, z nichž 48 101 podniků byly podniky mateřské, a zbývajících 104 911 podniků byly k nim přiřazené kvalifikované dceřiné společnosti.

Z takto upraveného datového souboru byly, jak už bylo zmíněno výše, vybrány pouze ty skupinové podniky, u nichž by změna ve výpočtu základu daně měla přímý dopad na rozpočet České republiky. Konkrétně se tedy jednalo o skupinové podniky rezidentní v Evropské unii vlastněné českou mateřskou společností a dále skupinové podniky rezidentní v Evropské unii vlastněné mateřskou společností sídlící na území Evropské unie, které vlastní alespoň jednu kvalifikovanou dceřinou společnost se sídlem

v České republice. Výsledný datový soubor zahrnoval data 11 474 podniků, z nichž bylo 1 641 mateřských podniků a 9 833 jejich způsobilých dceřiných podniků.

Ve výzkumném souboru však v mnoha případech chyběly hodnoty jednotlivých proměnných vstupujících do alokační rovnice, objem chybějících hodnot byl v případě proměnné počet zaměstnanců téměř 31 %. Chybějící hodnoty byly proto dopočteny na základě tří alternativních metod imputace, z nichž byla vybrána jako nejvýhodnější ta, která na základě absolutních rozdílů imputovaných a skutečných hodnot dokáže nejlépe substituovat tyto skutečné hodnoty. Z uvažovaných metod imputace, imputace dle poměrových ukazatelů, regresní imputace a mnohonásobná regresní imputace, byla vybrána jako nejvýhodnější metoda imputace dle poměrových ukazatelů.

Hlavní cíl disertační práce byl splněn na základě komparace podílu na celkovém základu daně skupinových podniků náležejících do výzkumného datového souboru, který byl zdaňován v České republice v roce 2013 v současném systému a který by byl v České republice zdaněn v systému CCCTB.

Podíl na celkovém základu daně skupinových podniků s vazbou na Českou republiku v roce 2013 byl spočítán pomocí pravidel pro zdaňování skupinových podniků v Evropské unii platných v roce 2013. V současném systému bylo možné vymezit tři skupiny států, jež postupují při zdaňování skupinových podniků obdobným způsobem. V první skupině zemí neexistoval žádný režim skupinového zdanění, ve druhé skupině byla umožněna kompenzace ztrát mezi podniky náležející do stejné skupiny, ať už na národní nebo mezinárodní úrovni. Třetí skupinu tvořily státy, jež umožňují konsolidaci základů daně skupinových podniků na národní nebo nadnárodní úrovni.

Výpočet podílu na celkovém skupinovém základu daně v systému CCCTB byl realizován při zohlednění možnosti kompenzace daňových ztrát mezi jednotlivými podniky ve skupině a následně na základě alokační rovnice pojímající tři faktory, které by měly být schopny promítnout, jakým způsobem se jednotlivý podnik podílí na tvorbě základu daně celé skupiny podniků. Nutno zmínit, že ve výpočtu bylo přijato zjednodušení, že hodnoty základu daně převzaté z databáze Amadeus představují hodnoty základu daně upraveného dle pravidel návrhu směrnice o systému CCCTB.

Provedeným výpočtem bylo zjištěno, že v současném systému bylo v České republice zdaněno 1,90 % celkového základu daně skupinových podniků ve výzkumném vzorku, zatímco v systému CCCTB by České republice připadl o 0,23 % nižší podíl, tedy podíl ve výši 1,67 %. Vlivem možnosti zápočtu ztrát napříč skupinovými podniky byl na základě provedeného výpočtu zjištěn pokles o 3,89 %.

Dílčím cílem disertační práce bylo analyzovat také alokační rovnici pro rozdělení konsolidovaného základu daně, a to z hlediska vhodnosti jejího nastavení, ale také z hlediska schopnosti jednotlivých alokačních faktorů vysvětlit proces generování zisku jednotlivých podniků. Dílčí cíl disertační práce byl naplněn v několika samostatných analytických krocích.

Nejdříve byl porovnáván podíl na celkovém základu daně zkoumaných skupinových podniků, který by byl zdaňován v systému CCCTB v České republice, jestliže by k jeho přerozdělení byly využity alokační rovnice používané ve Spojených státech amerických a v Kanadě.

V případě, že by byla k přerozdělení základu daně v systému CCCTB použita Massachusettská alokační rovnice zavedená ve Spojených státech amerických poprvé

v roce 1933, které pojímá tři alokační faktory: práce, tržby a aktiva a která se od CCCTB alokační rovnice liší v konstrukci faktoru práce, byl by v České republice zdaňován podíl ve výši 1,57 %, což je o 0,10 % méně než při rozdělení základu daně dle CCCTB alokační rovnice. Tento podíl by byl ještě nepatrně nižší, konkrétně o 0,01 %, v případě, že by k rozdělení základu daně byla použita alokační rovnice aplikovaná v Kanadě pro rozdělení základu daně podniků působících v několika provinciích prostřednictvím stále provozovny. Na základě tohoto kroku byla zjištěna výhodnost CCCTB alokační rovnice pro Českou republiku.

CCCTB alokační rovnice byla dále analyzována z hlediska vysvětlovací schopnosti jednotlivých alokačních faktorů. K vyšetřování vysvětlující schopnosti alokačních faktorů byl použit jednoduchý a mnohonásobný regresní model, v němž byla za nezávisle proměnnou považována hodnota výsledku hospodaření před zdaněním, tedy základu daně. Za nezávisle proměnné byly považovány jednotlivé proměnné vstupující do alokační rovnice, tedy objem dlouhodobého hmotného majetku, objem mzdových nákladů, počet zaměstnanců a objem provozních výnosů.

V analýze byla na základě hodnot korigovaného koeficientu determinace ověřována vysvětlující schopnost jednotlivých nezávisle proměnných, tak i jejich kombinací, s cílem hledání takové kombinace proměnných, která je schopna nejlépe vysvětlit variabilitu v ziskovosti jednotlivých podniků. Analýza byla provedena pro neomezený i omezený regresní model, v němž je vliv jednotlivých vysvětlujících proměnných na vysvětlovanou proměnnou považován za rovnoměrný. Na základě této analýzy byla zajištěna převaha CCCTB alokační rovnice, kdy její jednotlivé alokační faktory jsou schopny vysvětlit až 27,88 %, resp. 26, 32 % variability v ziskovosti.

Výše popsaná analýza byla dále rozpracována na úrovni jednotlivých sektorů ekonomické činnosti dle klasifikace NACE rev. 2 s cílem ověřit schopnost alokačních faktorů vysvětlit variabilitu ziskovosti podniků působících v různých odvětvích a současně zjistit, zda je CCCTB alokační rovnice schopna reflektovat proces generování zisku ve všech ekonomických odvětvích.

Na základě provedené analýzy neomezených mnohonásobných regresních modelů z hlediska podílu vysvětlené variability byla zjištěna převaha regresního modelu se čtyřmi vysvětlujícími proměnnými, které odráží strukturu CCCTB alokační rovnice. Tento model je dle provedené analýzy schopen vysvětlit nejvyšší procento variability v 7 z 19 uvažovaných NACE sektorů.

Vzhledem ke skutečnosti, že průměrné procento vysvětlené variability v případě neomezené mnohonásobné regresní funkce se čtyřmi nezávisle proměnnými dosahuje 34,05 %, resp. 28,90 % v případě omezené regresní funkce, byla dále ověřována skutečnost, zda je toto procento dostačující k tomu, aby zachytilo proces generování zisku v jednotlivých sektorech ekonomické činnosti a alokační rovnice složená z těchto faktorů by byla schopna správně rozdělit vytvořený zisk mezi jednotlivé státy tak, aby došlo ke zdanění zisku v té zemi, kde se skutečně nachází faktory podílející se na jeho tvorbě.

Tento krok analýzy byl založen na porovnání podílů na celkovém základu daně zkoumaných skupinových podniků zdaňovaných jednotlivými sektory ekonomické činnosti v současném systému a v systému CCCTB. Konkrétně byla analyzována hypotéza, že vysvětlující schopnost alokačních faktorů je dostatečná, jestliže rozdíl

v přiděleném podílu na základě daně v současném systému a v systému CCCTB při uplatnění rozdílných alokačních metod je nulový nebo nižší než 0,05 %.

Na základě této analýzy bylo zjištěno, že CCCTB alokační faktory mají nevyšší vysvětlující schopnost v nejvyšším počtu ekonomických sektorů. Současně byla dokázána vhodnost zařazení nabídkových i poptávkových faktorů do alokační rovnice. Velmi malá změna v přiděleném podílu na celkovém základu daně v současném systému a v systému CCCTB byla zjištěna pro 8 z 19 ekonomických sektorů. Naopak pokles v distribuovaném podílu na skupinovém základu daně pro NACE sektory K – peněžnictví a pojišťovnictví, M – profesní, vědecké a technické činnosti a D – výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu indikuje potřebu vhodnější definice alokační rovnice pro tyto sektory.

V disertační práci byl analyzován dopad zavedení systému CCCTB na příjmovou stranu rozpočtu České republiky v jeho povinné podobě, tedy v situaci, kdy si jednotlivé podniky nebudou moci zvolit, zda se systému zúčastní, či nikoliv. Na základě výsledků bylo zjištěno, že v povinném systému CCCTB by Česká republika v roce 2013 utrpěla ztrátu na podílu základu daně v ní zdaňovaném o 0,23 %. Současně však byla pro Českou republiku zjištěna výhodnost CCCTB alokační rovnice ve srovnání s alokačními rovnicemi používanými v Kanadě a ve Spojených státech amerických.

Přestože byl v disertační práci zjištěn mírný negativní dopad systému na daňové příjmy České republiky, je třeba při hlasování o přijetí systému CCCTB zohlednit pozitiva, která tento systém přinese, mezi jinými je to zejména snížení administrativní zátěže a odstranění daňových překážek volného obchodu.

8 Přehled literárních zdrojů

- AGTMAAL, W. (ed.). *Global corporate tax handbook 2013*. Amsterdam: IBFD, 2013. ISBN 978-90-8722-194-2.
- AGÚNDEZ-GARCIA, A. The Delineation and Apportionment of an EU Consolidated Tax Base for Multi-Jurisdictional Corporate Income Taxation: a Review of Issues and Options. *European Commission Taxation Papers*. 2006, no. 9. ISSN 1725-7557. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_papers/taxation_paper_09_complete_en.pdf>.
- ALTSHULER, R. - GRUBERT, H. Formula apportionment: Is it better that the current system and are there better alternatives? *Mobility and Tax Policy conference*. Tennessee, Knoxville. September 2008. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <http://cber.bus.utk.edu/confpapers/Alt_Grubrv7.pdf>.
- ANAND, B. N. - SANSING, R. The weighting game: Formula apportionment as an instrument of public policy. *National Tax Journal*. 2000, vol. 53, no. 2, s.183–200. [Online]. [cit. 2016-21-03]. Dostupné z URL <<http://www.ntanet.org/NTJ/53/2/ntjv53n02p183-200-weighting-game-formula-apportionment.pdf>>.
- BALDWIN, R. - KRUGMAN, P. Agglomeration, integration and Tax Harmonization. *European Economic Review*. 2004, vol. 48, s. 1-23.
- BECKER, J. - RUNKEL, M. Corporate Tax Regime and International allocation of ownership. *Regional Science and Urban Economics*. 2012, vol. 43m s. 8-15.
- BETTENDORF, L. - DEVEREUX, M. P. a kol. Corporate tax harmonization in the EU. October 2009, Fiftieth Panel Meeting of *Economic Policy in Tilburg*. [Online]. [cit. 2016-12-02]. Dostupné z URL <http://www.sbs.ox.ac.uk/sites/default/files/Business_Taxation/Docs/Publications/Working_Papers/Series_09/WP0932.pdf>.
- BLECHOVÁ B. Společný konsolidovaný korporátní daňový základ v kontextu návrhu směrnice rady EU. *Acta academic karviniensia*. 2013, OPF SU Karviná, ISSN 1212-415X.
- BÜTTNER, T. - RIEDEL, N. - RUNKEL, M. Strategic consolidation under formula apportionment. *National Tax Journal*. June 2011, vol. 64 (2, Part 1), s. 225-254.
- BREAN, D. J. S. - BIRD, R.M. *The Interjurisdictional Allocation of Income and the Unitary Taxation Debate*. Economic Council of Canada. 1986.
- BROCHNER, J. - JENSEN, J. – SVENSSON, P. - SORENSEN, P. B. The Dilemmas of Tax Coordination in the Enlarged European Union. *CESifo Economic Studies*. 2007, vol. 53, s. 561–595. [Online]. [cit. 2015-25-11]. Dostupné z URL <<http://anothersample.net/order/a299e8d552d62674e9a8b34ae15c31612fe2db81>>.
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL. A Fair and Efficient Corporate Tax System

- in the European Union: 5 Key Areas for Action. Com (2015) 302 final [Online]. [cit. 2016-23-03]. Dostupné z URL < http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/company_tax/fairer_corporate_taxation/annex_com_2015_302_en.pdf>.
- CLAUSING, K. A. - LAHAV, Y. Corporate tax payments under formulary apportionment: Evidence from the financial report of 50 major U.S. multinational firms. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*. 2011, vol. 20(2), s. 97-105.
- CLINE, R. - NEUBIG, T. a kol. Study on the Economic and Budgetary Impact of the Introduction of a Common Consolidated Corporate Tax Base in the European Union. Commissioned by the Irish Department of Finance. 2011. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL < <http://taxpolicy.gov.ie/wp-content/uploads/2011/06/EY-Report-CCCTB-for-Commissioner-Semeta-4-Jan-2011.pdf>>.
- COBHAM, A. - LORETZ, S. International distribution of the corporate tax base: Impact of different apportionment factors under unitary taxation. *70th Annual Congress of the International Institute of Public Finance*. 2014 Lugano, Switzerland. [Online]. [cit. 2016-22-02] Dostupné z URL <https://www.conftool.pro/iipf2014/index.php?page=browseSessions&print=head&form_session=52&mode=table&presentations=show>.
- DANKÓ, Z. Corporate tax harmonization in the European Union. *Crisis Aftermath: Economic policy changes in the EU and its Member States*, Conference proceedings, Szeged, University of Szeged. [Online]. 2012, vol. 9, s. 207–218. [cit. 2016-25-01]. Dostupné z URL < https://mpra.ub.uni-muenchen.de/40350/1/MPRA_paper_40350.pdf>.
- DAVID, P. *Teorie daňové incidence s praktickou aplikací*. Brno. Akademické nakladatelství CERM. 2007. ISBN 978-80-7204-522-8.
- DIAMOND, P. A. - MIRRLEES, J. A. Optimal Taxation and Public Production II: Tax Rules. *American Economic Review*. 1971, vol. 61, s. 261–278.
- DEVEREUX, M. P., LORETZ, S. The Effects of EU Apportionment on Corporate Tax Revenues. *Fiscal Studies*. 2007, vol. 29(1), s. 1-33.
- DEVEREUX M. - LORETZ, S. Increased Efficiency through Consolidation and Formula Apportionment in the European Union? *Oxford University Centre for Business Taxation Working Paper*. June 2008, no. 08/12. [Online]. [cit. 2015-23-10]. Dostupné z URL < <http://www3.nd.edu/~tgresik/EER/Loretz.pdf>>.
- DEVINE, K. - O'CLOCK, P. - SEATON, L. P. Estimating Impact of Formula Apportionment on Allocation of Worldwide Income and the Potential for Double Taxation. *International Accounting*. 2006, vol. 19, s. 115-144, ISSN: 0897-3660.
- EBERHARTINGER, E. - PETUTSCHNIG, M. CCCTB – The Employment Factor Game. *WU International Taxation Research Paper Series, No. 2014-01*. [Online] WU Vienna University of Economics and Business, Universität Wien, Vienna, 2014. [cit. 2016-13-4]. Dostupné z URL < <http://epub.wu.ac.at/4093/>>.

- EDMISTON, K. D. Strategic Apportionment of the State Corporate Income Tax. *National Tax Journal*. 2002, vol. 55 (2), s. 239–262.
- EGGERT, W. - SCHJELDERUP, G. 2003 Symmetric Tax Competition under Formula Apportionment. *Journal of Public Economic Theory*. 2003, vol. 5, s. 439-446.
- EUROPEAN COMMISSION PROPOSAL FOR A COUNCIL DIRECTIVE ON A COMMON CONSOLIDATED CORPORATE TAX BASE – Com(2011) 121 final. [Online]. Joint Committee on Finance, Public Expenditure Reform, November 2012. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/company_tax/common_tax_base/com_2011_121_en.pdf>.
- EUROPEAN PARLIAMENT NEWS. Corporate taxation: Parliament pushes for a compulsory common base. *Press release. REF: 20120418IPR43390*. 2012. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <<http://www.europarl.europa.eu/news/en/newsroom/content/20120418IPR43390/html/Corporate-taxation-Parliament-pushes-for-a-compulsory-common-base>>.
- EU TAX Alert. Common Consolidated Corporate Tax Base – European Parliament approves amendments Draft Directive of 16 March updated, Issue 184/ April 2012. Ernst & Young. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <[http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/2012_EU_Tax_Alert_-_GKKB/\\$FILE/EU_Tax_Alert_Issue_184_April_2012.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/2012_EU_Tax_Alert_-_GKKB/$FILE/EU_Tax_Alert_Issue_184_April_2012.pdf)>.
- FUEST, C. – HEMMELGARN T. - RAMB, F. How would the introduction of an EU-wide formula apportionment affect the distribution and size of the corporate tax base? An analysis based on German multinationals. *International Tax and Public Finance*. 2007, vol. 14(5), s. 605-626.
- FUEST, C. The European Commission's proposal for a common consolidated corporate tax base. *Oxford Review of Economic Policy*. 2008, vol. 24 (4), s. 720-739. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <http://www.sbs.ox.ac.uk/sites/default/files/Business_Taxation/Events/conferences/symposia/2008/fuest-paper.pdf>.
- GRESIK, T. Formula apportionment vs. separate accounting: A private information perspectives. *European Economic Review*. 2010, vol. 54, s. 133-149.
- GORDON, R., WILSON, J. D. An examination of multijurisdictional corporate income taxation under formula apportionment. *Econometrica*. 1986, vol. 54 (6), pp.1357-73.
- GÖRDÖR, M. A Common Corporate Tax Base In Order To Improve European SMES Business Environment. *Currently Juridical Journal*. 2011, vol. 40, p. 151-158.
- HAUFLER, A. – KLEMM, A. - SCHJELDERUP, G. Globalisation and the Mix of Wages and Profit Taxes. *CESifo Working Paper*. 2006, no. 1678. [Online] [cit. 2016-03-02]. Dostupné z URL <<http://pages.stern.nyu.edu/~dbackus/Taxes/HauflerKlemmSchjelderup%20tax%20mix%20Feb%2006.pdf>>.

- HELLERSTEIN, W. - McLURE, Ch. E. Jr. The European Commission's Report on Company Income Taxation: What the EU Can Learn from the Experience of US States. *International Tax and Public Finance*. 2004, vol. 11, s. 199-220.
- HENSZEY, B.N. - KOOT, R. S. Is a Three Factor Formula Apportionment Fair? *Tax Executive*. January 1983, s. 141-148.
- HERZIG, N. - KUHR, J. Direct Taxation in the EU: The Common Corporate Tax Base as the next sub-step toward harmonization. *Wroclaw Review of Law, Administration and Economics*. 2011, vol. 1, no. 2, s. 1-12.
- HINES, J. R. Jr. Income misattribution under formula apportionment. *European Economic Review*. 2008, vol. 54(1), s. 108-120. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <<http://www3.nd.edu/~tgresik/EER/Hines.pdf>>.
- HORST, van der A. Is EU Coordination needed for Corporate Taxation? Budget Perspectives. CPB Netherlands Bureau for ESRI. *Economic Policy Analysis*. October 2007. [Online] [cit. 2015-12-11]. Dostupné z URL <<https://www.esri.ie/pubs/BP200803.pdf>>.
- HRENA K. - SILHAN P. An Empirical Analysis of Unitary Apportionment. *The Journal of the American Taxation Association*. 1986, vol. 8, no 1, s. 7-18.
- INSTITUTE ON TAXATION AND ECONOMIC POLICY. Corporate Income Tax Apportionment and the "Single Sales Factor". 2012. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <<http://www.itepnet.org/pdf/pb11ssf.pdf>>.
- KOLMAR, M. - WAGENER, A. The Competition with Formula Apportionment: The Interaction between Tax Base and Sharing Mechanism. *CESifo Working Paper*. 2007, no. 2097. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <https://www.cesifo-group.de/portal/pls/portal/!PORTAL.wwwob_page.show?_docname=947932.PDF>.
- KPMG INTERNATIONAL COOPERATIVE. The KPMG Guide to CCCTB. 2012, no. 121049. [Online] [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <<http://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/ccctb-part3-v2.pdf>>.
- KRCHNIVÁ, K. The Czech evidence for the explanatory power of formula factors on profitability, *Ekonomická revue – Central European Review of Economic*. Published by VŠB-TU Ostrava. 2015, vol. 18, s.131–138.
- KRCHNIVÁ, K., NERUDOVA, D. The influence of Allocation Formula on Generation of Profit in Different Economy Sectors, *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*. 2015, vol. 63(6), s. 1961–1967.
- KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. Wolters Kluwer Česká republika. 5. aktualiz. vyd. 2010, 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
- MARTINI, J. T. - NIEMANN, R. - SIMONS, D. Management incentives under formula apportionment – Tax-induced distortions of effort and compensation in a principal-agent setting. *Quantitative Research in Taxation – Arqus Discussion Paper*. 2014, No. 4323. ISSN 1861-8944. [Online]. [cit. 2016-27-4]. Dostupné z URL <

- http://static.uni-graz.at/fileadmin/sowi-institute/Unternehmen-Steuerlehre/publikationen/CESifo_WP4323.pdf>.
- MINTZ, J. 2007. Europe Slowly Lurches to a Common Consolidated Corporate Tax Base: Issues at Stake. *LANG, M., a kol. (ed.) – A Common Consolidated Corporate Tax Base for Europe. Alemanha: Springer. 2007, ISBN: 354-079-483-7 p. 128-138.*
- MINTZ, J. - SMART, M. Income shifting, investment, and tax competition: theory and evidence from provincial taxation in Canada. *Journal of Public Economics*. 2004, vol. 88, s. 1149-1168.
- McLURE, C.E. 1980. The State Corporate Income Tax: Lambs in Wolves Clothing'. *Aaron, A.J. and M.J. Boskin (Ed.), The Economics of Taxation, Washington DC: The Brookings Institution. 1980, s. 327-36.*
- McLURE, Ch. Jr. 2007. Harmonizing Corporate Income Taxes in the European Community: Rational and Implications. University of Chicago Press. *Tax Policy and the Economy*. 2007, vol. 22, s. 151-195.
- McLURE, Ch. E. Harmonizing Corporate Income Taxes in the US and the EU: Legislative, Judicial, Soft Law and Cooperative approaches. *CESifo Forum*. 2008, s. 46-52. [Online]. [cit. 2015-08-04]. Dostupné z URL < <http://www.cesifo-group.de/pls/guestci/download/CESifo%20Forum%202008/CESifo%20Forum%202008/forum2-08-special3.pdf>>.
- NERUDOVÁ, D. Common Consolidated Corporate Tax base: Sharing the Tax Base under Formulary Apportionment. *13th International conference of finance and banking, conference proceedings, Karvina, Silesian University. 2011, s. 279-288.* [Online]. [cit. 2015-12-11]. Dostupné z URL < http://www.opf.slu.cz/kfi/icfb/proc2011/pdf/40_Nerudova.pdf>.
- NERUDOVÁ, D. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. Wolters Kluwer Česká republika, 3. přepracované a rozšířené vyd. 2011a., 319 s. ISBN 978-80-7357-695-0.
- NERUDOVÁ, D. 2014. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. Wolters Kluwer Česká republika, 4. aktualizované a doplněné vydání. 2014, 336 s. ISBN 978-80-7478-626-6.
- NERUDOVÁ, D. - SOLILOVÁ V. Missing data and its impact on the CCCTB determination. *17th International Conference enterprise and competitive environment 2014. Book Series: Procedia Economics and Finance. 2014, vol. 12, s. 462-471.* [Online]. [cit. 2016-24-05]. Dostupné z URL < <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2212567114003682>>.
- NERUDOVÁ, D. - SOLILOVÁ, V. - BOHUŠOVÁ, H. - SVOBODA, P. Dopady zavedení CCCTB na rozpočet České republiky. Wolters Kluwer Česká republika. 2015, 232 s., ISBN: 978-80-7478-954-0.
- NIELSEN, S.B., RAIMONDOS-MOLLER, P., SCHJELDERUP, G. Tax Spillovers under Separate Accounting and Formula Apportionment, *EPRU Working Paper*

- 2001-07, 2001. Institute of Economics, University of Copenhagen. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <<http://openarchive.cbs.dk/bitstream/handle/10398/7645/web-blaa-2001-07.pdf?sequence=1>>.
- OESTREICHER, A. - SPENGLER, CH. Tax Harmonization in Europe: The Determination of Corporate Taxable Income in the EU Member States. *ZEW Discussion Papers*. 2007, No. 07-035. [Online]. [cit. 2105-24-8]. Dostupné z URL <<ftp://ftp.zew.de/pub/zew-docs/dp/dp07035.pdf>>.
- OESTREICHER, A. - KOCH, R. The Revenue Consequences of Using CCCTB to Determine Taxable Income in EU Member States. *Finance, Accounting and Taxation Research Unit Revised*. Georg-August-Universität Göttingen. *Working Paper*. 2007, no. 07-001.
- ORTMANN, R. - SURETH, C. Can the CCCTB alleviate tax discrimination against loss-making European multinational groups? *Argus Discussion Paper*. June 2014, no. 165. ISSN 1861-8944. [Online]. [cit. 2016-09-01]. Dostupné z URL <http://www.arqus.info/mobile/paper/arqus_165.pdf>.
- PETHIG, R. - WAGENER, A. Profit Tax Competition and Formula Apportionment. *CESifo Working Paper*. 2003, no. 1011. [Online]. [cit. 2016-23-02]. Dostupné z URL <<ftp://ftp.repec.org/opt/ReDIF/RePEc/sie/papers/106-03.pdf>>.
- PETUTSCHNIG, M. Common Consolidated Corporate Tax Base: Effect of Formulary Apportionment on Corporate Group Entities. *International Tax Coordination Discussion Paper*. 2010, no. 38. [Online]. [cit. 2015-12-11]. Dostupné z URL <<http://epub.wu.ac.at/428/>>.
- RIEDEL, N. Factor Demand Distortions under Formula Apportionment: Evidence from German Firms. *International Tax and Public Finance*. 2008, vol. 17 (3), s. 236-258.
- RIEDEL, N. - RUNKEL, M. Company Tax Reform with a Water's Edge, Department of Economics, University of Munich. 2006. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL: <http://ftp.zew.de/pub/zew-docs/sw_2006/papers/riedel_zew_summerworkshop2006.pdf>.
- ROGGEMAN, A. - VERLEYEN, I. - VAN CAUWENBERGE, P. - COPPENS C. An Empirical Investigation into the Design of an EU Apportionment Formula Related to Profit Generating Factors. *Transformations in Business & Economics*. 2012, vol. 11, No 3(27), s.36-56. ISSN 1648-4460.
- RUNKEL, M. - SCHJELDERUP, G. The choice of apportionment factors under formula apportionment. *CESifo Working Paper*. 2007, no. 2072. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1005578>.
- SALIN, P. The Case Against "Tax Harmonization": The OECD and EU Initiatives. *Hannes H. Gissurarson and Tryggvi Thor Herbertsson, eds., Cutting Taxes to Increase Prosperity*. Reykjavik: RSE Center for Economic and Social Research. 2007. s. 61-84.

- SHACKELFORD, D. - SLEMROD, J. The Revenue Consequences of Using Formula Apportionment to Calculate U.S. and Foreign-Source Income: A Firm-Level Analysis. *International Tax and Public Finance*. 1998, vol. 5 (1): s. 41-59.
- SCHINDLER, D. - SCHJELDERUP, G. Harmonization of Corporate Tax Systems on its Effect on Collusive Behaviour. Department of Business and Management Science, Norwegian School of Economics. *Discussion Paper*. 2007, no. 2007/8. [Online]. [cit. 2016-22-04]. Dostupné z URL <http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=971731>.
- SPENGLER, CH. - BABEL, M. O. a kol. A Common Corporate Tax Base for Europe: An Impact Assessment of the Draft Council Directive on CCCTB. *World Tax Journal*. October, 2012, s. 185-221.
- SMĚRNICE RADY 2014/107/EU o správní spolupráci v oblasti daní, která ruší směrnici č. 77/799/EHS.
- SMĚRNICE RADY 2011/96/EU ze dne 30. listopadu 2011 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států (přepracované znění), ve znění směrnice Rady 2013/13/EU, směrnice Rady 2014/86/EU a směrnice Rady 2015/121/EU Směrnice č. 90/435/EEC o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností; novelizována směrnicí č. 2003/123/EC
- SMĚRNICE RADY 2009/133/ES ze dne 19. října 2009 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, částečných rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států a při přemístění sídla evropské společnosti nebo evropské družstevní společnosti mezi členskými státy (kodifikované znění), ve znění směrnice Rady 2013/13/EU. Směrnice č. 90/434/EEC o fúzích; novelizována směrnicí č. 2005/19/EC
- SMĚRNICE RADY 2003/48/ES ze dne 3. června 2003 o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb, ve znění směrnice Rady 2004/66/ES, rozhodnutí Rady 2004/587/ES, směrnice Rady 2006/98/ES a směrnice Rady 2014/48/EU
- SMĚRNICE RADY 2003/49/ES ze dne 3. června 2003 o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států, ve znění směrnice Rady 2004/66/ES, směrnice Rady 2004/76/ES, směrnice Rady 2006/98/ES a směrnice Rady 2013/13/EU.
- SNĚMOVNÍ TISK 379-E. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. 2011. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?t=379&o=6>>.
- ŠIROKÝ, J. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008, 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.
- TAN, J. H. D. Unitary Formulary Apportionment as a Solution to the Conundrum of Source. 2010. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <http://www.jmls.edu/academics/taxeb/pdf/Faherty_1.pdf>.

- TRANDAFIR, A. Common Consolidated Corporate Tax Base, a new measure to remove tax competition distortions in the EU. *Economy Transdisciplinary Cognition*. 2011, vol. 14, s. 310-317.
- WEINER, J.M. Using the Experience in the U.S. States to Evaluate Issues in Implementing Formula Apportionment at the International Level. *OTA Papers*. 1999, vol. 83. [Online]. [cit. 2016-22-02]. Dostupné z URL <<https://www.treasury.gov/resource-center/tax-policy/tax-analysis/Documents/ota83.pdf>>.
- WEINER, J. M. Formula Apportionment in the EU: a dream come true or the EU's worst nightmare? *CESifo Working Paper*. 2002, no. 667. [Online]. [cit. 2016-22-03]. Dostupné z URL <http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=303700>.
- WEINER, J. M. Formulary Apportionment and Group Taxation in the European Union: Insights from the United States and Canada. *Taxation Papers, WP no. 8*. March 2005, ISSN 1725-7557.
- WILDE, de M. F. Tax Competition within the European Union – Is the CCCTB Directive a Solution? *7 Erasmus Law Review*. May 2014, vol. 24, s.24-28.
- ZÁKON č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- ZÁKON č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- ZÁKON č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

9 Seznam tabulek

Tab. 1	Struktura základního výzkumného souboru	20
Tab. 2	Přehled zkratk pro prezentaci výsledků	21
Tab. 3	Struktura výzkumného souboru pro Českou republiku	22
Tab. 4	Přehled kategorií odvětví ekonomických činností podle klasifikace NACE rev. 2	25
Tab. 5	Přehled známých hodnot ve výzkumném souboru pro Českou republiku podle kategorizace NACE rev. 2	26
Tab. 6	Přehled chybějících hodnot ve výzkumném souboru pro Českou republiku podle kategorizace NACE rev. 2	27
Tab. 7	Výběr nejvhodnější imputační metody na základě průměrných hodnot absolutních rozdílů	31
Tab. 8	Výběr imputační metody na základě bodového srovnání	32
Tab. 9	Struktura souboru pro analýzu vypovídací schopnosti alokační rovnice	35
Tab. 10	Popisné statistiky datového souboru pro provedení analýzy alokační rovnice	35
Tab. 11	Pravidla pro převoditelnost ztrát	66
Tab. 12	Přehled rozdílů ve výpočtu daňového základu	72
Tab. 13	Výpočet odpisů osobního vozu dle ZDP a v systému CCCTB	76
Tab. 14	Výpočet odpisů administrativní budovy dle ZDP a v systému CCCTB	76
Tab. 15	Výpočet odpisů výrobní haly dle ZDP a v systému CCCTB	77
Tab. 16	Přehled využívaných alokačních metod ve Spojených státech amerických v roce 2013 a v roce 2016	83
Tab. 17	Přehled států dle systému společného zdanění skupinového základu daně v současném systému	104

Tab. 18	Rozdělení celkového základu daně mezi jednotlivé země v současném systému	108
Tab. 19	Rozdělení celkového základu daně v současném systému se zaměřením na sektor ekonomické činnosti v tis. EUR	109
Tab. 20	Rozdělení skupinového základu daně českých mateřských společností	110
Tab. 21	Rozdělení základu daně v systému CCCTB	112
Tab. 22	Srovnání rozdělení základu daně v současném systému a v systému CCCTB v tis. EUR	113
Tab. 23	Rozdělení základu daně v systému CCCTB se zaměřením na sektory ekonomických činností tis. EUR	115
Tab. 24	Srovnání podílu na základu daně z pohledu českých mateřských společností v tis. EUR	116
Tab. 25	Rozdělení základu daně na základě kanadské alokační rovnice v tis. EUR	118
Tab. 26	Srovnání kanadské alokační rovnice s CCCTB rovnicí v tis. EUR	120
Tab. 27	Rozdělení základu daně dle Massachusettské alokační rovnice v tis. EUR	122
Tab. 28	Porovnání CCCTB alokační rovnice s Massachusettskou alokační rovnicí v tis. EUR	123
Tab. 29	Výsledky analýzy vysvětlující schopnosti alokačních faktorů	125
Tab. 30	Vysvětlující schopnost alokačních faktorů v sektorech ekonomické činnosti metodou neomezené regrese	128
Tab. 31	Vysvětlující schopnost alokačních faktorů v sektorech ekonomické činnosti metodou omezené regrese	129
Tab. 32	Vyhodnocení vysvětlující schopnosti CCCTB alokační rovnice v sektorech ekonomických činností	131
Tab. 33	Srovnání podílů na celkovém základu daně s ohledem na sektor ekonomické činnosti	132

Tab. 34	Vysvětlující schopnost alokačních faktorů v jednotlivých ekonomických sektorech v tis. EUR	134
Tab. 35	Distribuce skupinového základu daně mezi sektory ekonomické činnosti v tis. EUR	136

Přílohy

Příloha A – Imputační koeficienty pro dopočet chybějících hodnot metodou imputace dle poměrových ukazatelů

NACE kód	Skupina zemí					
	EU13			EU15		
	imputační koeficient			imputační koeficient		
	OPT/TFA	NoE/TFA	CoE/NoE	OPT/TFA	NoE/TFA	CoE/NoE
01	1,6514	0,0131	12,7053	2,6245	0,0187	17,0664
02	5,3935	0,0333	12,4062	1,5936	0,0034	59,1255
03	1,7212	0,0194	22,0956	3,4175	0,0071	44,8314
05	0,7879	0,0099	22,3500	0,7929	0,0049	27,5400
06	3,8717	0,0049	-	2,3100	0,0008	116,7479
07	1,6497	-	-	0,6544	0,0091	14,8042
08	1,4536	0,0122	17,5821	1,3987	0,0016	53,6669
09	2,1805	0,0388	15,7717	2,0231	0,0013	75,2123
10	3,1033	0,0243	14,3318	5,6677	0,0131	42,5848
11	3,1479	0,0153	19,3518	3,1703	0,0087	40,7667
12	3,7001	0,0057	22,8119	7,2811	0,0188	37,2147
13	2,7595	0,0399	11,3656	4,3227	0,0247	31,8044
14	2,8893	0,1523	9,9255	9,9956	0,0436	33,6534
15	6,4405	0,0501	12,5826	4,2603	0,0142	46,3156
16	2,6769	0,0153	17,4967	3,6568	0,0132	41,4365
17	1,6336	0,0062	19,7430	2,7221	0,0074	50,3421
18	2,7512	0,0214	25,6087	4,8725	0,0267	44,3606
19	3,5575	0,0034	28,4944	12,0529	0,0019	83,7352
20	2,7963	0,0087	18,8341	4,1449	0,0081	68,6528
21	3,2548	0,0140	29,0017	3,8320	0,0087	84,1326
22	4,1953	0,0161	18,6867	4,6958	0,0200	43,0105
23	1,3968	0,0098	20,0898	2,2192	0,0071	50,0563
24	3,3330	0,0217	17,0049	3,7763	0,0094	55,8594
25	3,8504	0,0253	15,9976	5,5033	0,0267	49,8050
26	7,6368	0,0333	16,3721	8,8146	0,0395	60,4263
27	4,9926	0,0299	19,5001	7,9565	0,0197	84,3477
28	3,5956	0,0309	16,0645	6,9312	0,0235	58,4567
29	4,6397	0,0147	16,4981	3,3223	0,0071	58,2751
30	4,0198	0,0353	15,6499	5,0658	0,0113	68,4654
31	4,6468	0,0771	12,7048	5,2169	0,0317	34,6943
32	3,0812	0,0359	11,8730	6,3120	0,0348	41,0700
33	7,8613	0,0589	24,2166	2,6251	0,0081	61,5549
35	1,2656	0,0015	25,6443	1,4069	0,0010	72,3429
36	1,0182	0,0145	16,3555	0,4020	0,0011	51,0332
37	1,7353	0,0182	9,9792	0,2190	0,0011	51,7280
38	2,3302	0,0184	15,6829	1,8051	0,0090	35,6474
39	14,7208	0,2321	18,3723	2,8209	0,0697	43,4856
41	6,4410	0,0426	20,4040	4,0579	0,0165	53,3235
42	8,0942	0,0499	20,6382	5,1940	0,0241	52,9700
43	6,9240	0,0938	0,0458	9,6764	0,0448	45,9988
45	11,3991	0,0229	21,8108	14,4326	0,0206	42,1596
46	18,3390	0,0338	22,7222	9,2443	0,0122	48,2671

Pokračování Přílohy A

NACE kód	Skupina zemí					
	EU13			EU15		
	imputační koeficient			imputační koeficient		
	OPT/TFA	NoE/TFA	CoE/NoE	OPT/TFA	NoE/TFA	CoE/NoE
47	4,3894	0,0239	12,0544	4,1978	0,0180	25,2008
49	1,0419	0,0060	15,5123	1,9218	0,0140	37,2724
50	1,5709	0,0177	8,4929	0,8662	0,0028	30,2849
51	24,1441	0,0502	25,6927	2,3669	0,0071	66,2647
52	3,0253	0,0161	16,9390	2,5737	0,0095	45,0973
53	8,0851	0,0554	19,8133	7,9136	0,0735	37,9002
55	0,4143	0,0077	14,9793	0,7181	0,0078	26,8348
56	4,4763	0,1904	8,1485	1,3253	0,0162	22,5129
58	3,0231	0,0314	30,5270	9,3539	0,0509	62,7625
59	2,9217	0,0180	9,3718	8,8249	0,0184	53,9264
60	3,2823	0,0081	31,6205	9,2400	0,0164	71,6274
61	2,4210	0,0143	29,4147	1,8396	0,0051	57,2343
62	12,1666	0,1432	32,6752	14,5847	0,0699	68,7842
63	9,0813	0,1261	36,2702	6,4400	0,0460	55,8526
64	1,7581	0,0038	26,4531	2,9331	0,0110	39,6291
66	9,3375	0,0217	43,7260	6,4173	0,0136	64,4898
68	0,4980	0,0044	16,3857	0,5097	0,0021	44,8872
69	6,4739	0,0751	27,1065	8,2073	0,0448	75,3135
70	1,8957	0,0044	25,2119	2,7132	0,0106	44,2825
71	5,4456	0,0515	23,3256	3,6535	0,0193	54,0263
72	2,6636	0,0318	26,5021	5,0393	0,0154	76,3742
73	7,0098	0,0485	19,1012	20,3106	0,1398	31,9220
74	3,5678	0,0707	17,1915	4,4505	0,0217	50,8951
75	-	-	-	11,0406	0,1515	28,0226
77	1,1255	0,0114	20,1588	1,0798	0,0044	44,8966
78	67,3744	7,9940	9,8061	59,5031	0,8632	38,5605
79	13,9116	0,0250	15,7086	16,5000	0,0442	40,1245
80	10,5027	0,5834	8,2502	12,1005	0,6197	14,2883
81	5,9880	0,3418	10,5089	13,2951	0,3303	19,8110
82	4,0835	0,0598	16,8621	3,8505	0,0175	48,0757
84	0,3057	0,0012	-	3,5655	0,0074	46,4401
85	2,5113	0,0830	18,1897	4,3780	0,0224	49,6102
86	3,5479	0,1229	13,9894	2,8551	0,0255	40,6501
87	0,2377	0,0053	-	0,9536	0,0173	26,1415
88	6,5284	0,5910	4,6186	2,3125	0,0192	35,1359
90	1,6085	0,0179	8,5419	7,9450	0,0218	57,4186
91	27,3563	-	-	1,2908	0,0144	24,1921
92	4,3155	0,0269	24,5070	13,0628	0,0388	27,8711
93	0,5015	0,0017	18,9336	1,1128	0,0081	56,9293
94	19,0638	0,0324	-	1,2225	0,0069	45,8487
95	4,3767	0,2320	26,1140	17,1116	0,0796	102,4271
96	2,3750	0,0192	12,9101	3,6329	0,0223	37,4585
97	-	-	-	46,9272	1,3604	19,6321
98	-	-	-	17,6694	0,0693	43,0933
99	-	-	-	1,8531	0,0080	29,9814

Zdroj: vlastní zpracování, databáze Amadeus a STATA

Příloha B – Imputační koeficienty pro dopočet chybějících hodnot metodou jednoduché regrese

NACE kód	Skupina zemí											
	EU13						EU15					
	imputační a regresní koeficienty						imputační a regresní koeficienty					
	β_0	β_1 TFA_OPT	β_0	β_1 TFA_NoE	β_0	β_1 NoE_CoE	β_0	β_1 TFA_OP T	β_0	β_1 TFA_NoE	β_0	β_1 NoE_CoE
01	-367,2327	1,7919	4,6528	0,0115	21,5218	12,0887	3 117,6830	2,1130	-157,3853	0,0367	2 243,1290	3,5482
02	2 611,6270	3,0023	15,9393	0,2154	206,4590	9,4264	28 745,3600	1,1132	87,9431	0,0024	-798,9721	61,7170
03	306,9701	1,4149	-1,6688	0,2106	78,1477	2,5587	23 519,7300	0,9124	33,6822	0,0042	-271,6438	48,9386
05	145 823,5000	0,4214	004,5530	0,0238	-20,5471	22,3597	74 292,5300	0,5714	1 449,5250	0,0013	6 519,2740	24,2581
06	-747 736,3000	7,8684	-	-	-	-	-315 445,0000	2,5163	156,8929	0,0007	-5 687,4450	119,7491
07	-	-	-	-	-	-	67 364,2100	0,5495	-132,7225	0,0094	23 231,0200	11,3122
08	2 731,0970	0,9816	28,0028	0,0070	105,5835	15,9162	29 022,0600	1,3220	228,3945	0,0010	2 301,4460	49,6916
09	869,3254	0,9377	19,7069	0,0149	41,0476	14,9562	271 705,0000	0,3899	320,5289	0,0000	5 184,5100	60,6687
10	34 937,3000	0,8197	121,1049	0,0132	424,0993	12,8343	16 874,3200	4,8551	76,7229	0,0098	94,2619	42,2449
11	4 435,5930	2,8832	-4,9613	0,0156	118,9458	18,6767	25 480,6700	2,6771	-48,9703	0,0095	6 464,7790	29,2580
12	262 074,1000	1,4632	441,9382	0,0020	890,5900	-12,3731	466 812,7000	5,4721	-784,3639	0,0212	33 610,8500	32,3881
13	2 666,8770	1,9320	47,7075	0,0204	374,3023	7,2796	5 731,4240	3,3584	-12,3574	0,0266	2 358,1680	16,8715
14	2 241,1300	1,0198	88,9496	0,0688	63,6212	9,3367	-6 336,8010	10,7824	64,8568	0,0367	-1 034,8470	36,1642
15	43 237,7300	0,1195	377,1294	-0,0010	537,5745	10,5399	16 029,6400	2,9174	77,4639	0,0088	-1 439,6740	53,4039
16	5 929,6830	1,9911	57,6564	0,0058	-82,3285	18,2294	14 819,1500	1,7590	78,6560	0,0049	-209,9072	43,1158
17	19 821,9500	1,2619	92,4513	0,0035	-218,8460	20,6690	47 560,3700	1,8540	132,4723	0,0052	1 763,7250	46,1696
18	1 954,6650	2,3896	42,9708	0,0143	-1 109,8800	33,0308	4 871,1670	3,5665	32,2738	0,0196	-8,2452	44,4340
19	429 072,8000	3,1747	-370,5990	0,0038	-6 166,0030	29,8825	1 728 844,0000	6,2991	177,1056	0,0013	13 284,8500	60,7097
20	26 878,5900	2,3026	158,1054	0,0053	5,2822	18,8170	11 203,8900	3,9399	110,8468	0,0063	-5 265,3790	79,7545
21	90 963,9800	1,9734	93,2917	0,0130	-6 942,4050	36,9663	168 274,0000	2,5980	407,4029	0,0059	-1 198,3720	85,0473
22	-261,6471	4,2100	118,1308	0,0098	-942,2242	21,4008	6 570,2540	4,3244	-45,8291	0,0223	834,8241	40,8750
23	12 411,2700	0,8940	113,2616	0,0042	81,8743	19,7359	25 596,9600	1,4837	80,3371	0,0050	1 441,8590	44,6448
24	514,5775	3,3206	55,8915	0,0205	-597,4349	17,6624	37 137,6200	3,1489	3,0067	0,0093	-987,2483	58,0216
25	1 409,1000	3,5050	65,4600	0,0094	48,7349	15,5651	5 805,4180	4,2066	-3,1635	0,0273	-2 678,7770	72,1341
26	14 354,5200	5,9751	95,0292	0,0240	364,0244	15,3246	25 985,9100	7,6412	-2,6326	0,0396	-4 749,1980	65,8718
27	10 616,0100	4,2945	108,7927	0,0226	-603,4189	20,7488	-827,8794	8,0313	214,2136	0,0020	6 453,7280	55,3436
28	7 149,6420	2,5000	91,5825	0,0157	682,8595	12,7408	29 599,4900	4,6457	135,9650	0,0141	-3 359,5690	69,0512
29	12 384,4700	4,3063	338,3693	0,0063	-462,2193	17,2311	231 419,4000	2,2078	664,2088	0,0044	-18 017,4700	68,8529
30	18 823,0200	1,9080	165,7383	0,0162	734,7243	14,0233	121 980,5000	3,8747	1 128,4080	0,0015	-9 690,8650	75,9353
31	3 498,7530	3,0796	61,0771	0,0346	65,0824	11,9818	2 913,0240	4,4897	12,4959	0,0289	875,3424	28,4555
32	6 501,9220	1,5477	66,6925	0,0202	-122,3385	12,5421	12 272,0800	4,4817	-63,2625	0,0435	2 820,9360	29,9859
33	8 318,7800	2,8752	55,4332	0,0290	-7,2142	24,2926	24 927,0800	1,5309	96,8594	0,0051	-191,2770	62,7395
35	64 966,9500	0,4045	71,3706	0,0007	-573,0965	28,9703	23 360,6800	1,2726	54,1008	0,0009	624,2919	71,0138
36	46 039,0700	0,0631	534,7061	0,0018	-31,6046	16,4057	82 914,0700	0,1993	353,5094	0,0005	-2 239,4750	54,6224
37	2 365,9030	0,1882	25,9012	0,0031	73,9132	8,1405	-6 270,3770	0,2625	21,6864	0,0009	-287,0171	53,0952
38	7 906,3300	1,3618	46,5351	0,0125	110,3239	14,9882	16 724,3200	1,2190	88,9164	0,0065	2 362,4120	27,9643
39	3 463,2110	-4,1149	60,7366	-0,0983	-144,1662	21,7512	9 184,8030	1,2326	-74,7708	0,0921	1 118,9490	38,8329
41	7 309,8440	3,3648	4,7911	0,0407	-291,7158	23,5432	33 059,1100	1,2849	208,2987	0,0065	-289,4669	54,1633
42	14 632,6800	5,3272	129,2427	0,0291	-218,0065	21,3444	-6 208,1810	5,4798	-186,8461	0,0339	1 073,4120	50,6572
43	1 866,0480	5,7800	0,7651	0,0932	-250,5061	25,9969	17 317,7500	1,9565	107,0949	0,0085	1 393,8990	35,4569
45	12 035,2000	6,0563	32,8663	0,0064	123,5013	19,4314	42 250,8000	6,5225	69,2793	0,0098	540,0003	38,0623
46	18 196,7500	8,0241	27,3209	0,0165	325,1003	15,5835	122 551,5000	1,0823	131,7911	0,0008	2 142,9000	32,6912
47	18 084,8100	2,5541	59,5820	0,0155	326,5679	10,5386	37 809,9000	2,7911	176,1643	0,0131	1 510,3330	22,8212

Pokračování Přílohy B

NACE kód	Skupina zemí											
	EU13						EU15					
	imputační a regresní koeficienty						imputační a regresní koeficienty					
	β_0	β_1 TFA_OPT	β_0	β_1 TFA NoE	β_0	β_1 NoE_CoE	β_0	β_1 TFA_OP T	β_0	β_1 TFA NoE	β_0	β_1 NoE_CoE
49	9 065,9510	0,6903	101,0867	0,0005	-22,9774	15,7027	28 847,5200	0,5208	240,8193	0,0038	2 371,1220	30,0860
50	-647,8712	1,6476	35,1468	0,0141	30,8056	2,3320	104 218,9000	0,3419	-84,2066	0,0031	11 613,0500	17,2125
51	5 132,8210	15,8906	12,5836	0,0344	-25,5726	27,0386	149 235,9000	1,8905	252,8140	0,0064	4 475,7280	64,4773
52	16 081,4400	0,3697	87,9562	0,0008	223,5947	15,3072	35 626,4600	0,5554	129,0456	0,0029	370,6379	43,0533
53	32 935,2800	2,8251	107,5486	0,0253	870,2465	15,4131	-47 177,8700	8,2853	350,4483	0,0709	3 142,1460	37,5962
55	3 537,4660	0,2800	89,9752	0,0049	169,1630	14,1712	714,6185	0,6792	1,7897	0,0077	722,2666	22,9667
56	1 686,1860	2,6751	35,2533	0,1342	135,9833	7,4664	18 162,4200	0,4369	301,2093	0,0054	832,0457	20,6580
58	6 096,0100	1,5157	71,9843	0,0176	674,1661	25,2528	15 592,0000	6,4505	38,4723	0,0447	332,2075	61,7053
59	1 590,8030	1,8836	2,8368	0,0167	61,2528	8,1939	5 822,6450	7,6775	50,9660	0,0109	211,9039	52,2221
60	11 852,9000	2,3485	36,7704	0,0051	-171,0668	32,7899	43 567,4800	7,0875	51,5389	0,0144	3 560,2640	63,5520
61	77 371,9000	1,1424	598,3420	0,0055	536,5887	28,7756	66 935,9900	1,6667	35,4996	0,0051	741,4509	56,8677
62	5 074,8870	7,3447	44,6439	0,1026	35,8089	32,3060	22 236,4300	8,2027	146,0204	0,0331	-4 656,2820	85,7280
63	873,0117	7,0946	36,5259	0,0528	-644,7271	44,1574	9 499,9410	2,8449	76,1275	0,0238	454,7449	51,1829
64	8 098,7290	0,3753	27,3472	0,0005	147,2799	24,6317	30 662,0100	2,0699	464,5610	0,0051	16 546,3900	21,4304
66	2 564,8080	3,3003	14,2480	-0,0004	-229,7703	61,7472	4 095,1570	5,8514	168,7897	0,0050	-74,7289	64,7658
68	548,2744	0,2059	6,0692	0,0003	-34,1767	19,8528	6 092,7750	0,1176	71,4687	0,0002	304,6134	41,5828
69	2 785,3510	0,7128	47,9310	0,0017	-75,7337	28,2576	24 129,3800	5,1583	159,7735	0,0291	-4 581,6800	85,2120
70	15 125,7500	0,9124	39,8643	0,0001	181,9360	21,2101	98 345,4200	1,8454	1 293,2810	0,0025	23 189,1700	30,4672
71	-473,3727	5,9637	15,0987	0,0357	-2,8364	23,3985	34 361,4400	1,1455	277,8504	0,0038	3 435,2190	43,7656
72	1 931,0200	0,4721	50,2972	0,0013	-295,2979	31,2769	25 589,6000	3,0138	89,1635	0,0095	1 472,5900	69,4725
73	3 010,3690	2,2783	23,7242	0,0014	236,2786	12,5711	16 858,0500	7,0052	-210,9787	0,2824	3 707,1750	14,4434
74	854,1406	0,8223	7,7749	0,0422	104,8810	12,7387	1 133,0500	2,4304	89,5879	0,0092	-1 109,7370	57,7341
75	-	-	-	-	-	-	5 877,3810	8,8946	-6,6777	0,1540	1 229,8170	25,1172
77	1 309,6400	0,7049	8,9787	0,0070	157,0546	14,6753	16 128,0600	0,6231	65,6570	0,0024	717,6848	40,2276
78	8 311,7900	27,1621	244,1233	4,9979	1 847,7710	7,4869	42 744,5700	30,9906	887,4787	0,2533	8 647,1760	30,8569
79	7 496,0790	-0,1933	16,2931	0,0005	-16,3338	16,5718	35 342,7100	12,0448	83,6421	0,0357	139,9658	39,8112
80	4 138,6310	4,8660	359,0586	0,1957	1 483,6370	5,7557	-7 757,8770	13,7295	832,2750	0,9777	13 051,5000	10,3343
81	1 868,4410	4,6884	38,9141	0,2506	316,8365	8,3756	12 928,1000	8,2110	561,6656	0,1568	3 849,3370	16,2813
82	4 484,0860	0,5361	78,8982	0,0056	48,3187	16,3408	47 660,0800	0,9644	256,8915	0,0033	6 129,5260	28,8265
84	-19 648,2300	0,3631	-29,4280	0,0013	-	-	158 853,1000	2,9836	1 834,2390	0,0015	11 502,6700	41,7104
85	377,2335	0,9888	15,9565	0,0336	-253,2827	31,8157	-17 384,1300	7,0636	41,7992	0,0180	-4 357,2350	69,8622
86	1 862,0480	2,8811	68,2643	0,0891	-225,7352	15,1969	-12 631,4100	4,3667	-12,4256	0,0267	-4 046,1020	56,2625
87	-	-	-	-	-	-	3 439,7280	0,7229	104,9827	0,0122	-1 143,2720	29,3318
88	-	-	-	-	-	-	20 121,7900	1,0331	381,0662	0,0034	-4 982,1790	45,7384
90	463,0141	-0,1909	7,0282	-0,0001	-12,4414	10,1546	-6 134,0520	10,7652	33,1938	0,0106	-1 727,8850	83,6625
91	47,6740	26,1187	-	-	-	-	1 042,4330	1,2089	-13,5455	0,0153	1 364,8360	18,4017
92	21 584,6700	0,8554	135,7259	0,0116	-1 135,8200	30,0322	15 947,7100	11,8246	-23,1821	0,0404	3 025,3220	22,3790
93	2 351,1960	0,1948	7,7903	0,0011	-178,7981	30,6076	5 642,6390	0,8041	2,4786	0,0080	4 852,1960	23,8069
94	1 279,0870	10,4892	-	-	-	-	9 265,0340	0,5090	79,2230	0,0018	-101,8170	46,9198
95	2 257,4890	2,5877	5,0654	-0,0030	-33,1941	32,0890	6 784,7470	14,3693	20,6109	0,0736	-778,0618	66,1406
96	1 189,9750	1,0843	12,5726	0,0037	-24,3157	14,2153	21 965,4100	1,8278	271,3796	0,0057	725,3184	35,5507
97	-	-	-	-	-	-	2 928,1610	46,0064	42,1745	1,3471	1 673,1630	19,2453
98	-	-	-	-	-	-	-980,4171	18,9686	141,5135	0,0431	-7 559,7150	63,2795
99	-	-	-	-	-	-	8 616,3160	0,4491	55,6481	0,0033	3 260,7790	-0,2911

Zdroj: vlastní zpracování, databáze Amadeus a STATA

Příloha C – Imputační koeficienty pro dopočet chybějících hodnot metodou mnohonásobné regrese

NACE kód	Skupina zemí											
	EU13						EU15					
	imputační a regresní koeficienty						imputační a regresní koeficienty					
	β_0	β_1 TFA_OPT	β_0	β_1 TFA_NoE	β_0	β_1 NoE_CoE	β_0	β_1 TFA_OPT	β_0	β_1 TFA_NoE	β_0	β_1 NoE_CoE
01	-340,4594	1,7846	-5,5849	0,0181	102,5333	8,7344	3 018,6850	2,0854	-166,2818	0,0366	1 606,0600	2,7263
02	2 621,2110	2,8929	1,5187	0,0204	301,7804	8,9399	27 515,1800	1,1136	37,8194	0,0024	-885,5562	61,6584
03	165,4172	1,4581	-3,0548	0,0208	94,4751	-8,0852	24 072,8700	0,9049	31,9190	0,0042	-36,7706	44,8277
05	145 823,5000	0,4214	-3 004,5530	0,0238	-20,5471	22,3597	71 097,4900	0,5736	693,5024	0,0018	5 602,8620	24,3549
06	-747 736,3000	7,8684	-	-	-	-	-322 155,3000	2,5156	180,7269	0,0007	-12 791,4700	115,6640
07	-	-	-	-	-	-	61 645,0000	0,5506	-121,0832	0,0094	18 630,0200	11,4659
08	2 731,0970	0,9816	39,5131	0,0025	464,7290	9,3764	20 668,2900	1,3220	203,8101	-0,0032	27 415,1800	-2,5226
09	869,3254	0,9377	19,7069	0,0149	41,0476	14,9562	268 956,2000	0,4154	298,1069	0,0000	7 525,6940	57,5444
10	35 013,2300	0,8192	173,1983	0,0091	331,2627	13,0763	17 035,3800	4,8548	78,6289	0,0098	-292,9054	44,1188
11	4 553,9390	2,8821	6,2635	0,0157	-94,8055	18,7789	25 434,6800	2,6771	-41,4629	0,0095	5 652,3130	28,5279
12	262 074,1000	1,4632	441,9382	0,0020	23 890,5900	-12,3731	460 949,6000	5,4743	-724,4470	0,0212	30 627,2600	32,3240
13	2 754,0340	1,9379	48,5421	0,0166	336,0066	7,8341	5 583,8480	3,3598	-25,8866	0,0266	2 273,6260	17,0467
14	2 378,5910	1,0042	68,3749	0,0677	-197,7545	11,5556	-6 372,8290	10,7800	69,8636	0,0367	-1 175,4160	35,5669
15	43 237,7300	0,1195	377,1294	-0,0010	537,5745	10,5399	16 029,6400	2,9174	71,1913	0,0088	-1 381,8520	53,2391
16	5 932,2710	1,9911	51,9266	0,0065	-117,6821	17,9014	14 480,8500	1,7627	67,4709	0,0050	-181,0228	42,1433
17	19 821,9500	1,2619	98,9677	0,0032	-249,4657	20,5312	47 429,1100	1,8540	123,6862	0,0052	1 504,0250	46,2252
18	1 799,4630	2,3961	30,4053	0,0140	-1 108,3060	32,4276	4 806,2070	3,5579	28,8617	0,0196	-38,5374	44,4376
19	429 072,8000	3,1747	-249,3457	0,0035	7 638,6530	32,8933	1 683 114,0000	6,3146	174,9156	0,0014	10 833,7600	62,6646
20	26 878,5900	2,3026	124,3830	0,0056	152,9325	18,0800	11 259,8300	3,9399	107,6920	0,0063	-5 155,8400	79,1623
21	90 963,9800	1,9734	128,7269	0,0128	4 247,4760	22,5537	161 025,8000	2,5990	322,0525	0,0059	-666,5325	84,7309
22	-685,9346	4,2128	109,1346	0,0097	-723,7427	20,8210	6 620,5640	4,3244	-38,6498	0,0223	1 106,1220	40,8521
23	12 346,4900	0,8945	122,3607	0,0032	165,4608	20,6227	25 205,3200	1,4838	83,9378	0,0050	1 531,5660	44,7067
24	514,5775	3,3206	17,9935	0,0200	-599,2139	17,0315	36 512,4900	3,1495	8,6924	0,0093	1 525,9470	52,3393
25	1 451,7630	3,4964	64,1088	0,0098	58,4262	15,3537	5 788,6980	4,1962	0,8071	0,0271	3 037,0950	19,5188
26	14 354,5200	5,9751	97,6596	0,0240	294,5782	15,3933	26 001,2800	7,6406	-16,3162	0,0396	1 395,3950	66,5004
27	10 759,2600	4,2933	110,8143	0,0222	-386,4185	19,1565	-538,2597	8,0310	209,0114	0,0020	5 465,6630	52,7656
28	7 149,6420	2,5000	82,7062	0,0171	657,5997	12,7280	29 491,3300	4,6452	130,9723	0,0141	-3 293,9490	68,8085
29	11 845,9300	4,3080	326,1798	0,0064	-340,0941	16,9641	228 022,3000	2,2079	610,3333	0,0044	-18 309,3500	68,5130
30	18 454,7300	1,9138	163,8273	0,0164	330,3492	13,7309	120 786,6000	3,8749	1 023,9630	0,0017	74,2273	75,0447
31	3 543,6420	3,0788	48,5551	0,0438	-8,9250	12,3837	2 798,5750	4,4906	8,4752	0,0288	894,8809	28,2776
32	6 227,8880	1,5633	76,5828	0,0237	-91,6882	13,8761	12 254,8400	4,4790	-66,0421	0,0429	2 724,1520	29,8490
33	8 194,9530	2,8960	72,6484	0,0290	-365,7029	27,3722	25 202,1500	1,5308	83,1410	0,0051	1 040,3670	53,6449
35	65 657,7500	0,4042	66,6233	0,0007	-415,9377	27,7551	21 772,5400	1,2724	-134,4327	0,0014	276,8759	69,1781
36	45 380,7800	0,0669	466,0025	0,0015	114,6391	15,9584	81 361,2800	0,1995	304,7239	0,0046	-2 053,5520	53,9755
37	2 365,9030	0,1882	25,9012	0,0031	73,9132	8,1405	-5 807,1640	0,2624	-25,1597	0,0009	43,3084	52,9983
38	8 028,9280	1,3598	42,8859	0,0130	97,2376	14,8631	16 241,7900	1,2191	46,8774	0,0065	2 348,4580	27,4267
39	3 463,2110	-4,1149	60,7366	-0,0983	-144,1662	21,7512	9 036,4440	1,2355	-12,1786	0,0547	903,9538	21,9185
41	7 511,1650	3,3519	0,4679	0,0357	169,3590	16,5673	32 749,1700	1,2834	88,3746	0,0061	-414,6908	50,2964
42	14 341,7500	5,3243	111,2235	0,0263	-129,6251	20,5759	-6 095,9440	5,4797	-70,8378	0,0233	1 107,7220	50,7584
43	1 764,6280	5,7764	10,2777	0,0697	-184,5488	24,0404	16 989,0700	1,9572	79,2806	0,0086	1 340,1260	33,9949
45	12 028,3600	6,0390	29,8800	0,0092	7,1789	22,6160	41 706,3500	6,5240	64,0213	0,0100	537,9814	37,2461
46	18 078,7200	8,0030	33,8357	0,0154	235,9830	17,6719	118 793,7000	1,0814	125,7287	0,0009	1 613,2960	36,1247

Pokračování Přílohy C

NACE kód	Skupina zemí											
	EU13						EU15					
	imputační a regresní koeficienty						imputační a regresní koeficienty					
	β_0	β_1 TFA_OPT	β_0	β_1 TFA_NoE	β_0	β_1 NoE_CoE	β_0	β_1 TFA_OPT	β_0	β_1 TFA_NoE	β_0	β_1 NoE_CoE
47	18 290,3000	2,5499	99,8304	0,0114	307,5010	10,6736	36 336,7200	2,7912	139,5756	0,0131	1 400,8970	22,6213
49	8 951,9580	0,6915	104,6796	0,0035	-211,9145	16,9159	28 118,3000	0,5210	210,1116	0,0036	2 154,5810	30,0041
50	-647,8712	1,6476	35,1468	0,0141	30,8056	2,3318	105 958,7000	0,3417	-88,6653	0,0031	11 259,9400	17,2446
51	5 132,8210	15,8906	12,5836	0,0344	-25,5726	27,0386	147 317,4000	1,8908	157,5825	0,0064	5 674,4810	64,3214
52	15 845,9400	0,3725	97,0234	0,0088	220,6485	15,7010	34 935,1400	0,5554	114,1296	0,0029	389,4977	42,6909
53	32 935,2800	2,8251	89,6234	0,0282	621,0975	15,3499	-45 612,1800	8,2850	274,1076	0,0709	2 117,3350	37,5986
55	3 442,6880	0,2797	71,9525	0,0049	-10,7604	16,4769	687,2009	0,6788	2,4984	0,0076	745,8063	22,2193
56	1 661,9530	2,6760	42,0547	0,0919	257,0092	5,9724	17 739,9500	0,4367	231,0737	0,0055	789,5960	20,0035
58	6 131,3580	1,5154	69,2614	0,0176	552,9757	23,2216	15 561,4700	6,4468	57,3563	0,0390	56,1037	60,9833
59	1 644,3840	1,8804	7,9884	0,0164	55,9574	7,9276	5 183,3260	7,6737	48,6213	0,0109	395,9581	48,6892
60	11 852,9000	2,3485	36,8514	0,0063	-289,6305	31,6242	42 795,5800	7,0888	37,3241	0,0144	2 519,3440	63,3878
61	76 666,0000	1,1433	441,6643	0,0055	1 236,1390	22,4351	65 067,9900	1,6664	27,7455	0,0051	-0,1910	57,0602
62	5 091,8280	7,3385	43,0029	0,0966	-414,6992	35,9423	21 737,8700	8,2011	142,7866	0,0330	-4 273,6990	82,8946
63	879,7217	7,1037	25,5851	0,0467	-542,7070	42,4213	9 525,0040	2,8471	49,9723	0,0238	293,9865	51,7954
64	7 363,7360	0,3611	21,9388	0,0010	-36,6716	43,7024	28 799,3300	2,0606	205,2609	0,0050	12 162,2800	15,1668
66	2 424,9190	3,1689	20,7689	-0,0010	-12,2584	57,6806	25 972,3800	2,1667	103,2111	0,0050	-253,9701	63,9357
68	551,4172	0,2033	5,4030	0,0007	-60,3660	23,8247	6 013,7550	0,1175	32,7532	0,0002	284,2160	38,4809
69	2 732,2040	0,6948	41,9356	0,0035	-62,2780	28,0598	23 150,6700	5,1515	134,4752	0,0292	-3 953,3210	85,4308
70	15 231,8600	0,9031	42,7843	-0,0010	1 475,7000	5,4139	95 441,4700	1,8442	1 001,4830	0,0026	20 133,5400	26,9406
71	-492,3266	5,9625	15,5346	0,0328	-29,5618	23,4901	33 573,1100	1,1455	201,3759	0,0038	3 411,8290	42,1038
72	1 957,0150	0,4706	44,8073	0,0022	-291,6046	29,9645	23 753,2700	3,0192	88,5201	0,0095	-1 364,9740	94,2562
73	2 984,3310	2,2763	27,4093	0,0099	104,6966	16,1479	16 122,3300	7,0094	-236,0830	0,2761	3 580,2370	14,2767
74	834,5607	0,8136	7,5443	0,0324	95,0158	8,2454	11 012,3800	2,4309	70,2541	0,0091	-1 013,8360	56,8461
75	-	-	-	-	-	-	5 442,9820	8,9337	-17,5651	0,1552	1 244,5940	25,0885
77	1 305,4770	0,7050	12,2953	0,0042	187,4909	10,0291	15 662,4200	0,6243	53,5357	0,0025	503,0551	41,1955
78	8 301,0400	27,1658	381,1718	3,2225	2 265,7410	7,7115	41 244,6700	30,9880	841,6970	0,1047	8 686,2180	26,9388
79	7 402,1800	-0,1920	19,1538	0,0004	-25,5327	17,7164	35 706,4400	12,0447	66,1071	0,0357	372,4213	39,7070
80	4 138,6310	4,8660	287,1812	0,2116	1 200,4230	5,6881	-7 371,8890	13,7280	-1 992,9800	0,9647	13 119,9900	10,3178
81	1 819,9300	4,6605	-3,1331	0,3024	167,2739	8,5860	11 935,6700	8,2161	415,6830	0,1569	3 492,3150	14,9096
82	4 415,7570	0,5160	76,1286	0,0053	-235,3590	19,4857	47 555,5600	0,9597	245,5930	0,0032	5 691,8810	26,9766
84	-19 648,2300	0,3631	-29,4280	0,0013	-	-	164 853,7000	2,9836	1 536,2380	0,0016	11 010,1100	41,4958
85	379,5859	0,9884	15,1421	0,0333	48,0000	12,4000	-17 049,3600	7,0555	42,4901	0,0180	-3 096,3030	67,3143
86	1 830,7830	2,8826	87,9782	0,0619	-155,0734	14,6512	-12 437,6900	4,3653	4,1770	0,2669	-3 772,6130	55,6191
87	-	-	-	-	-	-	3 386,6870	0,7229	99,8093	0,0122	-1 213,4980	29,1985
88	-	-	-	-	-	-	20 174,4700	1,0330	312,3875	0,0035	-4 422,5970	41,4153
90	465,5735	-0,1927	6,1019	0,0004	19,3325	4,7063	-6 431,2990	10,7376	34,8379	0,0105	-1 365,3790	77,4061
91	-	-	-	-	-	-	1 088,8540	1,2086	-17,2934	0,0153	1 240,6430	18,3892
92	20 824,3600	0,8645	116,3953	0,0119	-1 110,3610	25,2607	13 283,2700	11,7897	-28,6781	0,0410	3 212,1530	22,4891
93	2 593,2370	0,1934	12,1634	0,0010	-142,7266	32,4505	5 447,6950	0,8037	-2,8152	0,0078	3 596,9210	27,7861
94	1 279,0870	10,4892	-	-	-	-	8 727,9300	0,5121	50,9060	0,0044	-221,0798	49,5389
95	2 257,4890	2,5877	7,6686	0,0042	-261,6082	104,8090	7 038,8860	14,3670	33,9670	0,0735	-974,4583	66,0817
96	1 201,0800	1,0680	22,9973	0,0141	-135,0231	22,7652	21 339,0300	1,8283	232,1539	0,0057	550,7670	33,8890
97	-	-	-	-	-	-	2 928,1610	46,0064	42,1745	1,3471	1 673,1630	19,2453
98	-	-	-	-	-	-	-980,4171	18,9686	-	-	-	-
99	-	-	-	-	-	-	9 553,4800	0,4400	94,9238	0,0027	2 433,5220	5,9630

Zdroj: vlastní zpracování, databáze Amadeus a STATA